

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 1 S Tillegg 1

(2013–2014)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2014

Endring av Prop. 1 S (2013–2014)
Statsbudsjettet 2014

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 1 S Tillegg 1

(2013–2014)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2014

Endring av Prop. 1 S (2013–2014)

Statsbudsjettet 2014

Innhold

1	Hovedlinjer i den økonomiske politikken og utsiktene for norsk økonomi	5	2.3.5	Kommunal- og moderniseringsdepartementet	60
1.1	Innledning og sammendrag	5	2.3.6	Arbeids- og sosialdepartementet ..	71
1.2	De økonomiske utsiktene	11	2.3.7	Helse- og omsorgsdepartementet	79
1.2.1	Internasjonal økonomi	11	2.3.8	Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	89
1.2.2	Norsk økonomi	12	2.3.9	Nærings- og fiskeri- departementet	95
1.3	Den økonomiske politikken	14	2.3.10	Landbruks- og mat- departementet	99
1.3.1	Budsjettpolitikken	14	2.3.11	Samferdselsdepartementet	101
1.3.2	Kommuneøkonomien	22	2.3.12	Klima- og miljødepartementet	105
1.3.3	Pengepolitikken	23	2.3.13	Finansdepartementet	111
1.3.4	Finansiell stabilitet	23	2.3.14	Forsvarsdepartementet	115
1.3.5	Statens pensjonsfond	25	2.3.15	Olje- og energidepartementet	116
1.3.6	Sysselsettingspolitikken	25	2.4	Endringer i departementsstrukturen	118
1.3.7	Det inntektspolitiske samarbeidet	27			
1.3.8	Tiltak for å fremme verdiskaping og økt produktivitet	27			
2	Endringer i statsbudsjettet for 2014	30		Forslag til vedtak om endring av Prop. 1 S (2013–2014) Statsbudsjettet 2014	121
2.1	Regjeringens forslag til prioriteringer på statsbudsjettets utgiftsside	30		Vedlegg	
2.2	Statsbudsjettets stilling	34	1	Endringer etter Prop. 1 S (2013–2014) (Gul bok)	177
2.3	Forslag under det enkelte departement	35	2	Oversikt over utgifter og inntekter i statsbudsjettet for 2014	209
2.3.1	Utenriksdepartementet	35	3	Endringer som følge av ny departementsstruktur	212
2.3.2	Kunnskapsdepartementet	39			
2.3.3	Kulturdepartementet	46			
2.3.4	Justis- og beredskaps- departementet	52			

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 1 S Tillegg 1

(2013–2014)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2014

Endring av Prop. 1 S (2013–2014) Statsbudsjettet 2014

*Tilråding fra Finansdepartementet 8. november 2013,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Hovedlinjer i den økonomiske politikken og utsiktene for norsk økonomi

Regjeringen legger med dette fram proposisjon om endring av statsbudsjettet 2014. Det legges samtidig fram en proposisjon om endringer i skatte- og avgiftsvedtakene. Regjeringen har hatt kort tid til å endre innretningen av budsjettet for 2014 fra det forslaget regjeringen Stoltenberg II la fram. Forslagene som nå fremmes, er et første skritt i retning av å nå målene i Sundvolden-erklæringen.

1.1 Innledning og sammendrag

Målene for Regjeringenes økonomiske politikk

Norge er et land med store muligheter. Vi har en åpen økonomi, en høyt utdannet befolkning og store naturressurser. På lang sikt er det særlig

vekstevnen i fastlandsøkonomien som bestemmer velferdsutviklingen i Norge. Regjeringen vil derfor prioritere tiltak som fremmer verdiskaping og økt produktivitet i norsk økonomi. Regjeringen vil bidra til å skape et robust og mangfoldig næringsliv.

Verdien av vår framtidige arbeidsinnsats utgjør den største delen av nasjonalformuen. Regjeringen vil styrke arbeidslinjen og investere i kompetanseheving. Regjeringen vil føre en politikk som gir næringslivet økt konkurransekraft og dermed mulighet til å skape større verdier og trygge arbeidsplasser for framtiden. Regjeringen vil arbeide for at næringslivet skal få gode generelle rammebetingelser, et forutsigbart skattesystem, bedre infrastruktur, mulighet til å ansette kompetente medarbeidere og tilgang på kapital.

Skatt er ikke et mål, men et middel. Regjeringen vil bruke skatte- og avgiftssystemet til å finan-

siere fellesgoder, sikre sosial mobilitet, oppnå mer effektiv ressursutnyttelse og gi bedre vilkår for norsk næringsliv. Det private eierskapet skal styrkes, og det skal lønne seg mer å jobbe, spare og investere. Regjeringen vil også stimulere til mer miljøvennlig adferd. Regjeringen vil redusere det samlede skatte- og avgiftsnivået for å gi mer maktspredning, øke verdiskapingen og gi større frihet for familier og enkeltmennesker. Regjeringen vil bygge sin politikk på offentlig finansierte velferdsløsninger. De offentlige midlene skal forvaltes effektivt for å sikre innbyggerne mest mulig velferd.

Regjeringen vil føre en ansvarlig økonomisk politikk basert på handlingsregelen for bruk av oljepenger. Den økte bruken av oljepenger skal vris i retning av investeringer i kunnskap og infrastruktur, samt vekstfremmende skattelettelsers. Den offentlige pengebruken skal innenfor handlingsregelens rammer tilpasses situasjonen i økonomien. Regjeringen vil legge til grunn et generasjonsperspektiv i den økonomiske politikken.

De økonomiske utsiktene

I Nasjonalbudsjettet 2014 ble veksten i BNP hos Norges handelspartnere anslått til om lag 1 pst. i år og 2 pst. neste år. Ny informasjon etter framleggelsen av budsjettet tilsier ingen vesentlige endringer i anslagene.

Veksten i aktiviteten i norsk fastlandsøkonomi ser i det siste ut til å ha avtatt noe. Det kan være forbigående, men det kan også skyldes at kostnadsnivået og den høye gjelden i husholdninger og kommunene nå begrenser veksten. Innretningen av statsbudsjettet og stigende etterspørsel fra oljevirkksomheten ventes å bidra positivt til veksten i fastlandsøkonomien neste år. BNP for Fastlands-Norge anslås å øke med 2,0 pst. i 2013 og 2,5 pst. i 2014. For inneværende år trekkes veksten litt ned som følge av lav vekst i produksjonen av elektrisk kraft. Anslaget for både inneværende og neste år er satt ned med 0,2 prosentenheter siden Nasjonalbudsjettet 2014.

Sysselsettingen stiger, men i et litt lavere tempo enn i 2011 og første halvdel av 2012. I 2. kvartal i år var det sysselsatt 85 000 flere enn ved toppnivået forut for finanskrisen. Løpende statistikk tyder på at veksten fortsatte i 3. kvartal i år. Sysselsettingen anslås å øke med 28 000 personer fra i år til neste år. Arbeidsledigheten, slik den måles i Arbeidskraftundersøkelsen, ventes å holde seg rundt dagens nivå på 3½ pst. framover, noe som er lavt både i norsk og internasjonal sammenheng.

Avsnitt 1.2 gir en nærmere omtale av de økonomiske utsiktene.

Hovedutfordringene i budsjettpolitikken

Sundvolden-erklæringen understreker at bruken av oljepenger skal tilpasses situasjonen i økonomien innenfor handlingsregelens rammer. For Norge, som har store, svingende og forbigående inntekter fra naturressurser, er det viktig å ha et troverdig ankerfeste for budsjettpolitikken. En forutsigbar budsjettpolitikk er viktig for stabilitet i produksjon og sysselsetting i alle deler av norsk økonomi.

Rentenivået er lavt, og kapasitetsutnyttelsen i norsk økonomi er nær det normale. Samtidig vokser kapitalen i fondet svært raskt. En økning i oljepengebruken opp til forventet fondsavkastning (4-prosentbanen) ville gitt en alt for sterk stimulans i økonomien. Det ville undergravd vekstevnen og stabiliteten i fastlandsøkonomien. Erfaringer fra både Norge og andre land viser at budsjettet kan bli kraftig og langvarig svekket ved et økonomisk tilbakeslag. For Norge er det også usikkerhet om utviklingen i fondet og dermed om rammen for bruk av oljeinntekter i årene framover.

Samtidig er det sentralt hvordan oljepengene brukes. Da Stortinget sluttet seg til handlingsregelen, ble det understreket at økningen i bruken av petroleumsinntekter bør rettes inn mot tiltak som kan øke produktiviteten, og dermed vekstevnen, i resten av økonomien. En enstemmig finanskomite pekte på at skatte- og avgiftspolitikken og satsing på infrastruktur, utdanning og forskning er viktig for å få en mer velfungerende økonomi. Brede skattelettelsers kan stimulere til sparing og høyere arbeidstilbud. Skattelettelsers påvirker dermed ikke bare samlet etterspørsel, men også produksjonskapasiteten i økonomien.

Norsk økonomi vokste svært sterkt i årene forut for finanskrisen og hentet seg raskt inn igjen etter krisen. Det er likevel flere forhold som nå krever særskilt oppmerksomhet ved utforming av den økonomiske politikken:

- På lang sikt bestemmes velferdsutviklingen i Norge først og fremst av vekstevnen i fastlandsøkonomien. Denne avhenger særlig av veksten i produktiviteten, som holdt seg godt oppe gjennom 1990-tallet og fram til midten av forrige tiår. Det er nærliggende å se den høye veksten i produktiviteten i sammenheng med viktige strukturreformer, og trolig også med innføring av IKT i tjenesteytende næringer. De siste årene har imidlertid veksten i produktivi-

teten vært svak. Selv om dette er et trekk vi også finner igjen i en del andre land, er det bekymringsfullt for framtidig inntekts- og velstandsutvikling.

- Ti år med høye priser på olje og enkelte andre eksportprodukter har ført til at veksten i næringslivets kostnader har kommet ut av takt med utviklingen hos våre handelspartnere. Gjennom en årrekke har reallønningene økt raskere enn produktiviteten. Selv om høye produktpriser har bidratt til å skjerme lønnsomheten i privat sektor, er norske bedrifter nå svært sårbare, ikke minst dersom oljeprisen skulle falle.
- De høye eksportprisene har også bidratt til et betydelig løft i samlet etterspørsel, og særlig i etterspørselen fra oljevirkksomheten. Det har gitt høy kapasitetsutnyttelse og lav ledighet, men også bidratt til en tiltakende todeling i norsk økonomi. Bedrifter som leverer mye til oljevirkksomhet i Norge og utlandet ekspanderer, mens virksomheter som konkurrerer på de mer tradisjonelle eksportmarkedene sliter.
- Den sterke veksten i reallønn har sammen med det lave rentenivået gjort det fristende for mange husholdninger å kjøpe ny bolig, finansiert ved låneopptak. Både husholdningenes gjeld og boligpriser er kommet opp på et høyt nivå. Selv om det er gjennomført tiltak for å styrke husholdningenes og bankenes egenkapital, innebærer de høye boligprisene og husholdningenes store gjeld risiko for en vesentlig korreksjon i boligmarkedet, som kan gi et markert tilbakeslag i norsk økonomi og true den finansielle stabiliteten.
- Den økonomiske veksten avhenger også av arbeidsinnsatsen. Vi har høy sysselsetting, men den gjennomsnittlige arbeidstiden er lav, slik at arbeidsinnsatsen per innbygger ikke er høyere enn gjennomsnittet blant EU-land. Samtidig har vi mange på trygd. Andelen som står utenfor arbeidslivet som følge av sykdom og nedsatt arbeidsevne, er høyere i Norge enn i mange andre land. Det er en krevende, men sentral utfordring å redusere denne andelen.
- Aldring av befolkningen vil gi et sterkt press i retning av økte utgifter framover. Bare en mindre del av de økte utgiftene kan finansieres av inntektene fra pensjonsfondet. Pensjonsreformen, som er utformet for å gi betydelige langsiktige innsparinger og økt arbeidstilbud, er ikke tilstrekkelig til å lukke gapet mellom statens utgifter og inntekter på lang sikt. Det vil derfor bli nødvendig med ytterligere reformer

for å sikre finansiering av de velferdsordningene som allerede er etablert.

Budsjettpolitikken og pengepolitikken må virke sammen for å bidra til en stabil utvikling i etterspørsel og produksjon. Pengepolitikken skal rettes inn mot lav og stabil inflasjon, men har også en klar rolle i å stabilisere den økonomiske utviklingen, jf. avsnitt 1.3.3. Pengepolitikken er vår første forsvarslinje mot svingninger i produksjon og sysselsetting.

En vesentlig mer ekspansiv finanspolitikk er ikke et svar på de utfordringene norsk økonomi nå står overfor. Sundvolden-erklæringen signaliserte at Regjeringen vil senke skattene og vri utgiftene over mot investeringer i kunnskap og infrastruktur. Regjeringens forslag til endringer i budsjettet for 2014 tar noen første, viktige skritt i denne retningen.

Regjeringen følger også opp andre viktige signaler fra Sundvolden-erklæringen. Hensynet til finansiell stabilitet fordrer at beslutningene om økte kapitalkrav overfor bankene følges opp, jf. avsnitt 1.3.4. Sundvolden-erklæringen varslet også at Regjeringen vil se på arbeidsmiljøloven og annet regelverk for å legge til rette for en best mulig anvendelse av arbeidskraften, jf. avsnitt 1.3.6. Det ble også varslet at Regjeringen vil satse på kunnskap og innovasjon, og at det skal settes ned en produktivitetskommissjon for å hente råd om hvordan produktivitetsveksten kan økes, jf. avsnitt 1.3.8.

Budsjettpolitikken for 2014

Veksten i fastlandsøkonomien ventes å fortsette. Samlet sett anslås veksten i fastlandsøkonomien å bli nær det normale neste år, og arbeidsledigheten ventes å holde seg på dagens nivå.

Det høye kostnadsnivået og sårbarheten overfor et fall i oljeprisen tilsier varsomhet med å øke bruken av oljeinntekter. Det gjør også usikkerheten om den langsiktige utviklingen i fondskapitalen og utfordringene som følger av aldringen av befolkningen. Innretningen av finanspolitikken må også ses i sammenhengen med at pengepolitikken nå er svært ekspansiv med en unormalt lav styringsrente. Siden februar har krona svekket seg markert. Kronekursen er labil, og stemningene i valutamarkedet kan skifte raskt. Dersom en foretok et klart taktskifte i pengebruken over statsbudsjettet, ville det være en fare for at krona styrker seg igjen.

Regjeringen mener imidlertid at en økt bruk av oljeinntekter fra i år til neste år som tilsvarer

0,5 pst. av BNP for Fastlands-Norge kan forsvares når det legges vekt på tiltak som kan stimulere verdiskaping og fremme økt vekst, herunder lavere skatter. Regjeringen foreslår følgende innretning av budsjettet for 2014:

- Budsjettet rettes inn mot et strukturelt, oljekorrigert underskudd på 139 mrd. kroner, som er en økning på 3,9 mrd. kroner fra forslaget til regjeringen Stoltenberg II. I faste 2014-kroner innebærer opplegget en økning i bruken av oljeinntekter på om lag 15 mrd. kroner fra 2013 til 2014.
- Bruken av oljeinntekter, målt ved det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet, anslås nå nærmere 56 mrd. kroner under forventet realavkastning av Statens pensjonsfond utland. Det er litt større avstand enn anslått i Nasjonalbudsjettet 2014. Som følge av god utvikling i finansmarkedene og svakere krone anslås fondskapitalen ved utgangen av året til 4 863 mrd. kroner. Målt i forhold til fondskapitalen ved inngangen til budsjettåret anslås bruken av oljeinntekter til 2,9 pst., det samme som i Nasjonalbudsjettet 2014. Kapitalen i fondet ved utgangen av 2014 anslås til 5 340 mrd. kroner.
- Det gjennomføres netto skatte- og avgiftslettelser på 8,0 mrd. kroner påløpt og 4,8 mrd. kroner bokført sammenliknet med 2013.
- Statsbudsjettets øvrige inntekter styrkes (netto) med til sammen 0,8 mrd. kroner sammenliknet med forslaget fra regjeringen Stoltenberg II. Inntektsøkningene gjelder i hovedsak økt utbytte fra Entra. På utgiftssiden er det omprioritert innenfor et om lag uendret utgiftsnivå sammenliknet med forslaget fra regjeringen Stoltenberg II. Den underliggende realveksten i statsbudsjettets utgifter fra i år til neste år kan anslås til 2,4 pst.
- Statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd anslås til vel 137 mrd. kroner.
- Netto avsetning til Statens pensjonsfond utland, der overføringen til statsbudsjettet er trukket fra, anslås til 177 mrd. kroner. I tillegg kommer renter og utbytte på kapitalen i fondet. Det samlede overskuddet på statsbudsjettet og Statens pensjonsfond anslås til 325 mrd. kroner.

Hovedtallene i budsjettet er nærmere omtalt i avsnitt 1.3.1.

Hovedtrekk i skatte- og avgiftsopplegget

Regjeringen legger fram et forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2014 som markerer en ny ret-

ning i skatte- og avgiftspolitikken. Mens Stoltenberg II-regjeringen økte skatte- og avgiftsnivået, reduserer denne regjeringen samlede skatter og avgifter. Regjeringen prioriterer lettelsers som vil gjøre norsk økonomi mer vekstkraftig og trygge grunnlaget for velferd også i framtiden. Den alminnelige skattesatsen reduseres for personer og selskaper, formuesskatten settes ned og arveavgiften fjernes. Samlede skattelettelser fra 2013 til 2014 utgjør 8,0 mrd. kroner påløpt og 4,8 mrd. kroner bokført.

Stoltenberg II-regjeringen foreslo å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt fra 28 pst. til 27 pst. kun for selskaper. Skattesatsen for personer ble holdt uendret på 28 pst. Ulike satser inviterer til tilpasninger og er ingen god løsning. Regjeringen foreslår derfor at satsen på alminnelig inntekt reduseres både for selskaper og personer. Lavere skatt på alminnelig inntekt for personer og selskaper vil bidra til å gjøre økonomien mer vekstkraftig fordi lettelsene stimulerer arbeidstilbud, sparing og investeringer. Incentivene til å spare og investere styrkes ytterligere ved at formuesskattesatsen reduseres med 0,1 prosentenhets til 1,0 pst. De langsiktige virkningene av disse lettelsene innebærer at noe av det umiddelbare provenytapet reverseres over tid, på usikkert grunnlag anslått til 10 – 30 pst.

Arveavgiften fjernes. Det vil lette likviditetsbelastningen ved generasjonsskifte i familiebedrifter og er en stor forenkling for skattyterne. Arveavgiftsgrunnlagene, som i dag også benyttes i bl.a. gevinstbeskatningen, erstattes med nye skattegrunnlag. Disse vil som hovedregel være arvelaters eller givers inngangsverdier. Hvis avdøde kunne solgt sin bolig eller fritidsbolig skattefritt, skal imidlertid også mottaker kunne selge skattefritt i forbindelse med arveoppgjøret.

Regjeringen foreslår flere andre skatte- og avgiftsendringer, bl.a.:

- Fradraget for renter mellom nærstående selskaper begrenses for å beskytte det norske skattegrunnlaget. Vide muligheter for rentefradrag kombinert med en relativt høy norsk selskapskattesats gjør det attraktivt for flernasjonale konsern å flytte overskudd ut av landet og fradrag til Norge. Derfor opprettholdes i all hovedsak forslaget fra den forrige regjeringen om å begrense rentefradraget. Terskelen for hvor store netto renter et selskap må ha for å komme inn under regelen om rentebegrensning, heves imidlertid fra 3 til 5 mill. kroner.
- Regjeringen opprettholder forslaget om å innføre startavskrivning for maskiner og andre driftsmidler i saldogruppe d. Regjeringen vil

- samtidig sette i gang et arbeid med å vurdere nivået på avskrivningssatsene i lys av verdifall på driftsmidlene.
- Skattefunn-ordningen stimulerer næringslivet til forskning og utvikling. Regjeringen foreslår å utvide Skattefunn mer enn den forrige regjeringen har lagt opp til. Beløpsgrensen for egenutført FoU heves fra 5,5 til 8 mill. kroner.
 - Regjeringen ønsker å legge bedre til rette for at unge kan komme inn på boligmarkedet. Ordningen med boligsparing for unge (BSU) utvides. Regjeringen foreslår å øke høyeste årlige sparebeløp som gir skattefradrag fra 20 000 til 25 000 kroner. Taket for samlet sparing i BSU økes fra 150 000 kroner til 200 000 kroner.
 - Regjeringen er opptatt av at brede grupper skal ta del i skattelettelsene. Den forrige regjeringen foreslo å øke satsen i minstefradraget i lønn og trygd med 2 prosentenheter. Det kommer lønnstakere og trygdede med lave inntekter til gode. Regjeringen øker minstefradraget i lønn og trygd med ytterligere 1 prosentenheter til 43 prosent. Samtidig økes satsen i minstefradraget i pensjon med 1 prosentenheter til 27 prosent.
 - Trygdeavgiftene foreslås økt med 0,4 prosentenheter til henholdsvis 5,1 prosent for pensjonsinntekt, 8,2 prosent for lønnsinntekt og næringsinntekt fra fiske og barnepass og 11,4 prosent for annen næringsinntekt. Økningen må ses i sammenheng med reduksjonen i skattesatsen på alminnelig inntekt på 1 prosentenheter. Skattefradraget for pensjonister tilpasses de øvrige satsendringene slik at en minstepensjonist fortsatt ikke betaler skatt.
 - Regjeringen legger vekt på skatteendringer som vil stimulere til arbeid. Stoltenberg II-regjeringens forslag om å fjerne skatteklasse 2 for ektepar vil styrke arbeidsinsentivene og integreringen av innvandrerkvinner. Forslaget opprettholdes.
 - Regjeringen opprettholder også forslaget om å skattlegge overgangsstonaden som lønn for nye mottakere. Det legges opp til en mindre økning i overgangsstonaden for nye mottakere enn den forrige regjeringen foreslo. På den måten bedres arbeidsinsentivene samtidig som en enslig forsørger med full overgangsstonad som eneste inntekt, ikke vil få lavere inntekt etter skatt enn med dagens regler.
 - Regjeringen ønsker å forenkle skatte- og avgiftssystemet. Den forrige regjeringens forslag om å legge om beskatningen av elektroniske kommunikasjonstjenester betalt av arbeidsgiver er et godt forenklingstiltak. For-

- slaget opprettholdes. Det samme gjelder forslaget om å forenkle dagens beskatning av mengdegjeldsbrev med underkurs. Derimot mener Regjeringen at den forrige regjeringens forslag om å endre reglene om botid i gevinstbeskatningen av bolig framstår som et komplisert regelverk. Regjeringen trekker dette forslaget.
- Regjeringen opprettholder forslaget om å redusere tinglysningsgebyrene til kostnadsriktig nivå. Staten bør ikke ta mer betalt for å levere tjenester til publikum enn det koster å produsere dem.
 - Regjeringen vil ikke øke avgiften på elektrisitet slik regjeringen Stoltenberg II foreslår. Økt elavgift har uheldige fordelingsvirkninger. At forslaget trekkes, innebærer at en husholdning med gjennomsnittlig elektrisitetsforbruk slipper en økning i strømregningen på om lag 250 kroner.
 - Regjeringen vil stimulere til mer miljøvennlig atferd. Regjeringen opprettholder den forrige regjeringens forslag om å øke avgiftene på klimagasser.
 - Regjeringen trekker den foreslåtte økningen i satsene for CO₂-utslipp i engangsavgiften for biler, og satsene for motoreffekt blir redusert noe mindre.

For en nærmere omtale av skatte- og avgiftsopp-
legget vises det til Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–
2014) *Endring av Prop. 1 LS (2013–2014) Skat-
ter, avgifter og toll 2014*.

Endringer i prioriteringene på utgiftssiden

Velgerne har sagt ifra om at de ønsker ny politikk, ikke bare en ny regjering. Med denne tilleggsproposisjonen tar vi de første skrittene i ny retning. Regjeringen foreslår klare satsinger, først og fremst på samferdsel, helse og eldreomsorg, kunnskap og justis. Samarbeidsavtalen med Kristelig Folkeparti og Venstre er sammen med Sundvolden-erklæringen grunnlaget for Regjeringens politikk gjennom denne stortingsperioden. Den politiske plattformen peker ut åtte satsingsområder der Regjeringen mener det er behov for en kursendring. Flere tiltak, og en nærmere beskrivelse av dem, følger under omtalen av de ulike departementenes budsjetter i kapittel 2.

Regjeringen vil bygge landet. Effektiv kommunikasjon vil styrke Norges konkurransekraft og skape en enklere hverdag for innbyggerne. Bevilgningene til riksvei og jernbane økes med nærmere 1 450 mill. kroner sammenliknet med Stoltenberg II-regjeringens forslag. Dette omfat-

ter satsing på vedlikehold og fornying av riksveier, slik at nærmere 100 km mer vei får nytt dekke og en rekke tunneler kan vedlikeholdes og opprustes. Forslaget omfatter også midler til planlegging, trafikksikkerhetstiltak og kollektivtiltak på riksvei, samt vedlikehold av infrastrukturen for jernbanen. I Sundvolden-erklæringen presenterte regjeringspartiene en ambisjon om å redusere bompengandelen i nye prosjekter. I tråd med dette legger Regjeringen opp til at utbygging av prosjektet E134 Seljord-Åmot gjennomføres uten bruk av bompenger. Regjeringen foreslår å bevilge 20 mrd. kroner i kapitalinnskudd til et infrastrukturfond. Avkastningen fra fondet øremerkes til veg-, jernbane- og kollektivnettet, samt bredbånd og IKT-infrastruktur.

Konkurranseskraft for norske arbeidsplasser. De siste årene har produktivitetutviklingen ikke holdt tritt med veksten i reallønningene. Foruten skattelettelse for å stimulere til arbeid, sparing og investeringer, foreslår Regjeringen økt satsing på kunnskap, forskning og innovasjon. Regjeringen foreslår nærmere en halv milliard mer til forskning og utvikling sammenliknet med forslaget fra Stoltenberg II-regjeringen. Det foreslås økte bevilgninger til forskning og utvikling i offentlig regi og en styrking av Skattefunn-ordningen for å stimulere forskning og utvikling i næringslivet. Realveksten i den offentlige innsatsen, inklusive Skattefunn, anslås til 4,1 pst. fra Saldert budsjett 2013. Tiltakene vil styrke konkurransekraften på lengre sikt.

Kunnskap gir muligheter for alle. En god skole er den beste starten samfunnet kan gi barn og unge. Det som betyr aller mest for elevenes læring, er læreren. Bevilgningene til kunnskapsområdet styrkes netto med 330 mill. kroner sammenliknet med Gul bok 2014, hvorav det meste til videreutdanning av lærere. Budsjettet legger til rette for at 750 flere lærere og 100 flere skoleledere årlig får mulighet til å gjennomføre relevant videreutdanning. Det legges særlig vekt på matematikk og naturfag. Satsen for dekning av vikarkostnader ved videreutdanning økes, og staten skal betale en større andel av utgiftene. Fag- og yrkesopplæringen styrkes for å bidra til at flere fullfører videregående utdanning. Lærlingtilskuddet økes, og det etableres en ny tilskuddsordning for å stimulere flere bedrifter til å ta inn lærlinger.

En enklere hverdag for folk flest. Regjeringen vil legge større vekt på frihet og tillit til innbyggerne og vil skape større rom for private, frivillige og lokale initiativ. Lavere skatter vil gi den enkelte større frihet til å disponere egen inntekt. Regjeringen vil gi familiene større frihet til å fordele forel-

drepermisjonen, ved at kvotene som er forbeholdt mor og far reduseres til ti uker fra 1. juli 2014. Regjeringen vil forenkle hverdagen for innbyggere, næringsliv og offentlig ansatte gjennom å innføre elektronisk tinglysing og elektroniske søknader om bostøtte.

Trygghet i hverdagen og styrket beredskap. Regjeringen vil bidra til økt trygghet i hverdagen og en styrket beredskap for fremtidige kriser. Den enkelte skal kunne føle seg trygg både i og utenfor eget hjem. Bevilgningene til fengselsplasser, politi og tiltak innenfor utlendingsfeltet økes med vel 330 mill. kroner sammenliknet med Gul bok 2014. Regjeringen vil bidra til et sterkere nærpoliti for å skape mer trygghet i samfunnet og vil frigjøre nærmere 90 politiårsverk til arbeid med politiets kjerneoppgaver. Bemanningen i domstolene foreslås økt for å få en raskere behandling av saker. Soningskapasiteten foreslås økt med 70 lukkede plasser slik at soningskøen kan reduseres og det blir nok varetektsplasser tilgjengelig for politiet. Bemanningen i beredskapstroppen foreslås økt for å gjøre den spisse delen av politiet mer robust. Regjeringen vil videre ha en mer effektiv behandling av asylsøknader og raskere retur av personer uten lovlig opphold. Det foreslås å legge til rette for at politiet kan gjennomføre 1 800 flere uttransporteringer.

Et velferdsloft for syke og eldre. Gode velferdstjenester er grunnleggende for vårt samfunn. Lange ventetider og dårlige omsorgstilbud kan forverre sykdom og føre til at sysselsatte faller ut av arbeidslivet. Bevilgningene til helse og eldreomsorg styrkes med vel 390 mill. kroner sammenliknet med Gul bok 2014. I tillegg styrkes kommuneøkonomien. Regjeringen foreslår 300 mill. kroner i økte bevilgninger til sykehusene slik at flere kan behandles. Aldri tidligere har helseforetakene fått midler til en så stor vekst i pasientbehandling. Det foreslås at andelen innsatsstyrt finansiering øker fra 40 til 50 pst. i 2014. Tildelingen til sykehusene gir rom for økt kjøp av behandling fra private aktører slik at ventetidene kan reduseres. Tilsagnsrammen for investerings-tilskudd til boliger med heldøgns omsorgstilbud foreslås utvidet slik at det kan gis tilsagn til 2 500 plasser, en økning på 500 fra Stoltenberg II-regjeringens forslag. Staten skal dekke en større andel av kostnadene, og grensen for maksimal anleggs-kostnad i pressområder skal økes.

Et sterkere sosialt sikkerhetsnett. Regjeringen vil forsterke sikkerhetsnettet for grupper som i dag faller igjennom. Derfor foreslås det å pålegge de regionale helseforetakene at rus og psykiatri, hver for seg, skal ha en årlig vekst i pasientbe-

handlingen som er høyere enn veksten for somatikk. Regjeringen foreslår å gjeninnføre et øremerket tilskudd til det kommunale rusarbeidet. Satsingen på psykisk helse i skolen, som den forrige regjeringen ville avvikle, blir videreført. Regjeringen vil sikre at barn som vokser opp i barneverninstitusjoner får mer likeverdige muligheter, særlig til utdanning. Regjeringen vil legge bedre til rette for at funksjonshemmede kan delta i arbeidsliv og dagligliv. Engangsstønaden ved fødsel og adopsjon økes.

Levende lokaldemokrati. Regjeringen har tillit til at folkevalgte vil det beste for sitt lokalsamfunn. Kommunene bør derfor gis større makt og ansvar. Kommunene og fylkeskommunene har ansvaret for grunnleggende velferdstjenester. Regjeringens forslag innebærer en reell vekst i kommunesektorens inntekter i 2014 på 7,5 mrd. kroner, eller 1,9 pst. sammenliknet med inntektsanslaget i Revidert nasjonalbudsjett 2013. De frie inntektene anslås å vokse med knapt 5,5 mrd. kroner, tilsvarende 1,7 pst. Sammenliknet med Nasjonalbudsjettet 2014 økes kommunesektorens frie inntekter reelt med 280 mill. kroner. Gjennom en kommunereform vil Regjeringen bidra til mer robuste kommuner, som også kan påta seg større oppgaver. Arbeidet med reformen vil starte i 2014.

Regjeringen prioriterer annerledes enn regjeringen Stoltenberg II innenfor et om lag uendret utgiftsnivå. Vi har omdisponert på utgiftssiden og foreslår vekstfremmende skattelettelser. Vi har også kuttet på noen områder der utgiften kan være liten i 2014, men samtidig vil trekke med seg store – og ikke tilstrekkelig gjennomtenkte – økninger i senere år. Det gjelder for eksempel ordningen med to barnehageopptak, der årlige utgifter ved full opptrapping er nær sju ganger så høye som bevilgningen i 2014. Det gjelder også elleve måneders studiefinansiering, der det ikke var foreslått noen bevilgning i 2014. Og det gjelder en rekke byggeprosjekter, der bevilgningene for senere år er fra to til ni ganger så høye som bevilgningene i 2014. Regjeringen foreslår også lavere bevilgninger til regionale utviklingsmidler, til klima- og skogsatsingen og til kulturtiltak. Videre foreslås det en innsparing ved reell videreføring av satsen for maksimal foreldrebetaling for en barnehageplass. Regjeringen foreslår også utgiftsreduksjoner ved å endre permitteringsregelverket og lønnsgarantiordningen, innføre et kvoteprisgulfv i CO₂-kompensasjonsordningen, avvikle ordningen med gratis frukt og grønt på ungdomstrinnet, redusere antall tiltaksplasser for arbeidsledige og redusere bevilgningen til Teknologisenteret for CO₂-fangst på Mongstad.

Mangelfull planlegging av store anleggsprosjekter har ført til forsinkelser og kostnadsoverskridelser. Regjeringen har gjennomgått slike forslag i det omfang som har vært mulig innenfor tidsrammen, og foreslår videreføring av noen prosjekter og tiltak, og stans i andre. Regjeringen foreslår å øke midlene til planlegging og å bedre rutineene for konsekvensutredning av store prosjekter. Sammen med tiltak som kan bidra til raskere saksgang, mer sammenhengende planprosesser og mer systematisk vurdering av bevilgningene over tid, legger det grunnlag for en mer effektiv ressursbruk.

Regjeringens forslag til endringer i statsbudsjettet for 2014 er nærmere omtalt i kapittel 2. Kommuneøkonomien er nærmere omtalt i avsnitt 1.3.2.

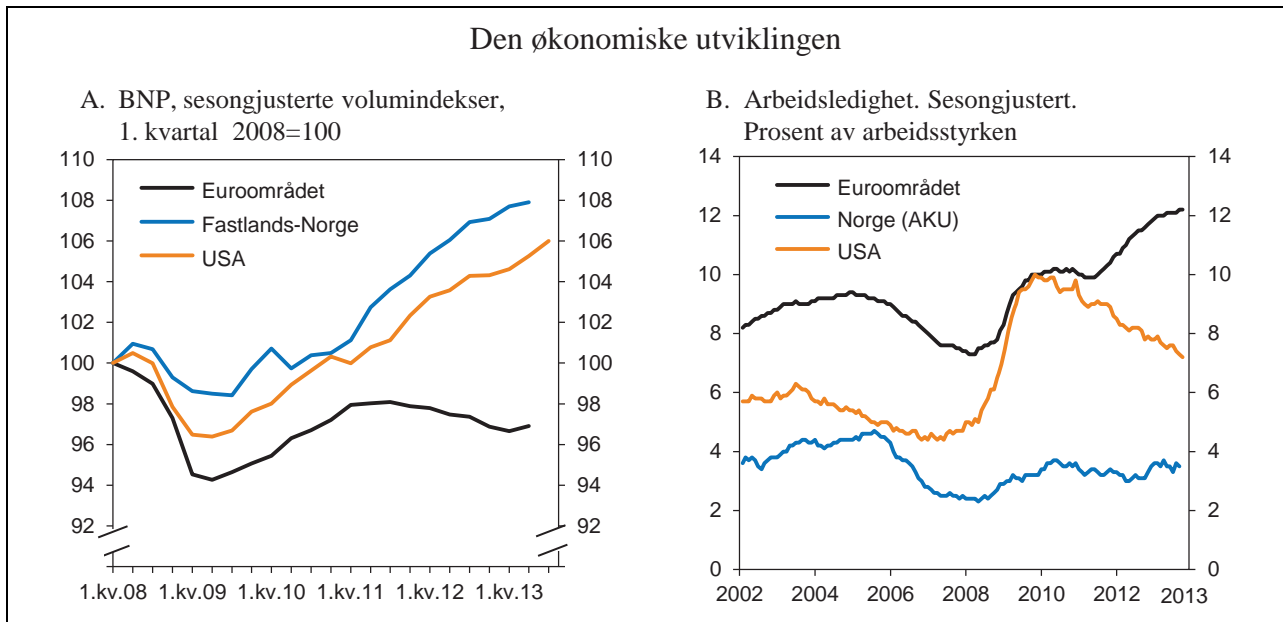
1.2 De økonomiske utsiktene

1.2.1 Internasjonal økonomi

Fem år etter at den globale finanskrisen brøt ut er veksten i verdensøkonomien fortsatt svak, men det er nå flere lyspunkter. I USA er veksten på vei opp, understøttet av bedring i finansmarkedene og svært ekspansiv pengepolitikk. Stram og ustabil finanspolitikk har imidlertid bidratt til å dempe oppgangen. Kongressen samlet seg i midten av oktober om nye budsjett- og lånefullmakter for de føderale myndighetene. Løsningene gjelder bare fram til tidlig neste år, og usikkerheten er fortsatt stor. I Storbritannia og Japan har den økonomiske veksten tatt seg klart opp så langt i år, og også i euroområdet er det tegn til at omslaget endelig kan ha kommet. Det er grunn til å tro at oppgangen i tradisjonelle industriland etter hvert også vil kunne bedre utviklingen hos vår viktigste handelspartner, Sverige, som lenge har slitt med svak etterspørsel i sine eksportmarkeder. I flere framvoksende økonomier var veksten lavere enn ventet i første halvår, og utsiktene framover er noe svekket. I Kina tok veksten seg litt opp igjen i 3. kvartal, men landet er fortsatt avhengig av stigende investeringer som økonomisk drivkraft.

I Nasjonalbudsjettet 2014 ble veksten i BNP hos Norges handelspartnere anslått til om lag 1 pst. i år og 2 pst. neste år. Den informasjonen som har kommet etter at budsjettet ble lagt fram, tilsier ingen vesentlige endringer i disse anslagene.

Usikkerheten om utviklingen internasjonalt er fortsatt stor. Finanspolitikken i USA og Japan utgjør en betydelig usikkerhetsfaktor. Det samme gjør den sårbare situasjonen for flere land i euro-

Figur 1.1 Den økonomiske utviklingen

Kilde: Macrobond og Statistisk sentralbyrå.

området, selv om faren for et nytt tilbakeslag i Europa er redusert siden i fjor sommer. Usikkerheten om framvoksende økonomier har økt det siste halve året. Land som Brasil, India, Indonesia og Tyrkia opplevde gjennom sommeren kraftig kapitalutgang som ga betydelig svakere valutaer. I Kina er kredittveksten urovekkende høy. Vekstevnen i disse økonomiene kan være lavere enn lagt til grunn. Et eventuelt tilbakeslag i framvoksende økonomier kan trekke ned prisene på olje og gass og andre råvarer. Det er også usikkerhet om virkningen på prisene av økt utvinning fra ukonvensjonelle reserver av olje og gass.

1.2.2 Norsk økonomi

Ser vi årene etter årtusenskiftet under ett, har veksten i verdiskapingen (BNP) i fastlands-økonomien vært om lag på linje med gjennomsnittet for de siste 40 årene. Som følge av en sterk utvikling fram til 2005 har produktiviteten i fastlandsøkonomien økt litt raskere enn hos mange av våre handelspartnere, jf. figur 1.2A. Samtidig har vi vært heldige med utviklingen i verdensøkonomien. Da Kina og andre framvoksende økonomier for fullt kom inn i det internasjonale vare- og tjenestebyttet på begynnelsen av 2000-tallet, økte etterspørselen etter enkelte råvarer som Norge produserer mye av. Prisene steg betydelig, særlig på olje. Samtidig er produksjonen av varer som vi importerer, blitt flyttet til lavkostland. Dette har gitt lavere priser på klær, elektriske artikler mv. Den

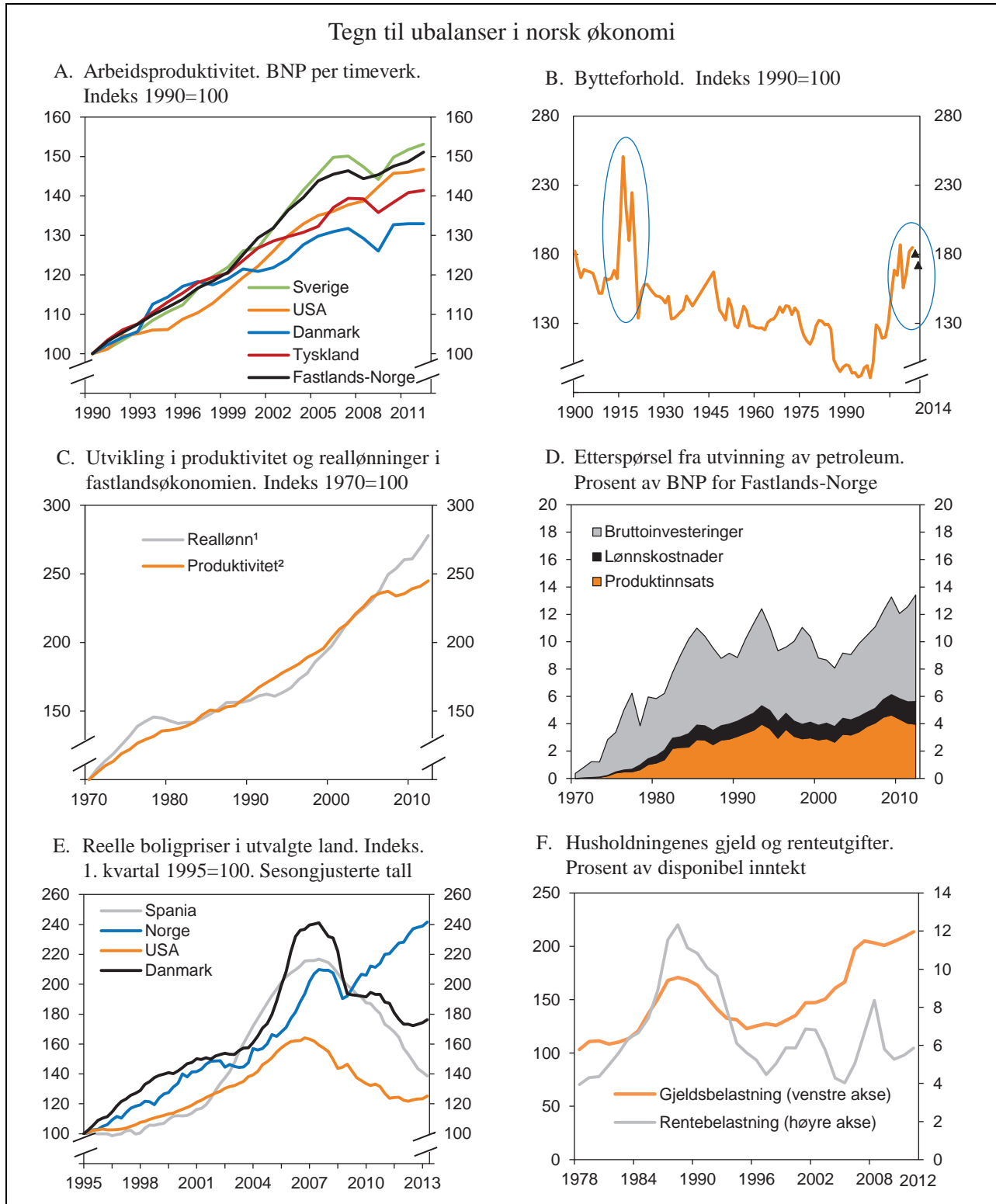
medfølgende bedringen i bytteforholdet har få paralleller, jf. figur 1.2B. Bytteforholdsgevinsten har gitt Norge en kraftig økt realinntekt. Mer enn 40 pst. av veksten i Norges disponible realinntekt siden 2000 skyldes bytteforholdsgevinster.

Lønnsomheten i næringslivet har holdt seg godt oppe. Norske husholdninger har samtidig hatt en vekst i reallønnen som har vært klart høyere enn veksten i produktiviteten, og langt over det vi har sett i andre land, jf. figur 1.2C. Oppgangen i prisen på olje har gitt økt aktivitet på norsk sokkel. Det har bidratt til vekst i fastlandsøkonomien både gjennom høyere etterspørsel etter varer og tjenester fra petroleumsnæringen, jf. figur 1.2D, og som følge av økt bruk av oljeinntekter over statsbudsjettet. Antall sysselsatte personer har steget kraftig, understøttet av en betydelig arbeidsinnvandring.

Den sterke reallønnsveksten har sitt motstykke i at også næringslivets kostnader har steget raskt. Ifølge tall fra Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene var lønnskostnadene per time i norsk industri nesten 70 pst. høyere enn nivået for et gjennomsnitt av våre handelspartnere i EU i 2012. Timelønnskostnadene var nærmere 30 pst. høyere enn i Sverige og vel 50 pst. høyere enn i Tyskland. Skal norske bedrifter kunne opprettholde lønnsomheten, må de dermed være mer produktive enn sine konkurrenter i utlandet eller lage produkter som omsettes for høyere priser.

I perioden etter finanskrisen har det høye kostnadsnivået bidratt til en tiltakende todeling i norsk økonomi. Mens bedrifter som har betydelige leveranser til petroleumsvirksomhet i Norge og utlandet ekspanderer, er situasjonen krevende for virksomheter som konkurrerer på de mer tra-

disjonelle eksportmarkedene. Et høyt kostnadsnivå er ekstra tungt å bære når veksten i verdensøkonomien er lav. At leverandørindustrien i Norge det siste året har tapt konkurranser om store leveranser til norsk sokkel, er et ytterligere tegn på at kostnadene nå bremser veksten. Det høye kost-

Figur 1.2 Tegn til ubalanser i norsk økonomi

Kilde: TBU, Federal Reserve Bank of Dallas, Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

nadsnivået slår også negativt ut for hjemme-konkurrerende næringer. Et tegn på dette er den sterke veksten i husholdningenes forbruk i utlandet som vi har sett i årene etter finanskrisen. Fra 2009 til 2012 steg husholdningenes samlede forbruk med litt under 10 pst. mens deres forbruk i utlandet økte med nærmere 40 pst.

Lave realrenter har sammen med økte inntekter, høy befolkningsvekst og gunstig beskatning bidratt til en sterk oppgang i prisene på norske boliger. Prisene på brukte boliger har holdt seg om lag uendret nominelt i år, men nivået er svært høyt både historisk og sett i forhold til andre land, jf. figur 1.2E. Veksten i boligprisene har gått sammen med en sterk økning i husholdningenes gjeld, jf. figur 1.2F. Gjelden utgjør nå i gjennomsnitt over to ganger disponibel inntekt. Den gjennomsnittlige rentebelastningen er likevel lav, fordi rentenivået er lavt. Når gjelden er høy vil imidlertid selv små endringer i renten slå ut i store endringer i husholdningenes rentebetalinger. Mange kan få det vanskelig når renten etter hvert øker. Dette gjelder ikke minst for de 11 pst. av husholdningene som har en brutto gjeld på mer enn fem ganger sin disponible inntekt.

De siste tre årene har veksten i BNP Fastlands-Norge tatt seg opp fra noe under til noe over gjennomsnittet for de siste 40 årene. Oppgangen i aktiviteten har imidlertid dempet seg litt den siste tiden. Utviklingen i husholdningenes etterspørsel trakk veksten i fastlandsøkonomien ned i første halvår i år. Tallene for 3. kvartal ser ut til å være litt svakere enn tidligere ventet. På denne bakgrunn er anslaget for veksten i husholdningenes etterspørsel neste år justert ned sammenliknet med tallene i Nasjonalbudsjettet 2014. Også anslaget for veksten i fastlandsbedriftenes investeringer er justert noe ned. Det er tatt hensyn til at Regjeringens forslag om lavere skatt på inntekt isolert sett bidrar positivt til husholdningenes forbruk. Erfaringsmessig tar det imidlertid litt tid før virkningen av en skatteendring slår fullt igjennom i etterspørselen.

Samtidig ligger det an til høy vekst i petroleumsinvesteringene både i år og neste år. På tilgangssiden tyder tallene på at industriproduksjonen fortsatte å stige i 3. kvartal i år, og bedriftslederne melder om utsikter til videre oppgang. Samlet sett anslås veksten i fastlandsøkonomien til 2,0 pst. i år og 2,5 pst. neste år. For inneværende år trekkes veksten ned med 0,4 prosentenheter som følge av lav produksjon av elektrisk kraft. Anslaget for veksten i BNP Fastlands-Norge er 0,2 prosentenheter lavere enn i Nasjonalbudsjettet 2014 både i år og neste år.

I arbeidsmarkedet øker antall sysselsatte personer, men i et litt lavere tempo enn i 2011 og første halvdel av 2012. I 2. kvartal i år var det sysselsatt 85 000 flere personer enn ved toppnivået forut for finanskrisen. Tall fra Statistisk sentralbyrås arbeidskraftsundersøkelse (AKU) tyder på at veksten fortsatte i 3. kvartal i år. På årsbasis anslås sysselsettingen å øke med 30 000 personer i år og nesten like mye neste år. Arbeidsledigheten målt ved AKU anslås å holde seg om lag på dagens nivå på 3½ pst. framover.

Veksten i konsumprisene har tatt seg noe opp den siste tiden, særlig drevet av høyere priser på elektrisitet. Anslaget for veksten i konsumprisene er satt opp med ¼ prosentenheter fra tallene i Nasjonalbudsjettet 2014.

Den norske kronen har gjennomgående svekket seg i inneværende år, men utviklingen har langt fra vært jevn. Det kan bl.a. ha sammenheng med økt usikkerhet i internasjonale valutamarke-der, men også med enkelte tegn til svakere vekst i norsk økonomi. Ettersom kronemarkedet er lite likvid, kan utslagene i kronkursen bli store når markedsdeltakerne får ny informasjon. Målt ved konkurransekursindeksen har kronen svekket seg med 7¾ pst. siden nyttår. Kursnivået er nå ¼ pst. sterkere enn gjennomsnittet for perioden med inflasjonsmål for pengepolitikken, men om lag 5½ pst. svakere enn fjorårsnivået.

Det er betydelig usikkerhet om anslagene for den økonomiske utviklingen. Oppgangen i internasjonal økonomi er skjør. En svakere utvikling ute enn lagt til grunn vil gi lavere vekst hos norske eksportører. Videre kan usikkerhet om utviklingen i boligmarkedet bremse veksten i husholdningenes etterspørsel mer enn lagt til grunn i denne proposisjonen. På den annen side kan aktiviteten hos handelspartnerne også ta seg raskere opp enn anslått og trekke med seg høyere investeringer i norske fastlandsbedrifter.

1.3 Den økonomiske politikken

1.3.1 Budsjettpolitikken

Retningslinjene for budsjettpolitikken

Regjeringen vil føre en ansvarlig økonomisk politikk basert på handlingsregelen for bruk av oljeinntekter. Handlingsregelen er en plan for gradvis å fase oljeinntektene inn i norsk økonomi, ved at det oljekorrigerede underskuddet på statsbudsjettet over tid øker om lag i takt med veksten i forventet realavkastning av Statens pensjonsfond utland. Den økte bruken av oljeinntekter skal vris

Tabell 1.1 Hovedtall for norsk økonomi. Prosentvis volumendring fra året før

	Mrd. kroner ¹			
	2012	2012	2013	2014
Privat konsum	1 175,0	3,0	2,0	2,4
Offentlig konsum	619,5	1,8	2,6	2,1
Bruttoinvesteringer i fast kapital.	598,0	8,0	5,1	4,8
Herav: Oljeutvinning og rørtransport.	171,8	14,5	9,0	7,5
Bedrifter i Fastlands-Norge	180,9	3,2	1,6	3,7
Boliger	139,8	7,4	5,0	3,0
Offentlig forvaltning	89,2	-0,6	5,9	4,8
Etterspørsel fra Fastlands-Norge ²	2 204,4	2,8	2,5	2,6
Ekspert.	1 183,0	1,8	-1,6	3,3
Herav: Råolje og naturgass.	604,4	0,9	-5,5	4,2
Tradisjonelle varer	310,3	2,6	0,1	2,5
Tjenester utenom olje og utenriks sjøfart.	143,5	1,3	2,9	2,3
Import.	798,8	2,4	3,2	3,8
Herav: Tradisjonelle varer	486,0	2,7	2,9	2,9
Bruttonasjonalprodukt	2 906,8	3,1	0,8	2,6
Herav: Fastlands-Norge	2 200,3	3,4	2,0	2,5
Fastlands-Norge ekskl. el-forsyning	2 148,9	3,1	2,4	2,5
Andre nøkkeltall:				
Sysselsetting, personer.		2,2	1,1	1,0
Arbeidsledighetsrate, AKU (nivå)		3,2	3,5	3,6
Årslønnsvekst		4,0	3½	3½
Konsumprisindeksen (KPI)		0,8	2,1	1,9
KPI-JAE		1,2	1,6	2,0
Råoljepris, kroner per fat ³		649	623	600
Driftsbalansen (pst. av BNP)		14,2	11,0	10,6
Bruttonasjonalinntekt, mrd. kroner		2 964	3 027	3 167
Tremåneders pengemarkedsrente, pst. ⁴		2,2	1,8	1,8
Konkurrensekursindeksen, årlig vekst i pst. ⁵		-1,6	2,4	3,6
BNP hos Norges handelspartnere		1,2	1,0	2,2

¹ Foreløpige nasjonalregnskapstall i løpende priser.

² Utenom lagerendring.

³ Løpende priser.

⁴ Beregningsmessig forutsetning basert på terminpriser i oktober.

⁵ Postivt tall angir svakere krone.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

i retning av investeringer i kunnskap, infrastruktur og vekstfremmende skattelettelser. Samtidig skal bruken av petroleumsinntekter det enkelte år tilpasses situasjonen i økonomien innenfor handlingsregelens rammer.

Dagens store overskudd på statsbudsjettet og i Statens pensjonsfond er ikke uttrykk for en tilsvarende handlefrihet i budsjettpolitikken. De høye inntektene fra petroleumsvirksomheten har et motstykke i en reduksjon av gjenværende petroleumsressurser. Skal vi ha glede av petroleumsinntektene på varig basis, må vi frikoble bruken av midlene fra de årlige innbetalingene til staten. De budsjettpolitiske retningslinjene ivaretar dette hensynet. Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten overføres i sin helhet til Statens pensjonsfond utland, mens det over tid er den forventede realavkastningen av fondet som skal brukes. På denne måten skjermer vi utviklingen i offentlige utgifter fra virkningene av svingende inntekter fra olje og gass og svingende avkastning av finansinvesteringene. Samtidig bygger staten opp en betydelig finansformue som også kommer framtidige generasjoner til gode.

Retningslinjene for budsjettpolitikken legger til rette for en stabil utvikling i norsk økonomi, med god kapasitetsutnyttning og lav arbeidsledighet. Den løpende bruken av oljeinntekter i de enkelte budsjettene måles ved det *strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet*. I dette underskuddsmålet er det bl.a. korrigeret for virkninger på skatte- og avgiftsinntektene og utgifter til dagpenger av kortsiktige svingninger i produksjon og sysselsetting. Det gir rom for at den faktiske budsjettbalansen kan svekkes ved en nedgangskonjunktur og styrkes ved en høykonjunktur, og slik bidra til å dempe svingningene i økonomien, jf. boks 1.1. Ved store endringer i fondskapitalen, eller i forhold som påvirker det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet, skal konsekvensene for bruk av petroleumsinntekter jevnes ut over flere år.

Handlingsregelen gir en rettesnor for uttaket fra fondet over tid, men fastlegger ikke nivået på statsbudsjettets utgifter eller øvrige inntekter. I den politiske plattformen fra Sundvolden varslet Regjeringen at den vil redusere skatte- og avgiftsnivået, vri offentlige utgifter i retning av investeringer i kunnskap og infrastruktur, samt bidra til at offentlige midler forvaltes effektivt. Handlingsregelen setter en ramme for prioriteringene av disse viktige formålene.

Statens utgifter finansieres av skatteinntekter, avgifter, brukerbetaling, renter og utbytte. Et helhetlig budsjett, der alle inntekts- og utgiftsposter

ses under ett, gir et godt grunnlag for å prioritere mellom ulike formål innenfor rammer som ivaretar hensynet til et robust og mangfoldig næringsliv, en balansert utvikling i økonomien og offentlige finanser som også er bærekraftige i et generasjonsperspektiv.

På lengre sikt vil aldringen av befolkningen gi store utfordringer i budsjettpolitikken. De siste par tiårene har befolkningsutviklingen i Norge vært forholdsvis gunstig for offentlige finanser, men denne utviklingen har nå snudd. Etter å ha falt jevnt siden tidlig på 1990-tallet, begynte andelen i befolkningen som er eldre enn 67 år å vokse i 2010. Denne utviklingen vil fortsette i tiårene framover og medføre økte utgifter til bl.a. pensjoner, helse og omsorg. Sparingene i Statens pensjonsfond gir et viktig bidrag til å finansiere disse utgiftene. Langsiktige budsjettframskrivninger viser likevel at vi etter hvert vil stå overfor økende utfordringer med å finansiere de velferdsordningene som allerede er etablert.

Statsbudsjettet og Statens pensjonsfond i 2014

Det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet for 2013 anslås til 121 mrd. kroner, som er uendret fra Nasjonalbudsjettet 2014. Underskuddet er knapt 33 mrd. kroner lavere enn forventet realavkastning av Statens pensjonsfond utland, anslått til 4 pst. av kapitalen i fondet ved inngangen til året.

Forslagene i denne proposisjonen innebærer et strukturelt, oljekorrigeret underskudd for 2014 på 139 mrd. kroner. Bruken av oljeinntekter øker med knapt 15 mrd. 2014-kroner fra 2013, mot en økning på 11 mrd. 2014-kroner i Nasjonalbudsjettet 2014 fra Stoltenberg II-regjeringen. Den økte bruken av oljeinntekter i 2014 må ses i sammenheng med at også innretningen av budsjettet er endret, med økt vekt på tiltak som kan stimulere verdiskaping og fremme vekst.

Forslaget til bruk av oljeinntekter i 2014 gir en økning på 0,5 prosentenheter i det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet målt som andel av trend-BNP for Fastlands-Norge. Det gir et litt større bidrag til samlet etterspørsel enn i forslaget fra regjeringen Stoltenberg II, men er på linje med utviklingen i 2012 og 2013, slik tallene nå anslås. Bruken av oljeinntekter stiger til 5,7 pst. av verdiskapingen i fastlandsøkonomien, det høyeste nivået i den perioden handlingsregelen har ligget til grunn for budsjettpolitikken.

Endringen i det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet er en summarisk indikator for hvordan budsjettet påvirker aktiviteten i norsk økonomi. I de årlige nasjonalbudsjettene legger

Boks 1.1 Den strukturelle, oljekorrigerte budsjettbalansen

Den oljekorrigerte budsjettbalansen er lik differansen mellom statsbudsjettets inntekter og utgifter, utenom inntekter fra og utgifter til petroleumsvirksomhet. Et underskudd på denne balansen (slik det anslås i nysaldert budsjett) dekkes ved en overføring fra Statens pensjonsfond utland til statsbudsjettet. Handlingsregelen innebærer at denne overføringen over tid skal være lik forventet realavkastning av Statens pensjonsfond utland, anslått til 4 pst. av fondskapitalen.

Det oljekorrigerte underskuddet påvirkes ikke bare av budsjettpolitikken, men også av konjunktorene og enkelte andre forhold. For eksempel er skatteinntektene forbigående lave i en lavkonjunktur, mens utgiftene til arbeidsledighetstrygd er høye. I en høykonjunktur er det omvendt. Andre inntekts- og utgiftsposter kan også variere betydelig fra år til år uten at det er uttrykk for strukturelle endringer i budsjettet. Dette gjelder bl.a. statens renteinntekter og renteutgifter og overføringene fra Norges Bank. I tillegg kan størrelsen på det oljekorrigerte underskuddet påvirkes av regnskapsmessige endringer.

For å unngå at budsjettpolitikken bidrar til økt etterspørsel i en høykonjunktur og til redusert etterspørsel i en lavkonjunktur, brukes det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet som mål på den underliggende bruken av oljeinntekter over budsjettet. Ved beregning av dette underskuddet korrigeres det bl.a. for virkningen av konjunktursvingninger.

For å komme fra den oljekorrigerte til den strukturelle, oljekorrigerte budsjettbalansen gjøres følgende korreksjoner:

- For å justere for virkningen av at konjunktorene avviker fra en normalsituasjon, beregnes budsjettvirkningene av at ulike skatte- og avgiftsinntekter avviker fra sine trendverdier. Videre tas det hensyn til at også utbetalingen av ledighetstrygd avhenger av konjunktursituasjonen. De beregnede korreksjonene for 2013 og 2014 i tabell 1.2 reflekterer at skatteinntektene fra fastlandsøkonomien anslås å ligge nær trenden.
- Det korrigeres for forskjellen mellom de faktiske nivåene og de anslåtte normalnivåene på statens renteinntekter og renteutgifter og overføringene fra Norges Bank. Fra og med 2002 og i en periode framover blir det, som ledd i en økning av Norges Banks egenkapital, ikke overført midler fra banken til statsbudsjettet.
- Det korrigeres for regnskapsmessige omlegginger og for endringer i funksjonsfordelingen mellom stat og kommune som ikke påvirker den underliggende budsjettbalansen. Korreksjonen i 2013 og 2014 er knyttet til innføring av merverdiavgift for offentlige veganlegg og en tilsvarende bevilgningsøkning i 2013 til momskompensasjon for kommuner og fylkeskommuner. Korreksjonen tilsvarer et anslått periodiseringsavvik på grunn av et visst tidsetterlep i innbetalingen av merverdiavgift.

Tabell 1.2 Det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet. Mill. kroner

	2011	2012	2013	2014
Oljekorrigert underskudd på statsbudsjettet	79 399	100 898	116 475	137 474
+ Netto renter og overføringer fra Norges Bank. Avvik fra trend	3 492	1 634	789	848
+ Særskilte regnskapsforhold	3 480	0	-400	400
+ Skatter og ledighetstrygd. Avvik fra trend	2 697	577	3 660	266
= Strukturelt, oljekorrigert budsjettunderskudd	89 068	103 109	120 523	138 988
Målt i prosent av trend-BNP for Fastlands-Norge	4,2	4,7	5,2	5,7
Endring fra året før i prosentenheter ¹	-0,8	0,4	0,5	0,5

¹ Endringen i det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet som andel av trend-BNP for Fastlands-Norge brukes som en summarisk indikator på budsjettets virkning på økonomien. Positive tall indikerer at budsjettet virker ekspansivt. Indikatoren tar ikke hensyn til at ulike inntekts- og utgiftsposter kan ha ulik betydning for aktiviteten i økonomien.

Tabell 1.3 Hovedtall i statsbudsjettet og Statens pensjonsfond. Mrd. kroner

	2013		2014	
	Anslag nå	NB14 ¹	Endring	Anslag nå
Totale inntekter	1 286,0	1 295,0	-2,9	1 292,1
1 Inntekter fra petroleumsvirksomhet.	373,9	344,1	0,0	344,1
1.1 Skatter og avgifter	206,5	186,5	0,0	186,5
1.2 Andre petroleumsinntekter	167,4	157,6	0,0	157,6
2 Inntekter utenom petroleumsinntekter	912,0	950,9	-2,9	948,0
2.1 Skatter og avgifter Fastlands-Norge.	855,2	896,9	-4,7	892,2
2.2 Andre inntekter.	56,8	54,0	1,8	55,7
Totale utgifter	1 058,5	1 114,0	1,4	1 115,4
1 Utgifter til petroleumsvirksomhet.	30,0	30,0	0,0	30,0
2 Utgifter utenom petroleumsvirksomhet.	1 028,5	1 084,0	1,4	1 085,4
Overskudd på statsbudsjettet før overføring til Statens pensjonsfond utland	227,5	181,0	-4,4	176,7
- Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten.	343,9	314,1	0,0	314,1
= Oljekorrigert overskudd	-116,5	-133,1	-4,4	-137,5
+ Overført fra Statens pensjonsfond utland	116,5	133,1	4,4	137,5
= Overskudd på statsbudsjettet	0,0	0,0	0,0	0,0
+ Netto avsatt i Statens pensjonsfond utland.	227,5	181,0	-4,4	176,7
+ Rente- og utbytteinntekter mv. i Statens pensjonsfond	129,4	146,6	1,3	147,9
= Samlet overskudd i statsbudsjettet og Statens pensjonsfond	356,9	327,6	-3,1	324,6
Memo:				
Markedsverdien av Statens pensjonsfond utland ²	4 863	5 203	137	5 340
Markedsverdien av Statens pensjonsfond ²	5 016	5 366	137	5 503
Folketrygdens forpliktelser til alderspensjoner ²	5 763	6 044	0	6 044

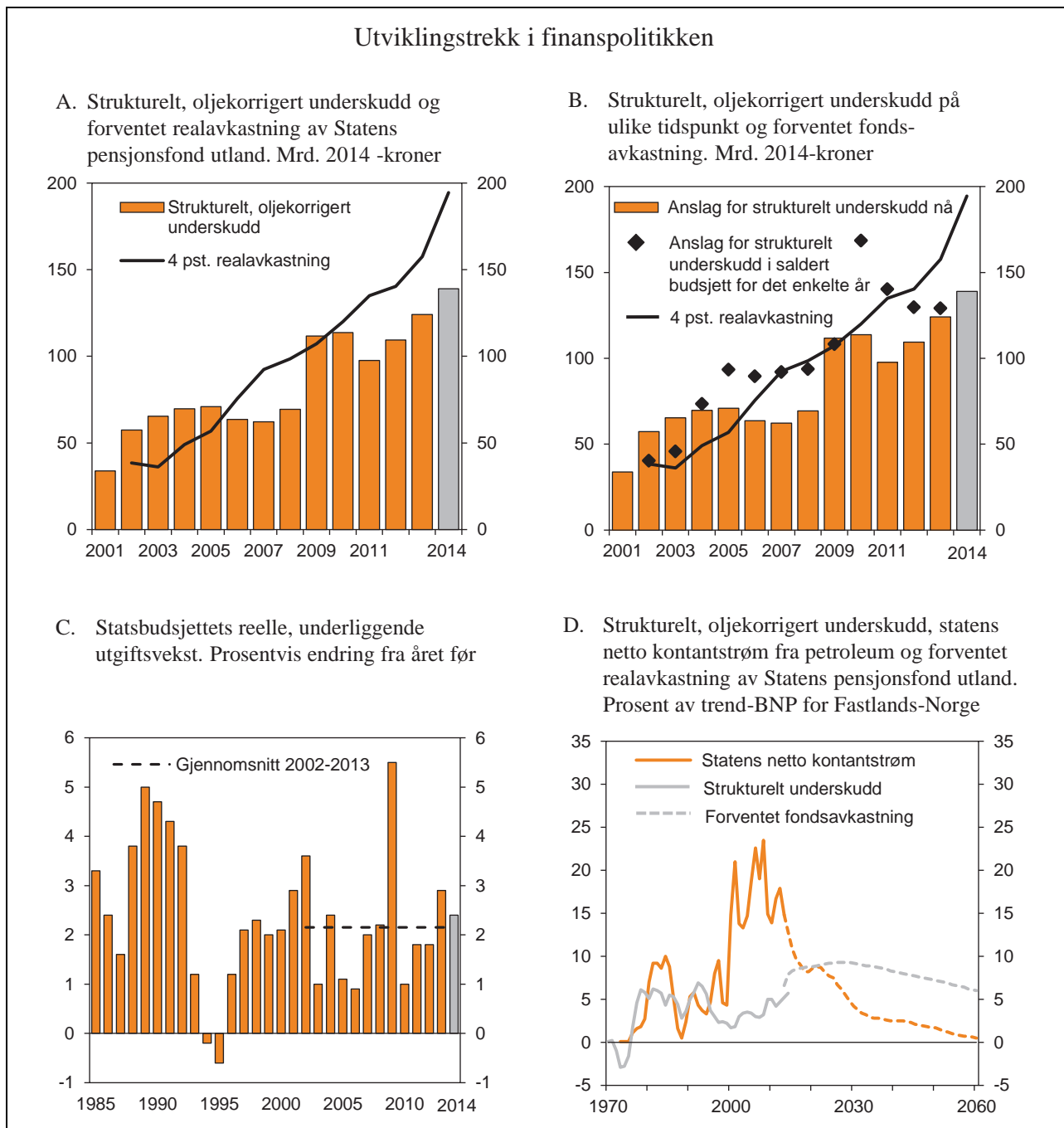
¹ Nasjonalbudsjettet 2014.² Ved utgangen av året.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Finansdepartementet også fram beregninger foretatt med den makroøkonomiske modellen MODAG av budsjettets virkning på økonomien. Beregningene som ble gjennomført til Nasjonalbudsjettet 2014, pekte i retning av at det foreslåtte budsjettet for 2014 ville virke litt mindre ekspansivt enn det den summariske budsjettindikatoren tilsa. Slik er det fortsatt. Budsjettet for 2014 anslås samlet sett å øke veksten i fastlandsøkonomien med om lag ¼ prosentenheter.

Regjeringens forslag til bruk av oljeinntekter over budsjettet i 2014 anslås å utgjøre 2,9 pst. av kapitalen i Statens pensjonsfond utland, mot 3,2 pst. i 2013. Avstanden til banen for forventet fondsavkastning (4-prosentbanen) anslås til nærmere 56 mrd. kroner i 2014, opp fra 34 mrd. 2014-kroner som gjennomsnitt for de tre foregående årene og et nivå nær null i 2009 og 2010.

Økt avstand til 4-prosentbanen må ses i sammenheng med en kraftig økning i fondskapitalen, samtidig som veksten i norsk økonomi har vært

Figur 1.3 Utviklingstrekk i finanspolitikken

Kilde: Finansdepartementet.

god. Kapitalen i pensjonsfondet anslås å øke nominelt med over 1 000 mrd. kroner fra utgangen av 2012 til utgangen av 2013, mer enn i noe annet år i fondets historie. Årsaken er først og fremst god avkastning i finansmarkedene og en svakere krone. Den veksten som skyldes svakere krone, øker imidlertid ikke fondets kjøpekraft i utlandet, og gir dermed ikke grunnlag for å kunne finansiere en større import av varer og tjenester.

Den samlede kapitalen i Statens pensjonsfond utland anslås til 4 863 mrd. kroner ved utgangen

av 2013. Det er 134 mrd. kroner høyere enn i Nasjonalbudsjettet 2014. Avstanden til banen for forventet fondsavkastning øker noe sammenliknet med Nasjonalbudsjettet 2014, selv med et litt høyere uttak av oljeinntekter fra fondet.

Realveksten i statsbudsjettets underliggende utgifter fra 2013 til 2014 anslås til 25 mrd. 2014-kroner, eller 2,4 pst., jf. figur 1.3C. Den reelle utgiftsveksten er litt høyere enn gjennomsnittet for de årene handlingsregelen har ligget til grunn for budsjettpolitikken. Den nominelle utgifts-

veksten anslås til 5,5 pst., mens prisveksten er beregnet til 3,0 pst.

De siste årene har det kommet mange gode nyheter som har bidratt til å bringe det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet ned under 4 pst. av fondskapitalen. Anslaget for det underliggende nivået på skatte- og avgiftsinntektene har blitt justert opp, mens utgiftene har blitt justert ned. Det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet er dermed nedjustert for ni av de siste ti årene. Dette må ses i sammenheng med at den underliggende veksten i sysselsettingen nå framstår som sterkere enn tidligere lagt til grunn, bl.a. som følge av høy arbeidsinnvandring. Samtidig har god lønnsomhet og høy reallønnsvekst gjennom mange år bidratt til å løfte nivået på skatter og avgifter. Den høye reallønnsveksten trekker isolert sett også i retning av økte offentlige utgifter til lønn og pensjon. Figur 1.3B viser tall for det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet slik det ble anslått i saldert budsjett for det enkelte år og slik det anslås nå.

Rentenivået er lavt og kapasitetsutnyttelsen i norsk økonomi nær det normale. Samtidig vokser kapitalen i fondet svært raskt. En økning i oljepengene opp til forventet fondsavkastning (4-prosentbanen) ville gitt en altfor sterk stimulans i økonomien. Det ville undergravd vekstevnen og stabiliteten i fastlandsøkonomien. Erfaringer fra både Norge og andre land viser at budsjettet kan bli kraftig og langvarig svekket ved et økonomisk tilbakeslag. For Norge er det også usikkerhet om utviklingen i fondet og dermed om rammen for bruk av oljeinntekter i årene framover.

Selv om prisveksten er nær inflasjonsmålet, gir forholdene i utlandet oss en svært lav rente. Renten ligger 2–3 prosentenheter under sitt normalnivå. Det bidrar til å løfte innenlandsk etterspørsel. En kan derfor se det lave rentenivået i en situasjon med normal aktivitet i økonomien i sammenheng med at bruken av oljepenger er lavere enn 4 pst. av fondet.

Utviklingen i fondskapitalen gir uttrykk for en reell sparing i finanskapital på statens hånd fordi staten ikke samtidig bygger opp gjeld ved å lånefinansiere utgifter. Dermed gir utviklingen i fondet informasjon om det faktiske handlingsrommet i framtidige budsjetter.

Handlingsrommet i budsjettpolitikken i årene framover

Regjeringen legger til grunn et generasjonsperspektiv i den økonomiske politikken. De neste tiårene vil utgiftene til pensjoner, helse og omsorg

øke kraftig etter hvert som befolkningen blir eldre. Skatteinntektene fra fastlandsøkonomien vil også framover være den viktigste kilden til finansiering av velferdsordningene. Det er derfor viktig med et robust og mangfoldig næringsliv. En mer produktiv økonomi kan gjøre det lettere å finansiere utgiftene til en aldrende befolkning, særlig hvis produktiviteten også øker i offentlig sektor. Samtidig legger handlingsregelen til rette for at avkastningen av Statens pensjonsfond utland kan gi et viktig og varig bidrag til å finansiere velferdsordningene.

Over tid bestemmes handlingsrommet i budsjettpolitikken av utviklingen i skatteinntektene i fastlandsøkonomien, utviklingen i Statens pensjonsfond utland, samt bindinger på utgifts- og inntektssiden fra tidligere vedtak, herunder for veksten i folketrygdens utgifter. I tillegg påvirkes handlingsrommet av om det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet i utgangsåret avviker fra anslaget for forventet fondsavkastning.

Til tross for et skatte- og avgiftsnivå som er forholdsvis høyt i internasjonal sammenheng, har det i mange år vært god vekst i skatteinntektene fra fastlandsøkonomien. Det norske skattesystemet har brede skattegrunnlag, lave satser og symmetrisk behandling av inntekter og utgifter. Samtidig har det vært god vekst i norsk økonomi. For de nærmeste årene anslås den underliggende realveksten i skatte- og avgiftsinntektene til om lag 18 mrd. 2014-kroner per år, eller i underkant av 2 pst. Til sammenligning kan det nevnes at den underliggende veksten i skatter og avgifter i Sverige og Danmark anslås vesentlig lavere, til henholdsvis 1,2 og 0,6 pst. per år. Årsaken er at den underliggende, økonomiske veksten har vært svakere i disse to landene enn i Norge. Sverige – og særlig Danmark – har blitt mer påvirket av utviklingen i Europa enn vi har, og disse landene har ikke noe motstykke til etterspørselen fra oljevirk-somheten som over tid har løftet aktivitet og inntekter i norsk økonomi.

Med samme underliggende økonomiske vekst i Norge som i Sverige eller Danmark, ville den underliggende realveksten i skatter og avgifter vært vesentlig lavere. Dette illustrerer hvordan kombinasjonen av et effektivt skattesystem og den gunstige situasjonen for norsk økonomi bidrar til økt handlefrihet i budsjettpolitikken. Samtidig illustrerer disse tallene at den underliggende veksten i skatter og avgifter ikke er naturgitt. For eksempel kan et markert fall i oljeprisen, et kraftig omslag i markedene for boliger og næringseiendom eller lavere vekst internasjonalt lede til flere år med svakere vekst i norsk økonomi. Det vil i så fall ha betydning for den under-

Tabell 1.4 Statens pensjonsfond utland, forventet realavkastning og strukturelt, oljekorrigert budsjettunderskudd. Mrd. kroner og prosent

	Løpende priser			Faste 2014-priser			Strukturelt underskudd	
	Statens pensjonsfond utland ved inngangen til året ¹	Forventet avkastning (4 pst. av fondskapitalen)	Strukturelt, oljekorrigert budsjettunderskudd	Forventet avkastning (4 pst. av fondskapitalen)	Strukturelt, oljekorrigert budsjettunderskudd	Avvik fra 4 pst. banen	I pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge	I pst. av fondskapitalen
2001	386,6	-	20,9	-	33,9	-	1,8	-
2002	619,3	24,8	36,9	38,5	57,4	18,9	3,0	6,0
2003	604,6	24,2	43,8	36,1	65,4	29,3	3,4	7,2
2004	847,1	33,9	48,0	49,1	69,7	20,5	3,5	5,7
2005	1 011,5	40,5	50,4	56,9	70,9	14,0	3,4	5,0
2006	1 390,1	55,6	46,8	75,5	63,6	-11,9	3,0	3,4
2007	1 782,8	71,3	48,0	92,4	62,2	-30,2	2,9	2,7
2008	2 018,5	80,7	56,8	98,6	69,4	-29,3	3,2	2,8
2009	2 279,6	91,2	94,9	107,3	111,7	4,4	5,0	4,2
2010	2 642,0	105,7	100,1	120,0	113,7	-6,3	5,0	3,8
2011	3 080,9	123,2	89,1	135,0	97,6	-37,4	4,2	2,9
2012	3 307,9	132,3	103,1	140,4	109,4	-31,0	4,7	3,1
2013	3 824,5	153,0	120,5	157,6	124,1	-33,4	5,2	3,2
2014	4 863,0	194,5	139,0	194,5	139,0	-55,5	5,7	2,9
2015	5 340,2	213,6	-	206,5	-	-	-	-
2016	5 734,7	229,4	-	214,4	-	-	-	-
2017	6 114,8	244,6	-	221,0	-	-	-	-
2018	6 498,8	260,0	-	227,1	-	-	-	-
2019	6 877,0	275,1	-	232,3	-	-	-	-
2020	7 278,0	291,1	-	237,6	-	-	-	-

¹ I framskrivningen av fondskapitalen er det for årene fra og med 2015 beregningsteknisk forutsatt et årlig uttak fra fondet svarende til 4 pst. av fondskapitalen ved inngangen til året.

Kilde: Finansdepartementet.

liggende utviklingen i skatter og avgifter fra fastlandsøkonomien.

For de nærmeste årene anslås det at bindingene i folketrygden vil bidra til å øke utgiftene med over 11 mrd. 2014-kroner per år, regnet som gjennomsnitt for treårsperioden 2015–2017. Det er særlig utgiftene til alderspensjon som ventes å øke sterkt. Denne veksten vil fortsette i mange år framover fordi andelen eldre i befolkningen nå stiger. Befolkningsutviklingen vil isolert sett også gi økte utgifter i kommunene og helseforetakene.

For de nærmeste årene er denne utgiftsveksten anslått til i størrelsesorden 4 til 5 mrd. 2014-kroner per år ved videreføring av dagens standard og dekningsgrad, og før en tar hensyn til at produksjonen kan bli mer effektiv og at befolkningens helse forbedres. Utgifter knyttet til befolkningsutviklingen vil således legge beslag på en betydelig del av den anslåtte underliggende veksten i skatteinntektene. I tillegg bidrar omfattende opptrappingsplaner innen samferdsel, kjøp av forsvarsma-

teriell mv. til å øke bindingene i budsjettet utover det som følger av pensjoner og demografi.

Som følge av god utvikling i internasjonale finansmarkeder anslås fondskapitalen ved utgangen av 2013 noe høyere enn i Nasjonalbudsjettet 2014. Siden bruken av oljeinntekter nå ligger under banen for forventet fondsavkastning er det, slik tallene nå står, mulig å videreføre en gradvis opptrapping av bruken av oljeinntekter en stund framover, jf. tabell 1.4. For de nærmeste årene tilsvarer en opptrapping på linje med gjennomsnittet siden 2001 om lag 9 mrd. 2014-kroner i økt bruk av oljeinntekter per år. Størrelsen på fondet vil etter hvert avta som andel av fastlands-BNP, siden økonomien over tid vil vokse raskere enn statens inntekter fra petroleumsvirksomheten, jf. figur 1.3D. Med en budsjettpolitikk som følger handlingsregelen, innebærer nåværende anslag at finansieringsbidraget vil være om lag på samme nivå i 2060 som dagens uttak fra fondet, målt som andel av BNP for Fastlands-Norge.

1.3.2 Kommuneøkonomien

Kommunene og fylkeskommunene har ansvaret for grunnleggende velferdstjenester. I tråd med dette framhevet Regjeringen i Sundvolden-erklæringen at det er nødvendig med en robust, forutsigbar og god kommuneøkonomi.

Kommunesektorens inntekter i 2013

I Nasjonalbudsjettet 2014 ble realveksten i kommunesektorens samlede inntekter i 2013 anslått til 6,7 mrd. kroner, eller 1,8 pst. De frie inntektene ble anslått å øke reelt med 4,2 mrd. kroner, eller 1,4 pst. Den anslåtte veksten i både samlede og frie inntekter var 1,8 mrd. kroner høyere enn anslått i Revidert nasjonalbudsjett 2013, som følge av høyere anslåtte skatteinntekter. Ny informasjon om skatteinngangen i kommunesektoren tilsier at anslaget i Nasjonalbudsjettet 2014 ligger fast.

Kommunesektorens inntekter i 2014

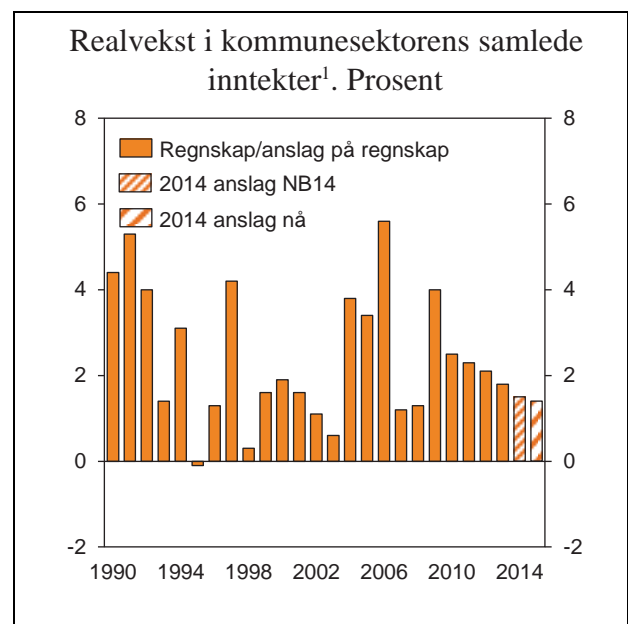
Regjeringens budsjettforslag innebærer en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2014 på 7,5 mrd. kroner, eller 1,9 pst. Sammenlignet med Nasjonalbudsjettet 2014 er realveksten i de samlede inntektene redusert med 0,2 mrd. kroner. Det er da tatt hensyn til at anslaget for den kommunale deflatoren er oppjustert fra 3,0 til 3,1 pst. De frie inntektene anslås å vokse reelt med knapt 5,5 mrd. kroner, eller 1,7 pst. Vekstanslagene for 2014 er i tråd med etablert praksis

regnet i forhold til anslagene for kommunesektorens inntekter i 2013 gitt i Revidert nasjonalbudsjett 2013 og Kommuneproposisjonen 2014. Veksten i frie inntekter fordeles med knapt 1,2 mrd. kroner til fylkeskommunene og 4,3 mrd. kroner til kommunene.

Realveksten i de frie inntektene øker med 280 mill. kroner fra Nasjonalbudsjettet 2014. Økningen er knyttet til økt satsing på fylkesveier. I Nasjonal transportplan 2014–2023 ble det foreslått å styrke rammetilskuddet til fylkeskommunene for å bidra til at fylkeskommunene kan fornye og ruste opp fylkesveiene. I Gul bok 2014 er det foreslått 500 mill. kroner til opprustning og fornying av fylkesveier innenfor veksten i fylkeskommunenes frie inntekter. Regjeringen foreslår å øke rammen med 280 mill. kroner, slik at den samlede satsingen blir 780 mill. kroner.

Regjeringen foreslår økte tilskudd til investeringer i sykehjems- og omsorgsplasser. Videre foreslås en gjeninnføring av et øremerket tilskudd til rusarbeid i kommunene, finansiert gjennom et tilsvarende uttrekk av kommunenes rammetilskudd. Bevilgningene til rentekompensasjon for investeringer i skoler, kirker og fylkesveier økes som følge av forslaget om å øke Husbankens rentemargin. De distrikts- og regionalpolitiske tilskuddene reduseres sammenlignet med Gul bok 2014.

Endringer i kommunesektorens oppgaver innebærer at rammetilskuddet reduseres med 0,4

Figur 1.4 Realvekst i kommunesektorens samlede inntekter. Prosent

¹ Korrigert for større oppgaveoverføringer.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1.5 Vekst i kommunesektorens inntekter i 2014 regnet i forhold til henholdsvis anslått inntektsnivå i 2013 i Revidert nasjonalbudsjett 2013 og oppdatert anslag på regnskap. Mrd. kroner

	Regnet i forhold til anslag for 2013 i	
	Revidert nasjonalbudsjett 2013	Tilleggsproposisjonen
Samlede inntekter	7,5	5,6
Herav:		
– Frie midler	5,5	3,6
– Frie midler til nye oppgaver ¹	0,5	0,5
– Øremerkede tilskudd mv.	1,2	1,2
– Gebyrer mv.	0,3	0,3

¹ Disse midlene bevilges som frie inntekter, men regnes ikke med i den oppgitte veksten i frie inntekter siden midlene er knyttet til nye oppgaver. Midlene regnes imidlertid med i veksten i de samlede inntektene.

Kilde: Finansdepartementet.

mrd. kroner sammenliknet med Gul bok 2014. Regjeringen foreslår økt lærlingtilskudd, mer likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager, redusert egenandel for ufrivillig langtidsopphold i dobbeltrom og styrket tilsyn med barn i fosterhjem. Ordningene med gratis frukt og grønt i skolen og kulturskoletilbud i tilknytning til skole- og/eller SFO-tiden foreslås avvirket, og forslagene i Gul bok 2014 om opptrapping mot to barnehageopptak og reelt redusert maksimalpris i barnehagene reverseres.

Regnet i forhold til anslag på regnskap for 2013 innebærer Regjeringens forslag en reell økning i kommunesektorens samlede inntekter på om lag 5,6 mrd. kroner, tilsvarende 1,4 pst., jf. figur 1.4. Realveksten i de frie inntektene anslås til 3,6 mrd. kroner eller 1,1 pst. Vekstanslagene må ses i lys av at skatteanslaget for 2013 er oppjustert med 1,8 mrd. kroner sammenliknet med anslaget i Revidert nasjonalbudsjett 2013. Ved beregning av inntektsveksten holdes tilskudd fra momskompensasjonsordningen utenom. Tabell 1.5 viser veksten i kommunesektorens inntekter i 2014 sammenliknet henholdsvis med anslaget for inntektsnivået i 2013 som ble gitt i Revidert nasjonalbudsjett 2013, og med oppdatert anslag på regnskap.

1.3.3 Pengepolitikken

Pengepolitikken langsiktige oppgave er å gi økonomien et nominelt ankerfeste. Retningslinjene for pengepolitikken fra 2001 etablerer fleksibel inflasjonsstyring som rettesnor for Norges Banks rentesetting. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken skal rettes inn mot lav og stabil inflasjon, definert som en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 pst. På kort og mellomlang sikt skal pengepolitikken veie hen-

synet til lav og stabil inflasjon opp mot hensynet til stabilitet i produksjon og sysselsetting.

På sitt rentemøte i oktober i år besluttet Norges Bank å holde styringsrenten uendret på 1,5 pst. Renten har ligget stabilt på dette nivået siden mars i fjor, etter at den ble satt ned med til sammen 0,75 prosentenheter høsten 2011 og våren 2012. Ifølge Norges Banks rentebane, som ble lagt fram i forbindelse med rentemøtet i september, vil styringsrenten bli holdt uendret på 1,5 pst. fram til sommeren 2014, for deretter å bli satt gradvis opp til rundt 2¾ pst. mot slutten av 2016. Norges Bank anslår at inflasjonen vil ligge mellom 2 og 2¼ pst. i prognoseperioden, dvs. litt under inflasjonsmålet.

Styringsrentene ute forventes å holde seg lave i lang tid framover. Pengepolitikken påvirker norsk økonomi gjennom renten og indirekte også gjennom kronekursen. Den lave renten ute spiller inn på Norges Banks avveieringer i rentesettingen, ettersom en høyere rente i Norge enn i andre land kan slå ut i sterkere krone. Å holde igjen i budsjettpolitikken kan lette presset på kronekursen og konkurranseutsatt sektor. Finans- og pengepolitikken må virke sammen for å bidra til en stabil utvikling i norsk økonomi.

1.3.4 Finansiell stabilitet

Finansielle markeder spiller en viktig rolle i moderne økonomier. Høye boligpriser og husholdningenes høye gjeld innebærer risiko for den finansielle stabiliteten i Norge. Erfaringer viser at kostnadene ved finansiell ustabilitet i særlig grad rammer eget lands økonomi og statsfinansene. Et godt og robust regelverk er viktig for norsk økonomi og et konkurransefortrinn for finansnæringen, særlig i nedgangstider.

Stortinget vedtok 10. juni 2013 enstemmig rammeverket og tidsplanen for innføring av nye kapitalkrav for banker mv., jf. finanskomiteens innstilling av 14. mai 2013 (Innst. 295 L (2012–2013)). Reglene trådte i kraft fra 1. juli 2013 og innebærer en gradvis økning av minstekravene til ren kjernekapital. Nye kapitalkrav basert på internasjonale anbefalinger innføres noe tidligere i Norge enn det som følger av gjennomføringsfristen i EU. Også enkelte andre land, deriblant Sveits og Sverige, har valgt tidligere innføring. Forholdene har ligget godt til rette for dette i Norge. Norske banker er nokså solide fra før, er lønnsomme og oppfyller allerede i dag mange av de nye kravene. I gode tider er det lettere for bankene å styrke soliditeten, bl.a. fordi inntjeningen er god. Mer solide banker får lavere innlånskostnader og lavere avkastningskrav på egenkapitalen.

Det nye regelverket legger opp til høyere kapitalkrav for systemviktige banker enn for andre banker. Departementet sender nå på høring Finanstilsynets utkast til kriterier for å fastsette hvilke banker som skal regnes som systemviktige, og utkast til regelverk for dette. Departementet har videre gitt Finanstilsynet i oppdrag å utarbeide utkast til gjennomføring av de øvrige nye bestemmelsene i EUs regelverk om kapitalkrav innen utgangen av desember 2013. Finansdepartementet vil også se nærmere på gjennomføring av de nye likviditetskravene.

Rammeverket for motsyklisk kapitalbuffer er nå på plass. Norges Bank skal gi råd om nivået på bufferen, første gang i desember 2013. Denne bufferen skal gjøre institusjonene mer solide og robuste overfor utlånstap og dempe faren for at bankene skal redusere sin kredittgivning i en nedgangskonjunktur. Departementet vil ta hensyn til situasjonen i norsk økonomi når nivået på bufferen skal fastsettes.

I tråd med EUs nye regelverk videreføres det såkalte Basel I – gulvet i gjeldende regler for norske banker som bruker interne risikomodeller (IRB-banker). Basel I – gulvet setter en grense for hvor lavt beregningsgrunnlaget kan komme for den enkelte IRB-bank. En slik grense har en viktig funksjon så lenge det ikke er etablert tilfredsstillende nivåer på bankenes beregningsgrunnlag. I tillegg er det nylig vedtatt at minstekravet til modellparameteren «tap gitt mislighold» (LGD) heves fra 10 pst. til 20 pst. fra årsskiftet. Etter det nye EU-regelverket skal dette kravet også gjelde for filialer av utenlandske banker. Basel I-gulvet vil fortsatt være en effektiv begrensning for de fleste

norske IRB-banker. Finanstilsynet arbeider for tiden med å gå igjennom bankenes modeller.

Departementet arbeider også med å følge opp anbefalingene fra IMF og fra den nordiske arbeidsgruppen med medlemmer fra finansdepartementene i Norden som pekte på at det kan være en fordel med større grad av vertslandsregulering. En større grad av vertslandsregulering vil kunne bidra til likere konkurransevilkår i det enkelte nasjonale marked. Særlig er det viktig at alle banker som opererer i et land, oppfyller det nasjonale kravet til motsyklisk kapitalbuffer og bruker de risikovektene for beregning av kapitalkrav som benyttes i det landet, og som er tilpasset risikoen i dette landet. Regjeringen vil følge dette videre opp overfor de andre nordiske landene, og følge konkurransesituasjonen i markedet nøye.

Finanstilsynet ga i 2010 retningslinjer for forsvarlig utlånspraksis for lån til boligformål. Retningslinjene ble strammet inn i 2011, blant annet slik at bankene normalt bør kreve at låntakere har minst 15 pst. egenkapital ved boligkjøp. Finansdepartementet ba i brev til Finanstilsynet 25. oktober 2013 tilsynet om å se nærmere på hvordan retningslinjene for forsvarlig utlånspraksis for lån til boligformål er gjennomført i bankene, og hvilke virkninger tiltaket kan ha hatt for husholdningene, bankene og boligmarkedet. Tilsynet skal blant annet vurdere om retningslinjene praktiseres på en fleksibel måte slik at boligkjøpernes betalingsevne tas hensyn til.

Stortinget vedtok 10. juni 2013 endringer i finansieringsvirksomhetsloven som blant annet gir Finansdepartementet hjemmel for i forskrift å fastsette nærmere krav til finansinstitusjoner ut fra hensynet til å fremme finansiell stabilitet, jf. finansieringsvirksomhetsloven § 2-9 fjerde ledd og Innst. 295 L (2012–2013). Endringen trådte i kraft 1. juli 2013. Finansdepartementet ba 25. oktober 2013 også Finanstilsynet om en vurdering av om en forskrift kan være mer egnet enn retningslinjer, og om eventuelt utkast til regler. Vurderingene fra Finanstilsynet skal foreligge innen utgangen av januar 2014.

Det er av hensyn til arbeidsgivere, arbeidstakere og leverandører av pensjon viktig at rammebetingelsene for skattefaviserte kollektive alderspensjoner i privat sektor avklares raskt. Regjeringen ønsker derfor å legge til rette for at forslaget om rammer for nytt alderspensjonsprodukt i Prop. 199 L (2012–2013) kan vedtas og iverksettes fra årsskiftet. Departementet vil samtidig legge opp til å øke de forskriftsfaste maksimalgrensene for årlige innskudd i innskuddspensjon, slik at de

blir i harmoni med maksimalsatsene i det nye produktet.

Stortinget har en rekke ganger blitt orientert om det arbeidet norske myndigheter gjør vedrørende direktivforslaget om innskuddsgarantiordninger som er til behandling i EU, og enstemmig støttet opp om myndighetenes arbeid for å kunne videreføre det norske regelverket med en innskuddsgaranti på 2 mill. kroner per innskyter per bank. EU har i direktivforslaget lagt opp til å videreføre fullharmoniseringen av dekningen til 100 000 euro, eller om lag 800 000 kroner. De såkalte trilogforhandlingene i EU om direktivet er nå gjenopptatt. Finansdepartementet vil fortsatt gi saken høy prioritet.

1.3.5 Statens pensjonsfond

Formålet med Statens pensjonsfond er å understøtte statlig sparing for finansiering av folketrygdens pensjonsutgifter og å underbygge langsiktige hensyn ved anvendelsen av statens petroleumsinntekter. En langsiktig og god forvaltning av fondet bidrar til å sikre at petroleumsformuen kan komme både dagens og framtidige generasjoner til gode.

Statens pensjonsfond består av Statens pensjonsfond utland (SPU) og Statens pensjonsfond Norge (SPN). Statens pensjonsfond har ikke eget styre eller egen administrasjon, og er ingen juridisk person. Den operative forvaltningen av de to delene av fondet ivaretas av henholdsvis Norges Bank og Folketrygdfondet. Forvaltningen skjer innenfor mandater fastsatt av Finansdepartementet.

Investeringsstrategien for Statens pensjonsfond bygger på formålet med fondet, oppfatninger om finansmarkedenes virkemåte og hvilke særtrekk og fortrinn fondet kan ha. Utgangspunktet for arbeidet med strategien for både SPU og SPN er å søke høyest mulig avkastning over tid innenfor moderat risiko. Investeringene er spredt på ulike aktivaklasser og et bredt utvalg av land, sektorer og selskaper. Investeringsstrategien er blitt utviklet over tid basert på faglige vurderinger.

Statens pensjonsfond har en svært lang tidshorisont. Fondet har ikke klart definerte forpliktelser, og det er lite sannsynlig at staten vil ta ut store beløp av fondet over en kort tidsperiode. Disse særtrekkene gir fondet i utgangspunktet en større evne til å bære risiko enn mange andre investorer. Investeringsstrategien sikter derfor ikke mot at verdisingningene blir minst mulige på kort sikt. En strategi som utelukkende hadde

dette som formål, ville gitt vesentlig lavere forventet avkastning over tid.

Erfaringene fra forvaltningen av SPU og SPN de siste årene viser at en må være forberedt på at fondenes investeringer kan svinge mye i verdi. En bred forankring av forvaltningen av Statens pensjonsfond er viktig for å kunne stå fast ved den langsiktige strategien, særlig i perioder med betydelig uro i markedene.

Arbeidet med ansvarlig investeringspraksis, herunder fondets uttrekksmekanisme og eierskapsutøvelsen i Norges Bank og Folketrygdfondet, er en integrert del av forvaltningen. Arbeidet med ansvarlige investeringer skjer innenfor rammen av fondets rolle som finansiell investor. Statens pensjonsfond er ikke egnet til å ivareta alle typer forpliktelser, og fondet skal ikke være et instrument i utenrikspolitikken. I Meld. St. 27 (2012–2013) *Forvaltningen av Statens pensjonsfond i 2012*, ble det redegjort for at departementet hadde gitt Strategirådet for Statens pensjonsfond utland i oppdrag å utarbeide en rapport om den overordnede strategien for ansvarlig investeringspraksis i SPU. Rådets sammensetning og mandat ble offentliggjort i januar 2013 og rapporten vil bli lagt fram 11. november 2013. Departementet gjør rede for forvaltningen av fondet i en årlig melding til Stortinget i vårsesjonen. Regjeringen vil behandle Strategirådets rapport og komme tilbake til Stortinget i meldingen til våren.

Åpenhet er en forutsetning for bred tillit til forvaltningen av fondet. Resultatene i den operative forvaltningen rapporteres jevnlig av Norges Bank og Folketrygdfondet.

Regjeringen vil bygge videre på det rammeverket som er skapt rundt forvaltningen av Statens pensjonsfond. Regjeringen vil komme tilbake til forvaltningen i meldingen om fondet som legges fram til våren.

1.3.6 Sysselsettingspolitikken

En av hjørnesteinene i det norske samfunnet er høy sysselsetting. For den enkelte betyr det å ha en jobb både personlig utvikling, stabil inntekt og deltakelse på en sosial arena. For samfunnet er høy sysselsetting nødvendig for høy verdiskaping. Når mange av oss er i jobb, blir også finansieringen av velferdsordningene sterkere og tryggere. Sysselsettingspolitikken skal bidra til lav arbeidsledighet og en stor og effektiv arbeidsstyrke. Det er en stor utfordring at så mange står utenfor arbeidslivet og mottar helserelaterte trygdeytelser. Noen grupper har vansker med å komme i arbeid, eller holde seg i arbeid over tid. Regjerin-

gen vil arbeide på bred front for å inkludere flere i arbeidslivet. Velferdsordningene må innrettes slik at det lønner seg å jobbe, samtidig som politikken må bidra til å hindre utstøting fra arbeidslivet.

Arbeidsmarkedstiltak har tradisjonelt blitt brukt til å redusere passivitet og utstøting blant arbeidsledige personer når etterspørselen etter arbeidskraft har avtatt og ledigheten vært høy. Som beskrevet i avsnitt 1.2, er utsiktene for arbeidsmarkedet framover gode. Sysselsettingen antas å øke videre fra 2013 til 2014, mens ledigheten ventes å holde seg stabil om lag på dagens nivå. Langtidsledigheten er lav. Tiltaksnivået bør tilpasses situasjonen i arbeidsmarkedet. Arbeidsmarkedstiltak som bidrar til høyere kvalifikasjoner, kan øke overgangen til jobb etter at tiltaket er avsluttet. Samtidig kan deltakelse i arbeidsmarkedstiltak redusere jobbsøkingen og dermed føre til at det tar lengre tid å komme tilbake til jobb. Når etterspørselen etter arbeidskraft øker, bør det derfor legges mer til rette for jobbsøking og formidling av ledige til nytt arbeid. Regjeringen foreslår 12 000 tiltaksplasser for arbeidsledige som gjennomsnitt for 2014. Det foreslåtte tiltaksnivået vil gi tilstrekkelig rom for å tilby plass til prioriterte grupper.

Ved utgangen av 3. kvartal i år var 208 000 personer registrert med *nedsatt arbeidsevne*, om lag 2 000 færre enn i fjor. Regjeringen legger opp til å styrke innsatsen overfor denne gruppen utover forslaget fra regjeringen Stoltenberg II. Gruppen er mer sammensatt enn de arbeidsledige, og behovene kan være svært forskjellige. Det er anslått at noe over halvparten av personene som er registrert med nedsatt arbeidsevne, har behov for arbeidsrettet bistand. Regjeringen foreslår et gjennomsnittlig tiltaksnivå på 57 700 plasser for personer med nedsatt arbeidsevne i 2014.

Regjeringens forslag innebærer at det samlet settes av midler til 69 700 tiltaksplasser i 2014. I tillegg kommer 400 plasser til forsøket med arbeidsavklaringspenger som lønnstilskudd. Sammenlignet med forslaget fra Stoltenberg II-regjeringen, er tiltakssammensettingen endret i favør av de svakeste gruppene med 1 000 flere plasser for personer med nedsatt arbeidsevne, mens nivået for arbeidsledige reduseres med 2 000 plasser.

Permitteringer er et virkemiddel for arbeidsgiver til å holde på arbeidskraft i perioder med forbigående lav aktivitet. Utvidelser i permitteringsregelverket når arbeidsmarkedet svekkes, bør reverseres når utsiktene normaliseres, slik at kostnadene til ordningen ikke gradvis øker over tid. Omfanget av permitteringer er nå på et lavt nivå. I 2012 var det i gjennomsnitt registrert vel

5 000 helt eller delvis permitterte. Dette er nærmere 9 000 færre enn under tilbakeslaget i 2009. Nedgangen i antall permitterte har fortsatt i 2013. Regjeringen foreslår at den maksimale dagpengeperioden ved permittering reduseres fra 30 uker til den lovpålagte perioden på 26 uker fra 1. januar 2014, og at arbeidsgiverperioden ved permittering samtidig økes til 20 dager. Dette gjelder for nye permitteringsstilfeller. Fiskeindustrien har til nå hatt unntak fra de generelle reglene for maksimal dagpengeperiode og arbeidsgiverperiode. På disse områdene foreslås det nå samme regler for fiskeindustrien som for resten av arbeidslivet.

For å ivareta sosiale hensyn har staten garantert for lønnskrav ved konkurs. Garantien framgår av den såkalte lønnsgarantiloven. Loven er endret i flere omganger og ordningen har blitt utvidet. Utgiftene til lønnsgarantiordningen er sterkt konjunkturavhengige og øker når bedriftssektoren opplever oppgang i antall konkurser. Utsiktene for norsk økonomi bør derfor tillegges vekt når en vurderer denne ordningen, som senest ble utvidet i 2013. Regjeringen foreslår nå innstramninger i regelverket for ordningen, jf. nærmere omtale under budsjettforslaget på kap. 2542 i kapittel 2.

Ved utgangen av 2012 mottok knappe 600 000 personer eller nærmere 20 pst. av befolkningen mellom 18 og 67 år en *helserelatert ytelse*. Tallet er justert for at enkelte kan motta flere ytelser samtidig. Det høye antallet personer i yrkesaktiv alder som står helt eller delvis utenfor arbeidslivet understreker behovet for å gå gjennom dagens velferdsordninger for å styrke insentivene til arbeid. Samtidig er det viktig å styrke muligheten til arbeid, blant annet gjennom utvidet adgang til midlertidige ansettelser og økt satsing på lønnstilskudd og arbeidstrening i ordinære virksomheter.

De siste årene har *sykefraværet* gått noe ned. Målt som andel av avtalte dagsverk avtok sykefraværet med nærmere 5 pst. fra 2010 til 2012. Fraværet økte imidlertid noe igjen mot slutten av fjoråret. Korrigert for normale sesong- og influensavariasjoner var det samlede fraværet i første halvår 2013 om lag 1 pst. høyere enn gjennomsnittet for 2012. Målt som tapte dagsverk i prosent av avtalte dagsverk utgjorde sykefraværet i 2. kvartal vel 6,5 pst. Det er høyt internasjonalt og klart høyere enn måltallet i IA-avtalen. Langvarig sykefravær fører ofte til uførepensjonering og at den sykemeldte varig blir stående utenfor arbeidslivet. Regjeringen vil arbeide for å få ned sykefraværet, samtidig som de som er for syke til å jobbe, sikres en anstendig og forutsigbar inntekt.

Nedgangen i sykefraværet har bidratt til at også antall mottakere av *arbeidsavklaringspenger*

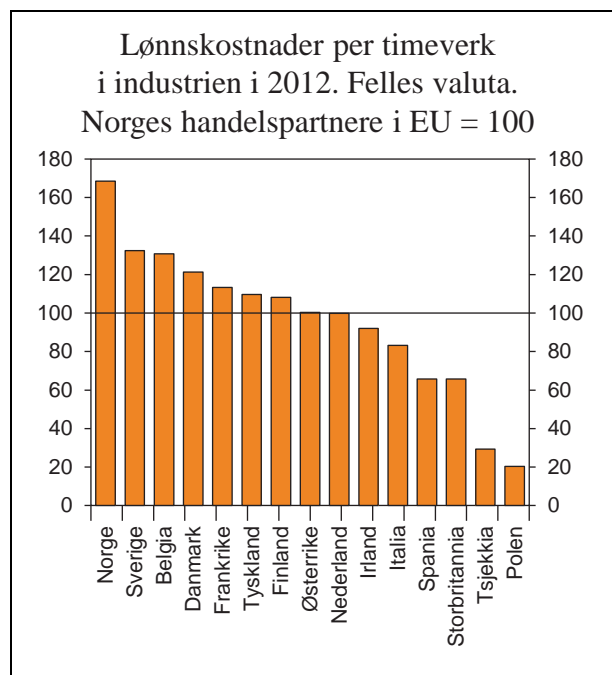
har avtatt de siste to årene. Nivået er imidlertid fortsatt høyt, og ved utgangen av 3. kvartal 2013 hadde nærmere 164 000 personer rett til arbeidsavklaringspenger. Dette var vel 3 000 færre enn på samme tid i fjor. Antall mottakere av *uførepensjon* har avtatt over det siste året. Det var registrert 305 500 uføre ved utgangen av 3. kvartal i år, vel 4 000 færre enn på samme tid i fjor.

Det siste tiåret har andelen av befolkningen som mottar en helserelatert ytelse, vært relativt stabil, til tross for at flere eldre isolert sett har bidratt til å øke andelen trygdemottakere. En studie fra Arbeids- og velferdsdirektoratet peker på at den høye arbeidsinnvandringen i årene etter 2004 kan ha bidratt til å begrense andelen trygdemottakere. I 2014 er det fire år siden den første kohorten av mottakere av arbeidsavklaringspenger gikk inn i ordningen. En del av disse mottakerne vil trolig få innvilget uførepensjon. Det ventes derfor en økning i antall mottakere av uførepensjon i 2014, samtidig som færre vil motta arbeidsavklaringspenger.

1.3.7 Det inntektspolitiske samarbeidet

Regjeringen vil jobbe for et velfungerende trepartssamarbeid, høy produktivitet og høy trivsel blant arbeidstakerne. Det vil sikre et godt arbeidsliv for alle. Regelmessig dialog mellom myndighetene og partene i arbeidslivet kan bidra til en felles forståelse av situasjonen i norsk og internasjonal økonomi og av framtidige utfordringer. Det tekniske beregningsutvalget for inntekstoppkjørene (TBU) og Regjeringens kontaktutvalg er viktige møteplasser for denne dialogen. Forhandlingene er partenes ansvar.

Det er lang tradisjon for at sentrale tariffområder i konkurranseutsatt sektor forhandler først og at resultatene fra disse forhandlingene er retningssgivende for lønnsutviklingen i øvrige sektorer. Dette legger et grunnlag for at lønnsveksten over tid kan holdes innenfor rammer konkurranseutsatte næringer kan leve med. En gunstig prisutvikling på olje og flere andre viktige norske eksportprodukter har gitt økt lønnsevne for deler av norsk næringsliv. Dette har bidratt til en høyere lønnsvekst i Norge enn hos våre handelspartnere de siste tiårene. Ifølge TBU var kostnadsnivået i fjor nær 30 pst. høyere i Norge enn i Sverige og 70 pst. høyere enn gjennomsnittet for våre handelspartnere i EU, jf. figur 1.5. I inneværende år har krona svekket seg med rundt 5 pst. sammenlignet med kursnivået for 2012. Dette har bidratt til å redusere avstanden litt. Kostnadsnivået er

Figur 1.5 Lønnskostnader per timeverk i industrien i 2012. Felles valuta. Norges handelspartnere i EU = 100.

Kilde: Det tekniske beregningsutvalget for inntekstoppkjørene.

imidlertid fortsatt høyt. Det gjør bedrifter sårbare for prisfall og sterkere krone. Erfaringene med lønnsdannelsen de senere årene og utfordringer framover vurderes av det såkalte Holden III-utvalget, som etter planen vil legge fram sin innstilling i desember i år.

På bakgrunn av resultatene fra de gjennomførte oppkjørene og vurderinger av den økonomiske utviklingen framover anslås gjennomsnittlig årslønn å øke med 3½ pst. både i år og neste år. Anslaget innebærer trolig at lønningene fortsatt vil vokse klart raskere i Norge enn for gjennomsnittet av våre handelspartnere.

1.3.8 Tiltak for å fremme verdiskaping og økt produktivitet

På lang sikt er det vekstevnen i fastlandsøkonomien som bestemmer velferdsutviklingen i Norge. Regjeringen vil derfor prioritere tiltak som fremmer verdiskaping og økt produktivitet i norsk økonomi. I tråd med Sundvolden-erklæringen vil Regjeringen sette ned en kommisjon som kan belyse produktivetsutviklingen i Norge og gi konkrete råd om hvordan produktivetsveksten kan økes. I arbeidet med å fremme verdiskaping og produktivitet er det nødvendig å tenke langsiktig, siden det kan ta tid før tiltak virker og får full effekt.

Arbeidskraften er vår viktigste ressurs, og det er avgjørende å sikre en stor og effektiv arbeidsstyrke. Da må velferdsordningene innrettes slik at det lønner seg å jobbe, og sysselsettingspolitikken må bidra til å hindre utstøting fra arbeidslivet. Et effektivt arbeidsmarked med hensiktsmessig regulering er en forutsetning for at arbeidskraften kan bli mest mulig produktiv. Regjeringen ønsker å lette overgangen fra trygd til arbeid og hindre at for mange blir uføretrygdet. Friske alderspensjonister bør stimuleres til å arbeide. Samtidig vil Regjeringen legge til rette for at arbeidsledige raskest mulig kommer i arbeid, jf. nærmere omtale i avsnitt 1.3.6 om sysselsettingspolitikken.

Sundvolden-erklæringen understreket at Regjeringen vil bygge sin politikk på en mest mulig effektiv bruk av fellesskapets ressurser. De offentlige midlene skal forvaltes effektivt for å sikre innbyggerne mest mulig velferd, og på en måte som viser respekt for skattebetalernes penger. I denne tilleggsproposisjonen foreslår Regjeringen omprioriteringer i budsjettene til departementer og etater som kan stimulere til økt effektivitet i offentlig administrasjon. Administrative kostnader og unødvendig byråkrati tapper næringslivet for konkurransekraft. Regjeringen vil bygge ned overflødig regulering og redusere byrdene næringslivet har ved rapportering til det offentlige. Det er anslått at næringslivet i 2011 brukte om lag 4 800 årsverk på lovpålagt informasjon til det offentlige. Regjeringen har som mål å redusere kostnadene med 25 pst. sammenlignet med dette nivået.

Effektivisering av offentlig sektor må dels oppnås ved å begrense ressursinnsatsen på områder av mindre betydning og dels ved å utføre nødvendige oppgaver mer effektivt. Blant annet gjennom endring av forvaltningsloven er det forberedt en mer omfattende bruk av digitale tjenester i offentlig forvaltning. Målet må være at det vesentlige av bedriftenes og innbyggernes kommunikasjon med offentlig forvaltning kan skje elektronisk. Det er videre muligheter for besparelser gjennom mer omfattende samordning av offentlige innkjøp. Regjeringen vil også se på muligheten for effektivisering av andre offentlige fellestjenester.

En grunnleggende effektivisering av offentlig virksomhet er avhengig av strukturelle endringer der vi ser kommunal, fylkeskommunal og statlig virksomhet i sammenheng. Regjeringen vil komme tilbake med forslag til hvordan dette skal forberedes, blant annet gjennom den varslede kommunereformen.

Regjeringen vil legge til rette for et fritt og uavhengig næringsliv, fri flyt av varer og tjenester og

fri tilgang til markedene. I flere markeder er det potensiale for økt konkurranse og bedre ressursutnyttelse. Virksom konkurranse bidrar til effektiv bruk av samfunnets ressurser, holder kostnadene nede og fremmer innovasjon. Dette kommer forbrukerne til gode gjennom lavere priser, bedre kvalitet og et mer variert produktutvalg. Dersom konkurransen er svak, kan prisene på varer og tjenester som forbrukerne i utgangspunktet er villige til å betale for, bli så høye at produksjonen blir for liten eller helt faller bort. Det innebærer et tap for samfunnet.

Regjeringen foreslår nå konkrete tiltak på utgiftssiden som bidrar til bedre ressursbruk. Blant annet foreslås å avvikle eller redusere omfanget av flere ordninger som har uheldige markedsvirkninger. Det gjelder bl.a. utjevningsordningen for overføringstariffen, lineegnetilskuddet, føringstilskuddet og tilskuddet til uttak av skogsflis. Forslaget om å øke påslaget på rentene i låneordningene i Statens pensjonskasse og Husbanken gir også riktignok prissignaler og kan redusere negative konkurransemessige virkninger av ordningene. I næringspolitikken legger Regjeringen vekt på å dreie profilen fra nærings-spesifikke ordninger til bredere virkemidler med høyere innovasjonsgrad. Det foreslås endringer i permitteringsregelverket for å bidra til redusert omfang av permitteringer og redusert overvelting av lønnskostnader på staten. Innstramninger i lønnsgarantiordningen skal bidra til at staten i mindre grad må dekke lønnsutgiftene etter konkurser.

Vedlikehold og fornying av infrastruktur bidrar til at allerede investert kapital forvaltes på en god måte. Regjeringen foreslår derfor å bevilge til sammen 1 mrd. kroner til vedlikehold og fornying av veg- og jernbanenettet utover forslaget fra den forrige regjeringen. Store deler av dagens infrastruktur vil ha en viktig funksjon i mange år framover.

Videre foreslår Regjeringen driftskutt i en rekke forvaltningsorganer for å stimulere til mer effektiv ressursbruk. Finansdepartementet vil blant annet gjennomføre tiltak for å effektivisere og rasjonalisere lønns- og regnskapstjenestene i Direktoratet for økonomistyring (DFØ). Dette skal skje gjennom en reduksjon av antall kontorsteder.

Effektiv bruk av samfunnets ressurser krever et godt skattesystem. Det er viktig at skattesystemet innrettes slik at det blir mer lønnsomt å arbeide, spare og investere. Den økte bruken av oljepenger skal vris i retning av blant annet vekstfremmende skattelettelser. Regjeringen vil derfor

prioritere skatte- og avgiftsendringer som gir bedre vilkår for næringsvirksomhet, fremmer verdiskaping og stimulerer til arbeid. Forslagene til skatteendringer som Regjeringen nå fremmer i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014), er et første skritt i denne retningen. Scheel-utvalget ser på selskaps-

beskatningen i lys av utviklingen internasjonalt og i sammenheng med skattesystemet for øvrig. I tråd med løftet om vekstfremmende skattelettelser og et lavere skattenivå vil Regjeringen be Scheel-utvalget om også å legge fram et forslag som innebærer netto skattereduksjoner.

2 Endringer i statsbudsjettet for 2014

2.1 Regjeringens forslag til prioriteringer på statsbudsjettets utgiftsside

Regjeringen foreslår omfattende endringer i Stoltenberg IIs budsjettforslag. Vi foreslår vekstfremmende skatte- og avgiftslettelser. Vi vil vri offentlige utgifter i retning av investeringer i kunnskap og infrastruktur og bidra til at offentlige midler brukes best mulig. Helse og omsorg prioriteres gjennom økt ressursbruk og bedre løsninger. Det sosiale sikkerhetsnett skal styrkes. Vi legger vekt på trygghet for enkeltmennesket.

Regjeringens hovedprioriteringer er tydelige. Vi har store ambisjoner for samferdselssektoren og øker forslaget til bevilgning til riksveg og jernbane betydelig sammenlignet med Gul bok 2014. Dette omfatter bl.a. en satsing på vedlikehold, planlegging, kollektivtiltak og oppgradering av en rekke tunneler. Infrastrukturfond etableres.

Regjeringen bygger sin politikk på respekten for kunnskap. Regjeringen legger opp til en betydelig satsing på videreutdanning av lærere. Forslaget vil bidra til at flere utdannede lærere velger å jobbe i skolen og at flere forblir lærere gjennom sin yrkeskarriere. Fag- og yrkesopplæringen styrkes. Skoletilbudet skal i større grad tilpasses barnevernsbarn. Bevilgningene til universiteter og høyskoler økes. Forskningsbevilgningene trappes opp på en rekke områder.

Regjeringen vil bidra til et sterkere nærpolitisk for å skape mer trygghet i samfunnet. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen for 2014 for å frigjøre flere politiårsverk til arbeid med politiets kjerneoppgaver. Regjeringen vil ha en mer effektiv behandling av asylsøknader og raskere retur av personer uten lovlig opphold, samt kriminelle. Straffesakskjeden forbedres.

Vi foreslår økte bevilgninger til offentlige sykehus slik at flere kan behandles. Bruken av private aktører vil bidra til å redusere ventetidene. Staten vil ta et større ansvar for å sørge for at kommunene bygger ut tilstrekkelig kapasitet i eldreomsorgen. Regjeringen foreslår å gjeninnføre et øremerket tilskudd til det kommunale rusarbeidet.

Regjeringen prioriterer annerledes enn regjeringen Stoltenberg II innenfor et om lag uendret utgiftsnivå. Den tydelige satsingen på våre hovedprioriteringer innebærer at vi samtidig foreslår en rekke utgiftsreduksjoner. Dette gjelder blant annet forslag om reduserte bevilgninger til regionale utviklingsmidler, frukt og grønt i skolen og til tilskudd til kultur. Videre foreslås det å reversere forslaget om opptrapping til to barnehageopptak, endre permitteringsregelverket, samt å innføre et kvoteprisgultv i CO₂-kompensasjonsordningen.

Samlet innebærer forslaget at strukturelle inntekter utenom skatter og avgifter styrkes (netto) med til sammen 0,8 mrd. kroner sammenlignet med budsjettforslaget fra Stoltenberg II. Inntekt-søkingene gjelder i hovedsak økt utbytte fra Entra. Innenfor et om lag uendret strukturelt utgiftsnivå inngår blant annet reduserte anslag for utgiftene under folketrygden på 0,7 mrd. kroner. Nedenfor omtales Regjeringens hovedprioriteringer nærmere.

Samferdsel

Regjeringen har store ambisjoner for samferdselssektoren. Effektiv kommunikasjon legger til rette for økt verdiskaping og eksport og bidrar til at den enkeltes hverdag forenkles.

Regjeringen har angitt en retning for hvordan samferdselsinvesteringer skal planlegges og gjennomføres i framtiden. Mer effektive planprosesser og opprettelse av et vegselskap med ansvar for utbygging av store samferdselsprosjekter vil øke gjennomføringskraften. Enkelte endringer vil ta mer tid å få på plass. Dette gjelder for eksempel etablering av vegselskapet. Selskapsetableringen må forberedes grundig, og Regjeringen vil nå starte dette arbeidet. Andre målsettinger følges opp med konkrete bevilgningsforslag allerede i denne proposisjonen. Blant annet foreslår Regjeringen at det bevilges 20 mrd. kroner i kapitalinnskudd til et infrastrukturfond i 2014. Videre foreslår Regjeringen at ordningen med rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene videreføres i 2014.

Med forslagene i denne proposisjonen legger Regjeringen opp til økte bevilgninger til tiltak som medregnes i den økonomiske rammen for Nasjonal transportplan 2014–2023. Regjeringen øker forslaget til bevilgning til riksveg og jernbane med nærmere 1 450 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014. Dette omfatter bl.a. en betydelig satsing på vedlikehold og oppgradering av en rekke tunneler. Opp mot 100 km mer veg vil få nytt dekke. Forslaget gir rom for økt planlegging. Regjeringen legger også opp til en styrking av trafikksikkerhets- og kollektivtrafikktiltak gjennom forslag om økt bevilgning til programområdene. Regjeringen har en ambisjon om å redusere bompengeandelen i nye vegprosjekter. Regjeringen legger opp til at utbygging av prosjektet E134 Seljord – Åmot skal gjennomføres uten bruk av bompenge. Regjeringen foreslår derfor statlige bevilgninger til forberedende arbeid på prosjektet i 2014. Budsjettforslaget omfatter også mer til vedlikehold av jernbaneinfrastrukturen. Sammenlignet med Saldert budsjett 2013 representerer Regjeringens forslag om samlede bevilgninger til veg- og jernbaneforhold på Samferdselsdepartementets budsjett en økning på 7,5 mrd. kroner, tilsvarende 21,3 pst.

På Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett foreslår Regjeringen en ytterligere økning i fylkeskommunenes frie inntekter på til sammen 280 mill. kroner til opprusting og fornying av fylkesveger.

Deler av Fiskeri- og kystdepartementet blir flyttet over til Samferdselsdepartementet, og dermed vil alle transportformer bli samlet i ett departement. Dette vil kunne bidra til bedre samordning av tiltak på tvers av ulike transportformer og med det legges forholdene til rette for å få mer av godstransporten over på sjø. Innenfor kystområdet foreslår Regjeringen bl.a. økt bevilgning til oljevernberedskap.

Et bedre tilbud for eldre og syke og et sterkere sosialt sikkerhetsnett

Mange pasienter må vente unødvendig lenge på nødvendig behandling, også på helsetjenester der det er ledig kapasitet hos private aktører. Regjeringen vil derfor gjøre mer bruk av private der det kan bidra til å redusere ventetidene. Hovedoppgavene i spesialisthelsetjenesten skal fremdeles løses ved de offentlige sykehusene. Samlet foreslås sykehusenes økonomi styrket med 2,7 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2013. Med dette legges det til rette for en vekst i samlet pasientbehandling på om lag 2,6 pst. Det er

0,3 prosentenheter høyere aktivitetsvekst enn lagt til grunn i Gul bok 2014. Regjeringen foreslår at bevilgningsøkningen på 300 mill. kroner benyttes til å øke bruken av private aktører for å redusere ventetidene. Andelen innsatsstyrt finansiering foreslås økt fra 40 til 50 pst. Regelen om at rusbehandling og psykisk helsevern hver for seg skal ha en årlig vekst som er høyere enn somatikk gjeninnføres, uten at det i 2014 fører til en lavere vekst innenfor somatikk enn den forrige regjeringen la opp til.

Regjeringen vil fremme en nasjonal helse- og sykehusplan for Stortinget for å skape åpenhet og forutsigbarhet i sektoren. En nedleggelse av de regionale helseforetakene vil først kunne skje når den nasjonale helse- og sykehusplanen er utformet, vedtatt og virker.

Regjeringen vil at staten skal ta et større ansvar for at kommunene bygger ut tilstrekkelig kapasitet i eldreomsorgen. Det foreslås derfor å øke den gjennomsnittlige statlige tilskuddsandel per boenhet fra 35 pst. til 50 pst. av den maksimale godkjente anleggskostnaden f.o.m. 2014, fordelt på hhv. 45 pst. for omsorgsboliger og 55 pst. for sykehjemsplasser. Medregnet kompensasjon kommunene får for betalt merverdiavgift, vil staten kunne dekke om lag 70 pst. av godkjente anleggskostnader. Det foreslås samtidig å øke den maksimale godkjente anleggskostnaden per boenhet fra 2,9 til 3,3 mill. kroner i pressområder for å avhjelpe kommuner med særskilt høyt kostnadsnivå. Videre øker Regjeringen tilsagnsrammen med 500 heldøgns omsorgsplasser, til 2 500 totalt i 2014. Regjeringen legger også opp til en reduksjon i egenandelen for personer som må bo på dobbeltrom mot sin vilje.

Det er en målsetting i samhandlingsreformen å øke tjenestetilbudet i kommunene, samt å heve kvaliteten på tjenestene. Det vil kreve flere med helse- og sosialfaglig kompetanse i omsorgstjenestene. Det økende antallet eldre og kronikere vil også øke behovet. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen med 50 mill. kroner til kompetansehevende tiltak i omsorgstjenestene.

Regjeringen styrker behandlingstilbudet for rusavhengige. Regjeringen foreslår å gjeninnføre et øremerket tilskudd for å bidra til økt kapasitet i det kommunale rusarbeidet. Tilskuddet på 343 mill. kroner skal blant annet legges til rette for flere mottakssentre i de større byene, sømløs overgang fra avrusing til rehabilitering og ettervern fra første dag etter endt avrusing og behandling. Dagens ruspolitikk har etter Regjeringens syn for ensidig fokus på korte behandlingsopphold. For å få mangfoldet tilbake i rusbehandlin-

gen utvides tiltaksprofilen på 200 nye behandlingsplasser som skal opprettes i 2014, til også å omfatte langtidsplasser.

Arbeidslinjen ligger til grunn for Regjeringens politikk. Regjeringen vil styrke tiltakene for personer med nedsatt arbeidsevne, slik at disse i størst mulig grad kan delta i arbeidsliv og på sosiale arenaer. Kampen mot fattigdom blant barn er en prioritert oppgave.

Regjeringen vil arbeide for å bedre livssituasjonen for personer med nedsatt funksjonsevne. En mulighet til å delta i sportsaktiviteter er viktig både sosialt og helsemessig. Regjeringen foreslår å utvide ordningen for aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år. Kriteriene for ordningen utarbeides i samarbeid med brukerorganisasjonene. Regjeringen vil også innføre et tilskudd til rimelige hjelpemidler som er spesielt utviklet for personer med funksjonsnedsettelse.

Regjeringen øker engangsstønaden ved fødsel og adopsjon. Dette treffer foreldre med svak økonomi.

Regjeringen setter av midler for å gi barnevernsbarna bedre muligheter til å gjennomføre skolegang. Barneverntilsynet styrkes, og det settes av midler til veiledning av fosterforeldre.

Et løft for kunnskap, innovasjon og forskning

Regjeringen bygger sin politikk på respekten for kunnskap. Kunnskap skaper sosial mobilitet for den enkelte og muligheter for alle. Satsing på kunnskap og kompetanse gjør arbeidsplassene tryggere og øker velferden. Regjeringen foreslår en rekke tiltak for å øke innsatsen på kunnskap, forskning og innovasjon.

Lærerløft

Regjeringen legger opp til en betydelig satsing på videreutdanning av lærere. I budsjettet tilrettelegges det for at 750 flere lærere og 100 flere skoleledere årlig får mulighet til å gjennomføre relevant videreutdanning. Det legges særlig vekt på matematikk og naturfag. Det foreslås opprettet en ny stipendordning for lærere som tar videreutdanning. Satsen for dekning av vikarkostnader ved videreutdanning foreslås økt og det legges opp til en større statlig finansieringsandel. Universiteter og høyskoler foreslås tildelt 50 mill. kroner til å øke kapasiteten i sitt videreutdanningstilbud. Det foreslås også 10 mill. kroner til en forsterket utvikling av nettbaserte utdanningsløsninger. Oppfølgingen av nyutdannede lærere styrkes gjennom 10 mill. kroner til en bedre mentorordning. Regje-

ringen ønsker også å etablere en toårig masterutdanning i karriereveiledning. Samlet foreslås det 312 mill. kroner til et lærerløft.

Yrkesfagløft

Norge trenger flere dyktige fagfolk, og Regjeringen foreslår flere tiltak som skal styrke fag- og yrkesopplæringen. Regjeringen prioriterer tiltak som fører til at flere fullfører videregående utdanning. Lærlingtilskuddet økes og det etableres en tilskuddsordning for å få stimulere nye bedrifter til å ta inn lærlinger. Samlet foreslås det å øke bevilgningene til fag- og yrkesopplæringen med 114 mill. kroner.

Videre øker Regjeringen forslaget til bevilgning til Program for basiskompetanse i arbeidslivet (BKA) med 45 mill. kroner i 2014 for å gi bedrifter tilgang til mer kompetent arbeidskraft.

Barnevern

Barnevernsbarn har i gjennomsnitt langt dårligere skoleresultater enn andre barn og unge. Regjeringen vil arbeide for å forhindre frafall og motivere for videre skolegang. For å lykkes med det, må skoletilbudet bli godt og individuelt tilpasset. Da er samarbeid mellom skole og barnevern avgjørende. Regjeringen foreslår derfor å bevilge 10 mill. kroner til tiltak rettet mot å gi barnevernsbarn bedre tilpasset skolegang.

Høyere utdanning

Universiteter og høyskoler er viktige for å realisere Norges muligheter i det globale kunnskaps-samfunnet og for å håndtere vår tids store samfunnsutfordringer. Regjeringen vil derfor øke rammen for den resultatbaserte delen (RBO) av finansieringen til universitetene og høyskolene med 100 mill. kroner. Videre løftes kvaliteten i ingeniøruddanningene gjennom 50 mill. kroner til modernisering av vitenskapelig utstyr.

For å bedre studentenes muligheter til fulltidsstudier, foreslås en økning av utdanningsstøtten på 3,65 pst. i undervisningsåret 2014–2015.

Forskning og innovasjon

Kvalitet og relevans i forskning er viktig for å realisere kunnskapssamfunnet. Regjeringen legger derfor til rette for økte investeringer i kunnskap og infrastruktur i tillegg til vekstfremmende skattelettelser.

De samlede bevilgningene til forskning og utvikling foreslås økt med om lag 320 mill. kroner, utenom Skattefunn. Det foreslås økte satsinger på blant annet muliggjørende teknologier (nanoteknologi, bioteknologi og IKT), petroleumsforskning og marin forskning. Videre foreslås det 80 mill. kroner mer til Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA), og 20 mill. kroner mer til tiltak for økt deltagelse i europeisk forskningssamarbeid. Nærings-ph.d.-ordningen utvides og det innføres en tilsvarende ph.d.-ordning for offentlig sektor.

Regjeringen foreslår endringer i Skattefunnordningen tilsvarende 160 mill. kroner for å legge til rette for mer forskning og utvikling i næringslivet. Ordningen utvides slik at den blir relevant for flere foretak.

Regjeringen foreslår til sammen 29,5 mrd. kroner til forskning og utvikling i 2014. Det inkluderer anslått provenyeffekt av Skattefunnordningen på 1,8 mrd. kroner. Dette er en nominell vekst på 2,1 mrd. kroner fra 2013, og innebærer en realvekst på 4,1 pst.

Tabell 2.1 Endringer i offentlig innsats til forskning og utvikling fra Saldert budsjett 2013

	Saldert budsjett		Prop. 1 S	
	2013	Gul bok 2014	Tillegg 1 (2013–2014)	Økning fra Gul bok 2014
FoU-bevilgninger over statsbudsjettet	25,9 mrd.	27,4 mrd.	27,7 mrd.	0,3 mrd.
Realvekst fra året før, målt i 2014-kroner	630 mill.	590 mill.	910 mill.	320 mill.
Realvekst fra året før, pst.	2,4 pst.	2,2 pst.	3,4 pst.	1,2 pst.
Offentlig innsats med Skattefunn	27,4 mrd.	29 mrd.	29,5 mrd.	0,5 mrd.
Realvekst fra året før, målt i 2014-kroner	620 mill.	680 mill.	1 160 mill.	480 mill.
Realvekst fra året før, pst.	2,2 pst.	2,4 pst.	4,1 pst.	1,7 pst.

Det regnes FoU-andeler av om lag 250 poster på statsbudsjettet. Det er ikke gjennomført en fullstendig gjennomgang av postene til tilleggsnummeret. Anslaget for tilleggsnummeret er derfor mer usikkert enn anslaget for Prop. 1 S (2013–2014). Anslaget for FoU-innsatsen i Gul bok 2014 ovenfor er korrigert opp med 110 mill. kroner. Årsaken er at forskningsstudien av legemiddelet Ipilimumab nå er regnet med.

Justissektoren

Regjeringen vil bidra til et sterkere nærpoliti for å skape mer trygghet i samfunnet. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen for 2014 med 100 mill. kroner for å kunne frigjøre opp mot 90 politiårsverk til arbeid med politiets kjerneoppgaver. Sivile vil overta enkelte oppgaver som politiet i dag utfører, og det opprettes sivile stillinger til etterforskning av blant annet økonomisk kriminalitet og cyberkriminalitet. For å øke den nasjonale beredskapskapasiteten, foreslår Regjeringen å øke bevilgningen for 2014 med 15 mill. kroner til 13 nye stillinger i politiets beredskapstropp. Videre foreslås det å øke bevilgningen for 2014 med 10 mill. kroner til bedre informasjonshåndtering og kommunikasjonsløsninger i Politiets sikkerhetstjeneste (PST).

Regjeringen vil ha en mer effektiv behandling av asylsøknader og raskere retur av personer uten lovlig opphold samt kriminelle og foreslår til sammen 200 mill. kroner til tiltak som vil bidra til dette. 150 mill. kroner av forslaget gjelder politiets utgifter til uttransporteringer. I Gul bok 2014 er det lagt til rette for 4 900 uttransporteringer i 2014. Regjeringen foreslår å øke måltallet med 1 800 til 6 700 uttransporteringer i 2014. Videre omfatter det samlede forslaget 50 mill. kroner til saksbehandlingskapasitet og IKT-utvikling i Utlendingsdirektoratet. Regjeringen legger til rette for at Utlendingsdirektoratet kan behandle 1 000 flere asylsaker og 10 000 flere oppholdssaker enn det som er lagt til grunn i Gul bok 2014.

Regjeringen vil prioritere å skape balanse i straffesakskjeden. Frigjøring av flere politiårsverk og økt kapasitet til etterforskning forventes å medføre behov for økt kapasitet i domstolene og i fengslene. Regjeringen foreslår i tråd med dette å øke bemanningen i domstolene for å få en raskere behandling av saker. Kapasitetsutnyttelsen i fengslene er høy, og dette gjør det vanskelig å stille et tilstrekkelig antall varetekstplasser til rådighet for politiet. Regjeringen foreslår derfor å øke kapasiteten i fengslene med 70 plasser ved en utvidelse av Oslo fengsel med 20 plasser og deling av fengselsceller i flere fengsler tilsvarende til sammen 50 plasser.

2.2 Statsbudsjettets stilling

Statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd i 2014 anslås i dette tillegget til Prop. 1 S (2013–2014) til 137,5 mrd. kroner. Det oljekorrigerte budsjettunderskuddet tilsvarer den faktiske bruken av petroleumsinntekter og dekkes ved en tilsvarende overføring fra Statens pensjonsfond utland.

Det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet anslås til 139 mrd. kroner og utgjør 2,9 pst. av kapitalen i Statens pensjonsfond utland.

Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i 2014 anslås til 314,1 mrd. kroner. Netto avsetning til Statens pensjonsfond utland anslås til 176,7 mrd. kroner i 2014, når overføringen for å dekke det oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet er trukket fra. I tillegg kommer renter og utbytte på kapitalen i Statens pensjonsfond på 147,9 mrd. kroner. Det samlede overskuddet på statsbudsjettet og i Statens pensjonsfond

anslås etter dette til 324,6 mrd. kroner i 2014. Det tilsvarer 12,8 pst. av BNP.

Den samlede kapitalen i Statens pensjonsfond ved utgangen av 2014 anslås til 5 503,1 mrd. kroner. Av dette er 5 340,2 mrd. kroner i Statens pensjonsfond utland. Utenlandsdelen av fondet anslås dermed å øke med 477,2 mrd. kroner, fra en anslått kapital på 4 863 mrd. kroner ved utgangen av 2013.

Statsbudsjettet gjøres opp i balanse med en tilbakeføring fra Statens pensjonsfond utland. Tilbakeføringen svarer til det oljekorrigerte budsjettunderskuddet. Det innebærer at staten ikke lånefinansierer utgifter til drift, investeringer og overføringer. Statsbudsjettets netto finansieringsbehov tilsvarer netto utlån mv. over statsbudsjettet som anslås til 62,8 mrd. kroner. I statsbudsjettets brutto finansieringsbehov inngår også gjeldsavdrag, men det forfaller ikke avdrag i 2014. Statens brutto finansieringsbehov i 2014 anslås dermed også til 62,8 mrd. kroner.

Tabell 2.2 Statsbudsjettets inntekter og utgifter utenom lånetransaksjoner

		Mrd. kroner	
		Gul bok 2014	Tillegg 1
1.	<i>Statsbudsjettets stilling</i>		
A	Statsbudsjettets inntekter i alt	1 295,0	1 292,1
A.1	Inntekter fra petroleumsvirksomhet	344,1	344,1
A.2	Inntekter utenom petroleumsvirksomhet	950,9	948,0
B	Statsbudsjettets utgifter i alt	1 114,0	1 115,4
B.1	Utgifter til petroleumsvirksomhet	30,0	30,0
B.2	Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	1 084,0	1 085,4
	Statsbudsjettets oljekorrigerte overskudd (A.2-B.2)	-133,1	-137,5
+	Overført fra Statens pensjonsfond utland	133,1	137,5
=	Statsbudsjettets overskudd før lånetransaksjoner	0	0
2.	<i>Statens pensjonsfond</i>		
	Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet (A.1-B.1), overføres til Statens pensjonsfond utland	314,1	314,1
-	Overført til statsbudsjettet	133,1	137,5
+	Renteinntekter og utbytte i Statens pensjonsfond	146,6	147,9
=	Overskudd i Statens pensjonsfond	327,6	324,6
3.	<i>Statsbudsjettet og Statens pensjonsfond samlet</i>		
	Overskudd	327,6	324,6

Kilde: Finansdepartementet

Tabell 2.3 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov utenom petroleumsvirksomheten

	Mrd. kroner	
	Gul bok 2014	Tillegg 1
<i>Lånetransaksjoner utenom petroleumsvirksomhet</i>		
Utlån, aksjetegning mv.	138,5	150,7
- Tilbakebetalinger	88,0	87,9
- Statsbudsjettets overskudd	0,0	0,0
= Netto finansieringsbehov	50,5	62,8
+ Gjeldsavdrag	0,0	0,0
= Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov	50,5	62,8

Kilde: Finansdepartementet

Økningen i finansieringsbehovet fra Gul bok 2014 skyldes hovedsakelig at det foreslås en bevilgning på 20 mrd. kroner til kapitalinnskudd til et nytt infrastrukturfond. I motsatt retning trekker lavere utlån under boliglansordningen i Statens pensjonskasse på 8,1 mrd. kroner.

2.3 Forslag under det enkelte departement

2.3.1 Utenriksdepartementet

Programområde 02 Utenriksforvaltning

Kap. 100 Utenriksdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med til sammen 10,3 mill. kroner.

Posten foreslås redusert med 2,8 mill. kroner knyttet til avvikling av en spesialrådsstilling for forsvarssaker ved ambassaden i Madrid. I forbindelse med opprettelsen av stillingen ble det i 2002 rammeoverført midler til Utenriksdepartementet fra Forsvarsdepartementets budsjett til dekking av lønns- og driftsutgifter. Stillingen ble avviklet med virkning fra 1. september 2013, og det foreslås derfor å tilbakeføre 2,8 mill. kroner til Forsvarsdepartementet, jf. omtale under kap. 1700 Forsvarsdepartementet, post 01 Driftsutgifter.

Bevilgningsforslaget på posten blir videre redusert med 2,5 mill. kroner knyttet til redusert tilleggskvote for overføringsflyktninger. Videre reduseres bevilgningsforslaget med ytterligere 5 mill. kroner, knyttet til effektivisering av driften av utenriktjenesten.

Kap. 115 Næringsfremme-, kultur-, norgesfremme- og informasjonsformål

Post 70 Tilskudd til næringsfremme-, kultur-, norgesfremme- og informasjonsformål, kan overføres, kan nyttes under post 01

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 15 mill. kroner. Regjeringen foreslår at eksisterende kap. 115 Kultur-, norgesfremme- og informasjonsformål gis nytt navn Næringsfremme-, kultur-, norgesfremme- og informasjonsformål og at post 70 Tilskudd til kultur-, norgesfremme- og informasjonsformål gis nytt navn Tilskudd til næringsfremme-, kultur-, norgesfremme- og informasjonsformål.

Regjeringen vil legge vekt på næringsfremme og på langsiktig og målrettet arbeid for norsk kulturlivs internasjonale muligheter. Arbeidet med næringsfremme vil bli prioritert.

Kap. 3100 Utenriksdepartementet

Post 02 Gebyrer for utlendingsaker ved utenriksstasjonene

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 11,9 mill. kroner, til 121,9 mill. kroner. Det foreslås å heve gebyrene i familieinnvandringssaker, slik at det i større grad vil være samsvar mellom gebyret og hva det koster å behandle saken.

Programområde 03 Internasjonal bistand

Regjeringens mål for utviklingspolitikken er å bidra til økt demokratisering, realisering av menneskerettighetene og til at mennesker kan arbeide seg varig ut av fattigdom. Regjeringen foreslår å opprettholde et høyt nivå på internasjonal bistand. Det foreslås samlede bevilgninger til bistand på

31 220,5 mill. kroner, hvorav 28 636,1 mill. kroner bevilges over Utenriksdepartementets budsjett og 2 584,4 mill. kroner til klima- og skogsatsingen bevilges over Klima- og miljødepartementets budsjett. Dette er en økning i bevilgningene til bistand på 1 012,3 mill. kroner fra Saldert budsjett 2013. Regjeringen vil resultatorientere utviklingspolitikken, gjennomføre systematiske evalueringer med budsjettkonsekvenser og legge til rette for åpenhet om omfanget, gjennomføringen og effektene av norsk utviklingspolitikk.

Regjeringen vektlegger at Norge i tillegg til å bidra til utvikling har ansvar for å ta i mot flyktninger til Norge. I henhold til retningslinjer fastsatt av OECDs Development Assistance Committee (DAC) kan visse utgifter knyttet til flyktninger i Norge klassifiseres som offisiell utviklingshjelp (ODA). Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til flyktningiltak i Norge med 536,6 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014. Økningen skyldes i hovedsak oppdaterte anslag for ankomst av asylsøkere i 2014. De økte utgiftene til flyktningiltak i Norge motsvares i stor grad av reduserte bevilgningsforslag til andre bistandstiltak og -formål.

Kap. 150 Bistand til Afrika

Post 78 Regionbevilgning for Afrika, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 40 mill. kroner, til 2 180,9 mill. kroner.

Bevilgningen på kap. 150, post 78 Regionbevilgning for Afrika skal bl.a. nyttes til tiltak for matsikkerhet og bærekraftig utvikling, demokrati, menneskerettigheter og godt styresett, likestilling og kvinner og barns rettigheter og offentlige velferdstjenester, herunder utdanning og helse.

Kap. 153 Bistand til Latin-Amerika

Post 78 Regionbevilgning for Latin-Amerika, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 41,5 mill. kroner, til 184 mill. kroner.

Innenfor bevilgningen på posten vil bilaterale og regionale tiltak for å styrke vern av menneskerettigheter og godt styresett bli prioritert. Regjeringen vil særlig prioritere tiltak for å bedre urfolks rettigheter.

Kap. 160 Sivilt samfunn og demokratiutvikling

Post 70 Sivilt samfunn, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 40 mill. kroner, til 1 427 mill. kroner.

Regjeringen vil fremdeles prioritere å bidra til sterke og demokratiske sivilsamfunn i land i sør gjennom mobilisering av og støtte til frivillige organisasjoner og aktører. Støtte skal gis i samsvar med utviklingspolitiske mål som blant annet likestilling og unges rett til utdanning.

Post 71 Tilskudd til opplysningsarbeid, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 10 mill. kroner, til 91 mill. kroner.

Formålet med bevilgningen vil fortsatt være å bidra til demokratisk deltakelse og fremme kritisk debatt om utviklingspolitiske temaer.

Post 72 Demokratistøtte/partier, kan overføres

Regjeringen foreslår at posten utgår. I Gul bok 2014 ble det foreslått bevilget 8 mill. kroner på posten. Bevilgningen har blitt benyttet til å finansiere samarbeid mellom partier representert på Stortinget og deres søsterpartier i utviklingsland, med det formål å bidra til en demokratisk kultur i unge demokratier.

Post 73 Kultur, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 20 mill. kroner, til 89 mill. kroner.

Kap. 161 Næringsutvikling,

Post 70 Næringsutvikling, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 15 mill. kroner, til 219 mill. kroner.

Bevilgningen på posten skal brukes til tiltak som bidrar til bedre rammevilkår for utviklingslands private sektor, eller andre tiltak som bidrar til bedre handelsvilkår for samarbeidslandene. En aktuell kanal for støtten er bl.a. International Finance Corporation (IFC) under Verdensbanken for å bedre rammevilkår for investeringer og næringsutvikling på landnivå.

Post 75 Norfund – tapsavsetting

Post 95 Norfund – grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland

Forslaget til bevilgninger til Norfund for 2014 økes med 50 mill. kroner, til samlet 1 230 mill. kroner. Bevilgningsøkningen foreslås fordelt med 12,5 mill. kroner på post 75 og 37,5 mill. kroner på post 95. Økningen i bevilgningen foreslås øremerket tiltak for fornybar energi.

I kampen mot fattigdom er det avgjørende at det skapes lønnsomme og gode arbeidsplasser i utviklingsland. Manglende tilgang på elektrisitet er en av de viktigste hindringene for utvikling av næringsliv i fattige land. Det er et stort behov for å øke produksjon av fornybar energi som grunnlag for framtidig vekst. En satsing på fornybar energi er i tråd med utviklingslandenes prioriteringer og i tråd med anbefalinger fra bl.a. FN, OECD og Verdensbanken.

Kap. 162 Overgangsbistand (gap)

Post 70 Overgangsbistand (gap), kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 40 mill. kroner, til 246 mill. kroner.

Reduksjonen innebærer strammere prioriteringer av hvilke tiltak og mottakerland som skal motta tilskudd. Støtte over posten vil bli sett i sammenheng med støtte som gis over andre poster på bistandsbudsjettet, særlig over regionbevilgningene.

Kap. 164 Fred, forsoning og demokrati

Post 71 ODA-godkjente land på Balkan, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 20 mill. kroner til 355 mill. kroner. Reduksjonen av bevilgningen på posten er i tråd med føringene i Meld. St. 17 (2010–2011) og utviklingen i regionen. Det vil bli prioritert å gi støtte til demokratisk styresett og institusjonsutvikling, herunder reform av sikkerhets- og justissektorene, sikring av minoriteters og utsatte gruppers rettigheter, og forsoningstiltak.

Post 72 Utvikling og nedrustning, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 25 mill. kroner, til 163 mill. kroner.

Bevilgningene på posten brukes til å finansiere innsats for utvikling, nedrustning og ikke-

spredning, herunder oppfølging av Oslo-konferansen om humanitære konsekvenser av kjernevåpen og arbeidet i Det internasjonale atomenergibyrådet (IAEA). Det gis også støtte til norske politirådgiveres deltagelse i internasjonale operasjoner. De norske politirådgiverne deltar i all hovedsak i FNs fredsbevarende operasjoner i Afrika, men også i EU-operasjoner og i OSSE-oppdrag.

Kap. 166 Miljø og bærekraftig utvikling mv.

Post 71 Internasjonale prosesser og konvensjoner mv., kan overføres

Omfanget av etterspørsel etter støtte til tiltak som bevilges på posten innebærer at bevilgningsforslaget for 2014 reduseres med 10 mill. kroner, til 23 mill. kroner.

Post 74 Fornybar energi, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 163,7 mill. kroner, til 1 300,3 mill. kroner.

Bevilgningen vil fortsatt innebære en betydelig norsk innsats for økt tilgang til fornybar energi og energieffektivisering i utviklingsland.

Kap. 167 Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)

Post 21 Spesielle driftsutgifter

I henhold til retningslinjene til OECDs Development Assistance Committee (DAC) kan enkelte flyktningtiltak i Norge klassifiseres som offisiell utviklingshjelp (ODA). Dette gjelder deler av utgiftene til tiltak som bevilges over budsjettene til Justis- og beredskapsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Disse utgiftene refunderes i samsvar med vanlig praksis over Utenriksdepartementets kap. 167, post 21 og motsvares av inntektsbevilgninger under ovennevnte departementer.

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 536,6 mill. kroner. Den foreslåtte økningen skyldes hovedsakelig nye anslag for tilstrømning av asylsøkere og flyktninger til Norge i 2014. I Gul bok er det videre lagt til grunn en tilleggskvote på 1 000 plasser til overføringsflyktninger fra Syria i 2014. Regjeringen foreslår å redusere denne til 500 plasser. Det vil fortsatt være rom for å prioritere 1 000 flyktninger fra Syria innenfor det totale antallet overføringsflyktninger i 2014.

Det vises til omtale av endringer som berører utgifter til flyktningiltak i Norge under Justis- og beredskapsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingdepartementet.

Kap. 170 FN-organisasjoner mv.

Post 70 FNs utviklingsprogram (UNDP), kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 50 mill. kroner, til 710 mill. kroner.

Post 73 Verdens matvareprogram (WFP), kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 25 mill. kroner, til 170 mill. kroner.

Bevilgningsforslaget for 2014 tilsvare kjernebidraget til organisasjonen. Landsesifikk støtte i forbindelse med humanitære katastrofer dekkes over bevilgningen på kap. 163 Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter.

Post 76 Tilleggsmidler via FN-systemet mv., kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 50 mill. kroner, til 832,8 mill. kroner. Det foreslås at 30 mill. kroner av bevilgningsforslaget i Gul bok 2014 omdisponeres til økte bidrag gjennom Verdensbanken, jf. omtale under kap. 171, post 70, og at 20 mill. kroner omdisponeres til økte bevilgninger til utdanning, jf. omtale under kap. 171, post 72.

Over posten ytes tilleggsmidler til FN-systemet og enkelte andre organisasjoner. Posten er et virkemiddel til å fremme oppfølging av tusenårsmaalene, reformer i FN-systemet og styrking av internasjonal handel. Bevilgningen på posten gjelder programsamarbeidsavtaler med Verdens helseorganisasjon WHO, Den internasjonale arbeidslivsorganisasjon ILO, FNs miljøorganisasjon UNEP, FNs organisasjon for utdanning, vitenskap og forskning UNESCO, FNs bosettingsprogram UN Habitat og GRID Arendal. Det gis også tilleggsmidler til en rekke andre organisasjoner og prosjekter. En reduksjon i bevilgningen på i posten vil innebære noe redusert tildeling til enkelte organisasjoner. Regjeringen legger økt vekt på resultater og effektivitet i vurderingen av nivået på bevilgning til FN-organisasjonene. Det vil fortsatt være tilstrekkelig midler til å videreføre norsk støtte til sentrale organisasjoner og initiativ på et ønsket nivå.

Post 81 Tilskudd til internasjonal landbruksforskning, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 10 mill. kroner, til 140 mill. kroner.

Bevilgningen på posten benyttes i hovedsak til kjernebidrag til Den konsultative gruppen for internasjonal landbruksforskning CGIAR.

Kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner

Post 70 Verdensbanken, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 30 mill. kroner, til 901 mill. kroner.

Det internasjonale utviklingsfondet (IDA) er Verdensbankens fond for de fattigste landene. IDA er den største multilaterale kanalen for bistand til de 80 fattigste landene i verden. Halvparten av disse landene er i Afrika. Pågående forhandlinger om den 17. kapitalpåfyllingen i fondet (IDA-17) slutføres i desember 2013. Forhandlingene viser at IDA skal satse spesielt på områder som er høyt prioritert av Norge. Regjeringen foreslår å øke fullmakten for årlig bidrag til IDA-17 med 30 mill. kroner, slik at Norge deltar i IDA-17 med en andel på 2 598 mill. kroner for perioden 2014–2016, innbetalt i tre like årlige bidrag, jf. forslag til romertallsvedtak. Innbetalingene til IDA-17 vil bli belastet kap. 171, post 70.

Post 72 Samfinansiering via finansinstitusjoner, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 20 mill. kroner, til 579,5 mill. kroner.

Regjeringen ønsker å øke støtten til utdanning, spesielt for jenter. Det øremerkes en økning på 50 mill. kroner til Global Partnership for Education (GPE) over budsjettposten, hvorav de øvrige 30 mill. kroner dekkes ved omprioriteringer innenfor posten.

Andre saker

Utenriksministeren har ansvaret for alle kapitler og poster under programområde 02 Utenriksforvaltning og programområde 03 Internasjonal bistand med unntak av de områder som er omtalt nedenfor.

EU/EØS-saker

Det er utnevnt en statsråd ved Statsministerens kontor med ansvar for samordning av EØS-saker

og forholdet til EU. Statsråden skal ha ansvar for europapolitikken, herunder ansvaret for EØS-avtalen og tilhørende forvaltningsoppgaver.

Statsråden har det konstitusjonelle ansvaret for sitt område og bestyrer de saker som Utenriksdepartementet har på EU- og EØS-området. Statsråden har budsjettansvar for de deler av Utenriksdepartementets budsjett som faller inn under statsrådets konstitusjonelle ansvarsområde. Dette gjelder kap. 117 EØS-finansieringsordningene, post 75 EØS-finansieringsordningen 2009–2014 og post 76 Den norske finansieringsordningen 2009–2014, og følgende ordninger under kap. 100 Utenriksdepartementet, post 71 Diverse tilskudd og kap. 116 Deltaking i internasjonale organisasjoner, post 70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner:

Kap. 100, post 71

- Informasjon mv. – europeisk samarbeid
- Europapolitisk forskning og utvikling (FOU)
- Tilskudd til europapolitisk dialog
- Sosial dialog i Sentral-Europa
- Tilskudd til EU-opplysning

Kap. 116, post 70

- Pliktig bidrag til EFTA og EFTA-organer

Klima- og skogsatsingen – overføring til Klima- og miljødepartementet

Ansvaret for klima- og skogsatsingen overføres fra Utenriksdepartementet til Klima- og miljødepartementet fra 1. januar 2014.

Ordnings med at Norad forvalter deler av midlene under klima- og skogsatsingen videreføres til 2014. Dette innebærer at Klima- og miljødepartementet gis rett til å instruere Norad i saker som gjelder direktoratets forvaltning av midler under klima- og skogsatsingen, og at Norad rapporterer direkte til Klima- og miljødepartementet om forvaltningen på dette området. De organisatoriske ansvarslinjene avklares nærmere mellom Klima- og miljødepartementet, Utenriksdepartementet og Norad.

Bevilgningen overføres til Klima- og miljødepartementet ved at bevilgningene på kap. 166, post 01 og 73 på Utenriksdepartementets budsjett foreslås satt til 0 i 2014, og at Regjeringen foreslår bevilgninger til klima- og skogsatsingen under Klima- og miljødepartementets budsjett for 2014, jf. omtale under kap. 1482, post 01 og post 73. Sær-

skilte fullmakter knyttet til klima- og skogsatsingen foreslås flyttet fra Utenriksdepartementet til Klima- og miljødepartementet, jf. forslag til romertallsvedtak.

2.3.2 Kunnskapsdepartementet

Kap. 222 Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat

Post 01 Driftsutgifter

Direktoratet for økonomistyring (DFØ) har overtatt ansvaret for en del støttefunksjoner for Same skolen i Midt-Norge. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres derfor med 111 000 kroner mot en tilsvarende økning på Finansdepartementets kap. 1605, post 01.

Kap. 225 Tiltak i grunnsopplæringen

Post 64 Tilskudd til opplæring av unge asylsøkere og barn av asylsøkere

Nye prognoser fra UDI viser at det er ventet flere barn og unge i mottak og omsorgssentre sammenlignet med prognosen i Gul bok 2014. Flere enn tidligere anslått skal derfor ha grunnskoleopplæring i skoleåret 2013–2014. Forslaget til bevilgning øker med 11,7 mill. kroner i 2014.

Post 65 (Ny) Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, kan overføres

Regjeringen foreslår å overføre ansvaret for rentekompensasjonsordningen for skole- og svømmeanlegg fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til Kunnskapsdepartementet. Formålet med bevilgningen er å stimulere til at alle elever i grunnskoler og videregående skoler får et godt læringsmiljø. Ordningen skal fortsatt forvaltes av Husbanken. Det foreslås å overføre 487,3 mill. kroner fra kap. 582, post 60 til kap. 225, post 65.

Det vises videre til forslag om å øke rentemarginen i Husbanken med ytterligere 0,5 prosentpoeng fra 1. mars 2014, jf. omtale under kap. 2412, post 90. Rentekompensasjonen blir beregnet sjablongmessig med utgangspunkt i kostnaden ved å ha lån i Husbanken. Forslaget om økt husbankrente innebærer at bevilgningsbehovet til rentekompensasjonsordningen for skole- og svømmeanlegg øker med 92 mill. kroner i 2014. Dette gir et samlet bevilgningsbehov på 579,3 mill. kroner i 2014 på posten, jf. også forslag til romertallsvedtak.

Post 70 Tilskudd til opplæring av lærlinger og lærekandidater med spesielle behov

Regjeringen vil utvide praksisbrevordningen og foreslår derfor å øke forslaget til bevilgning med 10 mill. kroner for å legge til rette for at flere kan oppnå praksisbrev.

Post 74 Tilskudd til organisasjoner

Målet med bevilgningen er å stimulere offentlige, private og ideelle organisasjoner til tiltak som bidrar til å nå målene i grunnopplæringen. Tilskuddet går til drift av organisasjonene. I Gul bok 2014 er det foreslått en samlet bevilgning på posten på 23,2 mill. kroner. Av dette er til sammen 12,5 mill. kroner foreslått øremerket til navngitte organisasjoner. Regjeringen foreslår å øremerke kun 6,9 mill. kroner. Disse skal gå til Fellesrådet for kunstfag i skolen (FKS) og Samarbeidsforum for estetiske fag (SEF). Øvrige organisasjoner som ønsker støtte, må søke på likt grunnlag når ordningen utlyses.

Det foreslås ikke bevilgningsendringer på posten sammenlignet med Gul bok 2014.

Kap. 3225 Tiltak i grunnopplæringen

Post 04 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

En del av bevilgningen på kap. 225, post 64 blir rapportert som offisiell utviklingshjelp i henhold til regelverket til OECDs utviklingskomité. Denne delen av bevilgningen benevnes som ODA-godkjente utgifter (Official development assistance) og refunderes til kap. 3225, post 04. Forslaget til bevilgning på posten øker med 22 mill. kroner som følge av nye prognoser, jf. omtale under kap. 225, post 64. Refusjon av ODA-godkjente utgifter foreslås satt til 73,9 mill. kroner i 2014.

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen

Kompetanseutvikling – lærerløft

Kompetansen til lærerne er den viktigste faktoren for elevenes læring. Regjeringen vil derfor satse mer på kompetanseutvikling for lærere og skoleledere gjennom å redusere kostnadene for skoleeier, øke insentivene for den enkelte lærer og videreutvikle tilbudet. Dette er en oppfølging av strategien Kompetanse for kvalitet 2012–2015. For å stimulere til økt deltagelse i videreutdanning ut over tiltakene i Kompetanse for kvalitet,

foreslår Regjeringen å innføre en stipendordning for lærere som ønsker å ta videreutdanning. Se nærmere omtale under ny post 22 Videreutdanning for lærere og skoleledere.

Samlet foreslås det å bevilge 312,2 mill. kroner til et lærerløft, hvorav 63,3 mill. kroner er over post 21,191,9 mill. kroner over post 22 og 5 mill. kroner over post 50. Resterende forslag på 52 mill. kroner knyttet til lærerløftet er omtalt under kap. 258 og kap. 260.

Satsing på yrkesfag

Norge trenger flere fagarbeidere både i privat og offentlig sektor. I dag begynner om lag halvparten av et årskull på yrkesfag, mens bare 15 pst. av årskullet fullfører og består med fag- eller svennebrev. Regjeringens målsetting er å snu utviklingen ved å satse på yrkesfagene. Regjeringen foreslår å øke foreslått bevilgning til fag- og yrkesopplæringen med 114 mill. kroner. Av dette foreslås det å øke lærlingtilskuddet over kap. 572, post 60 Rammetilskudd til fylkeskommuner med 79 mill. kroner. Regjeringen foreslår å øke tilskuddet til bedrifter som har lærling med 3 500 kroner per lærling. For å stimulere nye bedrifter til å ta inn lærlinger, foreslår Regjeringen å gi et stimuleringsstilskudd på 50 000 kroner til nye lærebedrifter.

I tillegg foreslås det å styrke tilskuddordningen til lærlinger og lærekandidater med særskilte behov med 10 mill. kroner, se omtale under kap. 225, post 70.

Som følge av yrkesfagløftet, øker foreslått bevilgning på post 21 med 21 mill. kroner og post 50 med 4 mill. kroner. Se nærmere omtale av yrkesfagløftet under post 21.

Post 21 Særskilte driftsutgifter, kan overføres

I Gul bok 2014 er det foreslått 1,077 mrd. kroner på posten.

Regjeringen foreslår at det opprettes en ny post 22 Videreutdanning for lærere og skoleledere. Her samles bevilgningene til videreutdanning, både Kompetanse for kvalitet og stipendordningen. Som følge av dette overføres midlene til videreutdanning for lærere og skoleledere i Gul bok 2014 på totalt 371,7 mill. kroner fra post 21 til ny post 22, jf. omtale under post 22.

Kompetanseutvikling – styrking

For å øke kapasiteten i kompetanseutviklingstilbudene, foreslår Regjeringen å utvikle nettbaserte

videreutdanningstilbud, blant annet gjennom bruk av internettbaserte åpne nettkurs (Massive Open Online Courses – MOOC) og andre gruppebaserte løsninger. Det foreslås 10 mill. kroner til et utviklingsprosjekt.

Det foreslås videre 15 mill. kroner til utvikling av studietilbud i regneopplæring og til utvikling av fjernstudium som videreutdanningstilbud for lærere.

Regjeringen vil videreføre og trappe opp satsingen på ungdomstrinnet gjennom strategien Ungdomstrinn i utvikling 2012–2017. Satsingen omfatter skolebasert kompetanseutvikling i klasseledelse, lesing, skriving og regning. Målet er at alle skoler med ungdomstrinn skal delta i løpet av perioden. For å gi skolene bedre rammevilkår for gjennomføring av skolebasert kompetanseutvikling, økes foreslått bevilgning til formålet med 16,5 mill. kroner.

God veiledning av nyutdannede lærere er viktig for å kvalifisere lærerne til den praktiske skolehverdagen. Veiledningen er en viktig del av lærernes kompetanseutvikling. Regjeringen vil øke foreslått bevilgning til mentorordningen i programmet Veiledning av nyutdannede med 10 mill. kroner.

Videre foreslår Regjeringen å utvide kompetanseutviklingstiltaket på 5.–7. trinn som er planlagt i Finnmark. Tiltaket innebærer å gi alle aktuelle lærere på 5.–7. trinn et tilbud om tre dagers skolering etter samme mal som i Ny GIV Overgangsprosjektet. Det foreslås at ordningen utvides med to nye fylker som har lav gjennomføringsgrad i videregående opplæring. Regjeringen foreslår å bevilge 8 mill. kroner til tiltaket.

I Gul bok 2014 ble det foreslått å redusere bevilgningen til Lektor II-ordningen. Regjeringen ser på ordningen som et verdifullt tiltak for å knytte opplæring og næringsliv sammen, og foreslår å øke bevilgningsforslaget med 3,8 mill. kroner for å opprettholde dagens aktivitet.

Yrkesfagløftet

Mer praktisk og relevant opplæring er et sentralt virkemiddel for å øke elevenes motivasjon og mulighet til å gjennomføre videregående opplæring. Regjeringen ønsker å utvide forsøket med vekslingsmodeller i fag- og yrkesopplæringen og øker foreslått bevilgning med 5 mill. kroner. Dette vil legge til rette for at flere fag og fylkeskommuner kan inkluderes.

Hospitering i bedrift for lærere og instruktører er et viktig kompetanseutviklingstiltak innen fag- og yrkesopplæringen. Regjeringen øker forslaget

til bevilgning til hospiteringsordningen med 4 mill. kroner i 2014 for å opprettholde bevilgningsnivået fra 2013.

FYR-prosjektet (yrkesretting av fellesfag) er en del av Ny GIV-satsingen og har som mål å gi alle elever på de yrkesfaglige studieprogrammene mer relevant og yrkesrettet opplæring i fellesfagene. Det er da nødvendig å skolere flere lærere. Regjeringen øker bevilgningsforslaget med 12 mill. kroner slik at 900 flere lærere kan delta i skoleringstilbudet. Realfag prioriteres ved at 600 av plassene reserveres matematikk- og realfaglærere. Departementet legger opp til å videreføre de fleste tiltak på posten på samme nivå som i Gul bok 2014, men med noen budsjettmessige tilpasninger i enkeltprosjekter.

Det foreslås en samlet bevilgning på post 21 på 781,7 mill. kroner. Dette er 295,4 mill. kroner lavere enn forslag til bevilgning i Gul bok 2014.

Post 22 (Ny) Videreutdanning for lærere og skoleledere

Det foreslås å flytte midlene til videreutdanning for lærere og skoleledere på 371,7 mill. kroner fra post 21 til ny post 22 på kap. 226. Formålet med posten er å samle Regjeringens satsing på videreutdanning av lærere og skoleledere. Videre økes forslaget til bevilgning på posten med til sammen 191,9 mill. kroner.

Regjeringen vil øke foreslått bevilgning til kompetanseutvikling for lærere og skoleledere gjennom strategien *Kompetanse for kvalitet 2012–2015* for å legge til rette for at 750 flere lærere og 100 flere skoleledere kan ta videreutdanning. Dette innebærer at totalt 2 600 lærere og i alt 500 skoleledere kan starte med videreutdanning høsten 2014. Grunnsatsen for vikarkostnadene økes fra 500 000 kroner til 600 000 kroner, og statens andel av vikarutgiftene økes fra 50 pst. til 75 pst. for matematikk og naturfag, og fra 50 pst. til 60 pst. for andre fag. Antall plasser for lærere som tar videreutdanning i matematikk og naturfag økes med 550, fra 300 til 850. Regjeringen vil i tillegg tilby videreutdanning i regning som grunnleggende ferdighet. Det legges opp til 200 plasser for dette tiltaket. Totalt innebærer disse forslagene en økning av foreslått bevilgning til kompetanseutvikling på 154,4 mill. kroner.

For å stimulere til økt deltagelse i videreutdanning ut over tiltakene i *Kompetanse for kvalitet*, vil Regjeringen etablere en stipendordning der om lag 450 lærere kan få 100 000 kroner i stipend for å ta videreutdanning på 30 studiepoeng i prioriterte fag, spesielt i matematikk. Kunnskapsdeparte-

mentet dekker i tillegg utgiftene til studieplasser og til utviklingen av disse. Regjeringen foreslår å bevilge 32,5 mill. kroner til tiltaket.

Med bakgrunn i Stortingsmelding nr. 31 (2007–2008) Kvalitet i skolen, ble det høsten 2009 satt i gang en nasjonal utdanning for rektorer. Utdanningen tilbys i dag ved seks universiteter og høyskoler. Utdanningen er et deltidsstudium som gjennomføres over 1 ½ til 2 år. Målsettingen er at den enkelte rektor skal bli i bedre stand til å utføre lederoppgaver i den praktiske hverdagen og få en klarere forståelse av sin rolle som leder. God skoleledelse er blant annet en forutsetning for at skolen skal klare å utnytte lærernes kompetanse.

Studiet på 30 studiepoeng er finansiert av staten, mens eventuelle vikarutgifter, reise- og oppholdsutgifter og utgifter til læremidler mv. betales av skoleeier. Det har hele tiden vært flere søkere enn tilgjengelige utdanningsplasser. Regjeringen vil derfor utvide rektorutdanningen med 100 plasser til 500 plasser, og foreslår å bevilge 5 mill. kroner til dette.

Regjeringen vil øke universiteter og høyskoleers kompetanse og kapasitet innen etter- og videreutdanning av lærere. Det foreslås derfor å bevilge 50 mill. kroner til institusjoner som tilbyr lærerutdanning, se omtale under kap. 281, post 01.

Det foreslås en bevilgning på 563,6 mill. kroner på posten.

Post 50 Nasjonale sentre i grunnopplæringen

Regjeringen øker foreslått tilskuddsbevilgning til nasjonale sentre med 9 mill. kroner. Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen vil ha behov for å øke kapasiteten slik at de kan ha en aktiv rolle i gjennomføringen av de nye og forsterkede satsingene på matematikk og regning. Det er også nødvendig å øke kapasiteten ved nasjonale sentre som har det faglige ansvaret for satsingen på yrkesretting av fellesfag (FYR).

Post 71 Tilskudd til vitensentrene

De regionale vitensentrene er et viktig virkemiddel for å øke interessen for og rekrutteringen til realfag. Regjeringen øker bevilgningsforslaget på posten med 3 mill. kroner til økt driftsstøtte til sentrene.

Kap. 228 Tilskudd til frittstående skoler mv.

Post 70 Private grunnskoler, overslagsbevilgning

Regjeringen foreslår å avvikle ordningen med en uketime kulturskole i skole-/SFO-tiden. Bevilgningsforslaget på posten reduseres med 1,8 mill. kroner. Det vises til nærmere omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 571, post 60. Forslaget til bevilgning på posten reduseres videre med 2,6 mill. kroner som følge av forslaget om å avvikle ordningen med gratis frukt og grønt på ungdomstrinnet. Det vises til nærmere omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 571, post 60.

Samlet reduseres forslaget til bevilgning for 2014 med 4,4 mill. kroner.

Post 73 Private grunnskoler i utlandet, overslagsbevilgning

Regjeringen foreslår å avvikle ordningen med en uketime kulturskole i skole-/SFO-tiden. Bevilgningsforslaget på posten reduseres med 103 000 kroner. Det vises til nærmere omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 571, post 60. Forslaget til bevilgning på posten reduseres videre med 152 000 kroner som følge av forslaget om å avvikle ordningen med gratis frukt og grønt på ungdomstrinnet. Det vises til nærmere omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 571, post 60.

Samlet reduseres forslaget til bevilgning på posten med 255 000 kroner i 2014.

Post 79 Toppidrett

Toppidrettsgymnasene mottar et ekstra toppidrettstilskudd per skole. Skolene får ulikt tilskudd målt i tilskudd per elev. For å redusere forskjellene økes forslaget til bevilgning på posten med 4,8 mill. kroner. Tilskuddet til skolene blir da minimum 16 000 kroner per elev i gjennomsnitt basert på elevtall per 1. oktober 2013.

Kap. 231 Barnehager

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 51

I Gul bok 2014 ble det foreslått en bevilgning på 210,5 mill. kroner på posten. Regjeringen øker bevilgningsforslaget med 10 mill. kroner for å bedre lederutdanningen for styrere i barnehager. Gode og kompetente styrere er viktige for å utvikle gode barnehager. Lederutdanningen for

styrere bidrar til å rekruttere og beholde kvalifisert arbeidskraft i barnehagesektoren.

Kap. 257 Program for basiskompetanse i arbeidslivet

Post 70 Tilskudd, kan overføres

Omfanget av søknader til Program for basiskompetanse i arbeidslivet (BKA) har gjennomgående vært vesentlig høyere enn det bevilgningen har gitt rom for. For 2012 og 2013 har Vox, Nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk, fått fullmakt til å gi tilsagn utover bevilgningen slik at alle godkjente søknader kunne innvilges. Dette har vært mulig disse to årene på grunn av utbetalingsprofilen for ordningen og størrelsen på overføring av ubrukt bevilgning. Regjeringen øker forslag til bevilgning med 20 mill. kroner for å opprettholde aktivitetsnivået i 2014.

Ifølge OECD-undersøkelsen PIAAC om voksnes ferdigheter er det over 400 000 voksne nordmenn som har svake grunnleggende ferdigheter. Dette gir økt risiko for å falle ut av arbeidsmarkedet. Regjeringen foreslår 25 mill. kroner til å utvide BKA-programmet til også å omfatte grunnleggende ferdigheter i muntlig norsk. Dette vil innebære at minoritetsspråklige og arbeidsinnvandrere kan gis opplæring i norsk muntlig i tilknytning til opplæring i øvrige grunnleggende ferdigheter. Det vil også bli vurdert tiltak særskilt mot eldre arbeidstakere som står i fare for å støtes for tidlig ut av arbeidslivet på grunn av svake grunnleggende ferdigheter.

Til sammen øker bevilgningsforslaget på posten med 45 mill. kroner i 2014.

Kap. 258 Tiltak for livslang læring

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 1

Karriereveiledning skal bidra til bevisste utdannings- og yrkesvalg og raskere overgang fra utdanning til arbeid. Konsulentselskapet Damvad har i 2013 kartlagt utdanningstilbudet innen karriereveiledning. Rapporten viser at utdanningstilbudet er fragmentert, at mange karriereveiledere mangler formell kompetanse, og at det er etterspørsmål etter bedre utdanningstilbud innen karriereveiledning. For å øke kvaliteten i rådgivningstjenesten i skolen og i karriereveiledningen for øvrig, foreslår Regjeringen å opprette en masterutdanning i karriereveiledning med 20 studieplasser høsten 2014, jf. omtale under kap. 260, post 50. Utdanningen skal tilbys i samarbeid mellom Høg-

skolen i Lillehammer og Høgskolen i Buskerud og Vestfold. Det foreslås 1 mill. kroner over kap. 258, post 21 til å styrke fagmiljøene og forskningen om karriereveiledning ved lærestedene.

I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2013 vedtok Stortinget å gi Narviksenteret tilskudd til nye lokaler innenfor en ramme på 81,5 mill. kroner. Samtidig ble det bevilget 0,7 mill. kroner over kap. 255, post 74 til oppfølging av byggeprosessen og planlegging av flytteprosessen i 2013. I Gul bok 2014 videreføres ikke midlene. For at Narviksenteret skal kunne følge opp byggeprosjektet, foreslås det å videreføre bevilgningen på 0,7 mill. kroner i 2014 innenfor rammen på kap. 258, post 21.

Forslaget til bevilgning for 2014 øker med 1 mill. kroner.

Kap. 260 Universiteter og høyskoler

Post 50 Statlige universiteter og høyskoler

Regjeringen vil øke grunnfinansieringen av universiteter og høyskoler og øke den resultatbaserte andelen av finansieringen til sektoren. Det foreslås derfor å øke rammen for den resultatbaserte omfordelingen etter oppnådde forskningsresultater (RBO) med 100 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014. Forslaget innebærer økt ramme fra 1,6 mrd. kroner til 1,7 mrd. kroner. Midlene foreslås fordelt mellom institusjonene basert på oppnådde resultater på indikatorene i 2012. Dette innebærer økt bevilgningsforslag til statlige universiteter og høyskoler over post 50 på 98,1 mill. kroner og til private høyskoler over post 70 på 1,9 mill. kroner.

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) har flere internasjonalt ledende miljøer innen energi- og petroleumsfeltet, herunder for karbonfangst og -lagring. NTNU leder forprosjektet for et europeisk konsortium for karbonfangst og -lagring (ECCSEL). Oppgradering av infrastruktur og rehabilitering av bygg og laboratorier vil bidra til at NTNU kan beholde sin posisjon og fortsatt være en attraktiv samarbeidspartner for utenlandske forskningsmiljøer og industri. Regjeringen foreslår derfor 100 mill. kroner i 2014 til oppgradering av kjemiblokker og Varmeteknisk senter ved NTNU.

Danmark innførte studieavgift i høyere utdanning for borgere fra land utenfor EØS-området og Sveits i 2006. Sverige innførte slik studieavgift i 2011. Kunnskapsdepartementet vil utrede en tilsvarende ordning for studieavgift for utenlandsstudenter med sikte på innføring fra høsten 2015

ved statlige universiteter og høyskoler. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om saken etter at utredningen er ferdigstilt.

I Gul bok 2014 ble det foreslått å øke finansieringen av barnevernspedagogutdanningen gjennom en heving fra kategori F til kategori E i finansieringssystemet for universiteter og høyskoler fra høsten 2014. Regjeringen ønsker ikke å heve enkeltutdanninger på det sosialfaglige feltet samtidig som det pågår et arbeid for å styrke samspillet mellom disse utdanningene. Regjeringen reduserer derfor forslaget til bevilgning for 2014 på kap. 260, post 50 med 12,5 mill. kroner.

I Gul bok 2014 ble det foreslått å etablere et nytt bachelorstudium i arkivfag ved Høgskolen i Sør-Trøndelag. Behovet for utdanningen var blant annet knyttet til flyttingen av Norsk helsearkiv og Arkivverkets sentraldepot til Tynset. Prosjektet med nybygg for arkivene på Tynset starter likevel ikke opp i 2014, jf. omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 2445, post 31. Regjeringen reduserer derfor forslaget til bevilgning i 2014 på kap. 260, post 50 med 5,8 mill. kroner.

For å bedre kvaliteten i rådgivningstjenestene og karriereveiledningen, foreslår Regjeringen å opprette en masterutdanning i karriereveiledning med 20 studieplasser fra høsten 2014, jf. omtale under kap. 258, post 21. Forslag til bevilgning for 2014 økes med 0,8 mill. kroner. Fullt utbygget i 2018 vil studieplassene ha en kostnad på 5 mill. kroner.

Forslaget til bevilgning på kap. 260, post 50 økes samlet med 180,6 mill. kroner i 2014.

Post 70 Private høyskoler

Regjeringens forslag om å øke rammen for den resultatbaserte omfordelingen av forskningsinnsentivene (RBO) med 100 mill. kroner innebærer en økning på 1,9 mill. kroner til private høyskoler i 2014. Se omtale under post 50.

Kap. 276 Fagskoleutdanning

Post 72 Annen fagskoleutdanning

I Gul bok 2014 ble det foreslått tilskudd til den private fagskolen Oslo International Bible College (OIBC) på 8,1 mill. kroner over kap. 276, post 72. Etter tilsyn med OIBC fra juli 2012 til september 2013 mener Regjeringen at aktiviteten ved skolen ikke er i tråd med formålet med tilskuddsordningen og fagskoleloven. Det foreslås derfor at tilskuddet til OIBC ikke videreføres etter vårse-

mesteret 2014. Forslaget til bevilgning i 2014 reduseres med 4,1 mill. kroner.

Kap. 280 Felles enheter

Post 51 Drift av nasjonale fellesoppgaver

Samordna opptak (SO) og Felles studentsystem (FS) slås sammen 1. januar 2014 til et felles studieadministrativt tjenestesenter for universitets- og høgskolesektoren. Forslaget til bevilgning til FS over kap. 281, post 01 reduseres med 1,9 mill. kroner, og forslag til bevilgning på kap. 280, post 51 økes tilsvarende.

Kap. 281 Felles tiltak for universiteter og høyskoler

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Det foreslås 50 mill. kroner for å bedre universitetene og høgskolenes kompetanse og kapasitet innen etter- og videreutdanning av lærere som en del av Regjeringens lærerløft. Midlene skal bidra til økt samarbeid mellom lærerutdanningene og skolen om skolebasert kompetanseutvikling. Se omtale av lærerløftet under kap. 226.

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 1,9 mill. kroner som følge av sammenslåingen av Samordna opptak og Felles studentsystem, jf. omtale under kap. 280.

Det foreslås å omdisponere 9 mill. kroner innad på kap. 281, post 01 fra oppfølging av Strategien for økt høyere utdanningssamarbeid med Nord-Amerika til et nytt IKT-system for NOKUT. NOKUT har i dag ikke et elektronisk saksbehandlings- og arkivsystem. Midlene vil bidra til bedre og mer effektiv saksbehandling.

Samlet øker forslaget til bevilgning på posten for 2014 med 48,1 mill. kroner.

Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, kan overføres

Kvalitet og relevans i utdanningene bidrar til nasjonal verdiskaping og økt internasjonal konkurranseevne om de beste talentene. Den nye rammeplanen for ingeniørutdanningen som ble innført høsten 2012 legger vekt på innovativ, tverrfaglig, forskningsbasert og arbeidsrelevant utdanning. Regjeringen foreslår en utstyrssatsing for ingeniørutdanningen på 50 mill. kroner i 2014 for at institusjonene kan investere i utstyr til laboratorier og IKT-utstyr som samsvarer bedre med det kandidatene vil møte i arbeidslivet.

Post 50 Tilskudd til Norges forskningsråd

Nærings-ph.d-ordningen ble etablert i 2008. En nylig gjennomført evaluering viser at ordningen stimulerer til forskning i næringslivet og øker mobiliteten mellom næringslivet og forskningsmiljøene. Videre trenger offentlig sektor innovasjon og økt kunnskap for å modernisere og utvikle velferdstjenestene. Regjeringen foreslår derfor 7,8 mill. kroner i 2014 til totalt 50 nye stillinger i nærings-ph.d-ordningen og en tilsvarende ordning som etableres for offentlig sektor. Ordningene innebærer at virksomhetene som deltar finansierer halvparten av kostnadene og at resten er offentlig tilskudd. Helårseffekten i 2015 av stillingene er 23,5 mill. kroner.

Kap. 285 Norges forskningsråd

Post 52 Forskningsformål

Regjeringen ønsker økt internasjonalisering av norsk forskning. Deltagelse i EUs rammeprogrammer for forskning er det viktigste virkemiddelet for å oppnå dette. Det er varslet at Norge tar sikte på å delta i det nye rammeprogrammet, Horisont 2020, fra 2014. I løpet av programperioden for det sjuende rammeprogrammet har det blitt opprettet flere virkemidler for å stimulere til økt deltagelse fra norske forskere. Ett av disse er STIM-EU, som er rettet inn mot forskningsinstituttene. For å bidra til økt deltagelse i europeisk forskningssamarbeid økes foreslått bevilgning i 2014 med 20 mill. kroner til STIM-EU og andre tilsvarende virkemidler.

Post 53 Overordnede forskningspolitiske prioriteringer

Satsing på de tre generiske teknologiområdene nanoteknologi, bioteknologi og informasjons- og kommunikasjonsteknologi, er viktig for fornyelse og omstilling i nærings- og samfunnsliv. Regjeringen foreslår å øke tildelingen til langsiktig, grunnleggende forskning innenfor programmene BIO-TEK2021 (Bioteknologi for verdiskaping), NANO2021 (Nanoteknologi og avanserte materialer), VERDIKT (Kjernekompetanse og verdiskaping i IKT) og ELSA (Ethiske, rettslige og samfunnsmessige aspekter ved bio-, nano- og nevroteknologi) med 25 mill. kroner i 2014.

I Gul bok 2014 er det foreslått å innføre en ny gaveforsterkningsordning for å stimulere til flere private gaver til forskning. Det foreslås en mindre justering av ordningen ved å fjerne vilkåret om at

avtalen skal være inngått etter 1. januar 2014. Gaveforsterkningsordningen vil dermed gjelde for gaver over 3 mill. kroner som allerede er avtalt utbetalt etter 1. januar 2014, og som faktisk blir utbetalt etter samme dato. Kunnskapsdepartementet utarbeider nærmere regler for ordningen.

Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning

Post 50 Avsetning til utdanningsstipend, overslagsbevilgning

Regjeringen er opptatt av gode levekår for studentene. I Gul bok 2014 ble det foreslått en økning av basisstøtten på 1,7 pst. i undervisningsåret 2014–15. For å øke studentenes kjøpekraft foreslår Regjeringen et løft som samlet innebærer 3,65 pst. økt basisstøtte i undervisningsåret 2014–15. Forslaget innebærer at den månedlige basisstøtten fra Lånekassen øker fra 9 440 kroner i undervisningsåret 2013–14 til 9 785 kroner i undervisningsåret 2014–15. Forslaget til bevilgning for 2014 på posten økes med 57,9 mill. kroner som følge av tiltaket.

I Gul bok 2014 la regjeringen Stoltenberg II opp til å innføre elleve måneders utdanningsstøtte fra og med undervisningsåret 2014–15. Tiltaket har ingen budsjetteffekt i 2014. I 2015 er imidlertid budsjetteffekten 586,4 mill. kroner. Regjeringen legger ikke opp til å innføre utdanningsstøtte i elleve måneder i undervisningsåret 2014–15.

Videre øker forslaget til bevilgning for 2014 med 275 000 kroner som følge av forslaget om en masterutdanning i karriereveiledning, jf. omtale under kap. 258, post 21.

Samlet øker foreslått bevilgning for 2014 med 58,2 mill. kroner.

Post 72 Rentestøtte, overslagsbevilgning

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 1,3 mill. kroner som følge av økningen av basisstøtten på 3,65 pst., jf. omtale under post 50.

Post 90 Økt lån og rentegjeld, overslagsbevilgning

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 186,3 mill. kroner som følge av økningen av basisstøtten på 3,65 pst., jf. omtale under post 50.

Videre øker forslaget til bevilgning med 830 000 kroner som følge av opprettelsen av en masterutdanning i karriereveiledning, jf. omtale under kap. 258, post 21.

Samlet øker forslaget til bevilgning for 2014 med 187,1 mill. kroner.

Kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning

Post 80 Renter

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 1,3 mill. kroner som følge av økningen av basisstøtten på 3,65 pst., jf. omtale under kap. 2410, post 50.

Andre saker

Økt likebehandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager

Regjeringen foreslår 69 mill. kroner til å øke tilskuddet til ikke-kommunale barnehager fra 96 til 98 pst. av det de kommunale barnehagene i gjennomsnitt får i offentlig støtte, med virkning fra 1. august 2014. Det vises til nærmere omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 571, post 60.

Maksimalpris for barnehageplass

I Gul bok 2014 er det foreslått å redusere maksimalprisen for en barnehageplass reelt med 45 kroner per måned med virkning fra 1. januar 2014. Regjeringen foreslår at maksimalprisen videreføres på samme reelle nivå som i 2013, jf. forslag til romertallsvedtak. Det vises til nærmere omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 571, post 60.

Opptapping mot to barnehageopptak

I Gul bok 2014 er det foreslått til sammen 222 mill. kroner til å starte en opptapping mot innføring av to barnehageopptak. Regjeringen foreslår å ikke starte en slik opptapping. Det vises til nærmere omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 571, post 60.

2.3.3 Kulturdepartementet

Innledning

Regjeringen vil gi norsk kulturpolitikk en ny retning ved å stimulere til vekst og idéskapning nedenfra framfor å styre ovenfra. Det overordnede målet er høyere kvalitet og økt oppmerksomhet om innhold fra aktørene selv. Vi vil styrke maktspredning og mangfold ved å desentralisere beslutninger. I 2014-budsjettet legger Regjeringen stor vekt på å stimulere folkebibliotekene som møteplass og debattarena, og å utløse privat finansiering ved å etablere en ny gaveforsterkningsord-

ning. Vi vil videre styrke kor, korps og Ungdommens kulturmønstring. Regjeringen styrker forskningen på kulturfeltet, og vil gjennomgå Norsk kulturråds virksomhet og flere store politikkområder med sikte på konsentrasjon om utvikling av kvalitet og innhold.

I et kontrastrikt og mangfoldig samfunn må kulturpolitikken legge til rette for og fremme en stor bredde av stemmer og tilbud. Kulturtilbud med offentlig støtte må være allment tilgjengelige. Kulturpolitikken skal bidra til å gi mennesker mulighet til å delta i og oppleve et mangfoldig kulturliv. Det er imidlertid ikke aktuelt for Regjeringen å legge føringer på institusjonenes programmering og profil. Den enkelte institusjon må selv bestemme hvordan de vil løse sine oppgaver innenfor sin egen kunstneriske profil. Fra Regjeringens side vil det være viktig å påse at institusjonene driver på en kostnadseffektiv måte og at de gir publikum et tilbud av høy kvalitet. Evalueringer vil være et viktig verktøy for Regjeringen når det gjelder å følge med på hvordan institusjonene ivaretar disse forutsetningene. Regjeringen vil legge dette til grunn i utformingen av de årlige tilskuddsbrevene til institusjonene.

Kap. 300 Kulturdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Som en følge av endret departementsstruktur skal ansvaret for kirkeområdet fra 1. januar 2014 overføres til Kulturdepartementet. På denne bakgrunn økes bevilgningsforslaget på posten med 16,3 mill. kroner.

Kap. 310 Tilskudd til trossamfunn m.m.

Post 70 Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, overslagsbevilgning

Tilskuddsordningen for tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke har hjemmel i lov av 13. juni 1969 nr. 25 om trdomssamfunn og ymist anna og lov 12. juni 1981 nr. 64 om tilskott til livssynssamfunn. Statlige overføringer til Den norske kirke samt medlemstallet i Den norske kirke danner grunnlaget for beregning av tilskuddssats per medlem i tros- og livssynssamfunn. Som følge av at utgiftene til Den norske kirke økes, foreslås det også å øke tilskuddet til tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke.

Sammenlignet med Gul bok 2014 foreslås det en økning på kap. 310 Tilskudd til trossamfunn m.m., post 70 Tilskudd til tros- og livssynssam-

funn på 0,5 mill. kroner. Det vises også til omtale under kap. 340, post 79.

Kap. 314 Kultur og samfunn

Post 78 Ymse faste tiltak

I Prop. 1 S (2013–2014) *Kulturdepartementet* er det foreslått å etablere et nytt kunnskapssenter for kulturnæringene. Målet med senteret er å utvikle og spre kunnskap om kulturnæringene, og å være en kunnskapsleverandør for forvaltningen. Senteret skal legge aktivt til rette for økt privat finansiering i norsk kulturliv, samt kultur- og nærings-samarbeid, gjennom å utvikle og formidle kunnskap om disse områdene.

Forslaget til bevilgning for 2014 på kap. 314, post 78 økes med 3,5 mill. kroner til dette formålet.

Post 79 Til disposisjon

Bevilgningsforslaget på post 79 Til disposisjon for 2014 økes med til sammen 3,2 mill. kroner. Bevilgningen på posten gjelder utgifter til nye og uforutsette behov som oppstår i løpet av budsjettåret, men også tilskudd til konkrete tiltak. Innenfor den samlede økningen legges det opp til et engangstilskudd på 0,3 mill. kroner til Oslo Pride som skal arrangere Euro Pride i 2014. Videre foreslås det 1,5 mill. kroner til et pilotprosjekt i regi av Syng for livet/Krafttak for sang. Resterende økning på 1,4 mill. kroner foreslås satt av til uforutsette behov, i tråd med etablert praksis for disponering av midler på posten.

Kap. 315 Frivillighetsformål

Post 21 Forskning og utredning

Regjeringen ønsker å bidra til frivillige initiativ og til å bedre vilkårene for frivillige organisasjoner.

Forslaget til bevilgning i 2014 økes med 1,5 mill. kroner til utredninger om blant annet rammevilkårene for frivillige organisasjoner.

Post 78 Ymse faste tiltak

I Prop. 1 S (2013–2014) *Kulturdepartementet* er det foreslått et tilskudd til organisasjonen MOT på 0,3 mill. kroner. Dette tilskuddet foreslås avvirket. Videre foreslås det at tilskuddet til Skeive dager (0,3 mill. kroner) gjøres om til et engangstilskudd i 2014 og at bevilgningen gis på kap. 314, post 79.

Samlet reduseres forslaget til bevilgning i 2014 på posten med 0,6 mill. kroner.

Kap. 320 Allmenne kulturformål

Det er ønskelig at Norsk kulturråd som kollegialt organ får større fleksibilitet til å vurdere fordelingen av bevilgningene til Norsk kulturfond, bl.a. på bakgrunn av hvordan søknadsmengden til fondet utvikler seg på ulike kunstområder, kunstfeltenes egen utvikling, den faglige kvaliteten på søknadene og behovet for fleksible ordninger. Det foreslås derfor at Norsk kulturråd gis en fullmakt i 2014 til å omdisponere mellom kapitlene 320, 322, 323, 324, 326 og 328 for bevilgningene på postene 55 og 56, jf. forslag til romertallsvedtak.

Fullmakten skal praktiseres slik at det ikke gir for store utslag på fordelingen mellom de ulike tilskuddsordningene. Det bør ikke foretas omfattende og brå endringer i tildelingen av midler til mottakere av flerårig støtte. En rapport om hvordan Norsk kulturråd har disponert på tvers av de ulike kapitlene vil inngå i den årlige rapporteringen til Stortinget.

Post 21 Forskning og utredning, kan overføres

I Prop. 1 S (2013–2014) *Kulturdepartementet* er det foreslått en økning på 3 mill. kroner for å dekke utgifter knyttet til et virtuelt senter for kultursektorforskning. Regjeringen ønsker å vurdere alternative måter å organisere kultursektorforskningen på. Dette vil bli sett i sammenheng med midlene foreslått til medieforskning på kap. 335, post 73 Medieforskning og etterutdanning. Forskningsprogram vil bli vurdert som en mulig organiseringsform for begge områdene. Bevilgningsforslaget for 2014 foreslås økt med 2,8 mill. kroner til ulike utredninger/forskningsprosjekter knyttet til kultursektoren.

Post 55 Norsk kulturfond-ettårig prosjekttilskudd, kan nyttes under post 56

I Gul bok 2014 er det foreslått en samlet bevilgning på 53 mill. kroner på kap. 320 Allmenne kulturformål, post 55 Norsk kulturfond-ettårig prosjekttilskudd. Forslaget til bevilgning reduseres med 4,9 mill. kroner, til 48,1 mill. kroner.

Post 56 Norsk kulturfond-flerårig prosjekttilskudd, kan nyttes under post 55

I Gul bok 2014 er det foreslått en samlet bevilgning på 23,9 mill. kroner på kap. 320 Allmenne

kulturformål, post 56 Norsk kulturfond-flerårig prosjekttilskudd. Forslaget til bevilgning reduseres med 2,2 mill. kroner, til 21,7 mill. kroner.

Post 73 Nasjonale kulturbygg, kan overføres

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 215 mill. kroner på kap. 320 Allmenne kulturformål, post 73 Nasjonale kulturbygg. Bevilgningsforslaget i Gul bok 2014 er blant annet knyttet til at det gis tilskudd til flere nye prosjekter. Regjeringen reduserer forslaget til bevilgning med 13 mill. kroner. Forslaget innebærer at Lillehammer kunstmuseum gis et samlet tilskudd på 2,6 mill. kroner, hvorav 1 mill. kroner i 2014. Videre foreslås at det ikke gis tilskudd til følgende prosjekter i 2014: Vestfoldmuseene – Hvalfangstmuseet, Museene for kystkultur og gjenreising i Finnmark – Nordkappmuseet, Hurtigrutemuseet – vernebygg, Nynorsk kultursentrum – Olav H. Hauge-senteret, Sør-Troms museum – Trondenes Historiske Senter og Fylkesscene Østfold. Forslaget innebærer at behovet for fullmakt til å gi tilsagn i 2014 reduseres. Det foreslås en tilsagnsfullmakt på 275,9 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 74 Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, kan overføres

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 240,6 mill. kroner på kap. 320 Allmenne kulturformål, post 74 Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd. Bevilgningsforslaget reduseres med 14,5 mill. kroner.

Innenfor rammen av bevilgningsforslaget legges det opp til å øke tilskuddet til aktivitetsmidler til kor med 2 mill. kroner sammenlignet med forslaget fra Stoltenberg II. I Prop. 1 S (2013–2014) *Kulturdepartementet* er det foreslått 3 mill. kroner til Litteraturhuset i Oslo og 1 mill. kroner til Litteraturhuset i Bergen. Regjeringen foreslår at tilskuddene gis som et engangstilskudd.

Post 77 Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet, kan nyttes under post 1

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 37,3 mill. kroner på kap. 320 Allmenne kulturformål, post 77 Prosjekt- og utviklingstiltak. Bevilgningsforslaget reduseres med 8 mill. kroner. Innenfor rammen av bevilgningsforslaget skal det avsettes et beløp på samme nivå som i 2013 til tilskuddsordningen for sikringstiltak ved museene.

Post 78 Ymse faste tiltak

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 32,5 mill. kroner på posten, hvorav 2 mill. kroner til digital formidling. Regjeringen mener institusjonene må prioritere digital formidling innenfor sine ordinære budsjetterammer, og foreslår at det ikke bevilges midler til digital formidling i 2014.

Videre er det i Prop. 1 S (2013–2014) *Kulturdepartementet* foreslått en bevilgning på 2,1 mill. kroner til elevbesøk i utvalgte institusjoner. Forslaget omfatter tilskudd til en treårig forsøksordning med kunstformidling til skoleelever i institusjonenes egne lokaler. På grunn av få søknader og varierende kvalitet på innkomne søknader ble ikke midlene til ordningen fullt ut fordelt i 2012 og 2013. Ordningen foreslås derfor avvirket.

Det foreslås en økning på 1 mill. kroner til Ungdommens kulturmønstring (UKM).

Samlet reduseres bevilgningsforslaget for 2014 med 3,1 mill. kroner.

Post 79 Til disposisjon

Bevilgningen under kap. 320 Allmenne kulturformål, post 79 Til disposisjon gjelder uforutsette behov som oppstår i budsjettåret, samt enkelttiltak og prosjekter som i sin karakter ikke hører hjemme under øvrige tilskuddsposter.

Bevilgningsforslaget på posten økes med 3,3 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014.

Post 85 (Ny) Gaveforsterkningsordning

Regjeringen vil innføre en ny, rammestyrte gaveforsterkningsordning for å stimulere til økt privat finansiering av kulturinstitusjonene.

Den rammestyrte ordningen innebærer at staten yter et tillegg på inntil 25 pst. av gavebeløpet ved private pengegaver til kunstinnkjøp til nasjonale og regionale kunstmuseer samt pengegaver for å sette i stand norske museumsanlegg. Regjeringen foreslår en bevilgning på 10 mill. kroner til ordningen i 2014 på kap. 320 Allmenne kulturformål post 85 Gaveforsterkningsordning.

Kulturdepartementet vil utarbeide nærmere retningslinjer som bl.a. beskriver formål, beløpsgrenser og hvilke mottakere og givere som omfattes av ordningen.

Dersom statens tillegg ligger an til å overstige bevilgningen til formålet, vil Kulturdepartementet justere forsterkningsprosenten og/eller opprette en køordning.

Det legges opp til en enklest mulig administrasjon av ordningen. Kulturdepartementet vil forvalte ordningen det første året.

Kap. 321 Kunstnerformål

Post 73 Kunstnerstipend m.m., kan overføres

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 164,2 mill. kroner på kap. 321 Kunstnerformål, post 73 Kunstnerstipend m.m. Bevilgningsforslaget reduseres med 15 mill. kroner i 2014. Forslaget innebærer at de nye stipendordningene for etablerte kunstnere og seniorkunstnere ikke iverksettes i 2014.

Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom

Post 55 Norsk kulturfond

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 41 mill. kroner på posten. Bevilgningsforslaget reduseres med 3,8 mill. kroner, til 37,2 mill. kroner. Innenfor den samlede bevilgningen til Norsk kulturfond legger Regjeringen til grunn at arrangørstøtten skal prioriteres.

Kap. 323 Musikkformål

Post 01 Driftsutgifter

I Prop. 1 S (2013–2014) *Kulturdepartementet* er det foreslått 3,8 mill. kroner til videreføring av arbeidet med Den kulturelle nistepakken (*Konsert på jobben*). Regjeringen foreslår at tiltaket *Konsert på jobben* avvikles i 2014, og at 3,8 mill. kroner omdisponeres til andre formål.

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres derfor med 3,8 mill. kroner, til 162,1 mill. kroner.

Post 55 Norsk kulturfond-ettårig prosjekttilskudd, kan nyttes under post 56

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 171,4 mill. kroner på kap. 323 Musikkformål, post 55 Norsk kulturfond-ettårig prosjekttilskudd. Forslaget til bevilgning reduseres med 16,5 mill. kroner til 154,9 mill. kroner.

Tilskuddsordningene for arrangører, ensembler og publiseringstøtten for musikkinnspillinger skal prioriteres ved fordelingen av midlene på posten.

I Prop. 1 S (2013–2014) *Kulturdepartementet* er det foreslått å etablere en tilskuddsordning for

semiprofesjonelle kor. Regjeringen foreslår at det ikke etableres en slik ordning, og at det overføres 2,5 mill. kroner til kap. 323, post 78. Midlene foreslås tildelt korene Kor Vest og Det Norske Solistkor, jf. omtale under post 56.

Ordningen med særskilt tilskudd til likestillingsprosjekter på musikkområdet opphører.

Post 56 Norsk kulturfond-flerårig prosjekttilskudd, kan nyttes under post 55

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 32,5 mill. kroner på kap. 323 Musikkformål, post 56 Norsk kulturfond-flerårig prosjekttilskudd.

Bevilgningsforslaget reduseres med til sammen 10 mill. kroner. 7 mill. kroner gjelder tilskuddene til Kor Vest og Det Norske Solistkor som foreslås bevilget på kap. 323, post 78.

Post 78 Ymse faste tiltak

Det foreslås et tilskudd på 3 mill. kroner til Kor Vest og 6,5 mill. kroner til Det Norske Solistkor. Bevilgningsforslaget for 2014 økes med til sammen 9,5 mill. kroner.

Kap. 324 Scenekunstformål

Post 55 Norsk kulturfond-ettårig prosjekttilskudd, kan nyttes under post 56

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 112,3 mill. kroner på kap. 324 Scenekunstformål, post 55 Norsk kulturfond-ettårig prosjekttilskudd. Bevilgningsforslaget reduseres med til sammen 6,4 mill. kroner.

Innenfor rammen av bevilgningen skal tilskudd til basisfinansieringen for frie scenekunstgrupper prioriteres.

Post 56 Norsk kulturfond-flerårig prosjekttilskudd, kan nyttes under post 55

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 16,7 mill. kroner på kap. 324 Scenekunstformål, post 56 Norsk kulturfond-flerårig prosjekttilskudd. Bevilgningsforslaget reduseres med 1,6 mill. kroner.

Post 78 Ymse faste tiltak

I Gul bok 2014 er det foreslått en samlet bevilgning på 150,5 mill. kroner på kap. 324 Scenekunstformål, post 78 Ymse faste tiltak, hvorav 12,9 mill. kroner til Black Box Teater, Teaterhuset Avant

Garden og BIT Teatergarasjen og 14,4 mill. kroner til Dramatikkens hus. Regjeringen ønsker å bidra til å utvikle regionale kraftsentra på scenekunstfeltet. Det er videre viktig å utvikle ny, norsk dramatik. Det foreslås derfor å øke tilskuddet til disse institusjonene med 2 mill. kroner.

Nordic Black Theatre er en visningsscene for scenekunstnere med minoritetsbakgrunn. Regjeringen foreslår å øke tilskuddet til institusjonen med 0,5 mill. kroner. Samlet foreslås det å økes bevilgningsforslaget på posten med 2,5 mill. kroner.

Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 77

Bevilgningsforslaget på posten reduseres med 1 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014. Forslaget innebærer at budsjettet til Språkrådet reduseres tilsvarende.

Post 55 Norsk kulturfond

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 170,1 mill. kroner på kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 55 Norsk kulturfond. Bevilgningsforslaget reduseres med 15,8 mill. kroner.

Post 77 Prosjekt- og utviklingstiltak, kan nyttes under post 01

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 25,6 mill. kroner på kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 77 Prosjekt- og utviklingstiltak. Bevilgningsforslaget omfatter 6 mill. kroner til utviklingstiltak i biblioteksektoren. Regjeringen foreslår at midlene nyttes til utvikling av folkebibliotek.

Det foreslås videre å avvikle Den kulturelle nistepakken. Dette medfører at 4,1 mill. kroner av den foreslåtte bevilgningen på posten omdisponeres til satsing på folkebibliotek.

Videre økes bevilgningsforslaget på posten med 2 mill. kroner til samme tiltak.

Samlet sett foreslås det 12,1 mill. kroner til en satsing på folkebibliotekene som møteplass og debattarena.

Post 78 Ymse faste tiltak

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 63,4 mill. kroner på posten.

Det foreslås å avvikle tilskuddet til leselysttiltak. Dette reduserer bevilgningsbehovet med 1,2 mill. kroner i 2014.

Videre foreslås det å etablere en tilskuddsordning til nettbaserte leksika med en bevilgning på 5 mill. kroner i 2014. Ordningen vil være søknadsbasert. Regjeringen framhever at formidling av oppdatert og kvalitetssikret kunnskap over digitale IKT-plattformer er viktig for den allmenne kunnskapsutviklingen og meningsdanningen i samfunnet. I tillegg mener Regjeringen det er viktig at fagkunnskap skrives og publiseres på norsk. Regjeringen ser derfor et behov for å bidra til å sikre et større mangfold av fagredigerte og faglig kvalitetssikrede nettbaserte leksika på norsk.

I Prop. 1 S (2013–2014) *Kulturdepartementet* er det foreslått å bevilge 0,4 mill. kroner til Riksmålsforbundet. Tilskuddet foreslås nå økt med 0,8 mill. kroner, til 1,2 mill. kroner. Økningen vil bidra til at Riksmålsforbundet kan utvide sitt språklige veilednings- og formidlingsarbeid.

Samlet økes bevilgningsforslaget på posten med 4,6 mill. kroner.

Kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål

Post 55 Norsk kulturfond

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 10,6 mill. kroner på kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 55 Norsk kulturfond. Bevilgningsforslaget reduseres med 1 mill. kroner.

Kap. 329 Arkivformål

Post 78 Ymse faste tiltak

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 9,9 mill. kroner på kap. 329 Arkivformål, post 78 Ymse faste tiltak. Bevilgningsforslaget omfatter 7,5 mill. kroner til Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek. Regjeringen reduserer forslaget om tilskudd til Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek med 2 mill. kroner. Midlene omdisponeres til nasjonal satsing på folkebibliotek, jf. omtale under kap. 326, post 77.

Kap. 334 Film- og medieformål

Post 01 Driftsutgifter

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 153,7 mill. kroner på kap. 334 Film- og medie-

formål, post 01 Driftsutgifter. Bevilgningsforslaget økes med 2 mill. kroner, blant annet til utredningsoppgaver.

Post 50 Filmfondet, kan nyttes under post 71

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 441,5 mill. kroner på kap. 334 Film- og medieformål, post 50 Filmfondet. Regjeringen viser til at bevilgningene på filmfeltet har økt betydelig de senere årene. Det er rom for en reduksjon i bevilgningene og en mer målrettet bruk av midlene. Bevilgningsforslaget på posten reduseres med 32,5 mill. kroner.

Post 79 (Ny) Til disposisjon

Det foreslås en bevilgning på 1 mill. kroner på en ny post på kap. 334 Film- og medieformål, post 79 (ny) Til disposisjon, for å dekke nye og uforutsette behov som oppstår i budsjettåret.

Kap. 335 Mediestøtte

Post 71 Produksjonstilskudd

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 331,8 mill. kroner til produksjonstilskudd til aviser. Regjeringen reduserer bevilgningsforslaget på posten med 50 mill. kroner, til 281,7 mill. kroner.

Det er et mål for Regjeringen å redusere avisenes avhengighet av statlige tilskudd. Regjeringen vil modernisere det mediepolitiske virkemiddelapparatet gjennom økt likebehandling av mediene, uavhengig av teknologisk plattform. Samtidig vil Regjeringen gjennomgå innretningen av mediestøtten for å sikre at tilskuddet er mest mulig målrettet og effektivt.

Regjeringen vil innføre en plattformnøytral mediestøtte fra 2014, under forutsetning av godkjenning fra ESA.

Post 72 Tilskudd til kvalitetsjournalistikk

I Gul bok 2014 er det foreslått 6 mill. kroner til en tilskuddsordning for prosjektstøtte til kvalitetsjournalistikk.

Regjeringen foreslår at det ikke opprettes en slik tilskuddsordning og at det ikke bevilges midler på posten.

Kap. 340 (Nytt) Den norske kirke

Post 79 (Ny) Til disposisjon

Som en følge av endret departementsstruktur skal ansvaret for kirkeområdet fra 1. januar 2014 overføres til Kulturdepartementet. Kap. 1590 Den norske kirke, post 79 Til disposisjon ble i Prop. 1 S (2013–2014) *Fornyings-, administrasjons-, og kirkedepartementet* foreslått avvirket. Regjeringen mener at posten bør opprettholdes, og foreslår en bevilgning på 5 mill. kroner i 2014 på kap. 340 Den norske kirke, post 79 Til disposisjon. Bevilgningen skal dekke nye og uforutsette behov i Den norske kirke som oppstår i løpet av budsjettåret.

Kap. 342 (Nytt) Kirkebygg og gravplasser

Post 60 (Ny) Rentekompensasjon-kirkebygg, kan overføres

Som en følge av at ansvaret for kirkeområdet fra 1. januar 2014 overføres til Kulturdepartementet foreslår Regjeringen at tilskudd til rentekompensasjonsordningen for kirkebygg bevilges over Kulturdepartementets budsjett. Tilskuddsordningen skal fortsatt forvaltes av Husbanken. Det vises til nærmere omtale av ordningen i Prop. 1 S (2013–2014) *Kommunal- og regionaldepartementet*, s. 118 og 119. Fullmakten til å gi tilsagn om rentekompensasjon må overføres til Kulturdepartementet, jf. forslag til romertallsvedtak.

Det vises for øvrig til forslag om å øke rentemarginen i Husbanken med ytterligere 0,5 prosentpoeng fra 1. mars 2014, jf. omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett kap. 2412, post 90 Lån i Husbanken. Rentekompensasjonen blir beregnet sjablongmessig med utgangspunkt i et serielån i Husbanken. Dette innebærer en økning i bevilgningsbehovet på posten på 9,6 mill. kroner i 2014. Samlet bevilgningsforslag på posten blir dermed 60,4 mill. kroner i 2014.

Kap. 3339 Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser

Post 01 Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS

En oppdatert prognose fra Norsk Tipping AS over spilleoverskuddet for 2013 innebærer et forventet samlet spilleoverskudd på 3 250 mill. kroner. Overskuddet fra 2013 fordeles og inntektsføres i 2014. Dette er 100 mill. kroner lavere enn prognosen som er lagt til grunn for inntektsanslaget under på posten i Gul bok 2014. Den oppdaterte

prognosen innebærer at inntektsbevilgningen på kap. 3339, post 01 blir 360,8 mill. kroner i 2014. Dette er 11,1 mill. kroner lavere enn forslaget til inntektsbevilgning som er lagt til grunn i Gul bok 2014. På denne bakgrunn reduseres forslaget til bevilgning på posten med 11,1 mill. kroner.

Andre saker

Forslag til kringkastingsavgift for 2014

I Gul bok 2014 var kringkastingsavgiften foreslått fastsatt til 2 542 kroner ekskl. merverdiavgift. Regjeringen foreslår en kringkastingsavgift på 2 527 kroner ekskl. merverdiavgift, jf. forslag til romertallsvedtak. Dette innebærer en økning fra 2013 på 45 kroner. Kringkastingsavgiften inkludert merverdiavgift vil dermed utgjøre 2 729 kroner i 2014.

Regjeringen forutsetter at NRK, innenfor rammen av det foreslåtte avgiftsnivået, likevel gjennomfører de sikkerhets- og beredskapstiltak som lå til grunn for selskapets eget forslag til avgiftsøkning.

Merinntektsfullmakter

Forvaltningsansvaret for Den norske kirke er overført til Kulturdepartementet.

I Prop. 1 S (2013–2014) *Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet* ble det fremmet forslag om merinntektsfullmakter under kap. 1590/4590 og kap. 1592/4592. Det fremmes forslag om tilsvarende fullmakter under kap. 340/3340 og kap. 342/3342, jf. forslag til romertallsvedtak.

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

I Prop. 1 S (2013–2014) *Kulturdepartementet* ble det fremmet forslag om fastsetting av fordelingsnøkler for tilskudd fra staten og regionene for ulike institusjoner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Den statlige andelen av tilskuddet til Kortfilmfestivalen i Grimstad, som er en knutepunktinstitusjon, vil i sin helhet finansieres direkte over statsbudsjettet fra 2014. Punkt nr. 3 i ovennevnte forslag til romertallsvedtak justeres i tråd med dette, jf. forslag til nytt romertallsvedtak.

Arkivverkets sentraldepot og Norsk helsearkiv

Det gjennomføres nå ekstern kvalitetssikring (KS2) av prosjektet for nytt bygg for Norsk helsearkiv og Arkivverkets sentraldepot på Tynset.

Regjeringen foreslår at det ikke bevilges 75 mill. kroner til oppstart av prosjektet i 2014, jf. omtale under kap. 2245 Statsbygg, post 31 Igangsetting av ordinære byggeprosjekter under Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

2.3.4 Justis- og beredskapsdepartementet

Kap. 400 Justis- og beredskapsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

I forbindelse med endringene i departementsstruktur vil Nærings- og fiskeriministeren overta ansvaret for selskapslovgivningen. På bakgrunn av dette reduseres forslaget til bevilgning på kap. 400, post 01 med 1 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 900, post 01 under Nærings- og fiskeridepartementet.

Post 23 Spesielle driftsutgifter, forskning og kunnskapsutvikling

I Prop. 1 S (2013–2014) for Justis- og beredskapsdepartementet ble det foreslått at forskningsbevilgningen innen IKT sikkerhet på 4 mill. kroner øremerkes til styrking av fagmiljøet for IKT-sikkerhet ved Høgskolen i Gjøvik (HiG). Denne øremerkingen gjelder for budsjettåret 2014. I påfølgende år vil tildeling av forskningsmidler vurderes årlig for å sikre en best mulig anvendelse av begrensede forskningsmidler.

Kap. 410 Tingrettene og lagmannsrettene

Post 01 Driftsutgifter

Sikkerhets- og adgangskontroll i Oslo tinghus

I Gul bok ble det foreslått å øke bevilgningen under kap. 410, post 01 med 33,3 mill. kroner for å etablere sikkerhets- og adgangskontroll i Oslo tinghus. Beløpet omfatter engangsutgifter til bygningsmessige tilpasninger og nødvendig bemanning og leie av utstyr fra 1. juli 2014. Tiltaket har en kostnad på 33,3 mill. kroner i 2014 og en årlig kostnad på 6,6 mill. kroner påfølgende år.

Regjeringen foreslår at tiltaket ikke gjennomføres i 2014, og at forslaget til bevilgning reduseres med 33,3 mill. kroner.

Bemanning i domstolene

For Regjeringen er det viktig med balanse i straffesakskjeden. Domstolene har opplevd økt saksinngang de siste årene, særlig i tvistesakene.

Disse sakene er ressurskrevende for domstolene, og det er behov for økt bemanning for å unngå lengre saksbehandlingstider.

Raskere behandlingstid og økt kapasitet bidrar til en effektiv og balansert straffesakskjede. Det foreslås derfor å øke bevilgningen til bemanning i domstolene med 10 mill. kroner, noe som gir rom for elleve dommere og syv saksbehandlere. På denne bakgrunn økes forslaget til bevilgning med 10 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014.

Oppsummering

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 23,3 mill. kroner.

Kap. 430 Kriminalomsorgsdirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Kapasitetsutvidelser

Regjeringen er opptatt av at tiden fra pådømmelse i en sak til soning igangsettes er kortest mulig, og vil derfor øke tilgangen på varetektsplasser. Kapasitetsutnyttelsen i fengslene er høy, og dette gjør det utfordrende å kunne stille et tilstrekkelig antall varetektsplasser til rådighet for politiet. Gjennomsnittlig antall varetektsinnsatte har økt betydelig fra 2006, og det har også vært en utvikling i retning av lengre sittetid. Det forekommer fortsatt brudd på fastsatte frister for overføring fra politiarrest til fengsel. For å forhindre en videre negativ utvikling foreslår Regjeringen kapasitetsutvidelser ved flere fengsler i løpet av 2014.

Regjeringen legger opp til å omgjøre en fritidsavdeling ved Oslo fengsel til en fengselsavdeling. Ombyggingen vil gi 20 ekstra fengselsplasser. Videre økes kapasiteten med 50 plasser gjennom deling av celler ved blant annet Bergen, Halden, Hustad og Åna fengsel som et midlertidig tiltak. Dette innebærer at to innsatte deler et rom som normalt er beregnet for én.

På denne bakgrunn foreslår Regjeringen å øke bevilgningen under kap. 430, post 01 med 8,9 mill. kroner for å dekke utgifter til utstyr og drift i forbindelse med utvidelsen ved Oslo fengsel og 10 mill. kroner til å dekke utgifter knyttet til bruk av dublering i 2014.

Kjøp av kapasitet ved rehabiliteringsinstitusjon

Straffegjennomføringsloven § 12 gir bl.a. domfelte mulighet til å sone fengselsstraff i rehabiliteringsinstitusjon, dvs. behandlings- og omsorgsinstitusjon. Fengselsstraffen kan helt eller delvis

gjennomføres ved heldøgnsopphold i institusjon i inntil 12 måneder. Regjeringen ønsker å øke bruken av § 12 i kriminalomsorgen ved å legge til rette for kjøp av ekstra kapasitet ved rehabiliteringsinstitusjoner. Bruk av § 12 er et viktig bidrag for å øke kvaliteten under straffegjennomføring og dermed redusere risiko for tilbakefall til ny kriminalitet.

Forslaget til bevilgning for 2014 under kap. 430, post 01 økes på denne bakgrunn med 10 mill. kroner sammenlignet med Gul bok.

Klasseopptak ved Kriminalomsorgens utdanningscenter

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 430, post 01 med 11 mill. kroner mot en tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 432, post 01, jf. omtale under kap. 432, post 01.

Pilotprosjekt – innføring av bøteteneste

I Gul bok er det foreslått å bevilge 19,5 mill. kroner til innføring av bøteteneste, fordelt med 15,5 mill. kroner under kap. 430, post 01 og 4,0 mill. kroner under kap. 430, post 45. Forslaget innebærer at en person som ikke evner å betale en bot kan gjennomføre den subsidiære fengselsstraffen utenfor fengsel.

Regjeringen legger opp til at innføring av bøteteneste ikke iverksettes som en landsdekkende ordning i 2014. Det gjennomføres i stedet et prøveprosjekt ved Troms friomsorgskontor i 2014, slik at kriminalomsorgen kan innhente erfaring med ordningen.

Regjeringen reduserer på denne bakgrunn forslaget til bevilgning for 2014 under kap. 430, post 01 med 15,5 mill. kroner sammenlignet med Gul bok.

Oppsummering

Samlet økes forslag til bevilgning på kap. 430, post 01 med 2,4 mill. kroner sammenlignet med Gul bok.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Det vises til omtale under kap. 430, post 01 og forslag om at innføring av bøteteneste ikke iverksettes som en landsdekkende ordning i 2014. På denne bakgrunn reduseres forslaget til bevilgning for 2014 under kap. 430, post 45 med 4 mill. kroner sammenlignet med Gul bok.

Post 70 Tilskudd

Frivillige organisasjoner spiller en viktig rolle under straffegjennomføring og ved tilbakeføring til samfunnet. Regjeringen foreslår å utvide tilbudet ved å øke den delen av tilskuddsmidler som tildeles ved søknad. Tilskuddsmidlene kunngjøres offentlig av Justis- og beredskapsdepartementet. Tilskuddene kan blant annet gå til frivilliges arbeid med besøkstjeneste, motiveringsarbeid, samtalegrupper, sosiale tiltak, kulturtiltak, bistand til praktiske oppgaver og til å hjelpe ferdigsonede fanger til et liv utenfor murene uten kriminalitet.

Forslaget til bevilgning for 2014 under kap. 430, post 70 økes på denne bakgrunn med 2,5 mill. kroner sammenlignet med Gul bok.

Kap. 432 Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)*Post 01 Driftsutgifter*

I Prop. 1 S (2013–2014) for Justis- og beredskapsdepartementet er det foreslått å øke aspirantopptaket ved Kriminalomsorgens utdanningscenter med én klasse (om lag 25 aspiranter) i 2014. Ved en feil er forslag til bevilgning ført under kap. 430 Kriminalomsorgsdirektoratet, post 01 Driftsutgifter. Riktig kapittel og post for bevilgningen er kap. 432, post 01.

På denne bakgrunn økes forslaget til bevilgning for 2014 under kap. 432, post 01 med 11 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av forslaget til bevilgning under kap. 430, post 01, jf. omtale under kap. 430, post 01.

Kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten*Post 01 Driftsutgifter**Nasjonalt kontaktpunkt for bombekjemikalier – dataregister*

I Prop. 1 S (2013–2014) for Justis- og beredskapsdepartementet er det lagt til grunn at nasjonalt kontaktpunkt for bombekjemikalier skal ligge i pst. Etter en nærmere vurdering har Justis- og beredskapsdepartementet, i dialog med Politidirektoratet, PST og Kripos, kommet til at oppgavene bør overføres til Kripos.

På denne bakgrunn økes forslaget til bevilgning for 2014 under kap. 440, post 01 med 2,3 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av forslaget under kap. 444 Politiets sikkerhetstjeneste (PST), post 01 Driftsutgifter.

Arbeidet med regulering og kontroll med bombekjemikalier er en forpliktelse gjennom forordning (EU) nr. 98/2013. Forordningen stiller krav til etablering av et nasjonalt kontaktpunkt for rapportering av mistenkelige transaksjoner. For at Kripos skal kunne håndtere denne nye oppgaven, er det nødvendig med utvikling av en IKT-løsning med et dataregister der også samarbeidspartnere som tollmyndigheten, DSB og øvrig politi har tilgang. Utgiftene til etablering av slikt dataregister er anslått til 5 mill. kroner.

På denne bakgrunn økes forslaget til bevilgning for 2014 under kap. 440, post 01 med 5 mill. kroner. Forslag til bevilgning for 2014 økes til sammen med 7,3 mill. kroner i 2014 til etablering av nasjonalt kontaktpunkt for bombekjemikalier ved Kripos.

Tiltak for økt bemanning til politiets kjerneoppgaver mv.

Regjeringen vil bidra til at politiet bruker ressursene på sine kjerneoppgaver. Regjeringen foreslår derfor flere tiltak som frigjør politiårsverk ved at sivile overtar oppgaver politiutdannede i dag gjør.

Mange politidistrikt bruker mye ressurser på transport av fanger og vakthold i retten mv. Ved at slike oppgaver i større grad utføres av arrestforvarere eller andre med særskilt opplæring, vil politiårsverk frigis. Regjeringen foreslår å bevilge 25 mill. kroner til formålet i 2014.

Grensekontrollen ved våre yttergrensesteder, primært flyplasser med trafikk fra destinasjoner utenfor Schengen-området, kan i stor grad utføres av sivile med særskilt opplæring. Ansettelse av flere sivile til å gjennomføre yttergrensekontroll vil frigjøre politiårsverk til andre formål, og vil bidra til å bedre innvandringskontrollen. Regjeringen foreslår å bevilge 20 mill. kroner til formålet i 2014.

Politidistriktene bruker også ressurser på transport av psykisk syke mellom ulike helseinstitusjoner. I Hordaland politidistrikt har spesialutdannet helsepersonell overtatt denne oppgaven som et prøveprosjekt. Erfaringene fra prosjektet er gode. Regjeringen foreslår derfor å bevilge 10 mill. kroner for å la spesialutdannet helsepersonell overta denne oppgaven også i andre utvalgte politidistrikt.

Foruten å frigjøre politiårsverk, er det viktig å tilføre og beholde relevant kompetanse i politiet. Regjeringen foreslår å bevilge 25 mill. kroner til å ansette nye sivile etterforskere i politidistrikt og særorgan særlig knyttet til økonomisk kriminalitet og cyber-kriminalitet, og 5 mill. kroner til

arbeid med å beholde polititjenestemenn med viktig kompetanse utover ordinær pensjonsalder.

Videre foreslår Regjeringen å bevilge 15 mill. kroner som Politidirektoratet skal benytte slik de anser mest hensiktsmessig for å frigjøre politiårsværk.

Sammenlignet med Gul bok 2014 øker Regjeringen forslaget til bevilgning på kap. 440, post 01 med til sammen 100 mill. kroner til tiltakene nevnt over.

Økt bemanning i beredskapstroppen

Regjeringen vil øke bemanningen i politiets beredskapstropp med 13 nye stillinger for å styrke den nasjonale beredskapskapasiteten. Tiltaket vil øke evnen til å håndtere situasjoner hvor alvorlige handlinger skjer på ett eller flere steder samtidig, og øker robustheten til beredskapstroppen.

Forslaget til bevilgning for 2014 under kap. 440, post 01 økes på det grunnlaget med 15 mill. kroner sammenlignet med Gul bok.

Redusert kontroll med motorferdsel i utmark

I Gul bok 2014 foreslås det å bevilge 5 mill. kroner til kontroll av motorferdsel i utmark under kap. 440, post 01.

Regjeringen vil la kommunene forvalte motorsert ferdse i utmark. Forslaget til bevilgning for 2014 på kap. 440, post 01 reduseres på denne bakgrunn med 5 mill. kroner sammenlignet med Gul bok.

Flere uttransporteringer

Regjeringen ønsker en mer effektiv saksbehandling og raskere retur av personer uten lovlig opphold og kriminelle. I Gul bok 2014 er det lagt til rette for 4 900 uttransporteringer i 2014. Regjeringen foreslår å øke måltallet med 1 800 til 6 700 uttransporteringer i 2014. Økningen av måltallet legger til rette for 1 400 flere returer av bort- og utviste og personer i Dublin-prosedyre, og 400 flere returer av asylsøkere med endelig avslag. Forslaget vil bidra til kriminalitetsbekjempelse ettersom et betydelig antall av bort- og utviste som uttransporteres har en straffereaksjon. I tillegg legges det til rette for 600 flere uttransporteringer av asylsøkere med endelig avslag i 2014 enn forventet antall uttransporteringer i 2013. Flere returer av asylsøkere med endelig avslag er viktig for å forebygge at personer uten beskyttelsesbehov kommer til Norge og for å sikre asylinstitutts legitimitet.

For å kunne øke måltallet med 1 800 tvangsreturer i 2014 er det nødvendig å øke aktivitetsnivået innenfor ID-arbeid i politiet. Videre vil en slik økning av måltallet medføre økte utgifter ved Politiets utlendingsinternat på Trandum. Økningen av måltallet innebærer også økte utgifter til forberedende aktiviteter og det administrative støtteapparatet i Politiets utlendingsenhet, samt noe økt kompensasjon for merarbeid i politidistriktene i forbindelse med uttransporteringer. Det er lagt til grunn at politiets utgifter knyttet til registrering av asylsøkere vil bli dekket uten særskilte bevilgningssøkninger til formålet.

Forslaget til bevilgning i 2014 over kap. 440, post 01 økes med 99 mill. kroner til dette formålet. I tillegg kommer forslag om 51 mill. kroner til formålet over kap. 440, post 21, jf. omtale nedenfor.

Datalagringsdirektivet

I forhold til bevilgningsforslaget i Gul bok 2014 foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 6,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 440, post 72.

Anslagsendring

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 5,8 mill. kroner som følge av redusert inntektsanslag under kap. 3440, post 06, jf. omtale under kap. 3440, post 06

Tilleggskvote for overføringsflyktninger

I Gul bok er det lagt til grunn en tilleggskvote på 1 000 til overføringsflyktninger fra Syria i 2014. Regjeringen foreslår å redusere denne til 500 plasser. Det vil fortsatt være rom for å prioritere 1 000 flyktninger fra Syria innenfor det totale antallet overføringsflyktninger i 2014. Dette innebærer en reduksjon i politiets utgifter til registrering mv. knyttet til kvoteflyktninger. Forslaget til bevilgning for 2014 på kap. 440, post 01 reduseres med 0,8 mill. kroner knyttet til politiets utgifter til tilleggskvoten, jf. også omtale under kap. 490, post 75 og kap. 3490, post 03. Reduksjonen i tilleggskvoten påvirker også bevilgninger under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Utenriksdepartementet.

Oppsummering

Samlet øker forslaget til bevilgning for 2014 med 203,2 mill. kroner under kap. 440, post 01.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det vises til omtale av flere uttransporteringer under kap. 440, post 01. Forslaget til bevilgning på kap. 440, post 21 for 2014 økes med 51 mill. kroner.

Post 72 Datalagringsdirektivet, kan overføres

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 233 mill. kroner til etableringskostnader for gjennomføring av datalagringsdirektivet i norsk rett i Gul bok 2014.

Bakgrunnen for forslaget var at lovendringer som gjennomfører direktivet skulle tre i kraft fra 1. januar 2014 og at lagringsplikten skal gjelde fra ett år etter at lovendringene trer i kraft, dvs. fra 1. januar 2015.

Regjeringen tar sikte på å fremme forslag til kostnadsfordelingsmodell mellom ekomtilbydere og staten for Stortinget i vårsesjonen 2014. Dette vil blant annet gi mulighet til å vurdere direktivet i lys av EU-domstolens avgjørelse som er ventet i februar 2014. Iverksetting av datalagringsreglene utsettes dermed slik at lovendringene som gjennomfører direktivet kan tre i kraft 1. juli 2014. Det tas sikte på at lagringsplikten skal gjelde fra ett år etter lovendringenes ikrafttredelse, dvs. fra 1. juli 2015.

En utsettelse av direktivet med et halvt år innebærer en redusert kostnad i 2014 på til sammen 116,5 mill. kroner. 6,5 mill. kroner gjelder kap. 440, post 01, jf. omtale ovenfor. 110 mill. kroner gjelder kap. 440, post 72.

Forslaget til bevilgning på kap. 440, post 72 for 2014 reduseres på denne bakgrunn med 110 mill. kroner.

Kap. 3440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten*Post 06 Gebyr – utlendingssaker*

Det foreslås å heve gebyrene i familieinnvandringsaker slik at det i større grad vil være samsvar mellom gebyret og hva det koster å behandle saken. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen på posten med 28,1 mill. kroner.

Samtidig forventes det en reduksjon i antall utlendingssaker som behandles av politiet. Som følge av dette forventes inntektene under posten redusert med 5,8 mill. kroner sammenlignet med bevilgningsforslaget i Gul bok 2014, jf. omtale under kap. 440, post 01.

Samlet foreslås på denne bakgrunn forslaget til bevilgning under kap. 3440, post 06 for 2014 økt med 22,3 mill. kroner.

Kap. 444 Politiets sikkerhetstjeneste (PST)*Post 01 Driftsutgifter*

Både 22. juli-kommisjonens rapport og Traavik-utvalget har pekt på behovet for bedre informasjonshåndtering og kommunikasjonsløsninger hos Politiets sikkerhetstjeneste (PST). Det er blant annet behov for en mer sikker, robust og fleksibel infrastruktur og bedre tilgang til datakilder og informasjonskanaler. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen under kap. 444, post 01 med 10 mill. kroner til IKT-tiltak i PST.

Videre foreslås det at 2,3 mill. kroner omdisponeres fra kap. 444, post 01 til kap. 440, post 01 på grunn av oppgaveoverføring for nasjonalt kontaktpunkt for bombekjemikalier fra PST til Kripes, jf. omtale under kap. 440, post 01.

Forslaget til bevilgning for 2014 økes på denne bakgrunn samlet med 7,7 mill. kroner under kap. 444, post 01.

Kap. 451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap*Post 01 Driftsutgifter*

Sivilforsvaret er en statlig forsterkningsressurs underlagt Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, og er regionalt organisert i 20 distrikter. Sivilforsvaret gir operativ støtte til nød- og beredskapsetatene og andre instanser med primæransvar for håndtering av ulykker og spesielle hendelser. Sivilforsvarets rolle er tydeliggjort i flere store hendelser de siste årene, herunder hendelsene 22. juli, flom og ras flere steder i landet og ekstremvær.

Sivilforsvarets behov for modernisering og omstilling ble omtalt i St.meld. nr. 22 (2007–2008), jf. Innst. S. nr. 85 (2008–2009). Regjeringen mener at erfaringer fra hendelser de siste årene viser at det er behov for å modernisere og tilpasse Sivilforsvaret til dagens og framtidens utfordringer. En rekke omstillingstiltak er gjennomført, men det gjenstår et behov for utskiftning av gammelt materiell og anskaffelse av nytt utstyr.

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 5,4 mill. kroner under kap. 451, post 01 til formålet.

Kap. 452 Sentral krisehåndtering

Post 01 Driftsutgifter

Regjeringen vil forsterke den sentrale ledelsen ved håndtering av kriser.

Et sivilt situasjonssenter ble etablert i Krise-støtteenheten i Justis- og beredskapsdepartementet i juli 2012. Situasjonssenteret er bemannet i normal arbeidstid. Utenfor ordinær arbeidstid skal vaktthavende være døgnkontinuerlig tilgjengelig på vakttelefon og kunne møte i Justis- og beredskapsdepartementet i løpet av en time.

Dagens ordning med beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet utenom ordinær arbeidstid er sårbar ved håndtering av hastesaker. For å kunne motta og prosessere graderte trusselvurderinger, situasjonsrapporter og bistandsanmodninger er det et spesielt behov for døgnkontinuerlig tilstedeværelse. Det foreslås derfor å legge til rette for å opprette åtte nye stillinger for å døgnbemanne senteret fra og med andre kvartal 2014. På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under kap. 452, post 01 med 4,5 mill. kroner sammenlignet med bevilgningsforslaget i Gul Bok 2014.

Kap. 455 Redningstjenesten

Post 01 Driftsutgifter

Regjeringen vil prioritere redningstjenesten for å øke tryggheten til de som ferdes ute og til sjøs. Justis- og beredskapsdepartementet har det overordnede administrative samordningsansvar for land-, sjø- og flyredningstjenesten. Den øverste operative samordning og ledelse av redningstjenesten tilligger Hovedredningssentralen (HRS), som er lokalisert i Bodø og på Sola. De 28 lokale redningssentralene er lokalisert til politidistriktene, samt Sysselmannen på Svalbard.

Den norske redningstjenesten er en nasjonal dugnad basert på et samvirkeprinsipp. Rednings-samvirke innebærer at offentlige virksomheter som har relevante ressurser, har plikt til å delta i redningsaksjoner og selv dekker sine utgifter til dette.

Antallet hendelser som har involvert Hovedredningssentralen (HRS) er mer enn doblet de siste ti årene. Økningen i antall hendelser medfører en stadig forhøyet risiko for at HRS ikke klarer å bemanne opp med nok operativt personell ved større eller mange parallelle hendelser. Regjeringen mener at det er behov for å styrke HRS sin operative evne til å lede og koordinere rednings-

aksjoner, øke tilsynet med de lokale redningssentralene og ivareta viktige samvirkeoppgaver.

Forslaget til bevilgning for 2014 økes på denne bakgrunn med 10 mill. kroner under kap. 455, post 01.

Kap. 469 Vergemålsordningen

Post 01 Driftsutgifter

Ny vergemålslov trådte i kraft 1. juli 2013. Loven danner grunnlaget for en omfattende organisatorisk reform ved at overformynderiene i kommunene avvikles og at ansvar og oppgaver overføres til Fylkesmannen som ny lokal vergemålsmyndighet.

Vergemålsreformen har vist seg å være mer kompleks enn forutsatt. Dette gjelder spesielt utvikling av en IKT-løsning for saksbehandling i vergemålsforvaltningen. IKT-løsningen er forsinket. I tillegg har forvaltning av kapitalen til personer under vergemål, den nyetablerte ordningen med representanter for enslige mindreårige asylsøkere og overføring av saker fra kommunene til fylkesmennene vært mer krevende enn forutsatt. Som følge av forsinkelsen i innføring av den nye IKT-løsningen er det midlertidig innført manuelle løsninger for saksbehandling og dokumenthåndtering. Situasjonen har medført betydelig merarbeid for fylkesmannsembetene.

Som følge av den vanskelige situasjonen er målene om rettslikhet og individtilpasning midlertidig nedprioritert til fordel for arbeid med utbetaling, IKT-løsning for saksbehandling og nedarbeid av restanser. Det er likevel et behov for midlertidig å øke bemanningen i fylkesmannsembetene.

Forslaget til bevilgning på kap. 469, post 01 for 2014 økes med 21,5 mill. kroner til midlertidig økt bemanning i fylkesmannsembetene til levering av vergemålstjenester.

Kap. 474 Konfliktråd

Post 01 Driftsutgifter

En ny straffart – ungdomsstraff – ble vedtatt av Stortinget i desember 2011, og er planlagt iverksatt fra 1. juli 2014. Gjennomføring av ungdomsstraffen er lagt til konfliktrådene.

I Gul bok 2014 ble det foreslått å øke bevilgningen på posten med 17,5 mill. kroner til iverksettelse av ungdomsstraff. Iverksettelsen krever at alle konfliktråd har en ungdomskoordinator. Bevilgningsforslaget i Gul bok tar høyde for anset-

telse av 16 nye ungdomscoordinatorer til oppfølgingsteamene i konfliktrådene.

Det vil ta noe mer tid enn tidligere antatt å ansette ungdomscoordinatorene. Dette medfører et redusert bevilgningsbehov sammenlignet med Gul bok 2014, uten at det vil ha konsekvenser for ikrafttredelse av ungdomsstraffen 1. juli 2014. Forslaget til bevilgning på kap. 474, post 01 reduseres med 2 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014.

Kap. 480 Svalbardbudsjettet

Post 50 Tilskudd

Forslaget til bevilgning på kap. 480, post 50 for 2014 reduseres med til sammen 290 000 kroner. Av dette gjelder 130 000 kroner reversering av opptrapping til to årlige barnehageopptak, 90 000 kroner økt foreldrebetaling i barnehage, 41 000 kroner avvikling av ordningen med gratis frukt og grønt i ungdomsskolen og kombinerte skolen fra og med høsten 2014 og 29 000 avvikling av ordningen med kulturaktivitetstimen i skole/SFO. Det vises til nærmere omtale av tiltakene under Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Det foreslås å redusere bevilgningsforslaget i Svalbardbudsjettet 2014 på kap. 3 Tilskot til Longyearbyen lokalstyre, post 70 Tilskot til Longyearbyen lokalstyre med 290 000 kroner og tilsvarende redusere bevilgningsforslaget på kap. 3035 Tilskot fra statsbudsjettet, post 70 Tilskot, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 490 Utlendingsdirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Saksbehandlingskapasitet og IKT i Utlendingsdirektoratet

I Gul bok 2014 er det lagt til grunn en prognose for antallet asylsøkere til Norge i 2014 på 11 000. Oppdaterte prognoser tilsier ankomst av 14 000 asylsøkere i 2014. Regjeringen vil legge til rette for at Utlendingsdirektoratet (UDI) kan behandle om lag 1 000 flere asylsaker og om lag 10 000 flere oppholdssaker enn det som er lagt til grunn i Gul bok. Forslaget til bevilgning på kap. 490, post 01 for 2014 økes med 35 mill. kroner til saksbehandlingskapasitet i UDI.

UDI er den sentrale systemleverandøren for IKT i utlendingsforvaltningen. Forslaget til bevilgning på kap. 490, post 01 for 2014 økes med 10 mill. kroner til arbeid med IKT-utvikling i UDI. Økningen skal i hovedsak gå til tiltak som følger

av forpliktelser knyttet til internasjonale fellesløsninger innenfor Schengen- og Dublin-samarbeidet.

Formannskap i General Directors' of Immigration Service Conference (GDISC)

Norge overtar i 2014 formannskapet i General Directors' of Immigration Service Conference (GDISC). UDI vil overta et GDISC-fond fra 1. januar 2014 som medlemsstatenes økonomiske bidrag skal innbetales til og utgifter utbetales fra. Midler som ikke blir benyttet i 2014 vil videreføres til medlemslandet som har formannskapet i 2015. Forslaget til bevilgning på kap. 490, post 01 for 2014 økes med 1,6 mill. kroner, mot en tilsvarende økning under kap. 3490, post 05.

Oppsummering

Samlet økes forslaget til bevilgning på kap. 490, post 01 med 46,6 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak

I Gul bok 2014 er det lagt til grunn en enhetspris for mottaksplasser for enslige mindreårige asylsøkere på 454 395 kroner per beboer per år. For ordinære mottaksplasser er det lagt til grunn en enhetspris på 97 500 kroner per beboer per år. Regjeringen foreslår at enhetsprisen for ordinære plasser reduseres til 95 000 kroner per beboer per år, mens enhetsprisen for enslige mindreårige asylsøkere videreføres. Nedjusteringen av enhetsprisen for ordinære plasser følger av en fornyet vurdering av faktiske utgifter per plass i asylmottak de senere år. Reduksjonen innebærer at bevilgningen vil være tilpasset den aktiviteten og det tilbudet som har vært gjeldende de siste årene.

I Gul bok 2014 er det lagt til grunn en prognose for antall beboere i asylmottak gjennom året (gjennomsnittlig belegg) på 15 790, hvorav 300 i mottak for enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år. Oppdaterte prognoser viser at det kan ventes et gjennomsnittlig belegg i mottak på om lag 18 900 beboere, hvorav 380 enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år. Økningen i prognosene for belegg i mottak har blant annet sammenheng med at prognosen for antall asylsøkere i 2014 er økt til 14 000 fra 11 000 som lå til grunn for Gul bok 2014.

Forslaget til bevilgning på kap. 490, post 21 i 2014 økes med 275,5 mill. kroner på bakgrunn av

endring i enhetspris for ordinære plasser og oppdaterte prognoser.

Post 22 Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse

Bevilgningen på posten dekker utgifter Utlendingsdirektoratet har til tolking og oversettelse i forbindelse med saksbehandling av asylsaker. Som følge av at prognosen for antallet asylkomster er økt, forventes det at det vil bli gjennomført flere intervjuer og bli avlagt flere egenerklæringer enn det som er lagt til grunn i Gul bok 2014. Forslaget til bevilgning på kap. 490, post 22 i 2014 økes med 5 mill. kroner for å kunne foreta intervju i tilknytning til behandling av 1 000 saker.

Post 60 Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak for asylsøkere og flyktninger

Vertskommunetilskuddet skal dekke kommunenes gjennomsnittlige utgifter til helse, barnevern, tolk og administrasjon i forbindelse med drift av asylmottak i kommunen. Oppdaterte prognoser viser et høyere gjennomsnittlig belegg i mottak enn det som er lagt til grunn i Gul bok 2014. Forslaget til bevilgning på kap. 490, post 60 økes derfor med 40 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014.

Post 70 Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak

Bevilgningen på posten dekker utgiftene til økonomiske ytelser til asylsøkere og flyktninger som bor i mottak. Oppdaterte prognoser viser at det i 2014 kan ventes flere asylsøkere til Norge og flere beboere i mottak enn det som er lagt til grunn i Gul bok 2014. Forslaget til bevilgning på kap. 490, post 70 økes derfor med 101,2 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014.

Post 75 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, kan overføres

I Gul bok 2014 er det lagt til grunn en tilleggs-kvote på 1 000 overføringsflyktninger fra Syria. Regjeringen foreslår å redusere denne til 500 personer. Det vil fortsatt være rom for å prioritere 1 000 flyktninger fra Syria innenfor det totale antallet overføringsflyktninger i 2014. Reduksjonen i tilleggskvoten innebærer en reduksjon i reiseutgifter for overføringsflyktninger i 2014. Forslaget til bevilgning på kap. 490, post 75 reduseres med 3 mill. kroner som følge av ovennevnte, sammenlignet med Gul bok 2014.

Kap. 3490 Utlendingsdirektoratet

Post 03 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter

Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA-godkjente utgifter). På bakgrunn av forslag om endringer under kap. 490, post 75 reduseres forslaget til bevilgning på kap. 3490, post 03 med 3 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014.

Post 04 Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter

Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av asylsøkere og flyktninger kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA-godkjente utgifter). Forslaget til bevilgning på kap. 3490, post 04 økes med 490,9 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014. Endringen følger av forslag om endringer under kap. 490, postene 21, 60 og 70 samt at oppdaterte prognoser tilsier at en høyere andel av utgiftene er knyttet til asylsøkere og flyktninger fra ODA-land som har vært i Norge i mindre enn ett år.

Post 05 Refusjonsinntekter

Norge overtar i 2014 formannskapet i General Directors' of Immigration Service Conference (GDISC). Forslaget til bevilgning i 2014 på kap. 3490, post 05 økes med 1,6 mill. kroner, mot en tilsvarende økning under kap. 490, post 01.

Andre saker

EFFEKT-programmet

EFFEKT-programmet har vært et utviklingsprogram for IKT i hele utlendingsforvaltningen. Programmet startet i 2007 og ble i all hovedsak avsluttet våren 2013. Det er imidlertid enkelte delprosjekter som enda ikke er endelig ferdigstilt. All aktivitet innenfor EFFEKT-programmet vil etter planen bli avsluttet i begynnelsen av 2014. For å ta høyde for enkelte utbetalinger i 2014 foreslår Regjeringen at Stortinget gir Justis- og beredskapsdepartementet fullmakt til å overskride bevilgningen på kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold med inntil 3,6 mill. kroner, mot tilsvarende innsparing under kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten, post 01 Driftsutgifter, jf. forslag til romertallsvedtak.

Ekstraordinært vedlikehold i fengslene

I Prop. 1 S (2013–2014) for Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet foreslås det å bevilge 50 mill. kroner til ekstraordinært vedlikehold i fengslene. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 10 mill. kroner, slik at samlet forslag til bevilgning til ekstraordinært vedlikehold i fengslene er på 40 mill. kroner i 2014, jf. omtale under kap. 2445 Statsbygg, post 24 Driftsresultat.

2.3.5 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Det vises til omtalen av de budsjettmessige konsekvensene av endret departementsstruktur fra 1. januar 2014 i avsnitt 2.4.

Kommunal- og regionaldepartementet skifter navn til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Fra Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet skal Arbeidsgiverpolitisk avdeling, Avdeling for bygg, sikkerhet og tjenester, Statsforvaltningsavdelingen, Same- og minoritetspolitisk avdeling og deler av Administrasjonsavdelingen og Kommunikasjonsenheten overføres til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Med unntak av oppgaver knyttet til koordinering av bredbåndspolitikken skal også Avdeling for IKT og fornying overføres til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Som følge av dette nedjusteres kap. 1500 Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet, post 1 Driftsutgifter med 180,6 mill. kroner. Nedjusteringen motsvares av en økning på Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 1 Driftsutgifter på 155,6 mill. kroner og en økning på kap. 500, post 21 Spesielle driftsutgifter på 20 mill. kroner, jf. omtale nedenfor. Det foreslås en bevilgningsreduksjon på 5 mill. kroner knyttet til nytt kostnadsanslag for utredningsarbeid i forbindelse med nytt regjeringskvartal.

Fra Miljøverndepartementet skal Planavdelingen overføres til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Som følge av dette skal kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 1 Driftsutgifter økes med 49,3 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon av kap. 1400 Klima- og miljøverndepartementet, post 1 Driftsutgifter.

Samlet skal kap. 500, post 1 økes med 204,9 mill. kroner som følge av endringene i

departementsstrukturen. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2014 dersom det blir behov for ytterligere bevilgningsendringer som en konsekvens av ny departementsstruktur.

Samlet foreslås det en bevilgning på 369,7 mill. kroner for 2014.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Posten har endret navn fra post 21 Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag til post 21 Spesielle driftsutgifter.

Som følge av endringer i departementsstrukturen med virkning fra 1. januar 2014 foreslås det å øke bevilgningen på kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter med 38,3 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 1500 Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet, post 21, Spesielle driftsutgifter, jf. nærmere omtale under kap. 1500, post 21.

Det foreslås å overføre 20 mill. kroner fra kap. 1500 Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet, post 1 Driftsutgifter til kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter. Bevilgningen er knyttet til utredningsarbeid i forbindelse med nytt regjeringskvartal, og skal dekke kostnader til kvalitetssikring, planarbeid, inklusiv rom- og funksjonsprogram med videre. Dette arbeidet er av et slikt omfang at det må anses å ligge utenfor departementets ordinære arbeidsoppgaver på kap. 1500, post 1. Det foreslås derfor at bevilgningen til prosjektet overføres til kap. 500, post 21 Spesielle driftsutgifter.

Digital læringsplattform

For å styrke og samordne kompetanseutviklingen i staten og forbedre ressursbruken, skal det etableres en digital læringsplattform til bruk for alle virksomheter og deres ansatte. Læringsplattformen skal inneholde digitale læringsprogrammer og verktøy for strategisk kompetansestyring. Tradisjonelle kurs/opplæringstiltak skal konverteres til digitale læringsprogrammer når emnet, pedagogiske hensyn og antall potensielle brukere tilsier dette. Statlige virksomheter bruker i dag anslagsvis 2 mrd. kroner årlig på kompetanseutvikling. Det er derfor et stort potensial for kostnadseffektivisering ved å satse på felles kompetanseutvikling i form av e-læring og gjenbruk og deling av tiltak. På bakgrunn av dette foreslås det

å øke bevilgningen på posten med 10 mill. kroner til etablering av en digital læringsplattform.

Samlet sett foreslås det en bevilgning på kap. 500, post 21 Spesielle driftsutgifter på 77,6 mill. kroner i 2014.

Post 22 Forskning, kan overføres

Som følge av endringer i departementsstrukturen med virkning fra 1. januar 2014, foreslås det å bevilge 20,6 mill. kroner på kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 22 Forskning mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1500 Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, post 22 Forskning.

Post 50 Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd

Som følge av endringer i departementsstrukturen med virkning fra 1. januar 2014, foreslås det å øke bevilgningen med 13,3 mill. kroner på kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 50 Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 1410 Klima- og miljøverndepartementet, post 51 Forskningsprogrammer m.m.

Kap. 520 Tilskudd til de politiske partier

Post 70 Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 282,8 mill. kroner i tilskudd til politiske partiers sentrale organisasjoner. Forslaget innebærer en økning av bevilgningen på om lag 37 mill. kroner fra Saldert budsjett 2013.

Den statlige partistøtten i Norge er høy i europeisk målestokk, og har hatt en betydelig vekst de siste 40 årene. Bevilgningsforslaget reduseres derfor med 39,8 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014, til 243 mill. kroner. Dette er også bakgrunnen for at bevilgningsforslagene på postene 71, 73, 75 og 76 reduseres.

Post 71 Tilskudd til de politiske partiers kommunale organisasjoner

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 33,1 mill. kroner i tilskudd til de politiske partiers kommunale organisasjoner. Bevilgningsforslaget reduseres med 1,3 mill. kroner, til 31,8 mill. kroner.

Post 73 Tilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 72,4 mill. kroner i tilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner. Bevilgningsforslaget reduseres med 2,8 mill. kroner, til 69,6 mill. kroner.

Post 75 Tilskudd til de politiske partiers fylkesungdomsorganisasjoner

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 20,6 mill. kroner i tilskudd til de politiske partiers fylkesungdomsorganisasjoner. Bevilgningsforslaget reduseres med 0,8 mill. kroner, til 19,8 mill. kroner.

Post 76 Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 7,7 mill. kroner i tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner. Bevilgningsforslaget reduseres med 0,3 mill. kroner, til 7,4 mill. kroner.

Kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen

Post 36 Kunstnerisk utsmykking, kan overføres

Bevilgningen på posten gjelder utgifter til kunstnerisk utsmykking i statlige bygg. I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 13,8 mill. kroner på posten.

Kunst til Høgskolen i Bergen kjøpes inn i 2013, istedenfor i 2014 slik som tidligere forutsatt. Bevilgningen for 2014 foreslås derfor redusert med 1,5 mill. kroner. En reduksjon i bevilgningen i 2014 innebærer et behov for å øke bevilgningen tilsvarende i 2013. Utgiftsøkningen for 2013 som følge av faseforskyvningen i prosjektet vil bli tatt opp i forbindelse med forslag til nysaldering av statsbudsjettet for 2013.

Kap. 531 Eiendommer til kongelige formål

Post 30 Større rehabiliteringsprosjekter, kan overføres

Bevilgningen på posten gjelder rehabilitering av Slottsplassen. I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 12 mill. kroner.

Kostnadsrammen for å rehabilitere Slottsplassen er 70 mill. kroner, jf. Prop. 58 S (2012–2013)

Endringer i statsbudsjettet 2013 under Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (Rehabilitering av Slottsplassen). Arbeidet med å rehabilitere Slottsplassen var ventet ferdig første halvår 2014. Arbeidene har imidlertid gått raskere enn planlagt og er blitt slutført i 2013. Bevilgningen for 2014 foreslås derfor redusert med 12 mill. kroner. En reduksjon i bevilgningen i 2014 innebærer et behov for å øke bevilgningen i 2013. Utgiftsøkningen for 2013 som følge av faseforskyvningen i prosjektet vil bli tatt opp i forbindelse med forslag til nysaldering av statsbudsjettet for 2013.

Kap. 541 IKT-politikk

Post 22 Samordning av IKT-politikken, kan overføres

Som følge av endringer i departementsstrukturen med virkning fra 1. januar 2014 foreslås det å øke bevilgningen på kap. 541 IKT-politikk, post 22 Samordning av IKT-politikken med 10,5 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 1561 IKT-politikk, post 22 Samordning av IKT-politikken.

Kap. 551 Regional utvikling og nyskaping

Regjeringen vil legge til rette for vekst i hele Norge. Regjeringen vil styrke vekstkraften der den er, og samtidig gi grunnlag for gode levekår i alle deler av landet. Det viktigste for å sikre vekstkraftige regioner er et næringsliv som er i stand til å ta vare på og skape nye og lønnsomme arbeidsplasser. Det viktigste distriktpolitiske virkemiddelet er derfor gode rammebetingelser for næringsliv, innovasjon og entreprenørskap. Regjeringen viser i den forbindelse til forslagene om økte bevilgninger til samferdsel og forslagene om skattelettelse som er vekstskapende og som vil styrke det private eierskapet. Robuste kommuner med sterkere fagmiljøer er også viktig for å sikre gode levekår i hele landet. Innenfor den næringsrettede regionalpolitikken prioriteres kompetansebygging, innovasjon, entreprenørskap, klynger/nettverk og andre vekstfremmende tiltak.

Post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling

Posten skal bidra til å realisere nasjonale mål for regionalpolitikken, og fylkenes egne mål for regional utvikling, tilpasset regionale forutsetninger.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 430 mill. kroner i forhold til forslag i Gul bok 2014,

fra 1 596,3 mill. kroner til 1 166,3 mill. kroner. Sammenlignet med Saldert budsjett 2013 innebærer dette en reduksjon på 359,6 mill. kroner.

God infrastruktur er en grunnpilar i et moderne samfunn og en sentral rammebetingelse for konkurransedyktig næringsliv. Det foreslås derfor å omdisponere 250 mill. kroner fra posten til opprustning og fornying av fylkesveier over innbyggertilskuddet til fylkeskommunene, jf. omtale under kap. 572, post 60 Innbyggertilskudd. Totalt blir rammen til opprustning og fornying av fylkesveier økt med 280 mill. kroner, til 780 mill. kroner.

Det foreslås videre å omdisponere 20 mill. kroner til kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift jf. omtale under kap. 551, post 61.

Innsatsen skal spisses mot innovasjon og nyetablering i alle deler av landet. Midler til bedriftsrettede tiltak prioriteres.

Fylkesfordelingen av bevilgningen på posten, inkludert de skjønnsmessige tildelingene, vil bli vurdert på nytt. Departementet vil konkretisere dette i tilskuddsbrevene til fylkeskommunene for 2014.

Post 61 Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, kan overføres

Bevilgningen skal bidra til utvikling av næringsliv og arbeidsplasser i områder som ikke fikk gjeninnført differensiert arbeidsgiveravgift i 2007, eller som fikk gjeninnført ordningen med en høyere sats enn før 2004.

I Gul bok 2014 er det foreslått å redusere bevilgningen med 72,4 mill. kroner, fra 557,7 mill. kroner til 485,3 mill. kroner. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 20 mill. kroner for å reversere deler av reduksjonen til Nordland og Troms fylkeskommuner. Kompensasjonstiltakene i disse fylkene gjelder Bodø og Tromsø. Disse byene er regionale sentre i sine fylker og viktige for utviklingen av Nord-Norge.

Kap. 552 Nasjonalt samarbeid for regional utvikling

Post 62 Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling, kan overføres

Målet med *Lokal samfunnsutvikling i kommunene* (LUK) er å styrke det langsiktige arbeidet i kommunene med å planlegge, mobilisere og samarbeide om lokal samfunnsutvikling. I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 40 mill. kroner.

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen med 10 mill. kroner til 30 mill. kroner. Dette innebærer en videreføring av bevilgningen fra 2013. 2014 er det siste året i programmet.

Post 72 Nasjonale tiltak for regional utvikling, kan overføres

Bevilgningen skal bidra til å realisere nasjonale mål for regionalpolitikken, og skal primært rettes mot næringsliv og kompetansemiljøer.

Bevilgningen foreslås redusert med 85 mill. kroner i forhold til forslaget i Gul bok 2014, fra 587,3 mill. kroner til 502,3 mill. kroner. Sammenlignet med Saldert budsjett 2013 innebærer forslaget en reduksjon på 17,9 mill. kroner.

Innovasjon, kunnskap og teknologi er nødvendige satsingsområder for å styrke norsk konkurransekraft. Et sentralt element er næringsklynger som drivkraft for innovasjon, herunder program for klyngeutvikling med Arena, Norwegian Centres of Expertise og Global Centres of Expertise. Tiltak rettet mot næringsliv og kompetanse vil bli prioritert. Den endelige fordelingen av bevilgningen mellom aktører og innsatsområder vil bli fastsatt i oppdragsbrev/tilskuddsbrev for 2014, etter dialog med berørte aktører.

Regjeringen vil fornye regionalpolitikken gjennom blant annet å føre en aktiv storbypolitikk der storbyene og regionene omkring utvikler et samspill til felles beste. Som et ledd i dette utvides *Utviklingsprogrammet for små og mellomstore byer som regional vekstkraft* til å omfatte alle typer byregioner. Programmets formål er innhenting og bruk av kunnskap om samspillet mellom byene og deres omland, med sikte på økonomisk utvikling i regionen som helhet. Midlene til programmet vil bli økt i 2014 innenfor rammen av budsjettposten.

Bolyst-programmet videreføres ikke i 2014. Det gir en innsparing på 45 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014. Videre reduseres midlene til *Verdiskapingsprogram for lokale og regionale parker* med 5 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014.

Kap. 554 Kompetansesenter for distriktsutvikling

Post 1 Driftsutgifter

Kompetansesenter for distriktsutvikling skal drive kunnskapsbygging og formidling innenfor distrikts- og lokalsamfunnsutvikling.

Bevilgningen foreslås redusert med 5 mill. kroner i forhold til forslag i Gul bok 2014, fra

33,2 mill. kroner til 28,2 mill. kroner. Sammenlignet med Saldert budsjett 2013 innebærer dette en reduksjon på 3,8 mill. kroner.

Regjeringen vil gjennomføre en kommunereform. En mer robust kommunestruktur vil sikre mer kompetanse og faglighet i den enkelte kommune. Kompetansesenter for distriktsutvikling skal få en funksjon som ressurs-senter for kommunesammenslåinger. I første omgang kan det være aktuelt å innhente erfaringer fra prosesser som har ført fram til kommunesammenslåinger, og å systematisere og formidle dette.

Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner

Regjeringen foreslår en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på 5,48 mrd. kroner i 2014. Dette er 280 mill. kroner høyere enn lagt til grunn i forslaget til Regjeringen Stoltenberg II. Av veksten i frie inntekter går 1,18 mrd. kroner til fylkeskommunene og 4,3 mrd. kroner til kommunene.

Post 60 Innbyggertilskudd

Regjeringen foreslår å redusere innbyggertilskuddet til kommunene med 576 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014 som følge av regjendringer, øremerking mv.

Av dette er 250,3 mill. kroner en økning i innbyggertilskuddet som kompensasjon for økt pris- og kostnadsvekst i kommunesektoren i 2014. I Gul bok 2014 ble pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren i 2014 anslått til 3 pst. I denne proposisjonen er anslaget oppjustert til 3,1 pst. Bakgrunnen er at anslaget for konsumprisveksten i 2014 er oppjustert.

Ved pålegg om nye eller utvidede oppgaver for kommunesektoren, endringer i finansieringsmåte, avvikling av oppgaver eller regelendringer som har økonomiske konsekvenser, skal kommunesektoren kompenseres eller trekkes i frie inntekter på grunnlag av beregnet endring i økonomisk belastning. Disse endringene holdes utenom veksten i frie inntekter. Det gjelder følgende saker:

Økt likebehandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager (69 mill. kroner)

Ikke-kommunale barnehager mottar i dag tilskudd tilsvarende 96 pst. av det de kommunale barnehagene i gjennomsnitt får i offentlig støtte. Regjeringen foreslår at tilskuddet til ikke-kommunale barnehager økes fra 96 til 98 pst. med virkning fra 1. august 2014. Økningen i tilskuddet vil

legge til rette for et likeverdig tilbud for alle barn gjennom å utjevne kvalitetsforskjeller mellom kommunale og ikke-kommunale barnehager som følge av ulik bemanning, kompetanse og lønns- og arbeidsvilkår.

Maksimalpris for barnehageplass (-163 mill. kroner)

I Gul bok 2014 er det foreslått å redusere maksimalprisen for en barnehageplass reelt med 45 kroner per måned med virkning fra 1. januar 2014. Regjeringen foreslår at maksimalprisen videreføres på samme reelle nivå som i 2013. Maksimal foreldrebetaling for en barnehageplass settes til 2 405 kroner per måned og 26 455 kroner per år fra 1. januar 2014. Sammenlignet med Gul bok 2014 vil endringen gi en reduksjonen i rammetilskuddet til kommunene på 163 mill. kroner som vil motsvares av økt foreldrebetaling. Tiltaket medfører også en mindre bevilgningsøkning til kontantstøtte. Samlet innsparing er 162,1 mill. kroner i 2014.

Opptrapping mot to barnehageopptak (-241 mill. kroner)

I Gul bok 2014 er det foreslått til sammen 222 mill. kroner til å starte en opptrapping mot innføring av to barnehageopptak, herunder 241 mill. kroner i økt rammetilskudd til kommunene, samt økte utgifter til kontantstøtte. Regjeringen foreslår å ikke starte en slik opptrapping.

Avvikle kulturskoletime i skole/SFO (-71,1 mill. kroner)

Regjeringen foreslår å avvikle ordningen med én uketime med kulturskoletilbud i skole/SFO på barnetrinnet (1.–4. trinn) med virkning fra skoleåret 2014–2015. Regjeringen Stoltenberg II fremmet 4. oktober 2013 en lovproposisjon om å innføre plikt for skoleeier til å tilby gratis kulturskoletilbud, jf. Prop. 206 L (2012–2013). Regjeringen vil fremme en melding om å trekke lovproposisjonen.

Avvikling av ordningen med gratis frukt og grønt (-107,2 mill. kroner)

Regjeringen foreslår å avvikle ordningen med gratis frukt og grønt på skoler med ungdomstrinn med virkning fra skoleåret 2014–2015. Ordningen er regulert i opplæringsloven og forskrifter til opplæringsloven. Regjeringen vil komme tilbake til

Stortinget med forslag om endring av opplæringsloven. For å bidra til at elevene fortsatt skal kunne ha tilgang til frukt og grønt i løpet av skoletiden, foreslås det å utvide abonnementsordningen over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett, jf. omtale under kap. 711, post 74. Tiltaket medfører også en mindre bevilgningsreduksjon i bevilgningen til private grunnskoler. Tiltakene innebærer reduserte utgifter på til sammen 103 mill. kroner, herunder 107,2 mill. kroner i redusert rammetilskudd til kommunene.

Redusert egenandel for personer på dobbeltrom (15 mill. kroner)

Regjeringen foreslår å innføre redusert egenbetaling for beboere som mot sin vilje bor på dobbeltrom ved langtidsopphold i kommunal helse- og omsorgsinstitusjon. Det foreslås å øke rammetilskuddet med 15 mill. kroner som delvis kompensasjon for halvårsvirkningen.

Øremerking av midler til kommunalt rusarbeid (-343 mill. kroner)

I statsbudsjettet for 2013 ble midlene til kapasitetsvekst i kommunene over kap. 763, post 61 Kommunalt rusarbeid innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Regjeringen foreslår at midlene til kommunalt rusarbeid gis som øremerket tilskudd i 2014. Som følge av dette reduseres rammetilskuddet med 343 mill. kroner.

Styrket tilsyn med barn i fosterhjem (15 mill. kroner)

Det ble i Gul bok 2014 foreslått å øke rammetilskuddet med 15 mill. kroner som kompensasjon for endringer i reglene om tilsyn med barn i fosterhjem. Kompensasjonen tok utgangspunkt i at endringene skulle tre i kraft 15. juli 2014. Regjeringen ønsker å fremskynde iverksettelsen til 1. februar 2014, og kommunene foreslås derfor kompensert med ytterligere 15 mill. kroner.

Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner

Regjeringen foreslår en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på 5,48 mrd. kroner. Dette er 280 mill. kroner høyere enn lagt til grunn i forslaget til Regjeringen Stoltenberg II. Av veksten i frie inntekter går 1,18 mrd. kroner til fylkeskommunene og 4,3 mrd. kroner til kommunene.

Post 60 Innbyggertilskudd

Regjeringen foreslår å øke innbyggertilskuddet til fylkeskommunene med 414,1 kroner i forhold til Gul bok 2014.

Av dette er 55,1 mill. kroner en økning i innbyggertilskuddet som kompensasjon for økt pris- og kostnadsvekst i kommunesektoren i 2014. I Gul bok 2014 ble pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren i 2014 anslått til 3 pst. I denne proposisjonen er anslaget oppjustert til 3,1 pst. Bakgrunnen er at anslaget for konsumprisveksten i 2014 er oppjustert.

Regjeringen ønsker å øke satsingen på fylkesveier. I Nasjonal transportplan 2014–2023 ble det foreslått å styrke rammetilskuddet for å bidra til at fylkeskommunene kan fornye og ruste opp fylkesveiene. I Gul bok 2014 er det foreslått 500 mill. kroner til opprustning og fornying av fylkesveier innenfor veksten i fylkeskommunenes frie inntekter. Regjeringen foreslår å øke rammen med 280 mill. kroner, slik at samlet ramme blir 780 mill. kroner. For delvis å finansiere økningen foreslår Regjeringen å omprioritere 250 mill. kroner fra tilskuddet til regional utvikling (kap. 551, post 60). I tillegg økes de frie inntektene med ytterligere 30 mill. kroner. Midlene fordeles forholdsvis mellom fylkeskommunene på grunnlag av en kartlegging Statens vegvesen har gjennomført av forfallet på veinettet.

Ved pålegg om nye eller utvidede oppgaver for kommunesektoren, endringer i finansieringsmåte, avvikling av oppgaver eller regelendringer som har økonomiske konsekvenser, skal kommunesektoren kompenseres eller trekkes i frie inntekter på grunnlag av beregnet endring i økonomisk belastning. Disse endringene holdes utenom veksten i frie inntekter. Det gjelder følgende saker:

Økt lærlingstilskudd (79 mill. kroner)

Regjeringen foreslår å øke basistilskuddet med om lag 3 500 kroner per lærekontrakt med en anslått budsjetteffekt i 2014 på 69 mill. kroner. For å stimulere til flere lærlingeplasser foreslås det videre 10 mill. kroner til å innføre et stimulerings-tilskudd på 50 000 kroner til lærebedrifter som tegner lærekontrakt for første gang. Fylkeskommunene kompenseres over rammetilskuddet.

Kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak*Post 79 Tilskudd til tilpasning av bolig*

Tilskudd til tilpasning av bolig skal bidra til å sikre egnede boliger for personer med særlige behov som følge av nedsatt funksjonsevne. Husbanken forvalter ordningen. I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 185,5 mill. kroner på posten.

Regjeringen foreslår å videreføre særfradraget for store sykdomsutgifter på samme nivå som i 2013. Det vises til nærmere omtale i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), punkt 3.8. Som følge av dette foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 581, post 79 med 7 mill. kroner. Det foreslås en bevilgning på 178,5 mill. kroner i 2014.

Kap. 582 Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg*Post 60 Rentekompensasjon – skole- og svømmeanlegg, kan overføres*

Kommunal- og moderniseringsdepartementet forvalter følgende poster på vegne av andre departementer:

Kap. 582 Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg

- Post 60 Rentekompensasjon – skole- og svømmeanlegg
- Post 61 Rentekompensasjon – kirkebygg

Kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser

- Post 63 Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag
- Post 64 Investeringsstilskudd

Det faglige og politiske ansvaret for ordningene ligger i henholdsvis Kunnskapsdepartementet (kap. 582, post 60), Kulturdepartementet (kap. 582, post 61), og Helse- og omsorgsdepartementet (kap. 586, post 63 og post 64).

For å bidra til at de politisk ansvarlige departementene i større grad kan foreta helhetlige avveininger mellom virkemidlene på sitt ansvarsområde og tydeliggjøre ansvaret for sektorpolitikken, foreslås det å flytte ordningene fra Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett til departementene med faglig og politisk ansvar. Husbanken skal fortsatt forvalte ordningene.

På bakgrunn av dette foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 582, post 60 med 487,3 mill.

kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 225, post 65.

Post 61 Rentekompensasjon – kirkebygg, kan overføres

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 582, post 61 Rentekompensasjon – kirkebygg med 50,8 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 342, post 60, jf. nærmere omtale under post 60 ovenfor.

Kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser

Post 63 Tilskudd til kompensasjon for renter og avdrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 586, post 63 med 1 027,6 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 761, post 64, jf. nærmere omtale under kap. 582, post 60.

Post 64 Investeringsstilskudd, kan overføres

Det foreslås å redusere kap. 586, post 64 Investeringsstilskudd 977,3 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 761, post 63.

Kap. 587 Direktoratet for byggkvalitet

Post 22 Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling

Posten skal bidra til kunnskapsutvikling og informasjonsformidling innenfor bygningspolitiske temaer. I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 52,6 mill. kroner på posten. Dette er en økning på 20,1 mill. kroner fra Saldert budsjett 2013.

Det foreslås å redusere posten med 5,1 mill. kroner, til en samlet bevilgning på 47,5 mill. kroner i 2014. Det vil legges til rette for god aktivitet i Direktoratet for byggkvalitets arbeid med blant annet Bygg21 og ByggNett.

Kap. 590 Byutvikling og planlegging

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Som følge av endringer i departementsstrukturen med virkning fra 2014 foreslås det å bevilge 45,2 mill. kroner på kap. 590 Byutvikling og planlegging, post 2, mot en reduksjon av kap. 1400,

post 21 med 44 mill. kroner og en reduksjon av kap. 1410, post 21 med 1,2 mill. kroner.

Bevilgningen skal dekke utgifter til kjøp av utredninger, departementets andel av fellesprosjekter, gjennomføring av faglige kompetansetilak og kjøp av tjenester fra private bedrifter og statlige etater. Lønn til midlertidig ansatte i faglige prosjekter kan også føres over posten.

I 2014 skal arbeidet med effektivisering av planprosesser, statens bidrag i byutviklingsprosjekter og planlegging av nytt regjeringskvartal prioriteres.

Post 61 Bærekraftig byutvikling, kan overføres

Som følge av endringer i departementsstrukturen foreslås det å bevilge 18 mill. kroner på kap. 590 Byutvikling og planlegging, ny post 61 Bærekraftig byutvikling, mot en tilsvarende reduksjon av kap. 1400, post 61.

Av bevilgningen vil 12 mill. kroner bli gitt i tilskudd til kommuner som aktivt vil følge opp målene for en bærekraftig bypolitikk, og som kan brukes som eksempel for andre byer. De resterende 6 mill. kroner på posten vil bli gitt i tilskudd til plansamarbeid i de tre store byområdene rundt Bergen, Trondheim og Stavanger.

Post 65 Områdesatsing i byer, kan overføres

Som følge av endringer i departementsstrukturen foreslås det å bevilge 42 mill. kroner på kap. 590 Byutvikling og planlegging, ny post 65 Områdesatsing i byer, mot en reduksjon av kap. 1400 Klima- og miljødepartementet, post 65 Områdesatsing i byer med 47 mill. kroner. Regjeringen foreslår 42 mill. kroner til områdesatsing i storbyer i 2014. Dette er en reduksjon på 5 mill. kroner fra forslaget i Gul bok 2014 og en økning i forhold til Saldert budsjett 2013 på 10 mill. kroner. I 2014 skal det gis et tilskudd på 32 mill. kroner til Oslo kommune gjennom det avtalefestede Gro-ruddalssamarbeidet (2007 – 2016). I tillegg legges det til grunn et tilskudd på 3 mill. kroner til satsing i indre Oslo øst og et tilskudd på 7 mill. kroner til satsing på Fjell i Drammen.

Post 81 Lokal kompetanse og universell utforming, kan overføres

Som følge av endringer i departementsstrukturen foreslås det å bevilge 3,6 mill. kroner på kap. 590 Byutvikling og planlegging, post 81 Lokal kompetanse og universell utforming, mot en tilsvarende reduksjon av kap. 1400, post 81.

Av bevilgingen vil 3 mill. kroner dekke ulike kompetansetiltak innen planlegging, herunder interkommunalt samarbeid, mens 0,6 mill. kroner vil dekke oppfølging av ny tiltaksplan for universell utforming som vil bli samordnet med stimuleringsmidler fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Kap. 595 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur

Post 1 Driftsutgifter

Som følge av endringer i departementsstrukturen foreslås det å bevilge 246,7 mill. kroner på kap. 595 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur, post 1 Driftsutgifter, mot en reduksjon av kap. 1465, post 1 med 222,7 mill. kroner.

Bevilgingen dekker lønn og andre driftskostnader ved rettsregistreringer av borettslagsandeler og tinglysing i fast eiendom i Statens kartverk samt inntil 2 mill. kroner til arbeid i Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Regjeringen foreslår å øke bevilgingen i 2014 med 24 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014 for å utvikle en løsning for elektronisk tinglysing, jf. omtale av Regjeringens satsing på digitalisering under Andre saker. Elektronisk tinglysing vil kunne effektivisere registreringen. For brukerne vil dette kunne gi tids- og kostnadsbesparelser, kortere mellomfinansiering og færre feil. Tinglysingen, med registrering av over 1,5 millioner rettsstiftelser årlig, er et av de største statlige tjenesteområdene som ennå ikke er fulldigitalisert. Det er lagt opp til at ny, fullverdig eTinglysingsløsning vil være ferdig i løpet av 2016, og at delsystemer vil være klare høsten 2015.

Bevilgingen blir sett på som en inntekt for Kartverket, slik at tilsvarende beløp blir inntektsført under kap. 2465 Statens kartverk, post 24.1 Driftsinntekter.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Som følge av endringer i departementsstrukturen foreslås det å bevilge 459,8 mill. kroner på nytt kap. 595 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur, post 21 Spesielle driftsutgifter, mot en tilsvarende reduksjon av kap. 1465, post 21. Det gjenstår dermed 27,5 mill. kroner på kap. 1465, post 21 til kartleggingsprogrammet MAREANO, som foreslås flyttet til nytt kap. 1409 MAREANO, post 21 Spesielle driftsutgifter under Klima- og miljødepartementet.

Bevilgingen dekker lønn og andre driftskostnader til etablering og drift av den nasjonale infrastrukturen for geografisk informasjon i Statens kartverk. Dette blir blant annet benyttet til flyfotografering, føring av matrikkel, sikring av geodetisk grunnlag for Norge, sjøkartlegging og en rekke andre aktiviteter.

Bevilgingen blir sett på som en inntekt for Kartverket, slik at tilsvarende beløp blir inntektsført under kap. 2465 Statens kartverk, post 24.1 Driftsinntekter.

Det er foreslått en fullmaktsramme i 2014 på 50 mill. kroner for å kunne bestille kartgrunnlag, herunder bestille kartleggingstjenester og inngå avtaler om kartleggingssamarbeid som går over flere år, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 2412 Husbanken

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 17,1 mill. kroner på posten. Bevilgingen benyttes blant annet til større IKT-investeringer i Husbanken.

Regjeringen foreslår å øke bevilgingen på posten med 16 mill. kroner, til 33,1 mill. kroner. Dette vil blant annet bidra til at eSøknad kan innføres for bostøtte i 2014 og for startlån i 2015, jf. omtale av satsing på digitalisering under Andre saker.

Husbanken startet i 2012 et langsiktig moderniseringsprogram for sine IKT-systemer (SIKT) med sikte på mer effektiv forvaltning. Digitalt førstevalg er sammen med bedre analyser og rapportering hoveddelene i SIKT. Målet er at IKT-systemene i Husbanken skal legge til rette for bedre kommunikasjon med kommunene, byggebransjen og enkeltpersoner. Gjennom SIKT vil det blant annet bli etablert fullelektronisk søknadsbehandling (eSøknad) for bostøtte, startlån og tilskudd. Det vil erstatte dagens papirbaserte søknader. SIKT vil dermed gi brukerne en enklere og mer brukervennlig løsning.

Post 90 Lån fra Husbanken, overslagsbevilgning

Bevilgingen på posten dekker utbetaling av lån og beregnede opptjente, ikke betalte renter fra kundene i Husbanken.

I Gul bok 2014 er det foreslått en låneramme på 20 mrd. kroner i Husbanken. Dette tilsvarer lånerammen i Saldert budsjett 2013. Husbankens

låneramme ble senere økt til 25 mrd. kroner i 2013, jf. forslag i Prop. 149 S (2012–2013).

I Gul bok 2014 er det foreslått at rentemarginen i Husbanken skal økes med 0,25 prosentpoeng, fra 0,5 til 0,75 prosentpoeng. Endringen skal gjelde fra 1. mars 2014 for lån med flytende rente og for lån med fast rente hvor søknaden er kommet inn fra og med 14. oktober 2013.

Da modellen for fastsettelse av renten i Husbanken ble innført, ble det antatt at den ville gi et konkurransedyktig nivå for husbankrenten. Renten i Husbanken har imidlertid de siste årene vært vesentlig lavere enn beste effektive markedsrente. Dette er ikke i tråd med intensjonene med modellen. For å bidra til at Husbankens rolle fortsatt skal være et supplement til det private kredittmarkedet, bør det ikke være for stor differanse mellom renten i Husbanken og det private kredittmarkedet.

Det foreslås derfor å øke rentemarginen i Husbanken med ytterligere 0,5 prosentpoeng til 1,25 prosentpoeng. Endringen skal gjelde fra 1. mars 2014 for lån med flytende rente og for lån med fast rente hvor søknaden er kommet inn fra og med 8. november 2013, jf. forslag til romertallsvedtak.

Forslaget innebærer at opptjente, ikke betalte renter øker. Det fører igjen til en økning i budsjetterte utbetalinger av lån på 48 mill. kroner i 2014. Dette fører til et samlet bevilgningsbehov på 19 937 mill. kroner i 2014.

I Gul bok er det orientert om føringer for Husbankens låneramme for 2014. Det er blant annet vist til at Kommunal- og regionaldepartementet vil vurdere hvordan grunnlånet kan bli et bedre virkemiddel for å stimulere til kvaliteter i eksisterende boliger, boligsosiale formål og å legge til rette for boligbygging og tilgang på boliger av høy kvalitet. Videre er det vist til at departementet vil målrette startlånet for å sikre at ordningen treffer og hjelper de med størst behov. Regjeringen vil se nærmere på føringene for lånerammen, og eventuelt justere disse. Søknader om lån vil bli avslått når lånerammen er brukt opp.

Kap. 2445 Statsbygg

Post 24 Driftsresultat

I Gul bok 2014 er det foreslått et driftsresultatkrav for Statsbygg for 2014 på 484 mill. kroner.

Videre fremgår det av Prop. 1 S (2013–2014) at underpost 24.2 økes med 50 mill. kroner, ørmerket ekstraordinært vedlikehold på fengselseiendommene. Det foreslås at avsetningen til dette formålet reduseres med 10 mill. kroner, og at

driftsresultatet økes med tilsvarende beløp. Videre foreslås en økning i kravet til driftsresultat med 30 mill. kroner.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke driftsresultatet med til sammen 40 mill. kroner til 524 mill. kroner. Underpost 24.2 Driftsutgifter reduseres med tilsvarende beløp, fra 1 806,7 mill. kroner til 1 766,7 mill. kroner.

Post 30 Prosjektering av bygg, kan overføres

Bevilgningen gjelder prosjektering av prioriterte byggesaker. I Gul bok 2014 er det foreslått bevilgninger til prosjektering på til sammen 192 mill. kroner på posten. Arbeidet med sanering og sikring av de skadde byggene i regjeringskvartalet avsluttes i all hovedsak høsten 2013. Det er behov for bevilgning til prosjektering av nye og utvidete sikkerhetstiltak for de byggene som brukes som departementslokaler. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 8 mill. kroner.

Det er under kap. 2445 Statsbygg, post 30 Prosjektering av bygg foreslått å bevilge 60 mill. kroner til videre prosjektering av nytt beredskapssenter, jf. Prop. 1 S (2013–2014) *Fornyings-, kirke- og administrasjonsdepartementet*.

Et felles beredskapssenter for politiets helikoptertjeneste, beredskapstroppen og hundetjenesten, herunder bombegruppen og krise- og gisselforhandlingstjenesten, skal styrke politiets beredskap og responstid og gi flere synergieffekter i form av bedre ressursutnyttning, muligheter for samtrening, felles administrative funksjoner og en positiv faglig utvikling.

Det fremgår av omtalen i Justis- og beredskapsdepartementets Prop. 1 S (2013–2014) at Oslo politidistrikt har foreslått endringer i planene sammenlignet med det som lå til grunn da Statsbygg etter oppdrag fra departementet vurderte alternative lokaliseringer for nytt beredskapssenter, og at senteret i det nye forslaget er utvidet.

Regjeringen viser til at det er gjennomført et rom- og funksjonsprogram, og at det nå foreligger et forslag til byggeprogram for nytt beredskapssenter som er anslått å gi en økning på over 70 prosent i bruttoareal i forhold til det som ble lagt til grunn i Statsbyggs rapport. En slik betydelig økning innebærer at det både vil bli dyrere og ta lengre tid å etablere et nytt beredskapssenter. Videre er det utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) som grunnlag for klassifiseringsnivå etter objektsikringsforskriften, som også forventes å innebære særskilte merutgifter til sikringstiltak.

På bakgrunn av ROS-analysen og de begrensninger høy tomteutnyttelse på Alna vil medføre for mulighet til å ivareta eventuelle senere behov, vil Regjeringen vurdere om det er mulig å utvide tomten noe. Det vil parallelt med videre prosjektering og kvalitetssikring også bli vurdert mulige alternative løsninger for nytt beredskapssenter. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om saken på egnet måte.

Post 31 Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, kan overføres

Bevilgningen på posten gjelder igangsetting av prosjekter som Statsbygg skal forvalte innenfor statens husleieordning. I Prop. 1 S (2013–2014) *Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet* er det foreslått en bevilgning på 75 mill. kroner til oppstart av nytt arkivbygg på Tynset for Arkivverkets sentraldepot og Norsk helsearkiv. Det gjennomføres nå ekstern kvalitetssikring av byggeprosjektet (KS2). Regjeringen foreslår at det ikke bevilges midler til oppstart av nytt bygg for Norsk helsearkiv og sentraldepot i 2014. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 75 mill. kroner, fra 111,5 mill. kroner til 36,5 mill. kroner.

Post 32 Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, kan overføres

Bevilgningen på posten gjelder prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter på oppdrag fra de ulike departementene. I Prop. 1 S (2013–2014) *Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet* er det foreslått en bevilgning på 25 mill. kroner til oppstart av nybygg for Framsenteret i Tromsø. Regjeringen foreslår at prosjektet ikke igangsettes i 2014. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 25 mill. kroner, fra 166 mill. kroner til 141 mill. kroner.

Kap. 5312 Husbanken

Post 90 Avdrag

Posten omfatter ordinære og ekstraordinære avdrag, tilbakebetaling av opptjente, ikke betalte renter og tap.

Det vises til forslag om å øke rentemarginen i Husbanken med ytterligere 0,5 prosentpoeng fra 1. mars 2014, jf. omtale under kap. 2412, post 90 Lån fra Husbanken og forslag til romertallsvedtak. Forslaget innebærer at opptjente renter fra forrige budsjettermin øker, og fører igjen til en økning i budsjetterte avdrag på 34 mill. kroner i

2014. Dette fører til et samlet bevilgningsbehov på 10 574 mill. kroner i 2014.

Kap. 5615 Husbanken

Post 80 Renter

Posten omfatter mottatte renter fra kunder, beregnet rentestøtte og opptjente, ikke betalte renteinntekter.

Det vises til forslag om å øke rentemarginen i Husbanken med ytterligere 0,5 prosentpoeng fra 1. mars 2014, jf. omtale under kap. 2412, post 90 Lån fra Husbanken og forslag til romertallsvedtak. Forslaget innebærer en økning i anslaget på mottatte renter fra kundene på 300 mill. kroner i 2014. Dette fører til et samlet bevilgningsbehov på 3 959 mill. kroner i 2014

Andre saker

Regjeringen trapper opp satsingen på digitalisering

Regjeringen vil fornye, forenkle og forbedre offentlige tjenester gjennom digitalisering. For 2014 foreslår Regjeringen midler til både å etablere en løsning for digital tinglysning og til å videreutvikle en løsning med elektronisk søknad på lån og bostøtte i Husbanken. Digitalisering på disse områdene vil gi en enklere hverdag både for innbyggere og næringsliv, samtidig som det legger til rette for at stat og kommune kan løse oppgavene mer effektivt. Se nærmere omtale under kap. 595 Statens kartverk, arbeid med tinglysning og nasjonal geografisk infrastruktur, post 1 Driftsutgifter og kap. 2412 Husbanken, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

For å kunne tilby innbyggere og næringsliv best mulig tjenester må offentlig forvaltning kontinuerlig utvikle sin kompetanse. I dag benyttes det betydelige midler til kompetansetiltak av felles, tverrgående karakter. Regjeringen vil utvikle nye digitale opplæringsprogrammer, og etablere en felles læringsplattform for distribusjon og deling av opplæringsprogrammer. Se nærmere omtale under kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 1 Driftsutgifter.

Forvaltning, byråkrati og gjennomføringskraft

Regjeringen ser et stort behov for endring og utvikling i forvaltningen og vil igangsette ulike tiltak som særlig er innrettet mot departementer og direktorater. Regjeringen vil bl.a. vurdere tiltak for å legge til rette for at statlig forvaltning i større

grad anvender og benytter de mulighetene teknologi gir for god virksomhetsutvikling og bedre offentlige tjenester. Det er viktig å sikre effektivt samarbeid mellom departementer og sektorer gjennom bedre og tidligere samordning og mer samhandling. Hensikten er å bidra til at forvaltningen blir mer effektiv, styrke gjennomføringskraften og legge til rette for gode offentlige tjenester og høy tillit til forvaltningen.

Inntektssystemet – vekstkommuner

Regjeringen vil styrke økonomien i kommuner med store investeringsbehov som følge av sterk befolkningsvekst. Tellestidspunktet for innbyggertall i inntektssystemet og utformingen av veksttilskuddet har betydning for utregningen av rammetilskuddet til kommuner med sterk befolkningsvekst.

I dag beregnes rammetilskuddet til kommunene og fylkeskommunene på grunnlag av innbyggertall per 1. juli året før budsjettåret. Med dagens ordning blir det et etterslep i beregningene av rammetilskuddet, og det kan ta noe tid før kommunen får uttelling for nye innbyggere i form av rammetilskudd. Regjeringen vil vurdere tellestidspunktet for innbyggertall i inntektssystemet fram mot kommuneproposisjonen for 2015.

I 2009 ble det innført et eget veksttilskudd i inntektssystemet. Tilskuddet tildeles kommuner som gjennom den siste treårsperioden har hatt en gjennomsnittlig årlig befolkningsvekst over 175 pst. av gjennomsnittlig årlig vekst på landsbasis. I tillegg må kommunene ha skatteinntekter under 140 pst. av landsgjennomsnittet den samme treårsperioden. Dette betyr at vekstkommuner vil få et tilskudd begrenset til den perioden befolkningsveksten er spesielt høy, og hvilke kommuner som får veksttilskudd vil variere fra år til år. Regjeringen vil vurdere innretning og omfang av veksttilskuddet fram mot kommuneproposisjonen for 2015.

Kommunereform

Regjeringen vil i 2014 starte et omfattende arbeid med en kommunereform. Innenfor den foreslåtte rammen på kap. 571 vil det bli prioritert midler til prosesser i forbindelse med kommunereformen. Regjeringen vil vurdere positive virkemidler som kan stimulere til kommunesammenslutning. Regjeringen vil komme nærmere tilbake med vurdering av aktuelle virkemidler knyttet til kommunereformen senest i kommuneproposisjonen for 2015.

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet

Med virkning fra 1. januar 2014 overføres ansvaret for Arbeidsgiverpolitisk avdeling, Avdeling for bygg, sikkerhet og tjenester, Statsforvaltningsavdelingen, Avdeling for IKT og fornying (med unntak av oppgaver knyttet til koordinering av bredbåndspolitikken), Same- og minoritetspolitisk avdeling og deler av Administrasjonsavdelingen og Kommunikasjonsenheten i Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Ansvaret for kirkesaker overføres fra Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet til Kulturdepartementet. De oppgavene som Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet har knyttet til bredbånd overføres fra Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet til Samferdselsdepartementet. Ansvaret for Konkurransopolitisk avdeling overføres fra Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet til Nærings- og fiskeridepartementet. Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet legges ned.

Nedenfor følger en kort omtale av de berørte kapitler og poster under Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet hvor bevilgninger fordeles mellom de berørte departementer. Øvrige kapitler og poster foreslås flyttet i sin helhet til de nye ansvarlige departementene.

Dersom det blir behov for å foreta budsjettneutrale justeringer i forslagene om overføringer mellom departementene, vil dette bli tatt opp i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2014.

Kap. 1500 Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet

Post 01 Driftsutgifter

Som følge av endringer i departementsstrukturen skal bevilgningen på posten fra 1. januar 2014 fordeles mellom Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Kulturdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Samferdselsdepartementet. I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 225,1 mill. kroner.

Det foreslås på denne bakgrunn at posten reduseres med 180,6 mill. kroner mot en økning på 175,6 mill. kroner under Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Av dette skal 155,6 mill. kroner overføres til til kap. 500, post 1 Driftsutgifter og 20 mill. kroner overføres til kap. 500, post 21 Spesielle driftsutgifter. Det foreslås en reduksjon i bevilgningen på posten på 5 mill. kroner

knyttet til nytt kostnadsanslag for utredningsarbeid i forbindelse med nytt regjeringskvartal. Videre foreslås det at posten reduseres med 16,3 mill. kroner mot en tilsvarende økning under Kulturdepartementets kap. 300, post 01, at posten reduseres med 27,2 mill. kroner mot en tilsvarende økning under Nærings- og fiskeridepartementets kap. 900, post 01 og at posten reduseres med 1,0 mill. kroner mot en tilsvarende økning under Samferdselsdepartementets kap. 1300, post 01.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 1500, post 01 redusert med 225,1 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Som følge av endringer i departementsstrukturen skal bevilgningen på posten fra 1. januar 2014 fordeles mellom Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Kulturdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 44,0 mill. kroner. Det foreslås at posten reduseres med 38,3 mill. kroner mot en tilsvarende økning under Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 500, post 21, at posten reduseres med 2 mill. kroner mot en tilsvarende økning under Kulturdepartementets kap. 340, post 01 og at posten reduseres med 3,7 mill. kroner mot en tilsvarende økning under Nærings- og fiskeridepartementets kap. 900, post 21.

Post 22 Forskning, kan overføres

Som følge av endringer i departementsstrukturen skal bevilgningen på posten fra 1. januar 2014 fordeles mellom Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Kulturdepartementet. I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 21,8 mill. kroner. Det foreslås at posten reduseres med 20,6 mill. kroner mot en tilsvarende økning under Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 500, post 22 og at posten reduseres med 1,2 mill. kroner mot en tilsvarende økning under Kulturdepartementets kap. 340, post 01.

Kap. 1561 IKT-politikk

Post 22 Samordning av IKT-politikken, kan overføres

Som følge av endringene i departementsstrukturen skal bevilgningen på posten fra 1. januar 2014 fordeles mellom Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Samferdselsdepartementet. I

Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 12,0 mill. kroner. Det foreslås at posten reduseres med 10,5 mill. kroner mot en tilsvarende økning under Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 541, post 22 og at posten reduseres med 1,5 mill. kroner mot en tilsvarende økning under Samferdselsdepartementets kap. 1301, post 21.

2.3.6 Arbeids- og sosialdepartementet

Kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning m.m.

Post 70 Tilskudd

I 2011 ble det bevilget 5 mill. kroner til en prøveordning med servicehund i regi av Arbeids- og velferdsetaten. Formålet med prosjektet er å kartlegge behovet for og vurdere nytten av servicehunder i et samfunnsøkonomisk perspektiv, herunder om tilbudet skal være et offentlig ansvar. Prosjektet ventes avsluttet våren 2016.

I perioden 2001 til 2006 ble 29 brukere tildelt servicehund gjennom to prosjekter i regi av Norges Blindforbund og Norges Handikapforbund. I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2011 ble det bevilget 3 mill. kroner til kjøp av erstatningshunder til brukere som deltok i disse prosjektene, jf. Prop. 120 S (2010–2011) og Innst. 420 S (2010–2011). I påvente av gjennomføringen og evalueringen av den pågående forsøksordningen i regi av Arbeids- og velferdsetaten, foreslås det bevilget ytterligere 3 mill. kroner til kjøp av erstatningshunder.

Arbeids- og sosialdepartementet vil inngå avtale med Norges Blindforbund om å forvalte tildelingen av midlene. Norges Blindforbund har gjennom tidligere servicehundprosjekter og drift av førerhundskoler opparbeidet seg nødvendig fagkompetanse på området.

Bevilgningsforslaget på kap. 601, post 70 økes med 3 mill. kroner til 25,9 mill. kroner i 2014.

Kap. 614 Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse

Økt påslag i normrenten

Regjeringen Stoltenberg II varslet i Prop. 1 LS (2013–2014) en økning i påslaget i normrenten fra 0,5 til 1,0 prosentenhet med virkning fra 1. mars 2014. Regjeringen vil øke påslaget i normrenten med ytterligere 0,25 prosentenhet til 1,25 prosentenhet, også med virkning fra 1. mars 2014. Ren-

ten i boliglånsordningen i Statens pensjonskasse følger normrenten.

Det vises til nærmere omtale i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Post 01 Driftsutgifter

Økt påslag i normrenten ventes å gi redusert etterspørsel etter boliglån fra Statens pensjonskasse, og dermed lavere kostnader til å administrere boliglånsordningen.

Bevilgningsforslaget på kap. 614, post 01 reduseres med 12 mill. kroner til 75 mill. kroner i 2014.

Post 90 Utlån, overslagsbevilgning

Anslaget for brutto utlån til boliglån reduseres som følge av forslaget om å øke påslaget i normrenten.

Bevilgningsforslaget på kap. 614, post 90 reduseres med 8 100 mill. kroner til 18 400 mill. kroner i 2014.

Kap. 3614 Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse

Post 01 Gebyrinntekter, lån

Økt påslag i normrenten ventes å gi redusert etterspørsel etter boliglån fra Statens pensjonskasse, jf. omtale under kap. 614. Derfor nedjusteres anslaget for innbetaling av gebyrer fra låntagerne.

Bevilgningsforslaget på kap. 3614, post 01 reduseres med 12 mill. kroner til 49 mill. kroner i 2014.

Post 90 Tilbakebetaling av lån

Økt påslag i normrenten ventes å gi redusert etterspørsel etter boliglån i Statens pensjonskasse, jf. omtale under kap. 614. Derfor nedjusteres anslaget for innbetaling av avdrag på boliglån.

Bevilgningsforslaget på kap. 3614, post 90 reduseres med 200 mill. kroner til 10 000 mill. kroner i 2014.

Kap. 5607 Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse

Post 80 Renter

Anslaget på renteinntekter knyttet til boliglånsordningen i Statens pensjonskasse øker som følge

av forslaget om økt påslag i normrenten, jf. omtale under kap. 614.

Bevilgningsforslaget på kap. 5607, post 80 økes med 84 mill. kroner til 2 266 mill. kroner i 2014.

Kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak

Post 76 Tiltak for arbeidssøkere, kan overføres

Regjeringen foreslår et tiltaksnivå på 69 700 tiltaksplasser i 2014, fordelt på om lag 12 000 plasser for ledige og om lag 57 700 plasser for personer med nedsatt arbeidsevne. Av tiltaksplassene for personer med nedsatt arbeidsevne finansieres 9 200 plasser under kap. 634, post 77 Varig tilrettelagt arbeid. Under post 76 finansieres også 400 tiltaksplasser knyttet til forsøk med arbeidsavklaringspenger som lønnstilskudd. Samlet tiltaksnivå inkl. dette forsøket er dermed 70 100 i 2014.

Regjeringens forslag innebærer at tiltaksnivået for personer med nedsatt arbeidsevne økes med om lag 1 000 plasser i 2014 sammenlignet med Gul bok 2014. Økningen gir ytterligere rom for å gjennomføre tiltak innenfor det ordinære arbeidsliv for denne gruppen. Tiltaksnivået for ledige foreslås samtidig redusert med om lag 2 000 plasser sammenlignet med Stoltenberg II-regjeringens forslag. Tiltaksnivået for ledige bør tilpasses situasjonen i arbeidsmarkedet. Sysselsettingen forventes å øke, mens ledigheten forventes å holde seg stabil på om lag dagens nivå. Samlet sett foreslås det en reduksjon på 1 000 tiltaksplasser fra Gul bok 2014.

I tillegg til bevilgningen i 2014 er det behov for tilsagnsfullmakter på 2 555,4 mill. kroner på post 76 og 695,6 mill. kroner på post 77, jf. forslag til romertallsvedtak.

Det er ingen endring i behovet for personellressurser knyttet til gjennomføringen av tiltak. Reduksjonen i behovet for personellressurser som følge av 2 000 færre tiltaksplasser for arbeidsledige oppveies av merbehovet for personellressurser som følge av 1 000 flere plasser for personer med nedsatt arbeidsevne.

Bevilgningsforslaget på kap. 634, post 76 reduseres med 100 mill. kroner til 6 210,3 mill. kroner i 2014.

Kap. 660 Krigspensjon

Post 70 Tilskudd, militære, overslagsbevilgning

Anslaget for posten er justert opp med 2 mill. kroner fordi gjennomsnittlig antall mottakere i 2014

ser ut til å bli litt høyere enn lagt til grunn i Gul bok 2014.

Bevilgningsforslaget på kap. 660, post 70 økes med 2 mill. kroner til 123 mill. kroner i 2014.

Kap. 667 Supplerende stønad til personer over 67 år

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

På bakgrunn av oppdaterte anslag antas antall mottakere og gjennomsnittlig ytelse å bli litt lavere i 2014 enn lagt til grunn i Gul bok 2014.

Bevilgningsforslaget på kap. 667, post 70 reduseres med 5 mill. kroner til 420 mill. kroner.

Kap. 2470 Statens pensjonskasse

Post 24 Driftsresultat

Det foreslås ingen endring av driftsresultatet.

Som følge av forslaget om økt påslag i normrenten, foreslås følgende endringer på underpost 24.1 Driftsinntekter og 24.2 Driftsutgifter. Det vises for øvrig til omtalen under kap. 614.

Underpost 24.1 Driftsinntekter, overslagsbevilgning

Forslaget til bevilgning reduseres med 12 mill. kroner i 2014.

Underpost 24.2 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Forslaget til bevilgning reduseres med 12 mill. kroner i 2014.

Folketrygden

Ny gjennomgang av regelstyrte ordninger under folketrygden

Det er gjort en ny vurdering av anslagene for 2013 og 2014 for de regelstyrte ordningene under folketrygden etter framleggelsen av Gul bok 2014. Anslagsendringene medfører bevilgningsendringer under Arbeids- og sosialdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Anslagene er basert på regnskapsutviklingen til og med september 2013. Eksklusive effekten av nye tiltak, anslås samlede utgifter til folketrygdens stønadsordninger i 2014 (utenom dagpenger mv.) å bli 659 mill. kroner lavere enn lagt til grunn for Gul bok 2014. Anslåtte utgifter til programområde 29, Sosiale formål under Arbeids- og sosialdepartementet er nedjustert med 522 mill. kroner

(ekskl. effekten av nye tiltak). Utgiftsanslagene for programområde 30, Stønad ved helsetjenester under Helse- og omsorgsdepartementet er nedjustert med 238 mill. kroner, mens utgiftene til programområde 28, Foreldrepenger under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet er oppjustert med 101 mill. kroner.

Forslagene til bevilgningsendringer inkludert eventuelle effekter av nye tiltak framgår under omtalen av de enkelte kapitler og poster.

Kap. 2541 Dagpenger

Post 70 Dagpenger, overslagsbevilgning

Endringen i bevilgningsforslaget på denne posten skyldes dels anslagsendringer og dels effekten av endringer i permitteringsregelverket.

Nytt anslag for 2014

Nytt anslag for arbeidsledigheten i 2014 fører isolert sett til en utgiftsøkning på 200 mill. kroner sammenlignet med Gul Bok 2014. Oppjusteringen kan i hovedsak forklares med at antall ledige forventes å bli litt høyere og andelen ledige med rett til dagpenger noe større enn tidligere forutsatt.

Endringer i regelverk

Perioden som bedriften har lønnsplikt (arbeidsgiverperioden) under permittering, ble forlenget fra 5 til 10 dager ved minst 40 pst. permittering fra 1. januar 2012. Dersom arbeidstiden er redusert med mindre enn 40 pst., er arbeidsgiverperioden 15 dager. Det forventes en stabil arbeidsmarkeds-situasjon, jf. omtale under avsnittet om sysselsetningspolitikken foran. For å motvirke et unødig omfang av permitteringer foreslår Regjeringen å forlenge arbeidsgiverperioden fra 10 til 20 dager med virkning fra 1. januar 2014. Regelendringen omfatter nye permitteringer fra 1. januar 2014 og anslås å gi en innsparing på om lag 82 mill. kroner i 2014.

Alternativet til permittering vil ofte være å si opp arbeidstakere som vil kunne gå over i annet arbeid. For den enkelte arbeidstaker kan usikkerheten ved å være permittert over lengre tid være mer belastende enn å måtte finne seg nytt arbeid. Med bakgrunn i at permitterte arbeidstakere erfaringsmessig er vanskelige å formidle til annet arbeid og derfor kan gå uvirksomme unødige lenge sammenliknet med helt ledige personer, foreslås det å redusere perioden arbeidsgiver fritas fra lønnsplikt under permittering fra 30 til 26 uker,

med virkning for nye permitteringer fra 1. januar 2014. Det innebærer at maksimal dagpengeperiode under permittering reduseres tilsvarende. Regelendringen anslås å gi en innsparing på 26,5 mill. kroner i 2014.

I gjeldende dagpenge- og permitteringsregelverk er det gitt flere særregler for fiskeindustrien. Blant annet gjelder ingen lønnsplikt under permittering, og perioden med rett til dagpenger under permittering er lengre enn for permitterte i andre næringer. Regjeringen mener at det i størst mulig grad bør være like permitteringsregler i alle næringer, og foreslår derfor at disse særreglene for fiskeindustrien oppheves.

Regjeringen foreslår på denne bakgrunn å innføre lønnsplikt under permittering i fiskeindustrien tilsvarende som for andre næringer, det vil si med en arbeidsgiverperiode på 20 dager for nye tilfeller med virkning fra 1. januar 2014. Regelendringen anslås å gi en innsparing på om lag 36 mill. kroner i 2014.

Ved permitteringer i fiskeindustrien ble maksimal periode med rett til dagpenger redusert fra 104 til 52 uker fra 1. januar 2013. Kun en mindre andel av permitteringenene i fiskeindustrien varer utover 26 uker. Regjeringen mener at det ikke er avgjørende grunner til å ha en lengre dagpengeperiode for fiskeindustrien enn for andre næringer. Det foreslås derfor å redusere maksimal periode med dagpenger under permittering i fiskeindustrien fra 52 til 26 uker for nye tilfeller ved permitteringer, med virkning fra 1. januar 2014. En dagpengeperiode på 26 uker vil gi lik maksimal dagpengeperiode ved permittering i fiskeindustrien som i andre næringer. Regelendringen anslås å gi en innsparing på om lag 2 mill. kroner i 2014.

Samlet sett gir forslagene til endringer i permitteringsregelverket 146,5 mill. kroner i anslåtte mindretgifter i 2014.

Samlet bevilgningsforslag

Bevilgningsforslaget på kap. 2541, post 70 økes med 53,5 mill. kroner til 10 853,5 mill. kroner i 2014.

Kap. 5705 Refusjon av dagpenger

Post 01 Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs

Arbeids- og velferdsetaten kan forskuttere lønnsgarantimidler i form av dagpenger dersom vilkårene for dekning gjennom lønnsgarantiordningen

er til stede. Arbeids- og velferdsetaten fremmer krav i konkursboet for utbetalte dagpenger når det blir klart at det vil bli utbetalt lønnsgarantimidler til arbeidstaker. Refusjon av dagpenger i forbindelse med lønnsgarantikrav ved konkurs inntektsføres under dette kapitlet.

Som følge av anslagsendringer reduseres bevilgningsforslaget på kap. 5705, post 01 med 5 mill. kroner til 60 mill. kroner i 2014.

Post 04 Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge

Fra 1. juni 2012 ble det innført en ny refusjonsordning for utbetalte dagpenger til personer som er bosatt i Norge, og som har blitt helt arbeidsledige fra arbeid i et annet EØS-land. På usikkert grunnlag anslås inntektene til om lag 6 mill. kroner i 2014.

Bevilgningsforslaget på kap. 5705, post 04 økes med 1 mill. kroner til 6 mill. kroner i 2014.

Kap. 2542 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs

Post 70 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs, overslagsbevilgning

Posten dekker utgifter for staten i henhold til lov om statsgaranti for lønnskrav ved konkurs. Formålet er å sikre utbetaling av krav på lønn og annet vederlag for arbeid i tjenesteforhold som ikke dekkes pga. arbeidsgivers konkurs.

Utbetalingene gjennom lønnsgarantiordningen er sterkt konjunkturavhengige. De samlede utbetalingene påvirkes hovedsakelig av antall konkurser, antallet ansatte og lønnsnivået til de ansatte. Økonomien i konkursboene har også stor betydning for utbetalingene og statens muligheter for å kreve dividende fra boet for å dekke lønnsgarantiutbetalinger. Restansenivået i lønnsgarantienheten i Arbeids- og velferdsetaten vil også ha betydning for når utbetalingene skjer.

Nytt anslag for 2014

Prognosen for utviklingen i antall konkurser er svært usikker, og dermed også antall saker inn til garantiordningen. Dette vil bl.a. avhenge av utviklingen i norsk og internasjonal økonomi. Antall saker til lønnsgarantiordningen forventes nå å bli noe høyere enn tidligere antatt. Derfor økes anslaget med 110 mill. kroner fra gjeldende anslag i Gul Bok 2014.

Regelverksforenkling

Regjeringen foreslår videre følgende endringer i lønnsgarantiregelverket:

1. Feriepenger

Etter dagens ordning dekkes i utgangspunktet utestående feriepenger som er opptjent inntil 24 måneder før frisdagen i konkursen. Fristdagen er den dagen da begjæring om åpning av konkurs kom til tingretten. Det foreslås å begrense perioden til feriepenger opptjent samme år som frisdagen, og året før.

Basert på nytt anslag for lønnsgarantiordningen for 2014, jf. ovenfor, blir anslått innsparing av dette forslaget 5 mill. kroner i 2014.

2. Lønnskrav

For lønnskrav i oppsigelsestiden er hovedregelen i dag at arbeidstaker får dekket lønn i samme måned som konkursåpning og den påfølgende måneden. Arbeidstaker får imidlertid dekket en lengre periode dersom det følger en lengre oppsigelsesfrist av arbeidsmiljøloven eller tariffavtale.

Regjeringen foreslår å begrense dekning av lønnskrav etter konkursåpning til en måned regnet fra konkursåpningsdato.

Basert på nytt anslag for lønnsgarantiordningen, jf. ovenfor, anslås innsparingen som følge av dette forslaget til 88 mill. kroner i 2014.

Endringene i regelverket foreslås gjennomført med virkning fra 1. januar 2014. Tiden fra konkurs oppstår til utbetalinger kan finne sted er om lag seks måneder, slik at disse endringene da vil få en halvårseffekt tilsvarende 88 mill. kroner for 2014. Innsparingen vil først kunne få helårseffekt på 176 mill. kroner fra 2015.

Som følge av forslagene om regelverksendringer reduseres anslaget for bevilgning for 2014 med 93 mill. kroner. Helårseffekten anslås til 186 mill. kroner.

Bevilgningsforslaget på kap. 2542, post 70 økes samlet sett med 17 mill. kroner til 707 mill. kroner i 2014.

Kap. 5704 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs

Post 02 Dividende

Utviklingen i dividendeinngangen er usikker. Innbetalingene relaterer seg både til inneværende og tidligere års utbetalinger. Det er et betydelig etter-slep i innkreving av dividenden i forhold til utbetalingene.

På bakgrunn av endringer i anslag for utbetalinger under lønnsgarantiordningen anslås de samlede inntektene over kap. 5704, post 02 Dividende til 180 mill. kroner, en økning på 10 mill. kroner sammenlignet med Gul Bok 2014.

Bevilgningsforslaget på kap. 5704, post 02 økes med 10 mill. kroner til 180 mill. kroner i 2014.

Kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far

Post 70 Overgangsstønad, overslagsbevilgning

Overgangsstønaden blir i dag skattlagt som pensjonsinntekt, dvs. med lav trygdeavgift og lavt minstefradrag. Mottakere av overgangsstønad blir skattlagt etter skattebegrensingsregelen dersom dette gir lavere skatt enn etter ordinære regler.

I Prop. 1 LS (2013–2014) *Skatter, avgifter og toll 2014* foreslås det at overgangsstønaden skal skattlegges som lønnsinntekt for nye mottakere fra 1. april 2014. Dette er i tråd med hvordan en rekke andre trygder og stønader skattlegges. Se for øvrig omtale i Prop. 1 LS (2013–2014).

Den foreslåtte skatteendringen vil gi høyere skatt for mottakere av overgangsstønad, og dermed en lavere stønad etter skatt. I Prop. 1 S (2013–2014) ble det derfor foreslått å øke den maksimale bruttostønaden fra 2 G til 2,36 G for nye mottakere. Samtidig ble det foreslått å øke avkortingen av stønaden mot inntekt over en halv G fra 40 pst. til 47,2 pst. En slik løsning ville gitt mottakere som ikke har inntekt ved siden av overgangsstønaden noe høyere stønad etter skatt enn med dagens regler.

Regjeringen ønsker å begrense økningen i stønaden til et nivå som gir mottakere som ikke har inntekt ved siden av overgangsstønaden om lag uendret stønad etter skatt sammenlignet med dagens regler. Regjeringen foreslår derfor å øke den maksimale bruttostønaden fra 2 G til 2,25 G for nye mottakere. Samtidig økes avkortingen av stønaden mot inntekt over en halv G fra 40 pst. til 45 pst. Stønaden vil med dette være fullt avkortet ved samme inntektsnivå som i dag. Forslaget bedrer arbeidsinsentivene for mottakere av overgangsstønad sammenlignet med forslaget i Prop. 1 S (2013–2014).

Regjeringen foreslår at endringene trer i kraft fra 1. april 2014 og blir gjort gjeldende for nye tilfeller. Fra 2017 vil de nye reglene gjelde alle mottakere. Økt overgangsstønad fra 2 G til 2,25 G kombinert med økt avkortning mot inntekt fra 40 pst. til 45 pst. fra 1. april 2014, gir en innsparing i 2014 på om lag 19 mill. kroner sammenlignet

med Gul bok 2014. Når de nye reglene er innført for alle mottakere i 2017, vil merutgiftene på post 70 tilsvare om lag 280 mill. kroner, mot 400 mill. kroner i Gul bok 2014. Forslaget vil også ha provenyvirkninger for skatteopplegget. De samlede provenyvirkningene er omtalt i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Nytt anslag for 2014

Det ventes en nedgang på 1,5 pst. i gjennomsnittlig ytelse i 2013. Dette er en mindre nedgang enn forventet i forrige anslag. Mindre reduksjon gjennom 2013 påvirker inngangsnivået for 2014 og dermed gjennomsnittlig ytelse i 2014. Dette fører isolert sett til at anslaget på posten oppjusteres med 20 mill. kroner.

Bevilgningsforslaget på kap. 2620, post 70 økes samlet sett med 1 mill. kroner til 2 381 mill. kroner i 2014.

Post 72 Stønad til barnetilsyn, overslagsbevilgning

Det har vært en nedgang i antall mottakere av stønad til barnetilsyn i første halvår 2013. Det ventes et gjennomsnittlig antall mottakere på om lag 15 000 i 2013. Det ventes om lag 14 800 mottakere i gjennomsnitt i 2014, og en gjennomsnittlig ytelse på om lag 24 700 kroner.

Bevilgningsforslaget på kap. 2620, post 72 reduseres med 5 mill. kroner til 385 mill. kroner i 2014.

Post 73 Utdanningsstønad

Det var en økning i antallet mottakere av utdanningsstønad i første halvår 2013 på om lag 1,5 pst. Det anslås en gjennomsnittlig ytelse på om lag 40 500 kr i 2014.

Bevilgningsforslaget på kap. 2620, post 73 økes med 2 mill. kroner til 62 mill. kroner i 2014.

Kap. 2650 Sykepenger

Post 70 Sykepenger for arbeidstakere mv., overslagsbevilgning

I Gul bok 2014 ble det lagt til grunn at det trygdefinansierte sykefraværet ville øke med 1 pst. fra 2012 til 2013. Sykefraværstatistikk og regnskapstall til og med september 2013 tilsier en nullvekst i det trygdefinansierte sykefraværet fra 2012 til 2013. Dette bidrar til at inngangsnivået for utbetaling av sykepenger i 2014 blir noe lavere

enn tidligere anslått. Det legges imidlertid til grunn en vekst i sykepengegrunnlaget (lønnsnivået for sykmeldte) på 4,2 pst. i 2013, mot 3,9 pst. i Gul bok 2014. Anslått sysselsettingsvekst opprettholdes på 1,1 pst. i 2013. Forutsetningene for 2014 som lå til grunn for utgiftsanslaget i Gul bok 2014, er for øvrig uendret.

Bevilgningsforslaget på kap. 2650, post 70 reduseres med 240 mill. kroner til 33 770 mill. kroner i 2014.

Post 71 Sykepenger for selvstendige, overslagsbevilgning

I Gul bok 2014 ble det lagt til grunn nullvekst i det trygdefinansierte sykefraværet for selvstendige fra 2012 til 2013. Sykefraværstatistikk og regnskapstall til og med september 2013 tilsier nå en reduksjon på 2 pst. i det trygdefinansierte sykefraværet for selvstendige fra 2012 til 2013. Dette bidrar til at inngangsnivået for utbetaling av sykepenger i 2014 ventes å bli noe lavere enn tidligere anslått. Det legges til grunn en vekst i sykepengegrunnlaget på 4,1 pst. i 2013. Anslått sysselsettingsvekst opprettholdes på 1,1 pst. i 2013. For 2014 forventes nå en reduksjon i det trygdefinansierte sykefraværet på 1 pst. De øvrige forutsetningene som lå til grunn for utgiftsanslaget i Gul bok 2014, er ikke endret.

Bevilgningsforslaget på kap. 2650, post 71 reduseres med 40 mill. kroner til 1 690 mill. kroner i 2014.

Post 72 Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m., overslagsbevilgning

I Gul bok 2014 ble det lagt til grunn nullvekst i utbetalingene av omsorgs- og pleiepenger fra 2012 til 2013. Statistikk og regnskapstall til og med september 2013 tilsier en vekst på 2 pst. fra 2012 til 2013. Utgiftsnivået for 2013 ventes derfor å bli noe høyere enn tidligere anslått. Forutsetningene for 2014 som lå til grunn for utgiftsanslaget i Gul bok 2014 er ikke endret.

Bevilgningsforslaget på kap. 2650, post 72 økes med 15 mill. kroner til 565 mill. kroner i 2014.

Post 75 Feriepenger av sykepenger, overslagsbevilgning

Lavere sykepengeanslag for arbeidstakere i 2013 medfører at anslag for feriepenger av sykepenger for 2014 reduseres noe.

Bevilgningsforslaget på kap. 2650, post 75 reduseres med 10 mill. kroner til 1 910 mill. kroner i 2014.

Kap. 2651 Arbeidsavklaringspenger

Post 70 Arbeidsavklaringspenger, overslagsbevilgning

Forventet gjennomsnittlig antall mottakere av arbeidsavklaringspenger og gjennomsnittlig utbetaling per mottaker i 2014 er noe høyere enn lagt til grunn i Gul bok 2014. Anslått gjennomsnittlig beholdning er økt fordi anslaget for overgang fra arbeidsavklaringspenger til uførepensjon er redusert. I 2014 utløper maksimal stønadperiode på fire år for de som ble innvilget arbeidsavklaringspenger ved opprettelsen av ytelsen i 2010. I Gul bok 2014 ble det lagt til grunn at dette ville medføre økt overgang fra arbeidsavklaringspenger til uførepensjon og annet. Overgangen til uførepensjon forventes nå å skje noe senere enn tidligere antatt. Dette fører til at gjennomsnittlig antall mottakere av arbeidsavklaringspenger i 2014 vil være noe høyere enn tidligere lagt til grunn.

For 2014 legges det nå til grunn gjennomsnittlig 155 400 mottakere av arbeidsavklaringspenger og en gjennomsnittlig utbetaling per mottaker på om lag 217 800 kroner.

Bevilgningsforslaget på kap. 2651, post 70 økes med 480 mill. kroner til 33 860 mill. kroner i 2014.

Post 71 Tilleggsstønad, overslagsbevilgning

Bevilgningsforslaget på kap. 2651, post 71 økes med 5 mill. kroner til 390 mill. kroner i 2014.

Post 72 Legeerklæringer

Bevilgningsforslaget på kap. 2651, post 72 økes med 5 mill. kroner til 350 mill. kroner i 2014.

Kap. 2655 Uførhet

Post 70 Grunnpensjon, overslagsbevilgning

Forventet gjennomsnittlig antall mottakere av grunnpensjon og gjennomsnittlig utbetaling per mottaker i 2014 er noe lavere enn lagt til grunn i Gul bok 2014. Anslaget for gjennomsnittlig beholdning er redusert fordi anslaget for overgang fra arbeidsavklaringspenger til uførepensjon er redusert, jf. omtale under kap. 2651, post 70.

For 2014 legges det nå til grunn gjennomsnittlig 313 300 mottakere av grunnpensjon og en gjennomsnittlig utbetaling per mottaker på 76 700 kroner.

Bevilgningsforslaget på kap. 2655, post 70 reduseres med 180 mill. kroner til 24 035 mill. kroner i 2014.

Post 71 Tilleggspensjon, overslagsbevilgning

Forventet gjennomsnittlig antall mottakere av tilleggspensjon og gjennomsnittlig utbetaling per mottaker i 2014 er noe lavere enn lagt til grunn i Gul bok 2014. Anslaget for gjennomsnittlig beholdning er redusert fordi anslaget for overgang fra arbeidsavklaringspenger til uførepensjon er redusert, jf. omtale under kap. 2651, post 70.

For 2014 legges det nå til grunn gjennomsnittlig 305 500 mottakere av tilleggspensjon og en gjennomsnittlig utbetaling per mottaker på 121 100 kroner.

Bevilgningsforslaget på kap. 2655, post 71 reduseres med 460 mill. kroner til 37 010 mill. kroner.

Post 72 Sært tillegg, overslagsbevilgning

Det anslås nå lavere vekst i gjennomsnittlig ytelse per mottaker i 2013 og 2014 enn lagt til grunn i Gul bok 2014. Bevilgningsforslaget på kap. 2655, post 72 reduseres med 10 mill. kroner til 2 285 mill. kroner i 2014.

Post 76 Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, overslagsbevilgning

Anslaget for posten oppjusteres med 2 mill. kroner fordi gjennomsnittlig antall mottakere i 2014 ser ut til å bli litt høyere enn lagt til grunn i Gul bok 2014.

Bevilgningsforslaget på kap. 2655, post 76 økes med 2 mill. kroner til 63 mill. kroner i 2014.

Kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.

Post 70 Grunnstønad, overslagsbevilgning

På bakgrunn av observert utgiftsutvikling til og med september 2013, foreslås det å øke bevilgningsforslaget med 10 mill. kroner i 2014.

Bevilgningsforslaget på kap. 2661, post 70 økes med 10 mill. kroner til 1 800 mill. kroner i 2014.

Post 74 Tilskudd til biler

På bakgrunn av observert utgiftsutvikling til og med september 2013, anslås bevilgningsbehovet isolert sett å øke med 35 mill. kroner i 2014.

Det foreslås å redusere stønadsatsen for gruppe 1-bil med 20 pst., med unntak for de som får stønad til bil for å komme til og fra arbeid eller utdanning. Forslaget er anslått å redusere utgiftene til gruppe 1-bil med 20 mill. kroner i 2014. Hjelpemidler fra folketrygden, herunder stønad til bil, skal kompensere for bestemte merutgifter som følge av sykdom, skade eller lyte. Bil er i dag vanlig i befolkningen, og det er ikke urimelig at man dekker en del av utgiften selv. Det er ekstra utgiften grunnet funksjonsnedsettelsen det kompenseres for. Forslaget medfører at personer som har rett til gruppe 1-bil, vil få noe redusert tilskudd dersom transportbehovet ikke omfatter arbeid eller utdanning. Det er i tråd med arbeidslinjen at reduksjonen ikke omfatter stønad til bil for å komme til og fra arbeid eller utdanning.

Bevilgningsforslaget på kap. 2661, post 74 økes med 15 mill. kroner til 810 mill. kroner i 2014.

Post 75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler

På bakgrunn av observert utgiftsutvikling til og med september 2013 anslås bevilgningsbehovet isolert sett å øke med 30 mill. kroner i 2014.

I statsbudsjettet for 2012 ble rimelig utstyr og universelt utformet utstyr i husholdningen fjernet fra hjelpemiddelsortimentet, jf. Prop. 1 S (2011–2012) og Innst. 15 S (2011–2012). En del av utstyret som ble fjernet, er universelt utformet og kan kjøpes i ordinær handel. Det kan dermed ikke anses som hjelpemidler. Stønad til rimelige hjelpemidler som er spesielt utviklet for personer med funksjonsnedsettelse ble også avviklet fra 2012. Regjeringen foreslår å gjeninnføre stønad til rimelige hjelpemidler som er spesielt utviklet for personer med funksjonsnedsettelse gjennom en tilskuddsordning. Merutgiftene til dette er anslått til 8 mill. kroner i 2014.

Bevilgningsforslaget på kap. 2661, post 75 økes med 38 mill. kroner til 2 597,1 mill. kroner i 2014.

Post 77 Ortopediske hjelpemidler

På bakgrunn av observert utgiftsutvikling til og med september 2013, reduseres bevilgningsfor-

slaget på kap. 2661, post 77 med 40 mill. kroner til 1 180 mill. kroner i 2014.

Post 78 Høreapparater

På bakgrunn av observert utgiftsutvikling til og med september 2013, reduseres bevilgningsforslaget på kap. 2661, post 78 med 15 mill. kroner til 475 mill. kroner i 2014.

Post 79 Aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år

I Gul bok 2014 er det foreslått å innføre en ramme- styrt ordning med støtte til aktivitetshjelpemidler for personer over 26 år fra 1. juli 2014. Rammen for ordningen er foreslått satt til 25 mill. kroner i 2014 og 50 mill. kroner årlig fra 2015. Siden det allerede er kjent at ordningen skal gjelde fra 1. juli 2014, legges det nå til grunn et høyt antall søknader allerede i 2014. Det foreslås derfor å øke rammen for ordningen til 55 mill. kroner årlig fra 2014. Det framgår av Prop. 1 S (2013–2014) at kriteriene for ordningen skal drøftes med organisasjonene før de blir fastsatt. Det legges fortsatt til grunn at ordningen vil tre i kraft 1. juli 2014.

Bevilgningsforslaget på kap. 2661, post 79 økes med 30 mill. kroner til 55 mill. kroner i 2014.

Kap. 2670 Alderdom*Post 70 Grunnpensjon, overslagsbevilgning*

Anslaget på posten oppjusteres med 50 mill. kroner, hovedsakelig fordi gjennomsnittlig antall mot- takere ser ut til å bli litt høyere enn lagt til grunn i Gul bok 2014.

Bevilgningsforslaget på kap. 2670, post 70 økes med 50 mill. kroner til 59 190 mill. kroner i 2014.

Post 71 Tilleggs pensjon, overslagsbevilgning

Anslaget på posten nedjusteres med 100 mill. kroner, hovedsakelig fordi gjennomsnittlig ytelse ser ut til å bli litt lavere enn lagt til grunn i Gul bok 2014.

Bevilgningsforslaget på kap. 2670, post 71 reduseres med 100 mill. kroner til 110 980 mill. kroner i 2014.

Post 72 Ventetillegg, overslagsbevilgning

Som følge av oppdaterte anslag, reduseres bevilgningsforslaget på kap. 2670, post 72 med 1 mill. kroner til 8 mill. kroner i 2014.

Post 73 Særtillegg, pensjonstillegg mv., overslagsbevilgning

Anslaget på posten nedjusteres med 10 mill. kroner, hovedsakelig fordi gjennomsnittlig ytelse ser ut til å bli litt lavere enn lagt til grunn i Gul bok 2014.

Bevilgningsforslaget på kap. 2670, post 73 reduseres med 10 mill. kroner til 5 800 mill. kroner i 2014.

Kap. 2680 Etterlatte

Post 70 Grunnpensjon, overslagsbevilgning

Anslaget på posten nedjusteres med 30 mill. kroner fordi gjennomsnittlig ytelse ser ut til å bli litt lavere enn lagt til grunn i Gul bok 2014.

Bevilgningsforslaget på kap. 2680, post 70 reduseres med 30 mill. kroner til 1 210 mill. kroner i 2014.

Post 71 Tilleggspensjon, overslagsbevilgning

Anslaget på posten nedjusteres med 35 mill. kroner fordi gjennomsnittlig ytelse ser ut til å bli litt lavere enn lagt til grunn i Gul bok 2014.

Bevilgningen på kap. 2680, post 71 reduseres med 35 mill. kroner til 950 mill. kroner i 2014.

Post 72 Særtillegg, overslagsbevilgning

Anslaget på posten nedjusteres med 3 mill. kroner fordi gjennomsnittlig ytelse ser ut til å bli litt lavere enn lagt til grunn i Gul bok 2014.

Bevilgningen på kap. 2680, post 72 reduseres med 3 mill. kroner til 98 mill. kroner i 2014.

Kap. 2686 Gravferdsstønad

Post 70 Gravferdsstønad, overslagsbevilgning

Anslaget på posten justeres opp med 3 mill. kroner, hovedsakelig fordi gjennomsnittlig ytelse ser ut til å bli litt høyere enn lagt til grunn i Gul bok 2014.

Bevilgningsforslaget kap. 2686, post 70 økes med 3 mill. kroner til 197 mill. kroner i 2014.

Kap. 5701 Diverse inntekter

Post 73 Refusjon fra bidragspliktige

Som følge av oppdaterte anslag økes bevilgningsforslaget på kap. 5701, post 73 med 5 mill. kroner til 310 mill. kroner i 2014.

2.3.7 Helse- og omsorgsdepartementet

Kap. 711 Ernæring og mattrygghet

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås å ikke etablere en ny ordning for å bistå vannverk med å etterleve drikkevannsforskriftens krav, jf. Gul bok 2014. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 15 mill. kroner.

Vurdering av innføring av merking av energi- og næringsinnhold i mat- og drikkevarer på serveringssteder foreslås ikke prioritert, jf. Gul bok 2014.

Post 74 Skolefrukt

Regjeringen foreslår å avvikle ordningen med gratis frukt og grønt i ungdomsskoler og kombinerte skoler fra og med høsten 2014. For å bidra til at elevene ved disse skolene fortsatt skal kunne ha tilgang til frukt og grønt i løpet av skoletiden, foreslås det å utvide abonnementsordningen over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 6,9 mill. kroner.

Kap. 715 Statens strålevern

Post 01 Driftsutgifter

Vedtatte endringer i strålevernforskriften § 36 tredje ledd innebærer at det 1. januar 2014 trer i kraft et krav om kompetent betjening på solstudioer. Regjeringen viser til at høringsrunden avdekket at deler av solariebransjen er sterkt kritisk til betjeningskravet pga. den økonomiske belastningen i form av økte lønnskostnader. Norsk solarieforening ber i høringen om at 18-årsgrensen innføres uten betjeningskrav, og har foreslått alternative tiltak for å håndheve aldersgrensen. Regjeringen vil på bakgrunn av dette gjøre en ny vurdering av betjeningskravet og av de alternative forslagene som bransjen har foreslått for å håndheve aldersgrensen.

Kap. 719 Annet folkehelsearbeid

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det vises til forslag i Gul bok 2014 om å gjennomføre en bred utredning om føflekkreft. Regjeringen vil vurdere nærmere hvordan utredningen skal gjennomføres.

Post 70 Smittevern mv.

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 2 mill. kroner til innsats mot nysmitte av hiv blant menn som har sex med menn. Midlene skal ytes som tilskudd til lavterskel testtilbud i regi av frivillige organisasjoner.

Kap. 732 Regionale helseforetak

Hovedoppgavene i spesialisthelsetjenesten skal løses ved de offentlige sykehusene. Det er en utfordring at mange pasienter venter unødvendig lenge på nødvendig behandling, også på helsetjenester der det er ledig kapasitet hos private aktører. Regjeringen vil derfor gjøre mer bruk av private, der dette kan bidra til å redusere ventetidene. Regjeringen vil fremme en nasjonal helse- og sykehusplan for Stortinget for å skape åpenhet og forutsigbarhet i sektoren. En nedleggelse av de regionale helseforetakene vil først kunne skje når den nasjonale helse- og sykehusplanen er utformet, vedtatt og virker.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 4,4 mill. kroner til det offentlige utvalget for akutt helsehjelp utenfor sykehus i 2014. Utvalget ble oppnevnt 4. oktober 2013, og skal levere sin rapport i oktober 2015.

Regjeringen ønsker å gjennomføre endringer i spesialisthelsetjenesten. Dette medfører behov for økt utredningskapasitet for å avklare juridiske, faglige og økonomiske problemstillinger. Det er også behov for ekstern ekspertise for å gjennomføre deler av planarbeidet. Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 5 mill. kroner til dette.

Samlet økes forslag til bevilgning for 2014 med 9,4 mill. kroner.

Postene 72–75 Basisbevilgning til regionale helseforetak

Økt aktivitet hos private aktører for å redusere ventetidene

Regjeringen øker forslaget til bevilgning for 2014 med 300 mill. kroner til drift. Styrkingen skal gå til økt bruk av private for å redusere ventetidene. Regjeringen er opptatt av raskt å utnytte den kapasiteten som kan realiseres innenfor eksisterende avtaler og anskaffelsesregelverk, og at de private sikres forutsigbarhet og langsiktighet ved gjennomføring av anskaffelser.

Samlet foreslås sykehusenes økonomi styrket med 2,7 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2013. Med dette legges det til rette for en vekst i all pasientbehandling på om lag 2,6 pst., som er vel 0,3 prosentenheter høyere aktivitetsvekst enn lagt til grunn i Gul bok 2014. Veksten omfatter behandling innen rus, psykisk helsevern, rehabilitering og somatikk. I oppdragsdokumentene for 2014 vil det bli stilt krav om at de regionale helseforetakene i større grad gjør bruk av private aktører der dette bidrar til å redusere ventetidene på en kostnadseffektiv måte.

Den foreslåtte bevilgningsøkningen på 300 mill. kroner fordeler seg slik:

- 255 mill. kroner til økt kjøp fra private innen psykisk helsevern, rus og rehabilitering
- 45 mill. kroner til økt kjøp av MR-undersøkelser hos private radiologiske virksomheter. Det tilsvarende en vekst på 10 pst. Så langt som mulig bør det økte kjøpet skje innenfor eksisterende avtaler, slik at tiltaket får raskest mulig virkning. En må likevel regne med at deler av kjøpet vil bli foretatt gjennom åpne anbudskonkurranser.

Forslaget til bevilgninger til helseforetakene økes med 300 mill. kroner med følgende fordeling:

- 151,1 mill. kroner til kap. 732, post 72
- 53,1 mill. kroner til kap. 732, post 73
- 40,1 mill. kroner til kap. 732, post 74
- 35,7 mill. kroner til kap. 732, post 75
- 15,0 mill. kroner til kap 2711, post 76
- 5,0 mill. kroner til kap 2752, post 70

Kjøp av ledige plasser for rusbehandling

Regjeringen vil raskt utvide og kjøpe ledige plasser for rusbehandling. Innenfor spesialisthelsetjenesten er det i Gul bok 2014 foreslått at de regionale helseforetakene skal øke antall plasser innen rusbehandling med om lag 200 plasser. Dette skal skje gjennom å kjøpe flere plasser fra ideelle virk-

somheter, og kommer i tillegg til den foreslåtte styrkingen omtalt ovenfor på 255 mill. kroner til økt kjøp fra private innen psykisk helsevern, rusbehandling og rehabilitering. Det er lagt til grunn at anskaffelsesprosessen vil ta tid, og at avtaler kan gjøres gjeldende i løpet av 2014. Regjeringen er opptatt av at de private sikres forutsigbarhet og langsiktighet ved gjennomføring av anskaffelser. Tiltaksprofilen på de 200 plassene er i Gul bok 2014 spesifisert til følgende:

- Pasienter med samtidige rus- og psykiske lidelser
- Pasienter med behov for akutt- og abstinensbehandling
- Gravide eller småbarnsfamilier med rusproblemer
- Unge med omfattende hjelpebehov

Det foreslås å utvide tiltaksprofilen innenfor rammen av de 200 plassene slik at de også omfatter:

- Langtidsplasser for rusavhengige

Vekst i rusbehandling og psykisk helsevern versus somatikk

Regjeringen vil gjeninnføre regelen om at rusbehandling og psykisk helsevern hver for seg skal ha en årlig vekst som er høyere enn somatikk. Veksten måles gjennom endring i kostnader, ventetid og aktivitet. Styringsparametrene vil bli målt på regionsnivå.

Helse- og omsorgsdepartementet legger til grunn at veksten innen psykisk helsevern kommer ved distriktpsykiatriske sentra (DPS) og innenfor psykisk helsevern for barn og unge. DPS skal bygges ut og utrustes til å ta ansvar for gode akuttjenester gjennom døgnet, døgnbehandling, ambulante tjenester og poliklinikk, slik at befolkningens behov for vanlige spesialisthelsetjenester er dekket. Sykehusene skal sørge for gode lukkede akuttjenester, sikkerhetspsykiatri og enkelte andre funksjoner som ikke kan ivaretas på DPS-nivå. Samarbeid om utvikling av tjenester og kompetanse mellom kommune og spesialisttjeneste vil derfor bli vektlagt.

Økt ISF-sats fra 40 til 50 pst.

Det foreslås å øke refusjonsandelen fra 40 til 50 pst. for den innsatsstyrte finansieringen (ISF). Kommunenes medfinanseringsforpliktelse på 20 pst. videreføres. Dette innebærer at ISF-satsen økes fra 20 til 30 pst. for behandling omfattet av kommunal medfinansiering, slik at samlet aktivitetsbasert finansiering også for slik behandling blir lik 50 pst. Bevilgningene under kap. 732, postene 72–75, settes ned med 5 725,2 mill. kroner mot at bevilgningen under kap. 732, post 76 Innsatsstyrt finansiering økes tilsvarende. Forslaget til basisbevilgninger reduseres med følgende fordeling:

- 3 089,2 mill. kroner fra kap. 732, post 72
- 1 086,7 mill. kroner fra kap. 732, post 73
- 820,4 mill. kroner fra kap. 732, post 74
- 728,9 mill. kroner fra kap. 732, post 75

Inntektssystemet for fordeling av basisbevilgningene

Forslaget om å øke refusjonsandelen fra 40 til 50 pst. for den innsatsstyrte finansieringen (ISF) påvirker inntektsfordelingen mellom de regionale helseforetakene. ISF-finansieringen er basert på gjennomsnittlig enhetspris for hele landet. Enhetsprisen fanger derfor ikke opp kostnadsvariasjoner for eksempel som følge av spedt bosetting eller lange reiseavstander. Økt ISF-andel fører dermed i utgangspunktet til at regioner med høyere kostnadsnivå enn gjennomsnittet, som Helse Nord, taper. Tilsvarende tjener regioner med lavere gjennomsnittskostnader, som Helse Sør-Øst. Modellen for fordeling av inntekter mellom regionene, jf. Magnussenutvalget (NOU 2008:2), nøytraliserer delvis denne skjevheten. Som følge av bevilgningsendringene som er foreslått på kap. 732, postene 72–77, har Helse- og omsorgsdepartementet oppdatert inntektsmodellen. Omfordelingen mellom basisbevilgningene til RHF-ene som dette medfører, framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 2.4 Omfordeling av basisbevilgninger til Regionale helseforetak (RHF)

	Omfordeling basisbevilgning med ISF-andel 50 %	Andel av basisbevilgning
Helse Sør-Øst RHF	-117 mill. kroner	-0,3 %
Helse Vest RHF	-31 mill. kroner	-0,2 %
Helse Midt-Norge RHF	17 mill. kroner	0,1 %
Helse Nord RHF	132 mill. kroner	1,2 %
Sum	0 mill. kroner	

Når inntektsendringene som følge av økt ISF-andel og omfordeling mellom basisbevilgningene legges sammen, anslås samlet effekt på inntektene til hver av regionene til følgende:

- Helse Sør-Øst -47 mill. kroner
- Helse Vest 49 mill. kroner
- Helse Midt-Norge 27 mill. kroner
- Helse Nord -28 mill. kroner.

Det understrekes at disse omfordelingsvirkningene mer enn oppveies av den foreslåtte styrkingen av sykehusenes økonomi med 2,7 mrd. kroner. Således vil alle helseregionene oppleve en betydelig reell inntekstvekst i 2014.

Refusjon for overnatting

Overnattingsgodtgjørelsen skal bidra til å dekke utgifter til hotellopphold for pasientene der det er lang reisevei til dagbehandling og poliklinisk behandling i spesialisthelsetjenesten. I Gul bok 2014 er det foreslått å doble overnattingsgodtgjørelsen i syketransportforskriften fra 350 til 700 kroner per døgn fra 1. januar 2014. Basisbevilgningene ble samlet sett foreslått økt med 34 mill. kroner som følge av dette. Det foreslås at satsen økes noe mindre, til 500 kroner fra 1. januar 2014. Foreslåtte bevilgninger på kap. 732, postene 72–75, reduseres som følge av dette med 19 mill. kroner med følgende fordeling:

- 10,3 mill. kroner fra kap. 732, post 72
- 3,6 mill. kroner fra kap. 732, post 73
- 2,7 mill. kroner fra kap. 732, post 74
- 2,4 mill. kroner fra kap. 732, post 75

Nøytral merverdiavgift

Helsetjenester er unntatt fra merverdiavgiftsplikt. Virksomheter som tilbyr slike tjenester, som de statlige helseforetakene, har derfor ikke fradragsrett for merverdiavgift på anskaffelser til bruk i virksomheten. På denne måten gir merverdiavgif-

ten et økonomisk motiv til blant annet å produsere enkelte støttetjenester (f.eks. renhold, vaskeri og vedlikehold) med egne ansatte framfor å kjøpe disse tjenestene med merverdiavgift fra private leverandører. Regjeringen vil sette i gang et arbeid med å utrede nøytral merverdiavgift for statlig sektor, se nærmere omtale i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014), punkt 8.1.

Post 72 Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF

I forbindelse med evalueringen av bioteknologiloven er det foreslått å opprette et senter for preimplantasjonsgenetisk diagnostikk (PGD). Regjeringen planlegger å evaluere bioteknologiloven, og vil avvente spørsmålet om det skal etableres et nasjonalt tilbud for PGD til etter at evalueringen er gjennomført. Forslaget til bevilgning under kap. 732, post 72 Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF reduseres med 1,6 mill. kroner.

Post 76 Innsatsstyrt finansiering

Ny prognose for aktivitet i ISF-ordningen i 2013 tilsier en reell aktivitetsvekst utover forutsetningene for 2013 som er om lag 0,2 prosentenheter lavere enn lagt til grunn for 2014-budsjettet. Prognosen innebærer imidlertid også at en relativt større andel av veksten kommer i aktivitet som ikke omfattes av kommunal medfinansiering. En større andel av aktiviteten uten kommunal medfinansiering innebærer at mer av kostnadene må dekkes av bevilgningen på kap. 732, post 76. Disse økte kostnadene gir et bevilgningsbehov på ytterligere 55 mill. kroner for å kunne opprettholde en vekst på 1,6 pst. fra anslått nivå i 2013, som forutsatt i Gul bok 2014.

Det foreslås å øke ISF-andelen fra 40 til 50 pst. Forslaget til bevilgning økes med 5 725,2 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 732, postene 72–75.

Samlet økes forslaget til bevilgning med 5 780,2 mill. kroner.

Post 77 Poliklinisk virksomhet mv.

Ny informasjon om den polikliniske aktiviteten per september 2013 tilsier en lavere årsprognose for 2013 sammenlignet med forutsetningene i Gul bok 2014. Forslaget til bevilgning reduseres med 55 mill. kroner i 2014. Bevilgningen på posten vil med dette legges til rette for en vekst på 6,5 pst. i 2014.

Kap. 733 Habilitering og rehabilitering*Post 72 Kjøp av opptrening*

Samlet sett for årene 2013 og 2014 er det et forventet mindreforbruk til livsstilsendringsprosjektet ved Feiringklinikken på 4,4 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak overgang fra innleggelse til dagbehandling. Aktiviteten i 2014 under kap. 733, post 72 vil være som forutsatt i Gul bok 2014. Forslag til bevilgning reduseres med 4,4 mill. kroner.

Kap. 761 Omsorgstjeneste

Det foreslås å innføre redusert egenbetaling for beboere som mot sin vilje bor på dobbeltrom ved langtidsopphold i kommunal helse- og omsorgsinstitusjon. Andelen enerom i kommunale sykehjem er i dag 97 pst., og antallet beboere på langtidsopphold i institusjon er om lag 34 000. På usikkert grunnlag anslås det at 6 pst., eller om lag 2 000 sykehjemsbeboere, bor på dobbeltrom. Det finnes ikke oversikt over hvor mange av disse som bor på dobbeltrom etter eget ønske.

Etter forskrift om egenandel i kommunal helse- og omsorgsinstitusjon (vederlagsforskriften) beregnes egenandel for langtidsopphold ut fra beboerens inntekt etter fradrag av skatt og gjeldsrenter, fratrukket et fribeløp på 7 250 kroner per år i 2014. Reduksjon i egenandelen foreslås gjennomført ved å øke fribeløpet til 35 000 kroner for de beboere dette gjelder. Forslaget vil bli gjennomført ved en endring av forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. Det tas sikte på at endringen vil gjelde fra 1. juli 2014, etter at forslaget har vært på høring. Forslaget vil medføre reduserte inntekter for kommunene med anslagsvis 30 mill. kroner i 2014 og 60 mill. kroner på årsbasis.

Full betaling etter vederlagsforskriften for personer som mot sin vilje må bo på dobbeltrom, anser Regjeringen som en urimelig praksis. Det legges ikke opp til å kompensere kommunesektoren fullt ut for den omleggingen som foreslås her, siden staten allerede har bidratt betydelig gjen-

nom ulike tilskuddsordninger for å redusere antallet på personer på dobbeltrom. For delvis å kompensere kommunene for reduserte inntekter, foreslås kommunerammen økt med 15 mill. kroner i 2014 (halvårsvirkning), jf. kap. 571, post 60 Innbyggertilskudd på Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 2 mill. kroner for økt kunnskap og informasjon om lindrende behandling og omsorg ved livets slutt for barn og ungdom. Både den døende og de nære pårørende gjennomlever tapsprosesser som har store konsekvenser for den enkelte. Mange ønsker veiledning og støtte gjennom angst og sorg. Det foreslås derfor å styrke frivillige organisasjoners informasjons- og opplysningsvirksomhet på området. Tiltaket inngår i Kompetanseløftet 2015.

Post 60 Kommunale kompetansetiltak

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 50 mill. kroner for å styrke kvalifiseringen av personell i omsorgstjenestene ved å øke tilskuddet til kompetansehevende tiltak i omsorgstjenestene som er en del av kompetanse- og rekrutteringsplanen Kompetanseløftet 2015. Midlene gis som tilskudd til kommunene og vil omfatte blant annet voksenopplæring og desentralisert høyskoleutdanning. Satsingen vil bidra til økt kvalitet i omsorgstjenestene og i tillegg kunne bidra til økt rekruttering. Samlet foreslås det bevilget 398,3 mill. kroner til Kompetanseløftet 2015 i 2014, som innebærer en økning på 76,5 mill. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2013.

Post 63 (Ny) Investeringstilskudd, kan overføres

Det vises til omtale under kap. 586, post 64, der det foreslås at tilskuddsordningen overføres fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til Helse- og omsorgsdepartementet. Tilskuddet kan gis til å framskaffe heldøgns omsorgsplasser i omsorgsboliger og sykehjem, samt fellesarealer som er nødvendig for å oppnå heldøgnstjenester i eksisterende omsorgsboliger og lokaler for dagaktivitetstilbud.

Formålet med bevilgningen er å bygge ut kapasiteten av heldøgns omsorgsplasser i sykehjem og omsorgsboliger. Det skal bidra til at kommunene ikke havner på etterskudd når den sterke økningen i behovet for omsorgstjenester kommer

etter 2020. Det tar lang tid å planlegge og bygge heldøgns omsorgsplasser. Gjennom å fokusere på fornyelse og ombygging kan eksisterende boligmasse bli tilrettelagt og fungere optimalt i møte med framtidens behov.

Regjeringen vil at staten skal ta et større ansvar for en raskere utbygging av kapasiteten i eldreomsorgen. Det foreslås derfor å øke den gjennomsnittlige statlige tilskuddsandelen per boenhet fra 35 pst. til 50 pst. av den maksimale godkjente anleggskostnaden f.o.m. 2014, fordelt på hhv. 45 pst. per omsorgsbolig og 55 pst. per sykehjemsplass. Tilskudd til fellesareal i tilknytning til eksisterende omsorgsboliger som er nødvendig for å kunne yte heldøgnstjenester og lokaler for dagaktivitetstilbud, foreslås også økt til inntil 55 pst. av godkjente anleggskostnader. Kommunenes investeringer i omsorgsboliger og sykehjem inngår i momskompensasjonsordningen for kommunesektoren. Medregnet denne kompensasjonen vil staten kunne dekke om lag 70 pst. av godkjente anleggskostnader.

Det foreslås samtidig å øke den maksimale godkjente anleggskostnaden per boenhet til fra 2,885 til 3,3 mill. kroner i pressområder for å avhjelpe kommuner med særskilt høyt kostnadsnivå. Den maksimale godkjente anleggskostnaden i ordningen, som utgjør beregningsgrunnlaget for tilskuddet, foreslås differensiert etter kostnadsnivået i kommunene. Dette vil skje ved å ta utgangspunkt i en forenklet versjon av soneinndelingen som Husbanken legger til grunn for bostøtteordningen, der det viktigste kriteriet er variasjon i tomttekostnader. Ved vurdering av hvilke prosjekter som kvalifiserer for økt anleggskostnad, vil det også bli sett hen til kommunenes faktiske kostnader ved anskaffelse av tomten. For kommuner utenfor pressområdene videreføres forslaget i Gul bok 2014 om maksimal godkjent anleggskostnad med 2,885 mill. kroner per enhet.

Økningen av tilskuddsandelen og hevingen av godkjente anleggskostnader i pressområdene fører til at de maksimale tilskuddssatsene økes til 1 485 000 kroner per omsorgsbolig og 1 815 000 kroner per sykehjemsplass i pressområder, og til 1 298 250 kroner per omsorgsbolig og 1 586 750 kroner per sykehjemsplass i landet for øvrig.

Det legges til grunn at de foreslåtte satsøkningene medfører at flere kommuner søker om investeringstilskudd, og tilsagnsrammen foreslås derfor økt svarende til ytterligere 500 heldøgns omsorgsplasser, til 2 500 plasser totalt i 2014. Dette innebærer en tilsagnsramme for 2014 på 3 865,6 mill. kroner, som er 1 845,6 mill. kroner høyere enn foreslått i Gul bok 2014. Tilsagnsram-

men vil komme til utbetaling over 5 år. Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 92,3 mill. kroner. Tilsagnsfullmakten foreslås økt med 1 753,3 mill. kroner til 5 277 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 64 (Ny) Kompensasjon renter og avdrag

Det vises til omtale under kap. 586, post 63, der det foreslås at tilskuddsordningen overføres fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til Helse- og omsorgsdepartementet. Tilskuddene som gis over posten er knyttet til omsorgsbolig- og sykehjemsprosjekter som fikk oppstartstilskudd under *Handlingsplan for eldreomsorgen 1998–2003* og *Opptrappingsplanen for psykisk helse 1999–2004*.

Rentefastsettelsen i Husbanken tar utgangspunkt i gjennomsnittrenten på norske statskasserveksler, tillagt 0,5 prosentpoeng. I Gul bok 2014 er det foreslått å øke påslaget for Husbanken med 0,25 prosentpoeng til 0,75 prosentpoeng fra 1. mars 2014. Det foreslås å øke dette ytterligere med 0,5 prosentpoeng til 1,25 prosentpoeng fra samme dato. Dette gir økte utbetalinger til rentekompensasjon. Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 56,6 mill. kroner.

Post 71 Frivillig arbeid mv.

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 15 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 764, post 72 økes tilsvarende, jf. omtale der.

Kap. 763 Rustiltak

Post 61 Kommunalt rusarbeid

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 343 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 571, post 60 reduseres tilsvarende. I Gul bok 2014 ble det foreslått en særskilt styrking av rusfeltet med 40 mill. kroner. Til sammen innebærer dette økte øremerkede tilskudd til rusfeltet på 383 mill. kroner fra 2013 til 2014.

I Prop. 1 S (2012–2013), jf. Innst. 11 S (2012–2013) ble 333 mill. kroner i øremerket tilskudd til kommunalt rusarbeid på kap. 763, post 61 innlemmet i kommunenes frie inntekter på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett kap. 571, post 60. Det foreslås at innlemmingen reverseres fra og med 2014 og at 343 mill. kroner flyttes fra kap. 571, post 60 til kap. 763, post 61 Kommunalt rusarbeid.

Lovpålagte oppgaver forutsettes som hovedregel finansiert gjennom kommunenes frie inntekter. Utfordringsbildet tilsier imidlertid at bruk av øremerkede tilskudd likevel er nødvendig på rusfeltet. Videre er det en utfordring at de økonomiske virkemidlene i samhandlingsreformen er innført for somatikk, men ikke for rusbehandling og psykisk helsevern. Det er derfor behov for å gi kommunene økonomiske insentiver som bidrar til å prioritere rusfeltet.

Det foreslås å målrette tilskuddet til en gradvis oppbygging av kapasitet i kommunene etter samme modell som i 2012. Tilskuddet skal bidra til en reell kapasitetsøkning i det samlede kommunale arbeidet på rusmiddelfeltet, herunder åpne flere mottakssentre i de større byene, sømløs overgang fra avrusing til rehabilitering og ettervern fra første dag etter endt avrusing og behandling, supplert med øvrige hjelpetiltak. Bevilgningen ses i sammenheng med tilskudd til utvikling og utprøving av samhandlingsmodeller på rusfeltet og tilskudd til samarbeid om utskrivningsklare pasienter.

Øremerkingen skal ikke være en permanent løsning, men må tilpasses måloppnåelse i opptrappingsplanen og gjennomføringen av samhandlingsreformen.

Kap. 764 Psykisk helse

Post 72 Utviklingstiltak

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 42,8 mill. kroner.

- 24,8 mill. kroner til å reversere foreslått kutt på posten i Gul bok 2014
- 3 mill. kroner til Fontenehusene
- 15 mill. kroner fra kap. 761, post 71, knyttet til Kirkens SOS

Reversering av foreslått kutt i Psykisk helse i skolen mv.

Skolen er en viktig arena for å forebygge og fremme god helse, blant annet fordi det her er mulig å treffe hele populasjonen av barn og unge. Frafall i videregående skole er et betydelig problem. Økningen i uføretrygdene med bakgrunn i psykiske lidelser er størst blant unge. Mellom 150 000 og 200 000 barn og unge har nedsatt funksjon på grunn av psykiske vansker.

Ordnningen Psykisk helse i skolen er foreslått avvirket i Gul bok 2014. Det foreslås å reversere avviklingen og bevilge 17,6 mill. kroner til ordningen i 2014. Gjennomførte evalueringer av pro-

grammene i ordningen viser at det er enkelte utfordringer. Innretningen på ordningen skal derfor gjennomgås med sikte på å møte utfordringene som skisseres i disse evalueringene. Det må arbeides for at tiltakene får mer varig effekt i skolen.

Videre ble det i Gul bok 2014 foreslått å redusere bevilgningen på posten med ytterligere om lag 7 mill. kroner. Dette foreslås reversert. Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 7,2 mill. kroner.

Arbeid og psykisk helse

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 3 mill. kroner til Fontenehusene. Fontenehusene yter et lavterskeltilbud som skal bidra til at brukerne får mer styring over eget liv og blir aktive deltakere på flere samfunnsarenaer. En rapport fra Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid viser at brukerne er svært tilfredse med tilbudet, og at en høy andel ønsket å komme seg ut i arbeid igjen. Det er samtidig behov for å styrke samarbeidet NAV har med Fontenehusene slik at det er mulig å få enda større effekt av arbeidet.

Kirkens SOS

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 15 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 761, post 71 reduseres tilsvarende. Tilskuddet til organisasjonen foreslås derfor flyttet til kap. 764, post 72. Midlene skal nyttes til arbeidet med organisasjonens heldøgns krisetjeneste. Kirkens SOS er en sammenslutning av 13 selvstendige SOS-sentre rundt i landet, og er en av Norges største krisetjenester.

Arbeid mot selvmord og selvskading

Arbeidet med handlingsplan mot selvmord og selvskading varslet i Gul bok 2014, er forsinket. Regjeringen tar sikte på at en faglig god handlingsplan kan legges fram så raskt som mulig.

Kap. 770 Tannhelsetjenester

Post 70 Tilskudd

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 5 mill. kroner til fylkeskommunenes tannhelsetilbud til tortur- og voldsutsatte og pasienter med sterk angst for tannbehandling (odontofobi).

Med bakgrunn i anmodningsvedtak fra Stortinget ved behandlingen av St. meld. nr. 35 (2006–

2007) *Om framtidens tannhelsetjenester*, er det gradvis bygget opp et tannhelsetilbud til tortur- og voldsutsatte og til pasienter med odontofobi. Tilbudet organiseres av fylkeskommunene og omfatter egne team i fylkeskommunenes tannhelsetjeneste der både psykologer og tannleger inngår. I 2013 utgjør samlet tilskudd til formålet om lag 12 mill. kroner. I Gul bok 2014 foreslås det å styrke tilbudet med 6 mill. kroner. Det er behov for å bygge opp tilbudet ytterligere. De aktuelle personer har store tannhelseproblemer, og mange er ikke i stand til å motta tannbehandling uten samtidig å få behandlet sin angst for tannbehandling. Forslaget innebærer at samlet bevilgning til tannhelsetilbud til tortur- og voldsutsatte og odontofobi øker fra 12 mill. kroner i 2013 til 23 mill. kroner i 2014.

Det vises til omtale av inndekning på kap. 2711 Spesialisthelsetjeneste mv., post 72 Tannbehandling.

Kap. 781 Forsøk og utvikling mv.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås ikke 75 mill. kroner til oppstart av nytt bygg for Norsk helsearkiv og sentraldepot for Arkiverket, jf. omtale under kap. 2445, post 31. I forprosjektet er det utredet en kostnadsramme på 808 mill. kroner, men det er ennå ikke gjennomført ekstern kvalitetssikring (KS2) av prosjektet. Regjeringen mener at det bør gjennomføres ekstern kvalitetssikring (KS2) av prosjektet før det tas stilling til eventuell oppstart.

Kap. 2711 Spesialisthelsetjeneste mv.

Post 70 Spesialisthjelp

Folketrygdens utgifter og inntekter er gjennomgått på nytt basert på regnskapstall t.o.m. 30. september 2013. På bakgrunn av dette er forslaget til bevilgning for 2014 redusert med 10 mill. kroner.

Post 71 Psykologhjelp

Folketrygdens utgifter og inntekter er gjennomgått på nytt basert på regnskapstall t.o.m. september 2013. På bakgrunn av dette er forslaget til bevilgning for 2014 redusert med 2 mill. kroner.

Post 72 Tannbehandling

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 55 mill. kroner. Endringene er knyttet til:

- 15 mill. kroner til styrking av ny stønadsordning til tannløse
- 20 mill. kroner til styrking av stønad til tannbehandling ved munntørighet
- 80 mill. kroner i redusert bevilgning ved å avvikle gratis tannhelsekontroll for eldre over 75 år
- 100 mill. kroner i økt anslag fordi det er registrert en større økning i behandlinger med refusjoner enn tidligere anslag

I Gul bok 2014 ble det foreslått å styrke tannhelsefeltet med 40 mill. kroner i forbindelse med utfasing av særfradragssystemet for store sykdomsutgifter. Styrkingen fordeler seg med:

- 30 mill. kroner i ny stønadsordning til behandling med implantatfestede proteser for personer uten egne tenner i underkjeven
- 10 mill. kroner til tannhelsehjelp til personer med medisinske sykdommer eller lidelser, og som har store tannhelseproblemer.

Det foreslås å videreføre særfradrag for store sykdomsutgifter på 2013-nivå, jf. Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014), samtidig som ovennevnte styrking av tannhelsefeltet opprettholdes. I tillegg foreslås det at folketrygdens stønad til personer som opplever store tannhelseproblemer styrkes ytterligere med 40 mill. kroner til nye tiltak på tannhelsefeltet, fordelt med:

- 15 mill. kroner til personer som er helt eller delvis tannløse
- 20 mill. kroner til tannbehandling ved munntørighet
- 5 mill. kroner over kap. 770, post 70 til tortur- og voldsutsatte og pasienter med odontofobi

Styrking av ny stønadsordning til helt eller delvis tannløse personer

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 15 mill. kroner til økt stønad for personer som er helt eller delvis tannløse. Forslaget er en utvidelse av den nye ordningen som ble foreslått i Gul bok 2014, med innføring fra 1. januar 2014. Ny stønadsordning til personer som er helt eller delvis tannløse gjelder dem som ikke har mulighet for å bruke løstsittende protese i underkjeven. Forslaget er fordelt på følgende:

- 10 mill. kroner til forbedring av ny stønadsordning som er foreslått i Gul bok 2014 til behandling med implantatfestede proteser i underkjeven for personer uten egne tenner i underkjeven. Dette forslaget innebærer refusjon på 75 pst. av honorartakst. Det foreslås å øke refu-

- sjonen til 100 pst. av honorartakst. I beløp utgjør det om lag 10 000 kroner per person.
- 5 mill. kroner til stønad til nødvendig behandling med ny protese i overkjeven. Forslaget gjelder dem som faller inn under ovennevnte stønadsordning til proteser i underkjeven, og som er helt eller delvis tannløse i overkjeven. Kostnadsanslaget tar bl.a. utgangspunkt i at behandlingen ikke krever implantatforankring, og er derfor lavere enn anslaget for behandling av underkjeven.

Styrking av stønad til tannbehandling ved munntørrhet

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 20 mill. kroner for å øke folketrygdens stønad til tannbehandling til personer med omfattende munntørrhet. Personer med omfattende munntørrhet kan i dag få stønad fra folketrygden dersom munntørrheten skyldes enten sykdom, aldring eller bivirkninger ved bruk av legemidler. Munntørrhet er ofte noe den enkelte selv ikke kan hindre. For mange medfører munntørrhet ekstra utvikling av karies og økt behov for tannbehandling, samt plager med å spise og snakke. Stønadene er imidlertid begrenset til om lag 50–75 pst. av honorartakst, avhengig av type behandling. Det foreslås 20 mill. kroner til dette formålet, noe som gjør det mulig å øke stønaden til et nivå på om lag 70–80 pst. av honorartakst.

For omtale av tannhelseteam til tortur- og voldsutsatte og pasienter med odontofobi vises det til omtale under kap. 770 Tannhelsetjenester, post 70 Tilskudd.

Avvikling av gratis tannhelsekontroll for eldre over 75 år

Det foreslås å avvikle ordning med økonomisk stønad til tannhelsekontroll for eldre over 75 år fra 1. januar 2014. Dette gir en besparelse på 80 mill. kroner. Gratis tannhelsekontroll for eldre over 75 år ble innført 1. juli 2013. Formålet var å sikre regelmessig tannhelsekontroll hos eldre, for å forhindre uheldig og uverdlig forfall av tannhelsen.

Mange eldre har et etablert mønster med å oppsøke tannhelsetjenesten regelmessig, og det

er behandlingen, og ikke undersøkelsen, som utgjør de største utgiftene for den enkelte. Det er dessuten sannsynlig at mange over 75 år får stønad til tannbehandling fra folketrygden på grunnlag av medisinske tilstander eller lidelser, eller på grunnlag av tannhelse sykdommer eller skader, jf. ovennevnte forslag om styrking av stønadsordninger.

Anslagsendring

Folketrygdens utgifter og inntekter er gjennomgått på nytt basert på regnskapstall t.o.m. september 2013. Det er bl.a. registrert en større økning i behandlinger med refusjoner enn tidligere anslag. På bakgrunn av dette er forslaget til bevilgning for 2014 økt med 100 mill. kroner.

Post 76 Private laboratorier og røntgeninstitutt

Folketrygdens utgifter og inntekter er gjennomgått på nytt basert på regnskapstall t.o.m. september 2013. På bakgrunn av dette er forslaget til bevilgning for 2014 økt med 5 mill. kroner.

Det foreslås å øke kjøp av MR-undersøkelser fra private radiologiske virksomheter. Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 15 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 732, postene 72–75.

Samlet er forslaget til bevilgning for 2014 økt med 20 mill. kroner.

Kap. 2751 Legemidler mv.

Post 70 Legemidler

Legemidler vurdert for forhåndsgodkjent refusjon som ikke har blitt prioritert i budsjettframlegget

Statens legemiddelverk har fullmakt til å innvilge forhåndsgodkjent refusjon for et legemiddel dersom utgiftsvekst for trygden er under den såkalte bagatellgrensen, jf. legemiddelforskriften § 14–15. Dersom forventet utgift etter fem år overstiger 5 mill. kroner, må saken sendes Helse- og omsorgsdepartementet for videre behandling og prioritering.

Enkelte legemidler har ikke blitt ikke prioritert innenfor et samlet budsjettframlegg, jf. tabellen nedenfor.

Tabell 2.5 Legemidler – vurderte og ikke prioriterte

Legemiddel	Utgift år 1 (mill. kr)	Utgift år 5 (mill. kr)	Bruksområde	Individuell refusjon
Pramipexol (Sifrol)	8	102	Restless legs syndrom	Kan søke
Memantin (Ebixa)	3,5	7	Alzheimer	Kan søke
Acetylsalisylsyre	82	90	Blodpropp	Kun egenbetaling
Ranibizumab (Lucentis)	3,1	33–59	Våt aldersrelatert makuladegenerasjon	I hovedsak syke- husbehandling
Sitagliptin (Januvia, Janumet)	2,1	9,5	Diabetes 2	Kan søke
Sum	98,7	241,5–267,5		

Helse- og omsorgsdepartementet har i brev til Statens legemiddelverk av 7. mai 2012 opplyst at departementet har valgt ikke å prioritere acetylsalisylsyre, som er svært billig for den enkelte. Som det framkommer av tabellen er det mulig å søke om individuell refusjon for pramipexol, memantin og sitagliptin. Det ytes ikke individuell refusjon til ranibizumab, men denne behandlingen foregår i all hovedsak i sykehus og finansieres av helseforetakene.

Anslagsendring

Folketrygdens utgifter og inntekter er gjennomgått på nytt basert på regnskapstall t.o.m. september 2013. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 175 mill. kroner. Bakgrunnen for dette er nedjustering av forventet volumvekst i 2014. Feilføringer knyttet til oppgjørsløsningen mellom Helfo og apotekene ga et for høyt anslag for volumveksten. Det nye anslaget er korrigert for denne feilen.

Post 72 Medisinsk forbruksmateriell

Folketrygdens utgifter og inntekter er gjennomgått på nytt basert på regnskapstall t.o.m. september 2013. På bakgrunn av dette er forslaget til bevilgning for 2014 redusert med 35 mill. kroner.

Kap. 2752 Refusjon av egenbetaling

Post 70 Egenandelstak 1

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 142 mill. kroner:

- 37 mill. kroner i redusert bevilgning ved å heve bagatellgrensen for utbetalinger på helserefusjonsområdene fra 100 til 200 kroner.

- 110 mill. kroner i redusert bevilgning som følge av anslagsendring.
- 5 mill. kroner i økt bevilgning som følge av forslag om økt kjøp av MR-undersøkelser fra private radiologiske virksomheter. Det vises til omtale under kap. 732, postene 72–75.

Bagatellgrense

Det foreslås å endre folketrygdlovens § 22–19 slik at den generelle bagatellgrensen for utbetalinger på helserefusjonsområdene heves fra 100 til 200 kroner. Forslaget innebærer at tilgodehavende beløp fra ulike refusjonsområder som beløper seg til mindre enn 200 kroner, ikke skal utbetales. Tilgodehavende beløp kan slås sammen og utbetales dersom de til sammen overstiger bagatellgrensen på 200 kroner. Retten til å kreve sammenslåing gjelder også på tvers av de ulike refusjonsområdene i folketrygdloven kapittel 5. Forslaget innebærer reduserte utgifter for folketrygden med anslagsvis 37 mill. kroner.

Anslagsendring

Folketrygdens utgifter og inntekter er gjennomgått på nytt basert på regnskapstall t.o.m. september 2013. På bakgrunn av dette er forslaget til bevilgning for 2014 redusert med 110 mill. kroner. Reduksjonen kan knyttes til nedgang i refusjon av egenbetaling for legemidler på blå resept, noe som kan ha sammenheng med bedre oppfølging av ordningen ved innføring av e-resept. Dette fører til at det ikke betales flere egenandeler enn det som er korrekt per resept og innenfor 3 måneders forbruk av legemidler.

Post 71 Egenandelstak 2

Folketrygdens utgifter og inntekter er gjennomgått på nytt basert på regnskapstall t.o.m. september 2013. På bakgrunn av dette er forslaget til bevilgning for 2014 redusert med 1 mill. kroner.

Kap. 2755 Helsetjenester i kommunene mv.*Post 62 Fastlønsordning fysioterapeuter*

Folketrygdens utgifter og inntekter er gjennomgått på nytt basert på regnskapstall t.o.m. september 2013. På bakgrunn av dette er forslaget til bevilgning for 2014 økt med 5 mill. kroner.

Post 70 Allmennlegehjelp

Folketrygdens utgifter og inntekter er gjennomgått på nytt basert på regnskapstall t.o.m. september 2013. På bakgrunn av dette er forslaget til bevilgning for 2014 økt med 11 mill. kroner.

Post 71 Fysioterapi

Folketrygdens utgifter og inntekter er gjennomgått på nytt basert på regnskapstall t.o.m. september 2013. På bakgrunn av dette er forslaget til bevilgning for 2014 redusert med 30 mill. kroner.

Kap. 2756 Andre helsetjenester*Post 70 Helsetjenester i annet EØS-land*

Folketrygdens utgifter og inntekter er gjennomgått på nytt basert på regnskapstall t.o.m. september 2013. På bakgrunn av dette er forslaget til bevilgning for 2014 økt med 4 mill. kroner.

Post 71 Helsetjenester i utlandet mv.

Folketrygdens utgifter og inntekter er gjennomgått på nytt basert på regnskapstall t.o.m. september 2013. På bakgrunn av dette er forslaget til bevilgning for 2014 redusert med 20 mill. kroner.

Post 72 Helsetjenester til utenlandsboende

Folketrygdens utgifter og inntekter er gjennomgått på nytt basert på regnskapstall t.o.m. september

2013. På bakgrunn av dette er forslaget til bevilgning for 2014 økt med 35 mill. kroner.

Kap. 2790 Andre helsetiltak*Post 70 Bidrag*

Folketrygdens utgifter og inntekter er gjennomgått på nytt basert på regnskapstall t.o.m. september 2013. På bakgrunn av dette er forslaget til bevilgning for 2014 redusert med 15 mill. kroner.

2.3.8 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet**Kap. 820 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet***Post 01 Driftsutgifter*

Regjeringen foreslår å redusere tilleggskvoten for overføringsflyktninger med 500 personer sammenlignet med Gul bok 2014, jf. omtale under kap. 821, post 60. Forslaget til bevilgning på kap. 820, post 01 reduseres derfor med 3,7 mill. kroner.

Kap. 821 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere*Post 60 Integreringstilskudd, kan overføres*

Bosetting av flyktninger er en stor utfordring for stat og kommuner. Flyktninger med lovlig opphold i Norge har de siste årene måttet vente stadig lenger i mottak før de kan bosette seg i en kommune og komme i gang med introduksjonsprogram. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet vil derfor utrede hvordan bosettingsarbeidet kan effektiviseres og hvordan tilskuddsordningene bør innrettes. Utredningen må ses i sammenheng med andre utredninger og tiltak, blant annet på utlendingsfeltet.

Regjeringen foreslår å forenkle integreringstilskuddsordningen ved å avvikle skoletilskuddet fra 1. januar 2014. Midlene fra skoletilskuddet, til sammen 75,2 mill. kroner, foreslås brukt til å øke satsene i integreringstilskuddet. Integreringstilskuddssatsen for år 1 for barn foreslås økt til samme nivå som for voksne. I tillegg foreslås mindre økninger i flere av de andre satsene.

De foreslåtte satsene for integreringstilskuddet for 2014 framgår av tabell 2.6:

Tabell 2.6 Satser for integreringstilskuddet

Bosettingsår	Satser 2014 Forslag i Prop. 1 S	Satser 2014 Forslag i Tillegg 1
År 1 (enslige voksne)	225 000	225 000
År 1 (andre voksne)	175 000	177 000
År 1 (enslige mindreårige)	175 000	177 000
År 1 (barn)	155 000	177 000
År 2	200 000	200 000
År 3	142 200	142 600
År 4	80 000	80 000
År 5	70 000	70 000
Sum (enslige voksne)	717 200	717 600
Sum (andre voksne)	667 200	669 600
Sum (enslige mindreårige)	667 200	669 600
Sum (barn)	647 200	669 600

I Gul bok 2014 er det lagt til grunn en tilleggs-kvotepå 1 000 overføringsflyktninger fra Syria i 2014. Regjeringen foreslår å redusere denne tilleggskvoten til 500 personer. Det vil fortsatt være rom for å prioritere 1 000 flyktninger fra Syria innenfor det totale antallet overføringsflyktninger i 2014. Forslaget innebærer at utgiftene til integreringstilskudd reduseres med 79,7 mill. kroner i 2014. Det påvirker også bevilgningene på flere andre utgifts- og inntektsposter, jf. omtaler under kap. 821, post 61 og kap. 820, 822, 854 og 3821 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, kap. 440, 490 og 3490 under Justis- og beredskapsdepartementet og kap. 167 under Utenriksdepartementet.

Nedjusterte prognoser for utbetaling av integreringstilskudd tilsier en ytterligere reduksjon i bevilgningsforslaget sammenlignet med Gul bok 2014.

Regjeringen foreslår etter dette at kap. 821, post 60 samlet reduseres med 110 mill. kroner.

Post 61 Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, overslagsbevilgning

Som følge av forslaget om redusert tilleggskvotepå 1 000 overføringsflyktninger reduseres bevilgningsforslaget på kap. 821, post 61 med 0,4 mill. kroner.

Post 62 Kommunale innvandrertiltak

Det foreslås å endre innretningen på tilskuddsordningen til regionale etablerersentre for innvandrere sammenlignet med Prop. 1 S (2013–2014). Formålet skal være å styrke og utvikle det ordinære etablerertilbudet i kommuner og fylkeskommuner slik at det bedre kan legges til rette for etablerervirksomhet for innvandrere og dermed skape økt sysselsetting og vekst. Kommuner og fylkeskommuner med ordinært etablerertilbud kan søke om tilskudd. Buskerud fylkeskommunes Nasjonalt senter for flerkulturell verdiskaping (NSFV) skal ikke ha en særskilt rolle.

Post 71 Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet

Regjeringens forslag til fordeling av tilskudd til nasjonale ressursmiljø på integreringsfeltet framgår av tabell 2.7.

Tabell 2.7 Tilskudd til nasjonale ressursmiljø

Organisasjon	Tilskudd Forslag i Prop. 1 S	Tilskudd Forslag i Tillegg 1
Antirasistisk senter (ARS)	2 175 000	2 175 000
Human Rights Service (HRS)	500 000	900 000
Innvandrernes Landsorganisasjon (INLO)	850 000	800 000
Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA)	1 265 000	1 265 000
Minotenk – minoritetspolitisk tenketank	750 000	750 000
MiRA – Ressurssenter for innvandrere- og flyktningkvinner	1 300 000	1 450 000
Multikulturelt Initiativ- og Ressursnettverk (MiR)	500 000	200 000
Norsk Organisasjon for Asylsøkere (NOAS)	1 970 000	1 970 000
Organisasjonen mot offentlig diskriminering (OMOD)	1 640 000	1 440 000
Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF)	1 850 000	1 850 000
LIM – Likestilling, integrering, mangfold	700 000	700 000
Utrop	500 000	500 000
Totalt	14 000 000	14 000 000

Kap. 3821 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere

Post 01 Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter

Som følge av forslaget om redusert tilleggskvote for overføringsflyktninger reduseres bevilgningsbehovet på posten med 42,9 mill. kroner. I motsatt retning trekker endringene i integreringstilskuddssatsen for år 1, jf. omtale under kap. 821, post 60.

Forslaget til bevilgning på kap. 3821, post 01 reduseres med 34,4 mill. kroner.

Post 02 Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter

Som følge av forslaget om redusert tilleggskvote for overføringsflyktninger reduseres forslaget til bevilgning på kap. 3821, post 02 med 0,8 mill. kroner.

Kap. 822 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Post 60 Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Prognosen for antall asylankomster er oppjustert fra det som lå til grunn for Gul bok 2014. Dette tilsier et økt bevilgningsbehov på 80,8 mill. kroner for utbetaling av tilskudd til opplæring i norsk og

samfunnskunnskap. I motsatt retning trekker forslaget om redusert tilleggskvote for overføringsflyktninger.

Forslaget til bevilgning på kap. 822, post 60 økes med 74,4 mill. kroner.

Kap. 3822 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Post 01 Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter

Prognosene for antall asylankomster er oppjustert fra det som lå til grunn for Gul bok 2014. Dette gir økte utgifter til norskopplæring i mottak.

Forslaget til bevilgning på kap. 3822, post 01 økes med 46,4 mill. kroner.

Kap. 841 Samliv og konfliktløsning

Post 70 Tilskudd til samlivstiltak, kan nyttes under kap. 858 post 01

Ordningen med tilskudd til samlivstiltak er foreslått avvirket i Prop. 1 S (2013–2014). Regjeringen legger stor vekt på forebyggende tiltak i familiepolitikken og ønsker å opprettholde tilskuddsordningen med samme mål som i 2013, jf. nærmere omtale i Prop. 1 S (2012–2013). Ordningens overordnede mål er å støtte opp om samlivet i parforhold og forebygge familie- og samlivsopløsning.

Forslaget til bevilgning på kap. 841, post 70 økes med 4 mill. kroner.

Kap. 842 Familievern

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Regjeringen foreslår å styrke familievern tjenestenes forebyggende arbeid for å sikre gode oppvekstvilkår og tidlig innsats tilpasset den enkelte families behov.

Forslaget til bevilgning på kap. 842, post 01 økes med 3 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det er i Gul bok 2014 foreslått å bevilge 5,8 mill. kroner for å styrke behandlingstilbudet til unge voldsutøvere og barn utsatt for vold og seksuelle overgrep. Regjeringen legger stor vekt på at behandlingstilbudet for denne gruppen er solid, og det foreslås derfor å omdisponere ytterligere 2 mill. kroner til formålet fra tiltaket omfangsundersøkelser om vold mot barn, jf. omtale under kap. 854, post 21. Midlene foreslås benyttet til et samarbeidsprosjekt med stiftelsen Alternativ til vold for å styrke behandlernes kompetanse på vold og seksuelle overgrep, og til å øke familievern tjenestenes behandlingsskapasitet på området.

Forslaget til bevilgning på kap. 842, post 21 økes med 2 mill. kroner.

Kap. 844 Kontantstøtte

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Antall kontantstøttemottakere til og med september 2013 er noe høyere enn lagt til grunn i Gul bok 2014. På denne bakgrunn oppjusteres anslått antall mottakere i 2013 og 2014. Dette øker bevilgningsbehovet med 30 mill. kroner i 2014.

Regjeringen foreslår å videreføre satsen for maksimal foreldrebetaling for en barnehageplass på samme reelle nivå som i 2013. Videre foreslår Regjeringen å reversere opptrappingen til to barnehageopptak som er foreslått i Gul bok 2014. Dette forventes å redusere etterspørselen etter barnehageplasser og øke utgiftene til kontantstøtte med 20 mill. kroner i 2014.

Forslaget til bevilgning på kap. 844, post 70 økes med 50 mill. kroner.

Kap. 845 Barnetrygd

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Regjeringen foreslår å avvikle finnmarks- og svalbardtillegget i barnetrygden fra 1. januar 2014. Avviklingen anslås å gi en innsparing på 80 mill. kroner i 2014.

Medianinntekten etter skatt for husholdninger med barn i Finnmark ligger over landsgjennomsnittet. Beregninger viser at medianinntekten i fylket fortsatt vil ligge over landsgjennomsnittet dersom finnmarkstillegget fjernes. Regjeringen mener på denne bakgrunn at tillegget kan fjernes uten store negative fordelingsvirkninger.

Nye anslag for forventet antall barn med barnetrygd i 2014 tilsier isolert sett at bevilgningen oppjusteres med 30 mill. kroner.

Forslaget til bevilgning på kap. 845, post 70 reduseres samlet med 50 mill. kroner.

Kap. 846 Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 50

Det er i Gul bok 2014 foreslått å bruke 4 mill. kroner til å etablere en nasjonal veiledningstjeneste og utvikle et landsdekkende program mot seksuell trakassering. Det foreslås at dette tiltaket likevel ikke gjennomføres i 2014. Regjeringen vil arbeide for likestilling og et bedre diskrimineringsvern for alle.

Forslaget til bevilgning på kap. 846, post 21 reduseres med 4 mill. kroner.

Post 60 Tilskudd til likestillingsarbeid i kommunal sektor

Det er i Gul bok 2014 foreslått å bevilge 2 mill. kroner til programmet *Likestilte kommuner* gjennom en egen tilskuddsordning. Videreføring av programmet i 2014 vil ikke bli prioritert, og tilskuddsordningen foreslås derfor avviklet.

Forslaget til bevilgning på kap. 846, post 60 reduseres med 2 mill. kroner.

Post 70 Tilskudd

Det er i Gul bok 2014 foreslått å bevilge 10 mill. kroner til lokalt utviklingsarbeid og prosjekter for likestilling i arbeidslivet og 2 mill. kroner i økt ramme for tilskuddsordningen til familie- og likestillingspolitiske organisasjoner. Det foreslås at dette likevel ikke gjøres i 2014.

Forslaget til bevilgning på kap. 846, post 70 reduseres med 12 mill. kroner.

Post 79 Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, kan overføres

Det har i de senere årene vært relativt store overføringer av ubrukte bevilgninger på denne posten. Det er derfor grunnlag for å redusere bevilgningen for 2014.

Forslaget til bevilgning på kap. 846, post 79 reduseres med 5 mill. kroner.

Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 71

Barnevernsbarns skolegang

Regjeringen foreslår å bevilge 10 mill. kroner til tiltak rettet mot å gi barn under barnevernets omsorg bedre tilpasset skolegang, blant annet ved å styrke samarbeidet mellom skole og barnevern slik at flere barn i barnevernet fullfører sin skolegang.

Omfangsundersøkelser av vold mot barn

I Gul bok 2014 er det foreslått 3,5 mill. kroner til omfangsundersøkelser av vold mot barn. Regjeringen ønsker å prioritere konkrete tiltak framfor flere utredninger på dette området, og foreslår derfor at bevilgningen i stedet omfordes til behandlingstilbudet for unge voldsutøvere og stimuleringsmidler til foreldreveiledning og andre omsorgsendrende tiltak, med henholdsvis 2 mill. kroner og 1,5 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 842, post 21 og kap. 854, post 61.

Opplæring i å snakke med barn

I Gul bok 2014 er det foreslått 5,5 mill. kroner til å utarbeide et felles opplæringsprogram og holde felles opplæring for ulike faggrupper i kommunene om å snakke med barn om vold og seksuelle overgrep. Det foreslås at dette tiltaket likevel ikke gjennomføres i 2014.

Til sammen økes forslaget til bevilgning på kap. 854, post 21 med 1 mill. kroner.

Post 61 Utvikling i kommunene

I Gul bok 2014 er det foreslått 2 mill. kroner over kap. 854, post 61 til stimuleringsmidler til foreldre-

veiledning og andre omsorgsendrende tiltak. Foreldreveiledning kan gi foreldre kunnskap om hva som fremmer god tilknytning og gode livsvilkår for barn, og bidrar til å styrke foreldrenes muligheter til å gi sine barn en god, trygg og forutsigbar omsorg. Dette kan forhindre skjevutvikling hos barna. Regjeringen foreslår å omprioritere ytterligere 1,5 mill. kroner til dette formålet, fra kap. 854, post 21. Samlet bevilgning til formålet blir dermed 3,5 mill. kroner.

Forslaget til bevilgning på kap. 854, post 61 økes med 1,5 mill. kroner.

Post 65 Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, overslagsbevilgning

Bevilgningen skal dekke refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak for enslige, mindreårige asylsøkere og flyktninger som blir bosatt i kommunene. Utgiftsnivået på posten avhenger av antall barn som blir bosatt, andelen av de enslige mindreårige som har behov for tiltak fra barnevernet og utgiftene per tiltak.

Det ventes nå at et høyere antall barn blir bosatt i 2013 enn det som lå til grunn for Gul bok 2014. Isolert sett tilsier dette et økt bevilgningsbehov på 22,4 mill. kroner.

Utgiftene på posten har økt sterkt de siste årene. Dette skyldes blant annet at flere barn er blitt omfattet av ordningen og at det gjennomføres dyrere tiltak enn tidligere. I dag får kommunene refundert alle sine utgifter under ordningen utover en egenandel. I Gul bok 2014 ble det foreslått at kommunene kun skulle få refundert 90 pst. av sine utgifter utover egenandelen. For å legge ytterligere til rette for utgiftskontroll og gode økonomiske insentiver i kommunene, foreslås nå denne andelen redusert ytterligere, til 80 pst. av kommunenes utgifter utover egenandelen. Den reduserte refusjonen gjelder også eventuelle krav fra foregående år som behandles i 2014. Forslaget anslås å redusere refusjonsutbetalingene med ytterligere 120 mill. kroner i 2014 sammenlignet med Gul bok 2014. Regjeringen vil vurdere endringer i utformingen av ordningen.

I tillegg reduseres bevilgningsbehovet på posten med 1 mill. kroner på grunn av forslaget om redusert tilleggskvote for overføringsflyktninger.

Til sammen foreslås bevilgningen på kap. 854, post 65 redusert med 98,6 mill. kroner i 2014.

Kap. 3856 Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere

Post 04 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Gjennomsnittlig belegg i omsorgssentrene i 2014 anslås nå til å være 70 barn, noe som er ti flere enn det som er lagt til grunn i Gul bok.

Forslaget til bevilgning på kap. 3856, post 04 økes derfor med 15,5 mill. kroner.

Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 855 post 01

Det er i Gul bok 2014 foreslått å bevilge 11,9 mill. kroner til etablering av et regionalt apparat for gjennomføring av likestillingspolitikken. Regjeringen vil basere likestillingsarbeidet på eksisterende ressursmiljøer. Det foreslås derfor at dette tiltaket likevel ikke gjennomføres i 2014. Regjeringen vil arbeide for likestilling og et bedre diskrimineringsvern for alle.

Forslaget til bevilgning på kap. 858, post 01 reduseres med 11,9 mill. kroner.

Kap. 866 Statens institutt for forbruksforskning

Post 50 Basisbevilgning

SIFO har påbegynt et arbeid med å restrukturere virksomheten som kan forventes å gi en innsparingsgevinst. Det foreslås at bevilgningen reduseres med 3 mill. kroner. Bevilgningsreduksjonen vil kreve ytterligere effektiviseringstiltak i 2014.

Forslaget til bevilgning på kap. 866, post 50 reduseres med 3 mill. kroner.

Kap. 2530 Foreldrepenger

Post 70 Foreldrepenger ved fødsel, overslagsbevilgning

Det har vært en høyere tilgang til foreldrepengeordningen i 3. kvartal 2013 enn lagt til grunn i Gul bok 2014. På denne bakgrunn oppjusteres utgiftsanslaget for 2014 med 110 mill. kroner.

Det foreslås å redusere mødre- og fedrekvoten fra 14 til 10 uker med ikrafttredelse 1. juli 2014. Endringen vil gjelde barn født fra og med denne datoen. Den totale lengden på stønadsperioden og de tre ukene som er forbeholdt mor før fødselen, endres ikke.

Regjeringen mener det er viktig at familiene sikres fleksibilitet og valgfrihet. Den enkelte familie må få velge de løsninger som passer for dem. Mødre- og fedrekvoten i foreldrepengeordningen begrenser foreldrenes valgfrihet. Forslaget om reduserte kvoter innebærer at den delen som er til fri fordeling mellom foreldrene, blir åtte uker lenger.

Det anslås at endringen vil gi en mindretgift på 35 mill. kroner i 2014. Det legges da til grunn at deler av den permisjonen som uten regelendringen ville blitt tatt ut av fedre i 2014, nå vil bli tatt ut av mor. Siden mødre i gjennomsnitt har lavere inntektsgrunnlag enn fedre, gir dette mindretgifter til ordningen.

Helårseffekten av tiltaket antas ikke å være innfasert før i 2020. Denne er anslått til en mindretgift på mellom 130 og 160 mill. kroner.

Til sammen økes forslaget til bevilgning på kap. 2530, post 70 med 75 mill. kroner i 2014.

Post 71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, overslagsbevilgning

Det foreslås at nivået på engangsstønaden ved fødsel og adopsjon økes fra 35 263 kroner, som foreslått i Gul bok, til 37 750 kroner. Forslaget anslås å medføre merutgifter på 25 mill. kroner i 2014 med iverksetting 1. januar 2014.

Forslaget til bevilgning på kap. 2530, post 71 økes med 25 mill. kroner.

Post 72 Feriepenger av foreldrepenger, overslagsbevilgning

På bakgrunn av oppdaterte prognoser reduseres forslaget til bevilgning på kap. 2530, post 72 med 5 mill. kroner i 2014.

Post 73 Foreldrepenger ved adopsjon, overslagsbevilgning

På bakgrunn av oppdaterte prognoser reduseres forslaget til bevilgning på kap. 2530, post 73 med 4 mill. kroner i 2014.

Andre saker

Utredning av ekteskap mellom søskenbarn

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet vil i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet utrede om ekteskap mellom søskenbarn fortsatt bør være tillatt etter norsk ekteskapslov. I utredningen vil en blant annet legge vekt på de helsefaglige aspektene ved søskenbarnekteskap.

Tilsyn med barn i fosterhjem

Stortinget sluttet seg ved behandlingen av Prop. 106 L (2012–2013) til forslaget om å endre dagens regler om tilsyn med barn i fosterhjem. Bakgrunnen for lovforslaget var at den gjeldende ordningen for tilsyn med barn i fosterhjem ikke gir barna et tilstrekkelig tilsyn. Det er dokumentert svikt både i kommunenes oppnevning av tilsynsførere og i kommunenes oppfølging av tilsynsførerne. Lovforslaget innebærer at dagens tilsynsførerordning blir erstattet av et mer profesjonalisert og tydeligere kommunalt forankret tilsynsansvar. Kommunene pålegges til enhver tid å kunne dokumentere at hvert barn i fosterhjem får et forsvarlig tilsyn. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet vil i samsvar med forutsetningene i proposisjonen og Regjeringens sterke vektlegging av barns rettssikkerhet utvikle nærmere regler om innholdet i tilsynet.

Forslaget i Gul bok forutsetter at lovendringen trer i kraft 15. juli 2014. Det ble derfor foreslått å øke kap. 571 Rammetilskudd til kommuner, post 60 Innbyggertilskudd, med 15 mill. kroner.

Regjeringen mener en ikke bør vente unødige med å endre reglene og foreslår at nye regler for styrket tilsyn trer i kraft allerede 1. februar 2014. Regjeringen foreslår derfor at bevilgingen på kap. 571, post 60 økes med ytterligere 15 mill. kroner. Samlet er det med dette foreslått 30 mill. kroner til et forbedret tilsyn med barn i fosterhjem.

2.3.9 Nærings- og fiskeridepartementet

Som følge av endringene i departementsstrukturen opprettes det et nytt Nærings- og fiskeridepartement. Det nye departementet vil bestå av det nåværende Nærings- og handelsdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet, med unntak av kystforvaltning. Videre vil det nye departementet få overført ansvaret for konkurransepolitikk fra Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet og selskapslovgivningen fra Justis- og beredskapsdepartementet. Endringer på kapittel og post som følge av ny departementsstruktur framgår av vedlegg.

Kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet

Post 75 Tilskudd til særskilte prosjekter, kan overføres

Nasjonalt pilegrimssenter i Trondheim ble i 2013 etablert som et permanent senter for å ivareta nor-

ske pilegrimstradisjoner. Senteret ble i 2013 finansiert gjennom støtte fra Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet (1,3 mill. kroner), Miljøverndepartementet (2 mill. kroner) og Nærings- og handelsdepartementet (2 mill. kroner). I Gul bok 2014 er det foreslått å videreføre støtten med 2 mill. kroner over Nærings- og handelsdepartementets budsjett til tiltak for å legge til rette for å bruke pilegrimstradisjonene i reiselivssammenheng. Regjeringen foreslår at støtten over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett avvikles, og at bevilgningen reduseres med 2 mill. kroner.

Kap. 906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard

Post 01 Driftsutgifter

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) har en avgjørende rolle for forvaltning og utnyttelse av mineralressurser og utviklingen av en verdiskapende og bærekraftig mineralnæring. For å ivareta denne rollen foreslår Regjeringen å styrke DMF gjennom økt bemanning, effektivisering, modernisering og forenkling av arbeidsoppgaver. Forslaget til bevilgning for 2014 økes derfor med 4,5 mill. kroner. Økningen foreslås dekket ved en tilsvarende reduksjon på post 30 under samme kapittel.

Post 30 Sikrings- og miljøtiltak, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 4,5 mill. kroner for å dekke inn forslaget om å øke driftsbevilgningen til DMF. Det har vært et underforbruk på denne posten i flere år, og det er overført betydelige beløp til 2012 og 2013. Behovet for sikrings- og miljøtiltak i 2014 vil dekkes av overførte beløp og foreslått bevilgning på 6,5 mill. kroner.

Kap. 917 Fiskeridirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås å slå sammen post 01 og post 45 under Fiskeridirektoratet. Det innebærer at 1,7 mill. kroner flyttes fra tidligere kap. 1030, post 45 til kap. 917, post 01. Videre legges det opp til en generell effektivisering av Fiskeridirektoratets virksomhet. Forslaget til bevilgning for 2014 til drift av Fiskeridirektoratet reduseres derfor med 9,1 mill. kroner, til 366,4 mill. kroner.

Kap. 919 Diverse fiskeriformål

Post 60 Tilskudd til kommuner, kan overføres

I 2013 er det lyst ut 45 nye oppdrettstillatelser. I Gul bok 2014 er det foreslått at vertskommuner for nye oppdrettstillatelser skal motta 4 mill. kroner per tillatelse.

Regjeringen foreslår at kommunene i stedet for et forhåndsfastsatt beløp skal tildeles en andel på 40 pst. av de totale inntektene. For de 30 konsesjonene med et fast vederlag på 10 mill. kroner vil kommunenes andel fortsatt utgjøre 4 mill. kroner. De resterende 15 oppdrettstillatelsene skal tildeles etter en lukket budrunde. Dersom inntektene per konsesjon blir større i denne auksjonen, vil kommunene få en større del av gevinsten enn forslaget i Gul bok 2014.

Regjeringen foreslår at vederlaget fordeles med et likt beløp per tillatelse i de kommunene der tillatelsen lokaliseres. Dersom tillatelsen knyttes til lokaliteter i mer enn én kommune, fordeles beløpet likt mellom de aktuelle kommunene. Tillatelser med fastsatt lokalitet per 1. november 2014 legges til grunn. Dersom det etter dette gjenstår tilsagn om tillatelser som ikke har fastsatt lokalitet, holdes kommunens andel tilbake i påvente av avklaring.

Resultatene fra den lukkede budrunden er ennå ikke kjent, og det er derfor ikke grunnlag for å endre forslaget til bevilgning i Gul bok 2014 på 180 mill. kroner. Det foreslås at det knyttes en merinntektsfullmakt til posten, og at posten tilføyes stikkordet «*kan overføres*».

Post 72 Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 7,2 mill. kroner. Tilskuddet til fiskernes sikkerhetsopplæring gis som en refusjon til opplæringscentre langs kysten. Refusjonen er basert på hvor mange fiskere som gjennomfører og består grunnkurs på det enkelte senteret. Forslaget innebærer at det ikke lenger gis tilskudd til repetisjonskurs og reisestøtte, mens støtten til grunnkurs videreføres.

Post 75 Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, kan overføres

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen til føringstilskudd med 10 mill. kroner. Føringstilskudd administreres av fiskesalgslagene og fordeles etter søknad til ulike ordninger. I 2014 vil tilskudd til føring av fisk og skalldyr fra mottaksstasjoner til produksjonsanlegg prioriteres, mens det

i mindre grad vil bli rom for å videreføre tilskudd til øvrige føringsordninger.

Videre foreslås det å ikke gjeninnføre lineegnetilskuddet som er foreslått i Gul bok 2014 med en bevilgning på 18 mill. kroner. Dette er et driftstilskudd til bruk av et bestemt fangstredskap som gir fiskerne uheldige incentiver og har en usikker økonomisk effekt. Administrasjonskostnadene ved en slik ordning vil være uforutsigbare og ordningen er vanskelig å kontrollere.

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres dermed med 28 mill. kroner, til 39 mill. kroner.

Kap. 920 Norges forskningsråd

Post 50 Tilskudd

Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA)

Regjeringen ønsker å styrke den åpne konkurransearenaen Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) som ved siden av Skattefunnordningen er virkemidlet med bredest nedslagsfelt i næringslivet. BIA skal stimulere til ambisiøse FoU-prosjekter i bredden av norsk næringsliv. Prosjekter fra ulike områder konkurrerer om å få støtte på grunnlag av forskningskvalitet, innovasjonsgrad og verdiskapingspotensial. BIA skiller seg på denne måten fra Forskningsrådets øvrige programmer som retter seg mot spesifikke bransjer eller fag. Regjeringen øker forslaget til bevilgning til BIA for 2014 med 80 mill. kroner.

Virkemidler for regional FoU og innovasjon (VRI)

Forslaget til bevilgning for 2014 til Virkemidler for regional FoU og innovasjon (VRI) reduseres med 10 mill. kroner for å styrke andre forsknings- og næringsformål.

På dette grunnlag økes forslaget til bevilgning på posten med netto 70 mill. kroner, fra 1 452 til 1 522 mill. kroner.

Post 51 Tilskudd marin forskning

Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til marin forskning gjennom Norges forskningsråd med 20 mill. kroner. Av dette foreslås 10 mill. kroner til økt havbruksforskning og 10 mill. kroner til forskning på bioressurser fra havet. Forsknings-satsingen skal bidra til å løse de miljømessige utfordringene i havbruksnæringen og styrke arbeidet med utvikling av nye driftsformer og teknologiske løsninger. Det skal legges vekt på å stimulere teknologi- og kompetanseutveksling mellom offshore, maritim sektor og havbruksnærin-

gen. Videre skal satsingen bidra til økt kunnskap om produksjon av marine ingredienser til mat, fôr og andre spesialprodukter.

Det foreslås samtidig å flytte 22 mill. kroner til kap. 1301, post 50 under Samferdselsdepartementet som følge av endringene i departementsstrukturen.

Samlet reduseres bevilgningen på posten med 2 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014.

Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer

Post 70 Tilskudd

Regjeringen har ikke prioritert midler til norsk deltakelse i EUs nye program for konkurransekraft i små og mellomstore bedrifter, COSME. En deltakelse ville hatt en total kostnad for Norge på om lag 450 mill. kroner for hele perioden fra 2014 til 2020. COSME er en etterfølger etter EU-programmet Competitiveness and Innovation Framework (CIP), der Norge deltar. Evalueringen av CIP viser at dette programmet har vært kostbart for Norge sammenlignet med hvor mye Norge har fått ut av deltagelsen.

På denne bakgrunn reduseres forslaget til bevilgning for 2014 med 35 mill. kroner, fra 89,9 til 54,9 mill. kroner.

Kap. 925 Havforskningsinstituttet

Post 01 Driftsutgifter

Havforskningsinstituttet utvikler målemetoder for miljøeffekter av oppdrett på viltlevende laksefisk. For å øke antallet elver som overvåkes, foreslås det at bevilgningen økes med 5 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014.

Kap. 927 NIFES

Post 01 Driftsutgifter

Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES) kartlegger nivået av fremmedstoffer i fisk for å sørge for at EUs grenseverdier overholdes. Basisundersøkelser av fremmedstoffer i de viktigste kommersielle fiskeartene i Norge gir et viktig kunnskapsgrunnlag. I tillegg gjennomføres det stikkprøvebasert overvåking. For å bidra til økt kartlegging foreslår Regjeringen å øke bevilgningen med 10 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014.

Kap. 928 Marin forskning og utvikling

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

I Gul bok 2014 er det lagt til grunn at den nye fiskeriforskningsavgiften skal gi inntekter på 151 mill. kroner. Med bakgrunn i anslått førstehåndsverdi i norske fiskerier ble avgiftssatsen beregnet til 1,35 pst.

Inntektene fra fiskeriforskningsavgiften foreslås ikke endret, men som følge av nye anslag på førstehåndsverdien er avgiftssatsen redusert til 1,2 pst. Det tas sikte på at avgiftssatsen skal ligge mest mulig fast, men den kan bli justert i de årlige budsjetter. Det er usikkert hvor mye som må avsettes til forskningsfangst etter nye retningslinjer for forskningskvoter. Dersom avsetningen avviker mye fra det som er lagt til grunn i Fiskeri- og kystdepartementets Prop. 1 S (2013–2014), vil avgiftssatsen fra 2. halvår 2014 vurderes endret.

Inntektene fra fiskeriforskningsavgiften fordeles til Havforskningsinstituttet, Fiskeridirektoratet og Nasjonalt institutt for ernærings- og fiskeriforskning på kap. 928, post 21. Det foreslås at 16 mill. kroner av denne bevilgningen benyttes til en søknadsbasert tilskuddsordning rettet mot private og statlige forskningsaktører utenfor fiskeriforvaltningen. Pågående prosjekter som i 2013 mottok forskningskvoter skal prioriteres.

Nærings- og fiskeridepartementet vil evaluere omleggingen av forskningskvotesystemet og innføringen av fiskeriforskningsavgift i 2015.

Post 72 Tilskudd til Nofma

Det foreslås å redusere bevilgningen til markedsarbeid for torsk med 10 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014. Forslaget til bevilgning for 2014 innebærer likevel en økning på 7,2 mill. kroner fra Saldert budsjett 2013.

Kap. 2421 Innovasjon Norge

Post 71 Reiseliv, nettverks- og kompetanseprogrammer, kan overføres

Forslaget til bevilgning til Innovasjon Norges nye program for klyngeutvikling økes med 10 mill. kroner. Det nye programmet bygger på Arena- og Norwegian Centres of Expertise-programmene. Det skal i tillegg etableres et nytt nivå, kalt Global Centers of Expertise, for klynger som er verdensledende innenfor sine respektive verdikjeder. Støtte til viktige aktiviteter og sterkere koblinger til internasjonale kunnskapsmiljøer skal føre til at bedriftenes posisjon forsterkes.

Forslaget til bevilgning til Innovasjon Norges reiselivsarbeid reduseres med 25 mill. kroner, fra 270 til 245 mill. kroner. Regjeringen legger til grunn at Innovasjon Norge prioriterer bruken av midlene slik at de bidrar best mulig til samlet verdiskaping. Reiselivsnæringen kan, i likhet med andre næringer, benytte seg av generelle ordninger under blant annet Innovasjon Norge og Norges forskningsråd. Regjeringens vekstfremmende skattepolitikk vil gjøre det enklere å utvikle og drive egne bedrifter. Dette vil ha positive konsekvenser også for reiselivsbedrifter.

Forslaget til bevilgning til nettverks- og mobiliseringsprosjekter i skogsektoren reduseres med 10 mill. kroner. Det eksisterer en rekke støtteordninger der treforedlingsindustrien kan søke om midler. Norges forskningsråd og Innovasjon Norge vil gi støtte til prosjekter innen treforedling, dersom disse når opp i konkurranse med prosjekter innenfor andre næringer.

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med til sammen 25 mill. kroner, fra 430 til 405 mill. kroner. Dette innebærer likevel en økning av bevilgningen på 3,8 mill. kroner sammenlignet med 2013.

Post 75 Marint verdiskapingsprogram, kan overføres

Forslaget til bevilgning til Marint verdiskapingsprogram reduseres med 34 mill. kroner. Forslaget innebærer at det ikke gis midler til et opplæringsprogram for kvalitetsbehandling av fisk og til teknologisatsing rettet mot hvitfisknæringen. Nærings- og fiskeridepartementet vil vurdere innretningen av verdiskapingsprogrammet for å spisse innsatsen mot prioriterte områder.

Kap. 2426 SIVA

Post 70 Tilskudd

Tilskuddet til SIVA går blant annet til drift av selskapet, inkubatorer og nettverksaktiviteter.

Regjeringen foreslår at tilskuddet reduseres med 5 mill. kroner, fra 49,8 til 44,8 mill. kroner.

Kap. 3917 Fiskeridirektoratet

Post 13 Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner

Inntektene fra salg av de 45 oppdrettsstillatelsene som er lyst ut i 2013 er anslått til 450 mill. kroner. Det er tidligere lagt til grunn at inntektene fra den lukkede budrunden, som er anslått til 150 mill.

kroner, ville bli innbetalt i 2013. Behandlingen av de innkomne budene vil ta lengre tid enn først antatt, og alle vederlagene vil innbetales i 2014. Forslaget til bevilgning for 2014 økes derfor med 150 mill. kroner.

Kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap

Post 96 Salg av aksjer

Mesta AS – fullmakt til salg av aksjer

Mesta AS er et av Norges største selskaper innenfor drift og vedlikehold av vei. Selskapet ble etablert 1. januar 2003, da produksjonsvirksomheten i Statens veivesen ble skilt ut som et eget aksjeselskap og konkurranseutsatt. Selskapet er 100 pst. eid av staten. Statens formål med eierskapet i Mesta AS er rent forretningsmessig.

Mesta AS har den senere tiden gjennomført en omfattende og krevende omstillingsprosess som har bidratt til en lavere kostnadsbase, økt konkurranseevne og en mer fokusert forretningsstrategi. En best mulig videreutvikling for Mesta AS kan trolig oppnås ved at selskapet selges til en kjøper med kjennskap til bransjen. Dette anses også å være den økonomisk mest gunstige løsningen for staten som eier av selskapet. Det er ikke nødvendig med statlig eierskap i Mesta AS for å sikre et fortsatt godt tjenestetilbud, og det foreligger heller ikke andre tungtveiende hensyn som taler for at staten bør eie selskapet.

Et nedsalg kan innebære at staten selger seg helt eller delvis ned i selskapet, gjennom et ordinært salg eller gjennom at selskapet slås sammen med et annet selskap. Et nedsalg vil bli gjennomført dersom dette fremstår som økonomisk mest gunstig for staten som eier.

På denne bakgrunn foreslår Regjeringen at Nærings- og fiskeridepartementet gis fullmakt til å selge alle aksjene i Mesta AS, jf. forslag til vedtak.

Entra Holding AS – fullmakt til salg

Stortinget har samtykket til at eierskapet i Entra Holding AS kan reduseres ned mot 33,4 pst. i forbindelse med et nedsalg og/eller børsnotering av selskapet. Fullmakten har så langt ikke blitt benyttet.

Regjeringen legger opp til å redusere statens direkte eierskap i norsk økonomi og styrke det private eierskapet, og foreslår derfor at Nærings- og fiskeridepartementet gis fullmakt til å selge samtlige aksjer i Entra Holding AS, jf. forslag til vedtak. Den foreslåtte utvidelsen av fullmakten vil

gi større handlingsrom for å vurdere ulike alternativer for nedslag.

På denne bakgrunn foreslår Regjeringen at Nærings- og fiskeridepartementet gis fullmakt til å selge alle aksjene i Entra Holding AS, jf. forslag til vedtak.

Kap. 5656 Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning

Post 85 Utbytte

Det foreslås å øke utbyttet fra Entra eiendom AS med 650 mill. kroner utover forslaget i Gul bok 2014, som er på 158 mill. kroner. Forutsetningen for å ta et ekstraordinært utbytte er at det gjennomføres en privatisering i 2014.

Forslaget til bevilgning for 2014 økes derfor med 650 mill. kroner, fra 10 333,453 mill. kroner til 10 983,453 mill. kroner.

2.3.10 Landbruks- og matdepartementet

Kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 1 mill. kroner, fra 146,3 til 145,3 mill. kroner.

Kap. 1112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet

Post 50 Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet

Midlene på posten tildeles Veterinærinstituttet. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 1,3 mill. kroner. Bevilgningen til drift av sekretariat for medlemsorganisasjonen NORECOPA reduseres til 2012-nivå.

Post 52 Støtte til fagsentrene, Bioforsk

Midlene på posten går til aktivitet ved Bioforsks fagsentre på Fureneset, Tjøtta og Svanhovd. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 1 mill. kroner, til 16,9 mill. kroner.

Kap. 1115 Mattilsynet

Post 01 Driftsutgifter

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 22,6 mill. kroner, til 1 205 mill. kroner.

Arbeidet i Mattilsynet kan effektiviseres og organisatoriske endringer vil bli vurdert. Videre skal muligheter for forenkling av regelverk vurderes, særlig regelverk som Norge ikke er forpliktet til i henhold til EØS-avtalen. Det foreslås at Mattilsynet avslutter testingen av friske storfe for BSE (kugalskap), noe som vil medføre en årlig innsparring på 5 mill. kroner. Det foreslås videre å redusere bevilgningen med ytterligere 7,6 mill. kroner til en generell effektivisering av Mattilsynets arbeid. Det foreslås også å reversere den foreslåtte økningen på 10 mill. kroner som ble foreslått i Gul bok 2014 til Mattilsynets arbeid med markedsadgang for norsk fisk i utlandet.

I forenklingsarbeidet vil Landbruks- og matdepartementet legge vekt på at hensynet til mattrygghet, dyrevelferd og plante- og dyrehelse blir ivare tatt.

Sammenlignet med Saldert budsjett 2013 innebærer forslaget at bevilgningen til Mattilsynet i 2014 økes med 4,8 mill. kroner.

Kap. 1137 Forskning og innovasjon

Post 50 Forskningsaktivitet, Norges forskningsråd

Midlene på posten går til forskningsprogrammer i regi av Norges forskningsråd på landbruks- og matområdet. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 13 mill. kroner, fra 256 til 243 mill. kroner. Dette innebærer likevel en økning på 9,1 mill. kroner fra Saldert budsjett 2013.

Post 51 Basisbevilgninger m.m., Norges forskningsråd

Midlene på posten går til de fem forskningsinstituttene i landbruks- og matsektoren: Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF), Norsk institutt for skog og landskap, Norsk senter for bygdeforskning (Bygdeforskning) og Veterinærinstituttet. I tillegg mottar Nofima AS midler. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 20 mill. kroner, fra 187,8 til 167,8 mill. kroner. Landbruks- og matdepartementet vil vurdere fordelingen mellom instituttene opp mot målene i Regjeringens landbruks- og matpolitikk.

Post 52 (Ny) Innovasjonsaktivitet m.m.

Regjeringen foreslår en ny bevilgning på 5 mill. kroner til innovasjonsaktivitet m.m. Satsingen skal gi grunnlag for et mer robust og framtidsrettet landbruk over hele landet. Vekstbedrifter i

landbruks- og matsektoren skal få mulighet til å delta i inkubatorer hvor det tilbys individuell oppfølging i et miljø med kompetanse på innovasjon og kommersialisering. Satsingen skal også fremme kommersialisering av kunnskap fra forskning.

Post 53 Omstillingsmidler instituttsektoren mv.

På posten gis det blant annet støtte til Veterinærinstituttets flytting til Ås og faglige samarbeidsprosjekter mellom forskningsinstituttene under Landbruks- og matdepartementet. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 1 mill. kroner.

Kap. 1139 Genressurser, miljø- og ressursregistreringer

Post 70 Tilskudd til miljø- og ressurstiltak, kan overføres

Midlene på posten går til tiltak og kunnskapsformidling om bærekraftig landbruk, naturmangfold og redusert forurensning. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 2 mill. kroner, fra 17,9 til 15,9 mill. kroner.

Kap. 1141 Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket

Post 50 Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse

Midlene på posten tildeles Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF). Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 1 mill. kroner, fra 24,7 til 23,7 mill. kroner.

Post 52 Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap

Midlene på posten tildeles i all hovedsak Norsk institutt for skog og landskap. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 5 mill. kroner, fra 101,9 til 96,9 mill. kroner.

Kap. 1143 Statens landbruksforvaltning

Post 01 Driftsutgifter

Forslaget til Statens landbruksforvaltnings driftsbevilgning for 2014 reduseres med 1 mill. kroner, til 184,9 mill. kroner. Forslaget innebærer likevel en økning på 4,5 mill. kroner fra Saldert budsjett 2013.

Post 60 Tilskudd til veterinærdekning

Regjeringen foreslår å avvikle tilskuddet til ekstra veterinærvakter i bynære områder fra 1. juli 2014. Markedet for veterinærtjenester i disse områdene er tilstrekkelig stort til at et tilfredsstillende tilbud kan opprettholdes uten tilskudd. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 2 mill. kroner. Tilskuddet til veterinærdekning vil etter dette være 132,5 mill. kroner, en økning på 2,3 mill. kroner fra Saldert budsjett 2013.

Post 70 Tilskudd til beredskap i kornsektoren, kan overføres

I Stoltenberg II-regjeringens budsjett er det foreslått å bevilge 5 mill. kroner til etablering av et beredskapslager for matkorn. Regjeringen foreslår at det ikke etableres et slikt kornlager. Det er liten grunn til å anta at Norge vil være avspærret fra internasjonale markeder over tid. Norge vil være betalingsdyktige selv ved en betydelig prisoppgang på mathvete, og Norge har i tillegg behov for et relativt beskjedent kvantum.

Videre foreslås det å avvikle beredskapsordningen for mel til bakeribransjen nord for Ofoten/Vestfjorden. Ordningen er en avtale med Norgesmøllene AS om lagring av mel tilsvarende 20 dagers salg i bakeriene. Det bør være mulig for bakeriene i området å ha tilfredsstillende sikkerhet for melforsyningen uten tilskudd fra staten.

Det foreslås at det ikke gis tilskudd til beredskap i kornsektoren i 2014 og at bevilgningen reduseres med 5,4 mill. kroner.

Kap. 1144 Regionale og lokale tiltak i landbruket

Post 77 Regionale og lokale tiltak i landbruket, kan overføres

Midlene over posten skal blant annet bidra til å heve kompetansen i den kommunale landbruksforvaltningen. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 1,2 mill. kroner, til 5,8 mill. kroner.

Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket

Post 71 Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 10 mill. kroner til forbedring av skogsvegnettet. Skogsveger øker tilgjengeligheten til høstbare skogressur-

ser og muligheten for lønnsomt skogbruk. Skogressursene gir grunnlag for verdiskaping i store deler av landet. Et aktivt og bærekraftig skogbruk bidrar til økt opptak og lagring av karbon i norske skoger. Skogen gir også råstoff til fornybar energi og bruk av tre som kan fortrenge fossile utslipp.

Post 72 Tilskudd til økt bruk av tre, kan overføres

Midlene på posten går til Trebasert innovasjonsprogram under Innovasjon Norge. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 8 mill. kroner, fra 29 til 21 mill. kroner.

Post 73 Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, kan overføres

Posten dekker blant annet tilskudd til uttak av råstoff fra skogen til flis- og energiproduksjon. Energiflisordningen ble innført som en midlertidig ordning i forbindelse med Stoltenberg II-regjeringens tiltakspakke i 2009. Ordningen har bidratt til betydelig vekst i biobrenselproduksjonen, fra rundt 60 000 løskubikkmeter skogsflis før 2009 til rundt 880 000 løskubikkmeter skogsflis i 2012. Det har samtidig vært økt utbygging av bioenergianlegg i Norge som har bidratt til økt innenlands etterspørsel etter ulike flis- og biobrenselprodukter.

Sagbruksnæringen har utfordringer med avsetningen av enkelte biprodukter fra trelastproduksjonen, spesielt sagspon. Sagsponet har i dag få alternative anvendelsesområder enn til bioenergi. Energiråstoff fra sagbruksindustrien burde få kunne konkurrere på lik linje med annet biobrensel i dette markedet.

Regjeringen foreslår på denne bakgrunn å utvikle energiflisordningen. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 30 mill. kroner, til 13,5 mill. kroner.

Kap. 1161 Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn

Post 75 Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger

Posten dekker tilskudd til fjellstyrenes oppsyn i statsallmenningene i henhold til § 36 i fjelloven. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 1 mill. kroner, til 8,9 mill. kroner.

Kap. 4115 Mattilsynet

Post 01 Gebyr m.m.

Gebyrene i Mattilsynet er betydelig lavere enn kostnadene med å utføre de gebyrpliktige tjenestene. Regjeringen foreslår å øke gebyrsatsene slik at en større del av Mattilsynets utgifter dekkes gjennom gebyrer. Forslaget til bevilgning for 2014 økes derfor med 30 mill. kroner. Dette vil innebære at standard timesats som gebyrene beregnes ut fra, vil øke fra 543 kroner til om lag 695 kroner.

2.3.11 Samferdselsdepartementet

Kap. 1300 Samferdselsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

I forbindelse med endringene i departementsstrukturen vil det fra 1. januar 2014 bli overført 32 stillinger fra Fiskeri- og kystdepartementet og 1 stilling fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet til Samferdselsdepartementet. Lønns- og driftsutgiftene til disse stillingene er beregnet til 32,4 mill. kroner for Fiskeri- og kystdepartementet og 1 mill. kroner for Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet.

Forslaget til bevilgning på kap. 1300, post 01 for 2014 økes med til sammen 33,4 mill. kroner, mot en reduksjon på 32,4 mill. kroner på kap. 1000 Fiskeri- og kystdepartementet, post 01 Driftsutgifter og en reduksjon på 1 mill. kroner på kap. 1500 Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, post 01 Driftsutgifter, som begge nå avvikes.

Post 70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner

Endringene i departementsstrukturen innebærer at medlemskapet i enkelte internasjonale organisasjoner blir overført fra Fiskeri- og kystdepartementet til Samferdselsdepartementet. Dette gjelder medlemskapet i De faste internasjonale navigasjonskongresser (PIANC), Den internasjonale havnevesensorganisasjonen (IAPH), Den internasjonale organisasjonen av myndigheter for maritim navigasjonsinfrastruktur (IALA) og Bonn-avtalen.

Forslaget til bevilgning på kap. 1300, post 70 for 2014 økes med 0,3 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1001 Deltakelse i internasjonale organisasjoner, post 70 Tilskudd, som nå avvikes.

Post 73 (Ny) Tilskudd til kystkultur

Ansvar for ordningen Tilskudd til kystkultur foreslås overført fra Fiskeri- og kystdepartementet til Samferdselsdepartementet.

Det foreslås en bevilgning på 9,1 mill. kroner på kap. 1300, post 73, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1000 Fiskeri- og kystdepartementet, post 71 Tilskudd til kystkultur, som nå avvikles.

Kap. 1301 Forskning og utvikling mv.*Post 21 Utredninger vedrørende miljø, trafiksikkerhet mv.*

Overføringen av ansvar for kyst- og miljøsaker og koordinering av bredbåndspolitikken innebærer at bevilgninger til utredninger mv. blir overført fra Fiskeri- og kystdepartementet og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet til Samferdselsdepartementet.

Forslaget til bevilgning på kap. 1301, post 21 for 2014 økes med 7,4 mill. kroner, mot en reduksjon på 5,9 mill. kroner på kap. 1000 Fiskeri- og kystdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter og en reduksjon på 1,5 mill. kroner på kap. 1561 IKT-politikk, post 22 Samordning av IKT-politikken, som begge nå avvikles.

Post 50 Samferdselsforskning

Endringene i departementsstrukturen innebærer at tilskudd til Norges forskningsråd som gjelder kyst- og transportrettet forskning overføres fra Fiskeri- og kystdepartementet til Samferdselsdepartementet.

Forslaget til bevilgning på kap. 1301, post 50 for 2014 økes med 22 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1023 Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU, post 50 Tilskudd Norges forskningsråd, som nå avvikles.

Post 72 Tilskudd til miljøvennlig transport, Transnova-prosjektet

Regjeringen reduserer forslaget til bevilgning på kap. 1301, post 72 for 2014 med 20 mill. kroner. Reduksjonen innebærer at omfanget av tilskudd fra Transnova vil bli redusert.

Kap. 1320 Statens vegvesen*Post 23 Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m.*

Regjeringen øker forslaget til bevilgning på kap. 1320, post 23 for 2014 med 400 mill. kroner. 100 mill. kroner av dette beløpet gjelder dekkelegging, mens 300 mill. kroner gjelder vedlikehold av tunneler. Det samlede bevilgningsforslaget til dekkelegging for 2014 på om lag 1,1 mrd. kroner innebærer at vedlikeholdsetterslepet på dette området ikke vil øke.

Post 30 Riksveginvesteringer

Regjeringen øker forslaget til bevilgning på kap. 1320, post 30 for 2014 med 896 mill. kroner.

Regjeringen legger opp til at forberedende arbeider på prosjektet E134 Seljord – Åmot i Telemark kan startes i 2014. Kostnadsoverslag (styringsramme) for prosjektet er på 315 mill. kroner. Prosjektet omfatter tiltak på en 9,4 km lang strekning fordelt på fire delstrekninger. Det er planlagt anleggsstart i 2015, med fullføring i 2018. Regjeringen foreslår at 35 mill. kroner benyttes til forberedende arbeider i 2014 samt til å dekke utgifter som har påløpt før 2014. Det har tidligere vært lagt opp til at utbyggingen av E134 Seljord – Åmot skal delfinansieres med bompenger, jf. Prop. 194 S (2012–2013). Regjeringen legger nå opp til at prosjektet i sin helhet skal finansieres med statlige bevilgninger.

Økt investeringsaktivitet innebærer også behov for midler til planlegging. For å kunne følge opp investeringsprogrammet i Nasjonal transportplan 2014–2023, jf. Meld. St. 26 (2012–2013) *Nasjonal transportplan 2014–2023*, legger Regjeringen opp til at 141 mill. kroner av den foreslåtte økningen på post 30 blir benyttet til planlegging.

Til programområdene foreslår Regjeringen en økning på 220 mill. kroner. Disse midlene vil bli benyttet til trafiksikkerhetstiltak, tiltak for gående og syklende, utbedringstiltak, miljøtiltak, kollektivtrafikktiltak og tiltak for universell utforming.

Til fornying foreslår Regjeringen en økning på 500 mill. kroner. I perioden fram til 2020 vil det være behov for å gjennomføre omfattende tiltak i om lag 200 riksvegtunneler lengre enn 500 meter som har mangler ut fra krav i tunnelsikkerhetsforskriften og elektroforskriften, jf. omtale i Prop. 1 S (2013–2014) for Samferdselsdepartementet. Den foreslåtte økningen vil i hovedsak bli benyttet til å oppgradere tunneler og til det mest kritiske forfallet på riksvegnettet for øvrig.

Post 36 E16 over Filefjell

Regjeringen øker forslaget til bevilgning på kap. 1320, post 36 med 50 mill. kroner. Beløpet skal benyttes til prosjektet E16 Varpe bru – Smedalsosen i Oppland og Sogn og Fjordane. I Gul bok 2014 er det lagt til grunn 150 mill. kroner til prosjektet. Med forslaget i denne proposisjonen foreslås det til sammen 200 mill. kroner til prosjektet i 2014. Prosjektet omfatter bygging av om lag 20 km veg, hvorav om lag 6 km er i tunnel. Det legges opp til anleggsstart i mai 2014, og prosjektet ventes åpnet for trafikk i 2017.

Post 61 Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene

Regjeringen øker forslaget til bevilgning på kap. 1320, post 61 for 2014 med 59,6 mill. kroner.

I Gul bok 2014 er det lagt til grunn at ordningen med å gi nye årlige rammer avvikles fra og med 2014, jf. Meld. St. 26 (2012–2013) *Nasjonal transportplan 2014–2023*. Regjeringen foreslår at rentekompensasjonsordningen for fylkesveger nå videreføres. En låneramme i 2014 på 2 mrd. kroner vil gi en økning av rentekompensasjonen i 2014 på 26,3 mill. kroner.

Retningslinjene for ordningen ble presentert i Prop. 1 S (2009–2010) for Samferdselsdepartementet. Midlene skal benyttes til investeringstiltak på fylkesvegnettet og til kollektivtransporttiltak, bl.a. bybane. Tiltakene må være av investeringsmessig karakter. Søknadsprosessen for ordningen har tidligere vært komplisert, men denne ble forenklet fra 2013. Den forenklete søknadsprosessen videreføres.

Renten for kompensasjonsordningen skal tilsvare den årlige effektive renten på flytende lån i Husbanken. I denne proposisjonen foreslår Regjeringen at rentemarginen i Husbanken økes med 0,5 prosentpoeng fra 1. mars 2014, jf. nærmere omtale under kap. 2412 Husbanken, post 90 Lån fra Husbanken. Dette forslaget innebærer økt bevilgningsbehov knyttet til eksisterende lånerammer, og medfører isolert sett at bevilgningsforslaget i Gul bok 2014 må økes med 33,3 mill. kroner.

Som følge av videreføring av rentekompensasjonsordningen med ny låneramme i 2014 og økning av Husbankens rentemargin, øker Regjeringen forslaget til bevilgning på kap. 1320, post 61 for 2014 med 59,6 mill. kroner. Det samlede bevilgningsforslaget på kap. 1320, post 61 for 2014 på 236,3 mill. kroner foreslås fordelt på følgende måte:

Tabell 2.8 Fylkesfordeling av rentekompensasjon

Fylke	Investeringsramme hvert år 2010–2014 mill. kroner	Rentekompensasjon for 2014 1 000 kroner
Østfold	87	10 282
Akershus	139	16 428
Oslo	112	13 237
Hedmark	104	12 291
Oppland	83	9 809
Buskerud	92	10 873
Vestfold	69	8 155
Telemark	83	9 809
Aust-Agder	52	6 145
Vest-Agder	69	8 155
Rogaland	131	15 482
Hordaland	176	20 800
Sogn og Fjordane	139	16 428
Møre og Romsdal	131	15 482
Sør-Trøndelag	118	13 946
Nord-Trøndelag	92	10 873
Nordland	160	18 791
Troms	100	11 818
Finnmark	63	7 446
Sum	2 000	236 250

Kap. 1331 (Nytt) Infrastrukturfond*Post 95 (Ny) Innskudd av fondskapital*

Regjeringen vil etablere et infrastrukturfond på 100 mrd. kroner som bygges opp over inntil 5 år. Det overordnede målet med fondet er forutsigbar og varig finansiering. Regjeringen foreslår at det bevilges 20 mrd. kroner i kapitalinnskudd til et infrastrukturfond i 2014. Fondskapitalen vil gi grunnlag for avkastning fra fondet fra og med 2015. Avkastningen fra fondet øremerkes på statsbudsjettet til veg-, jernbane- og kollektivnettet samt bredbånd og IKT-infrastruktur. Regjeringen vil i statsbudsjettet for 2015 komme tilbake med forslag til hvordan midlene skal fordeles mellom de ulike formålene. I tråd med vanlig praksis for liknende statlige fond legges det til grunn at innskuddet får en rente tilsvarende gjeldende rente på statsobligasjoner med ti års bindingstid på innskuddstidspunktet. Et kapitalinnskudd på 20 mrd.

kroner i 2014 påfører staten renteutgifter på om lag 580 mill. kroner i 2014, jf. omtale under kap. 1650 Statsgjeld, renter mv., post 89 Renter og provisjon mv. på innenlandsk statsgjeld.

Regjeringen foreslår en bevilgning på 20 mrd. kroner på nytt kap. 1331 Infrastrukturfond, post 95 Innskudd av fondskapital.

Kap. 1350 Jernbaneverket

Post 23 Drift og vedlikehold

I Gul bok 2014 er det foreslått bevilget 5 556,9 mill. kroner til drift og vedlikehold av jernbaneinfrastrukturen på kap. 1350, post 23. Regjeringen øker forslaget til bevilgning i 2014 med 100 mill. kroner til mer vedlikehold.

Kap. 1360 (Nytt) Kystverket

Post 01 (Ny) Driftsutgifter

Fra Fiskeri- og kystdepartementet skal Kyst- og miljøavdelingen overføres til Samferdselsdepartementet. Som følge av dette foreslås en bevilgning på nytt kap. 1360, post 01 på 1 691,8 mill. kroner. Dette tilsvarer forslaget til bevilgning i Gul bok 2014 på kap. 1062 Kystverket, post 01 Driftsutgifter, som nå avvikles. Ut over dette foreslår Regjeringen at bevilgningsforslaget på kap. 1360, post 01 økes med 18 mill. kroner. Regjeringen legger med dette opp til en økning på 22 mill. kroner til oljevernberedskap sammenlignet med Gul bok 2014, samtidig som det foreslås en reduksjon på 4 mill. kroner til navigasjonsinfrastruktur. Forslaget innebærer at Kystverkets miljørisiko- og beredskapsanalyse fra 2011 følges ytterligere opp.

Det foreslås en bevilgning på kap. 1360, post 01 på til sammen 1 709,8 mill. kroner.

Post 21 (Ny) Spesielle driftsutgifter

Det foreslås en bevilgning på kap. 1360, post 21 på 62,9 mill. kroner. Dette tilsvarer forslaget til bevilgning i Gul bok 2014 på kap. 1062 Kystverket, post 21 Spesielle driftsutgifter, som nå avvikles.

Post 30 (Ny) Nyanlegg og større vedlikehold

Som følge av endringene i departementsstrukturen foreslås en bevilgning på 525,9 mill. kroner på kap. 1360, post 30. Dette tilsvarer forslaget til bevilgning i Gul bok 2014 på kap. 1062 Kystverket, post 30 Nyanlegg og større vedlikehold, som

nå avvikles. Ut over dette foreslår Regjeringen at bevilgningsforslaget på kap. 1360, post 30 reduseres med 46 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014. Endringen gjelder fiskerihavner og farleder. I Sundvolden-erklæringen er det varslet at Regjeringen vil utarbeide en nasjonal havnestrategi.

Det foreslås en bevilgning på kap. 1360, post 30 på til sammen 479,9 mill. kroner.

Post 45 (Ny) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Det foreslås en bevilgning på kap. 1360, post 45 på 191,1 mill. kroner. Dette tilsvarer forslaget til bevilgning i Gul bok 2014 på kap. 1062 Kystverket, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, som nå avvikles.

Post 60 (Ny) Tilskudd til fiskerihavneanlegg

Det foreslås en bevilgning på kap. 1360, post 60 på 62 mill. kroner. Dette tilsvarer forslaget til bevilgning i Gul bok 2014 på kap. 1062 Kystverket, post 60 Tilskudd til fiskerihavneanlegg, som nå avvikles.

Post 70 (Ny) Tilskudd til Redningsselskapet

Det foreslås en bevilgning på kap. 1360, post 70 på 78,2 mill. kroner. Dette tilsvarer forslaget til bevilgning i Gul bok 2014 på kap. 1062 Kystverket, post 70 Tilskudd Redningsselskapet, som nå avvikles.

Kap. 4360 (Nytt) Kystverket

Post 02 (Ny) Andre inntekter

Det foreslås en bevilgning på kap. 4360, post 02 på 10,7 mill. kroner. Dette tilsvarer forslaget til bevilgning i Gul bok 2014 på kap. 4062 Kystverket, post 02 Andre inntekter, som nå avvikles.

Kap. 1361 (Nytt) Samfunnet Jan Mayen og Loran-C

Post 01 (Ny) Driftsutgifter

Det foreslås en bevilgning på kap. 1361, post 01 på 44,4 mill. kroner. Dette tilsvarer forslaget til bevilgning i Gul bok 2014 på kap. 1070 Samfunnet Jan Mayen og Loran-C, post 01 Driftsutgifter, som nå avvikles.

Kap. 4361 (Nytt) Samfunnet Jan Mayen og Loran-C*Post 07 (Ny) Refusjoner og andre inntekter*

Det foreslås en bevilgning på kap. 4361, post 07 på 5,2 mill. kroner. Dette tilsvarer forslaget til bevilgning i Gul bok 2014 på kap. 4070 Samfunnet Jan Mayen og Loran-C, post 07 Refusjoner og andre inntekter, som nå avvikles.

Kap. 5577 (Nytt) Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet*Post 74 (Ny) Sektoravgifter Kystverket*

Det foreslås en bevilgning på kap. 5577, post 74 på 773,5 mill. kroner. Dette tilsvarer forslaget til bevilgning i Gul bok 2014 på kap. 5575 Sektoravgifter under Fiskeri- og kystdepartementet, post 74 Sektoravgifter Kystverket, som nå avvikles.

Kap. 1370 Posttjenester*Post 70 Kjøp av post- og banktjenester*

Regjeringen reduserer forslaget til bevilgning på kap. 1370, post 70 med 50 mill. kroner sammenliknet med Gul bok 2014. Samferdselsdepartementet tar sikte på å sende forslag til ny postlov på alminnelig høring ved årsskiftet. Det vil bli foreslått å gjennomføre EUs tredje postdirektiv og å redusere kravet til antall omdelingsdager fra seks til fem dager i uken, med mulig unntak for noen tjenester. Det vil bli fremmet en lovproposisjon for Stortinget med sikte på vedtak og ikrafttredelse i annet halvår 2014. Det legges til grunn at reduksjon av antall omdelingsdager i løpet av 2014 vil føre til besparelser for statlig kjøp av posttjenester. Bevilgningsforslaget på kap. 1370, post 70 reduseres derfor med 50 mill. kroner sammenliknet med Gul bok 2014.

Orienteringssaker*Utbyggingsselskap for veg*

Regjeringen vil etablere et eget utbyggingsselskap som skal løfte flere vegprosjekter og gjennomføre utbyggingen mer effektivt. Selskapet skal finansieres med egenkapital, men kan også ta opp lån med statsgaranti. Selskapet kan overta utbyggings-, drifts- og finansieringsansvar for utbygging av store samferdselsprosjekter. Man kan også overdra eksisterende prosjekter til sel-

skapet. Rammene for selskapet fastsettes i forbindelse med statsbudsjettet.

Regjeringen vil på denne bakgrunn starte arbeidet med å forberede etableringen av et utbyggingsselskap for veg. Målet med selskapet er å utføre utvalgte utbyggingsoppgaver mer effektivt enn i dag.

Etablering av et utbyggingsselskap er et omfattende arbeid med en rekke problemstillinger som må vurderes og avklares. Dette gjelder bl.a. avgrensningen av selskapets oppgaver, herunder hvilke prosjekter/strekninger som skal inngå, og hvor mye av planleggingen selskapet skal ha ansvar for. Finansieringssiden må konkretiseres ytterligere, og konsekvensene for Statens vegvesen må vurderes nærmere.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med saken.

Nytt og bedre togtilbud i Østlandsområdet

I Prop. 1 S (2013–2014) for Samferdselsdepartementet er det opplyst om at det kan bli forsinkelser i arbeidet med det nye signalanlegget på Høvik stasjon, som følge av at leverandøren ikke kan levere som tidligere forutsatt. Etter at Gul bok 2014 ble lagt fram, har det kommet fram opplysninger som tilsier at leveransen vil bli forsinket. Dette innebærer at den nye grunnrutemodellen ikke kan iverksettes fra desember 2014 som tidligere planlagt. Samferdselsdepartementet er i dialog med Jernbaneverket om handlingsalternativer, og hvordan Jernbaneverket og leverandøren kan begrense negative konsekvenser for reisende og berørte togselskaper.

2.3.12 Klima- og miljødepartementet**Kap. 1400 Klima- og miljødepartementet***Post 01 Driftsutgifter*

Det foreslås at driftsbevilgningen under Klima- og miljødepartementet reduseres med 47,9 mill. kroner sammenliknet med Gul bok 2014.

Regjeringen har besluttet å overføre Planavdelingen fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. På denne bakgrunn foreslås kap. 1400, post 01 redusert med 49,3 mill. kroner.

Som følge av overføringen av forvaltningen av statens kjøp av klimavoter fra Finansdepartementet til Klima- og miljødepartementet foreslås det at bevilgningen på posten økes med 1,4 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Regjeringen har besluttet å overføre Planavdelingen fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 44 mill. kroner.

Post 61 Framtidens byer og bærekraftig byutvikling, kan overføres

Regjeringen har besluttet å overføre Planavdelingen fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 18 mill. kroner, til 19 mill. kroner.

Post 65 Områdesatsinger i byer, kan overføres

Regjeringen har besluttet å overføre Planavdelingen fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen med 47 mill. kroner.

Post 70 Frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 5 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014. Sammenlignet med Saldert budsjett 2013 økes posten med 1,8 mill. kroner. Fordelingen av tilskudd er vist i tabellen under.

Tabell 2.9 Fordeling av tilskudd

Organisasjon/stiftelse	Regnskap 2012	Prop. 1 S 2013	Tilleggsnummer 2014
<i>Miljøorganisasjoner</i>			
Den Norske Turistforening	5 249 000	5 555 000	5 682 000
Forbundet Kysten	2 823 000	3 813 000	4 768 000
Fortidsminneforeningen	3 952 000	3 652 000	3 729 000
Framtida i våre hender	3 100 000	3 364 000	3 611 000
Norges Jeger- og Fiskerforbund	7 140 000	8 010 000	8 677 000
Norges miljøvernforbund	770 000	1 290 000	1 505 000
Norges naturvernforbund	7 384 000	7 400 000	7 177 000
<i>Paraplyorganisasjoner</i>			
Sabima	1 217 000	1 427 000	1 641 000
Kulturvernforbundet	1 101 000	1 367 000	1 641 000
Grønn hverdag	5 507 000	3 502 000	1 343 000
Regnskogfondet	811 000	1 130 000	1 483 000
<i>Barn- og ungdomsorganisasjoner</i>			
Natur og Ungdom	1 978 000	2 437 000	3 473 000
Miljøagentene	1 241 000	1 252 000	1 241 000
<i>Miljøstiftelser</i>			
Idébanken	2 640 000	1 655 000	597 000
Miljøstiftelsen Bellona	1 338 000	1 550 000	1 795 000
Norsk kulturarv	398 000	708 000	1 043 000
WWF Noreg	1 775 000	1 932 000	2 408 000
Zero	1 153 000	1 169 000	1 191 000
Sum	49 577 000	51 213 000	53 005 000

Post 71 Internasjonale organisasjoner

Regjeringen har besluttet å overføre Planavdelingen fra Klima- og miljødepartementet til Kom-

munal- og moderniseringsdepartementet. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 0,6 mill. kroner.

Post 76 Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 3 mill. kroner. Sammenlignet med Saldert budsjett 2013 øker posten likevel med 1,9 mill. kroner. Det vises til omtale av postens formål i Miljøverndepartementets Prop. 1 S (2013–2014). I tillegg vil prosjekter innenfor områdene grønn vekst og næringsutvikling bli prioritert.

Post 81 Byutvikling, lokalt miljøvern og universell utforming, kan overføres

Regjeringen har besluttet å overføre Planavdelingen fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 3,6 mill. kroner.

Kap. 1407 Miljøhensyn i offentlige innkjøp

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 10 mill. kroner, noe som innebærer at posten avvikles. Posten har dekket driftsutgifter for Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) sitt arbeid med miljøbevisste offentlige anskaffelser og miljøledelse. Miljøverndepartementet har i en utviklingsfase bidratt med midler til Difi for å bygge opp verktøy og veiledere for ivaretagelse av miljøhensyn og vurdering av livsløpskostnader i offentlige anskaffelser.

Kap. 1409 (Nytt) MAREANO

Post 21 (Ny) Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Bevilgningen fra Miljøverndepartementet til gjennomføringen av kartleggingsprogrammet for havbunn, MAREANO, ble i Gul bok 2014 budsjettet på kap. 1465, post 21. I forbindelse med at Regjeringen har besluttet å overføre Planavdelingen fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet foreslås det å avvikle kap. 1465. Det foreslås samtidig å flytte midlene som gjelder MAREANO fra kap. 1465, post 21 til nytt kap. 1409, post 21 med en bevilgning på 27,5 mill. kroner.

Kap. 1410 Miljøvernforskning og miljøovervåking

Post 21 Miljøovervåking og miljødata

Regjeringen har besluttet å overføre Planavdelingen fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 1,2 mill. kroner.

Post 50 Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene

Regjeringen har besluttet å overføre Planavdelingen fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 6,4 mill. kroner.

Post 51 Forskningsprogrammer m.m.

Regjeringen har besluttet å overføre Planavdelingen fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 13,3 mill. kroner.

Post 70 Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene

Regjeringen har besluttet å overføre Planavdelingen fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 0,5 mill. kroner.

Post 72 Tilskudd til GenØk – Senter for biosikkerhet

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 2 mill. kroner.

Kap. 1420 Miljødirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Klima- og forurensningsdirektoratet og Direktoratet for naturforvaltning ble slått sammen til Miljødirektoratet i 2013. I Prop. 1 S (2013–2014) for Miljøverndepartementet ble det varslet at det skal utarbeides en gevinstrealiseringsplan for Miljødirektoratet fram mot sommeren 2014. Oppgaver og organisering av direktoratet skal gjennomgås og det er for tidlig å si noe om det samlede effektiviseringspotensialet. Det legges imidlertid til grunn at det vil være mulig å redusere bemanningen

noe. På denne bakgrunn foreslås det å redusere driftsbevilgningen med 15 mill. kroner.

Videre foreslås det å omdisponere 15 mill. kroner fra kap. 1420, post 21 til post 01. Direktoratet har de siste årene belastet 21-posten med lønns- og driftsutgifter for en del nyansatte. Omdisponeringen til post 01 vil gi et mer riktig bilde av direktoratets ordinære driftsutgifter.

Det prioriteres ikke å opprette nye naturveilederstillinger ved nasjonalparksentrene i 2014, og bevilgningen foreslås derfor redusert med 10 mill. kroner.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 10 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 26 mill. kroner. 15 mill. kroner av reduksjonen gjelder lønns- og driftsutgifter som flyttes til kap. 1420, post 01, jf. omtale ovenfor.

Post 22 Statlige vannmiljøtiltak

Bevilgningene til statlige vannmiljøtiltak foreslås økt med 15 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014. Regjeringen legger opp til å gjennomføre flere forbedringstiltak for vannforekomstene i Norge for å følge opp EUs vanddirektiv. Forslaget inkluderer også 3,5 mill. kroner til tiltak mot kryptosiv.

Post 25 Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter

Det foreslås å avvikle Miljødirektoratets ordning for frivillig kjøp av klimakvoter. Formålet med ordningen er å gi bedrifter og privatpersoner mulighet til å kjøpe FN-godkjente klimakvoter. Det finnes en rekke ulike aktører som tilbyr kjøp og sletting av klimakvoter. Det er ikke nødvendig at staten tilbyr en slik tjeneste i konkurranse med de private aktørene. Det var budsjettet med et salg på 10 000 kvoter i 2014. Miljødirektoratets utgifter til ordningen var budsjettet til 430 000 kroner.

Post 31 Tiltak i verneområder, kan overføres

Det foreslås at bevilgningen til tiltak i verneområder reduseres med 10 mill. kroner sammenlignet med forslaget i Gul bok 2014.

Post 39 Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 4 mill. kroner. Midlene foreslås brukt på mindre utredninger og oppryddingstiltak, og skal legge til rette for mer effektiv og helhetlig gjennomføring av oppryddingsaktiviteter i forurenset sjøbunn fra 2015 og framover.

Post 74 CO₂-kompensasjonsordning for industrien

Formålet med CO₂-kompensasjonsordningen er å kompensere norsk industri for økte kraftpriser som følge av EUs klimakvotesystem. Kompensasjonen skal redusere faren for karbonlekkasje og hindre økte globale utslipp som følge av utflytting av industri til land med mindre stram klimapolitikk. Formålet med EUs klimakvotesystem er å bidra til utslippsreduksjoner samtidig som den nødvendige omstillingen skjer til lavest mulig kostnad for samfunnet.

Regjeringen foreslår å innføre et kvoteprisgulv i CO₂-kompensasjonsordningen på 30 kroner. Gulvet skal fungere slik at ordningen kun kompenserer den delen av industriens kostnader som følger av kvotepriser over 30 kroner. Dette gir industrien en forutsigbar langsiktig ordning som slår inn ved høye kvotepriser, samtidig som formålet med klimakvotesystemet ivaretas og industrien gis økte incentiver til å omstille produksjonen i en mer klimavennlig retning.

Med dagens lave kvotepriser må faren for karbonlekkasje antas å være liten. Videre innebærer kvoteprisgulvet at industrien fortsatt vil kompenseres. I forskrift for ordningen er det lagt til grunn en kvotepris i 2013 på nærmere 60 kroner. Med et kvoteprisgulv på 30 kroner gis det dermed kompensasjon for om lag halvparten av effekten kvotesystemet antas å ha på norske elektrisitetspriser. Dersom kvoteprisen øker i framtidige år, vil kompensasjonen øke tilsvarende. Regjeringens forslag innebærer at utgiftene anslås å utgjøre 120 mill. kroner i 2014. Det er imidlertid usikkerhet knyttet til dette anslaget. Endelig kompensasjon vil ikke være klar før søknadsbehandling er ferdigstilt.

Forslaget til bevilgning i 2014 reduseres med 123 mill. kroner. Endringen vil bli implementert gjennom en forskriftsendring og vil måtte notifiseres til EFTAs overvåkningsorgan.

Post 81 Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, kan overføres, kan nyttes under post 21

Det prioriteres ikke å øke tilskuddet til verdiskapingsprosjekter basert på naturarven. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 5 mill. kroner sammenlignet med forslaget i Gul bok 2014.

Post 85 Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonsentre, kan overføres

Det prioriteres ikke å øke tilskuddet til nasjonalpark- og naturinformasjonssentre. Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres derfor med 9 mill. kroner, til om lag samme nivå som i Saldert budsjett 2013.

Kap. 4420 Miljødirektoratet

Post 02 Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter

Ordningen foreslås avvirket, jf. omtale under kap. 1420, post 25. I Gul bok 2014 er det foreslått 0,6 mill. kroner i inntekter på posten.

Kap. 1429 Riksantikvaren

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Forslaget til bevilgning for 2014 til Riksantikvaren reduseres med 4 mill. kroner.

Post 80 Tilskuddsordning for avgiftskompensasjon

Regjeringen foreslår at det ikke gis kompensasjon for bortfall av avgiftsfritak for CO₂-avgift, svovelavgift, grunnavgift på mineralolje, smøreoljeavgift, elavgift og NO_x-avgift for verneverdige fartøy, tekniske og industrielle kulturminner og museumsjernbaner. Forslaget innebærer en reduksjon i bevilgningen på 7 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2014.

Kap. 1465 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur

Post 01 Driftsutgifter

Regjeringen har besluttet å overføre ansvaret for Statens kartverk fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. På denne bakgrunn foreslås kap. 1465, post 01 avvirket.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Regjeringen har besluttet å overføre ansvaret for Statens kartverk fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. På denne bakgrunn foreslås kap. 1465, post 21 avvirket. Midlene til MAREANO-programmet foreslås budsjettet på Klima- og miljødepartementets budsjett, jf. omtale under nytt kap. 1409, post 21.

Post 30 Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund, kan overføres

Regjeringen har besluttet å overføre ansvaret for Statens kartverk fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. På denne bakgrunn foreslås det å avvikle kap. 1465, post 30.

Kap. 4465 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur

Post 01 Gebyrinntekter tinglysing, borettslag

Regjeringen har besluttet å overføre ansvaret for Statens kartverk fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Det foreslås derfor å avvikle kap. 4465, post 01.

Post 02 Gebyrinntekter tinglysing, fast eiendom

Regjeringen har besluttet å overføre Statens Kartverk fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. På denne bakgrunn foreslås det å avvikle kap. 4465, post 02.

Kap. 1481 (Nytt) Kjøp av klimakvoter

Fra 1. januar 2014 overføres ansvaret for forvaltningen av statens kjøp av klimakvoter fra Finansdepartementet til Klima- og miljødepartementet.

Kvotehandling skjer på grunnlag av de fleksible mekanismene i Kyoto-avtalen, først og fremst Den grønne utviklingsmekanismen (Clean Development Mechanism, CDM), som er et prosjektsamarbeid i utviklingsland. Den grønne utviklingsmekanismen medvirker til å utvikle karbonmarkedene i verden og stimulerer til klimavennlige investeringer i land der det ellers ikke er en pris på utslipp av CO₂. Denne mekanismen fremmer derfor klimavennlige investeringer i utviklingsland.

Staten kjøper bare FN-godkjente kvoter. Kvotene blir som regel betalt når de er godkjente og utstedt av FN og overført til statens konto i kvoteregisteret. Gjennomføringen av prosjekter blir overvåket systematisk gjennom målinger og bokføring av relevante data. CDM-prosjekter og verifiserte utslippsreduksjoner må godkjennes av styret i CDM (CDM Executive Board), som også utferdiger kvotene.

For en nærmere gjennomgang av kontraktsporteføljen vises det til Prop. 1 S (2013–2014) for Finansdepartementet.

Post 01 (Ny) Driftsutgifter, kan overføres

Bevilgningen på posten gjelder utgifter til kjøp av eksterne tjenester og andre driftsutgifter i forbindelse med arbeidet med kjøp av kvoter. Det foreslås en bevilgning på 5,5 mill. kroner under posten. Bevilgningsforslaget på kap. 1638, post 01 på Finansdepartementets budsjett reduseres tilsvarende.

Post 22 (Ny) Kvotekjøp, generell ordning, kan overføres

Det foreslås en bevilgning på 520 mill. kroner under posten. Bevilgningsforslaget på kap. 1638, post 21 på Finansdepartementets budsjett reduseres tilsvarende.

Strategien for kjøp av klimakvoter er drøftet i Revidert nasjonalbudsjett 2013. Det legges vekt på at staten gjennom sitt kvotekjøp skal medvirke til utviklingen og troverdigheten til det internasjonale markedet for klimakvoter. Strategien bygger på FN-systemet og viderefører innkjøpspolitikken fra første Kyoto-periode. Markedet for klimakvoter er nå preget av overskuddstilbud og lave priser. Resultatet er at flere klimaprosjekter som allerede er godkjente avvikler driften, og at det registreres få nye prosjekter.

I samsvar med EUs avgrensning i sine kvotekjøp vil staten ikke kjøpe kvoter fra hydrofluorkarbon-prosjekter. Staten vil heller ikke kjøpe kvoter fra kullbasert energiproduksjon uten karbonfangst og -lagring. Staten vil fremdeles kjøpe kvoter fra FNs tilpasningsfond, et fond som finansierer tiltak i utviklingsland for å forebygge skader som følge av klimaendringer.

Det er inngått en avtale med Det Nordiske Miljøinvesteringsselskapet NEFCO om operativ forvaltning av kvotekjøp. NEFCO sitt mandat er først og fremst knyttet til kjøp av kvoter fra prosjekter som står i fare for å avvikle driften med

dagens lave kvotepriser. Regjeringen legger vekt på å ha god kontakt med organisasjonene på området og vil derfor holde årlige dialogmøter på politisk nivå med miljøorganisasjonene og de største aktørene i markedet.

Arbeidet med å skaffe leveranser av kvoter for perioden etter 2012 har foregått parallelt med kjøpet av kvoter for Kyoto-perioden 2008–2012. Den gjeldende fullmakten til å inngå avtaler om levering av kvoter når Kyoto-perioden 2008–2012 er ute, er på 1 000 mill. kroner. Ved utgangen av august 2013 var det inngått avtaler om fremtidige leveranser for om lag 360 mill. kroner innenfor denne fullmakten. Som hovedregel skal kvoter først betales når de blir sertifisert for levering og levert til statens konto i kvoteregisteret. Som omtalt i Prop. 1 S (2009–2010) for Finansdepartementet ønsker man likevel å kunne betale en viss del på forskudd. I samsvar med tidligere praksis kan det også bli aktuelt å betale et mindre forskuddsbeløp for å dekke ymse administrasjonskostnader for andre kjøp. Forvaltningskostnader til NEFCO, Verdensbanken og eventuelle andre forvaltere blir ført på denne posten.

Det kan ta lang tid fra kontrakter avtales til kvotene leveres. Selv om man legger opp til at det i 2014 skal undertegnes kontrakter om kjøp av kvoter, regner man med at bare en del blir levert og betalt i 2014. For å dekke behovet for kvoter i perioden 2013–2020 foreslås det en fullmakt til å inngå nye avtaler om levering av kvoter i denne perioden på 2 000 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Det kan være hensiktsmessig å ha adgang til å endre sammensetningen av porteføljen til staten. Det kan gjøres ved å videreselge kontrakter om enkelte prosjekter, ved å selge fremtidige volum fra enkelte prosjekter som et andrehåndssalg mellom Klima- og miljødepartementet og en motpart, eller ved å selge uspesifiserte kvoter i markedet for kvoter med garantert levering (andrehåndsmarkedet). Denne type salg kan være ønskelig for å gjøre tilpasninger i porteføljen, for eksempel for å få bedre risikospredning ved å kjøpe fra prosjekttyper og land som er underrepresenterte i porteføljen, eller for å tilpasse volumet til oppdaterte overslag over levering og kjøpsbehov. Som varslet i Prop. 1 S (2009–2010) for Finansdepartementet kan det også være aktuelt å styre denne eksponeringen gjennom avledete instrumenter, for eksempel bytteavtaler. Regjeringen ber derfor om fullmakt til å selge kvoter og å benytte salgsinntekten til å kjøpe nye kvoter utover det som er bevilget, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 23 (Ny) Kvotekjøp, statsansattes flyreiser, kan overføres

Fra 2012 ble de fleste flyvningene med avgang eller landing i EØS-området underlagt kvoteplikt gjennom det europeiske kvotesystemet. De aller fleste tjenestereisene skjer på disse strekningene. Som opplyst i Prop. 149 S (2012–2013) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2013* vedtok EU i november 2012 å utsette ordningen. EU-kommisjonen har etter generalforsamlingen i FNs luftfartsorganisasjon (ICAO) i oktober 2013 lagt frem forslag til endring av EUs klimakvotedirektiv for å innskrenke omfanget av EUs kvotesystem for luftfart i perioden fram til og med 2020. EU-kommisjonen har som ambisjon at endringene skal vedtas innen 30. april 2014 slik at innskrenkningene i kvotesystemet kan få effekt allerede for oppgjøret for 2013. Dette endringsforslaget gjør at det er svært sannsynlig at en heller ikke i 2014 vil ha dekket alle flygingene med avgang eller landing i EØS-området med kvoteplikt gjennom det europeiske kvotesystemet. Behovet for kvoter for å dekke utslipp fra flyreiser for tilsatte i staten er derfor usikkert. Det foreslås en bevilgning på 1,5 mill. kroner, tilsvarende bevilgningsforslaget i Gul bok 2014.

Kap. 4481 (Nytt) Salg av klimakvoter*Post 01 (Ny) Salgsinntekter*

Det foreslås å opprette kap. 4481, post 01 uten bevilgning i 2014, jf. forslag til romertallsvedtak. Det vises for øvrig til omtalen under kap. 1481, post 22 ovenfor.

Kap. 1482 (Nytt) Internasjonale klima- og utviklingstiltak

Regjeringen foreslår å overføre bevilgningene til klima- og skogsatsingen fra Utenriksdepartementet til Klima- og miljødepartementet. Klima- og skogsatsingen er tidligere bevilget under kap. 166, post 01 og post 73, og foreslås nå bevilget over kap. 1482, post 01 og post 73.

Post 01 (Ny) Driftsutgifter

Bevilgningen på posten gjelder alle driftsutgifter til klima- og skogsatsingen, herunder lønn, administrasjon, reiseutgifter mv. til personell som arbeider med satsingen i Klima- og miljødepartementet, Utenriksdepartementet og Norad.

Videre gjelder bevilgningen spesielle driftsutgifter, slik som utredninger, seminarer, internasjonale møter mv.

For 2014 foreslås det bevilget 71,9 mill. kroner, tilsvarende bevilgningsforslaget i Gul bok 2014.

Post 73 (Ny) Klima- og skogsatsingen, kan overføres

Norges klima- og skogsatsing er viktig både for å begrense klimagassutslipp og for å bevare biologisk mangfold. Satsingen har i tillegg en rekke andre positive effekter for økosystemtjenester og økonomisk og sosial utvikling. Klima- og skogsatsingen skal videreføres med mål om langsiktige resultater, basert på den brede enigheten i klimaforlikene av 2008 og 2012.

Regjeringen legger opp til å videreføre klima- og skogsatsingen fram til 2020 basert på føringene i klimameldingen, jf. forslag til romertallsvedtak. Klima- og skogsatsingen er under evaluering og denne evalueringen skal inngå som en del av beslutningsgrunnlaget før Regjeringen tar stilling til framtidig innretting av satsingen.

Klimaforliket legger til grunn at Norge skal bidra med opp til 3 mrd. kroner årlig til tiltak mot avskoging i utviklingsland. I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på kap. 166, post 73 på 2 912,5 mill. kroner. Mottakerlandene har vist at de trenger tid til å utvikle konkrete bistandsprosjekter. Dette tilsier at bevilgningsforslaget kan reduseres uten at dette medfører redusert aktivitet. Regjeringen reduserer derfor forslaget til bevilgning for 2014 med 400 mill. kroner, til 2 512,5 mill. kroner. Dersom behovet for midler til resultatbaserte utbetalinger i 2014 blir høyere, vil Regjeringen fremme forslag om å bevilge midler i tråd med klimaforliket. I forbindelse med at ansvaret for klima- og skogsatsingen overføres fra Utenriksdepartementet til Klima- og miljødepartementet, vil det også bli foretatt en gjennomgang av praksis for utbetaling av tilskudd under ordningen.

2.3.13 Finansdepartementet**Kap. 20 Statsministerens kontor***Post 01 Driftsutgifter*

Det er behov for å øke ressursene til beredskapsarbeidet ved Statsministerens kontor for bedre å kunne ivareta den overordnede koordineringen og oppfølgingen av sikkerhets- og beredskapsarbeidet på tvers av departementene. Bevilgningsforslaget for 2014 på kap. 20 Statsministerens kon-

tor, post 01 Driftsutgifter økes derfor med 2,7 mill. kroner, til 98,3 mill. kroner.

Kap. 41 Stortinget

Post 01 Driftsutgifter

Post 74 (Ny) Reisetilskudd til skoler

Stortingets administrasjon foreslår at det opprettes en egen budsjettpost for å kunne gi reisetilskudd til skoler som ønsker å benytte undervisningstilbudene «MiniTinget» eller «2050 – valget er ditt». Formålet med «MiniTinget» er å inspirere til samfunnsengasjement og gi elever i videregående opplæring grunnleggende kunnskap om Stortingets arbeidsordning. Med «2050 – valget er ditt» ønsker en å gjøre ungdomsskoleelever oppmerksomme på at politiske prioriteringer får konsekvenser for fremtiden.

Målet med tilskuddsordningen er å stimulere skoler i Norge med lang reisevei til å benytte undervisningstilbudene. Saksbehandling og tildeling av tilskudd er fastsatt i egne retningslinjer. Tilskuddet skal bare benyttes til dekning av reisekostnader.

Stortingets administrasjon foreslår at tilskuddet gis over en egen budsjettpost på kap. 41 Stortinget – post 74 Reisetilskudd til skoler – og at det bevilges 2,5 mill. kroner. Forslaget i Gul bok 2014 om å bevilge 862,0 mill. kroner på post 01 Driftsutgifter reduseres med samme beløp, til 859,5 mill. kroner.

Kap. 51 Riksrevisjonen

Forslag om bestillingsfullmakt

Riksrevisjonen har 200-årsjubileum i 2016, og i den anledning planlegges det en markering med flere aktiviteter. I denne sammenheng vil det i løpet av 2014 bli pådratt forpliktelser på anslagsvis 3 mill. kroner som skal dekkes i 2016. Stortingets presidentskap har i møte 24. oktober 2013 sluttet seg til at Riksrevisjonen gis en bestillingsfullmakt på 3 mill. kroner, jf. forslag til vedtak.

Kap. 1600 Finansdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Ansvaret for arbeidet med kjøp av klimakvoter overføres fra 1. januar 2014 fra Finansdepartementet til Klima- og miljødepartementet. Overføringen av ansvaret vil redusere Finansdepartementets driftsutgifter med 1,4 mill. kroner. Bevilgningsforslaget på kap. 1600 Finansdepartemen-

tet, post 01 Driftsutgifter reduseres derfor med 1,4 mill. kroner, til 320,4 mill. kroner. Bevilgningsforslaget på kap. 1400 Klima- og miljøverndepartementet, post 01 Driftsutgifter økes tilsvarende.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

I Prop. 1 S (2013–2014) *Finansdepartementet* ble det opplyst at det skal utvikles en særskilt statistikk om gaver mv. fra sparebanker og sparebankstiftelser. Å utvikle en slik statistikk antas å koste 2,0–2,5 mill. kroner. Årlige driftsutgifter anslås til 0,5 mill. kroner.

Regjeringen mener at behovet for en slik statistikk ikke er så stort at utvikling og drift av den bør prioriteres. Heller ikke Finanstilsynet eller Statistisk sentralbyrå har funnet å kunne prioritere dette. Bevilgningsforslaget på kap. 1600 Finansdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter reduseres derfor med 2,5 mill. kroner, til 56,1 mill. kroner.

Kap. 1605 Direktoratet for økonomistyring

Post 01 Driftsutgifter

Direktoratet for økonomistyring (DFØ) har overtatt ansvaret for en del støttefunksjoner for Same-skolen i Midt-Norge. Forslaget til driftsbevilgning til DFØ økes derfor med 111 000 kroner, mot en tilsvarende reduksjon av forslaget på Kunnskapsdepartementets kap. 222 Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat, post 01 Driftsutgifter.

I Prop. 1 S (2013–2014) *Finansdepartementet* ble en rammeoverføring på 400 000 kroner til Skatteetaten ved en feil innarbeidet i bevilgningsforslaget på kap. 1605 Direktoratet for økonomistyring, post 01 Driftsutgifter. Bevilgningsforslaget på kap. 1618 Skatteetaten, post 01 økes derfor med 400 000 kroner og bevilgningsforslaget på kap. 1605, post 01 reduseres med samme beløp.

Samlet reduseres bevilgningsforslaget på kap. 1605, post 01 med 289 000 kroner.

Kap. 1618 Skatteetaten

Post 01 Driftsutgifter

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 4 554 mill. kroner på kap. 1618 Skatteetaten, post 01 Driftsutgifter. I Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014) *Endring av Prop. 1 LS (2013–2014) Skatter, avgifter og toll 2014* går Regjeringen inn for at arveavgiften fjernes i 2014. Dette gir grunnlag for å effektivisere driften i Skatteetaten og redusere

driftsutgiftene. På grunn av frister for arvemeldinger, saksetterslep fra tidligere år, kostnader til informasjon, kontroll i forbindelse med innføring av kontinuitetsprinsippet og personalpolitiske forhold (blant annet for å unngå oppsigelser), kan foreløpig bare en del av effektiviseringsgevinsten tas ut. For 2014 vurderes det som realistisk å redusere driftsutgiftene med 13 mill. kroner, sammenlignet med forslaget i Gul bok 2014.

Som omtalt under kap. 1605, post 01 skal driftsutgiftene på kap. 1618, post 01 være 400 000 kroner høyere enn foreslått i Gul bok 2014. Samlet reduseres bevilgningsforslaget på posten med 12,6 mill. kroner.

Kap. 1620 Statistisk sentralbyrå

Post 01 Driftsutgifter

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 527,4 mill. kroner på kap. 1620 Statistisk sentralbyrå, post 01 Driftsutgifter. Som et innsparingstiltak reduseres bevilgningsforslaget på posten med 2,5 mill. kroner, til 524,9 mill. kroner. Reduksjonen forutsetter at Statistisk sentralbyrå gjennomfører ytterligere tiltak for å effektivisere driften.

Kap. 1634 Statens innkrevingsentral

Post 01 Driftsutgifter

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 284,5 mill. kroner på kap. 1634 Statens innkrevingsentral, post 01 Driftsutgifter. Som et innsparingstiltak reduseres bevilgningsforslaget på posten med 2 mill. kroner, til 282,5 mill. kroner. Reduksjonen forutsetter at Statens innkrevingsentral gjennomfører ytterligere tiltak for å effektivisere driften.

Kap. 1638 Salg av klimakvoter

Post 01 Driftsutgifter, kan overføres

Ansvar for arbeidet med kjøp av klimakvoter overføres fra 1. januar 2014 fra Finansdepartementet til Klima- og miljødepartementet. Finansdepartementet skal fortsatt ha ansvaret for salg av kvoter. Deler av utgiftene som bevilges over kap. 1638 Salg av klimakvoter (tidligere betegnelse Kjøp av klimakvoter), post 01 Driftsutgifter gjelder arbeidet med kvotesalg. Av bevilgningsforslaget på 9,2 mill. kroner i Gul bok 2014 er denne delen beregnet til 3,7 mill. kroner. Resterende beløp, 5,5 mill. kroner, foreslås bevilget på kap.

1481 Kjøp av klimakvoter, post 01 Driftsutgifter. Det vises til nærmere omtale under dette kapitlet.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det at kap. 1638 gis betegnelsen «Salg av klimakvoter», og at bevilgningsforslaget på kap. 1638, post 01 reduseres med 5,5 mill. kroner, til 3,7 mill. kroner. I Gul bok 2014 er det foreslått en overskridelsesfullmakt på kap. 1638 Kjøp av klimakvoter. Det er fortsatt behov for en slik overskridelsesfullmakt, men med den nye kapittelbetegnelsen, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 21 Kvotekjøp, generell ordning, kan overføres

Post 22 Kvotekjøp, statsansattes flyreiser, kan overføres

I Gul bok 2014 er det foreslått en bevilgning på 520 mill. kroner på kap. 1638 Kjøp av klimakvoter, post 21 Kvotekjøp, generell ordning, og en bevilgning på 1,5 mill. kroner på kap. 1638 Kjøp av klimakvoter, post 22 Kvotekjøp, statsansattes flyreiser. Bevilgningsforslagene utgår og erstattes av forslag med samme beløp på (nytt) kap. 1481 Kjøp av klimakvoter, henholdsvis post 22 Kvotekjøp, generell ordning, og post 23 Kvotekjøp, statsansattes flyreiser. Se nærmere omtale under dette kapitlet.

Kap. 1650 Statsgjeld, renter mv.

Post 89 Renter og provisjon mv. på innenlandsk statsgjeld, overslagsbevilgning

I denne proposisjonen foreslår Regjeringen en bevilgning på 20 mrd. kroner til kapitalinnskudd til et infrastrukturfond, jf. omtale under kap. 1331 Infrastrukturfond, post 95 Innskudd av fondskapital. Kapitalinnskuddet påfører staten renteutgifter. I tråd med vanlig praksis for lignende statlige fond legges det til grunn at innskuddet får en rente tilsvarende gjeldende rente på statsobligasjoner med ti års bindingstid på innskuddstidspunktet. Et kapitalinnskudd på 20 mrd. kroner i 2014 tilsier renteutgifter på om lag 580 mill. kroner i 2014. Forslaget til bevilgning på kap. 1650, post 89 for 2014 økes derfor med 580 mill. kroner.

Kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer

Post 87 Renteinntekter m.m. fra Statens finansfond

Renter på kapitalinnskudd fra Statens finansfond betales etterskuddsvis. Dette innebærer at påløpte

renter gjennom et år forfaller til betaling påfølgende år. Dette gjelder ikke når en bank tilbakebetaler innskuddet. Da innbetales påløpte renter samtidig med hovedstolen. I Gul bok 2014 var renteinntektene på posten anslått til 16,7 mill. kroner. Rent teknisk var dette basert på at det ikke kom innløsninger etter 1. september 2013. Ytterligere to banker har i perioden 1. september–1. november avtalt tilbakebetaling i 2013. Dette reduserer anslåtte renteinntekter i 2014 med 8,9 mill. kroner. Bevilgningsforslaget reduseres derfor med 8,9 mill. kroner, til 7,8 mill. kroner. Ved eventuelle ytterligere innløsninger i 2013 vil renteinntektene i 2014 bli enda lavere.

Kap. 5800 Statens pensjonsfond utland

Post 50 Overføring fra fondet

Bevilgningen på kap. 5800 skal dekke statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd. I Gul bok 2014 ble det foreslått en bevilgning på 133 092 mill. kroner. Blant annet som følge av forslaget om å øke bruken av oljeinntekter foreslås det nå en bevilgning på 137 474 mill. kroner.

Kap. 5999 Statslånemidler

Post 90 Lån

I Gul bok 2014 ble det foreslått en bevilgning på 50 459 mill. kroner. Det foreslås nå en bevilgning på 62 797 mill. kroner. Økningen i finansieringsbehovet skyldes blant annet forslaget om en bevilgning på 20 mrd. kroner til kapitalinnskudd til et nytt infrastrukturfond.

Endret kontorstruktur DFØ

Direktoratet for økonomistyring (DFØ) er statens ekspertorgan for økonomi- og virksomhetsstyring i staten. Direktoratet leverer fellestjenester på lønns- og regnskapsområdet til henholdsvis 78 pst. og 62 pst. av virksomhetene i staten. DFØ er i dag blant landets største aktører på dette området. Dette har gjort det mulig å hente ut betydelige stordriftsfordeler for staten.

Direktoratet har i dag åtte kontorsteder: Oslo, Hamar, Drammen, Kristiansand, Stavanger, Trondheim og Tromsø, med en underliggende enhet i Vadsø. I dagens situasjon, hvor direktoratets oppgaver ikke lenger har sammenheng med geografisk lokalisering, innebærer denne spredte strukturen en uhensiktsmessig bruk av ressurser

og en økt risiko for svikt i leveransene og i håndtering av informasjon. Den spredte strukturen gjør det mer krevende å ha tilfredsstillende sikkerhet og internkontroll i DFØ.

På økonomitjenesteområdet må og skal DFØ levere tjenester som er på høyde med det beste som finnes i markedet. Dette stiller store krav til systemer, funksjonalitet, kompetanse og intern organisering. Samtidig er økonomitjenesteproduksjon et område som er sterkt preget av teknologisk utvikling. Der det tidligere var en vesentlig del av tjenesteproduksjonen å utføre manuelle beregninger, kontroller og registreringsarbeid, er dette arbeidet nå i større grad automatisert. DFØs arbeidsoppgaver vris mot system- og applikasjonsforvaltning, tjenesteutvikling, leverandøroppfølging mv. Virksomheten er ikke lenger avhengig av å være lokalisert nær kundene.

Lønns- og regnskapstjenestene som leveres fra DFØ hevder seg godt også i internasjonale, sammenliknende undersøkelser. Flere undersøkelser peker imidlertid på et betydelig potensial for mer effektiv drift gjennom endret lokalisering. DFØ har gjennomført en bred intern utredning med samme konklusjon.

Finansdepartementet vil derfor gjennomføre tiltak for å styrke fagmiljøene og utviklingskraften på økonomitjenesteområdet, legge bedre til rette for god sikkerhet og intern kontroll og effektivisere lønns- og regnskapstjenestene i DFØ. Dette oppnås ved å redusere antall kontorsteder fra åtte til tre. Etter en omstillingsperiode skal DFØ være lokalisert i Trondheim og Stavanger, ved siden av at enheten i Oslo beholdes som nå.

En slik omstilling av løpende lønns- og regnskapstjenester for store deler av staten vil alltid være forbundet med risiko. Flere alternative lokaliseringer har vært vurdert. Det er særlig lagt vekt på å redusere risiko ved å ta vare på etablerte styringsstrukturer i omstillingsfasen, men også på tilfredsstillende muligheter for rekruttering av kvalifisert personell på de valgte stedene. Fagstabene og avdelingsledelsene er i dag i Stavanger og Trondheim. En løsning med lønntjenester i Stavanger og regnskapstjenester i Trondheim kombinerer dermed betydelige gevinster med akseptabel risiko i gjennomføringsfasen. I selve omstillingsprosessen kan tjenestetilbudet lett bli påvirket negativt. Det vil bli lagt vekt på å dempe slike utslag.

Etter en omstilling til ny kontorstruktur vil DFØ kunne levere de samme tjenestene som i dag til en lavere kostnad.

2.3.14 Forsvarsdepartementet

Kap. 1700 Forsvarsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

I 2002 ble det rammeoverført midler fra Forsvarsdepartementet til Utenriksdepartementet til lønns- og driftsutgifter for en nyopprettet stilling som forsvarsråd ved ambassaden i Madrid. Stillingen ble avviklet 1. september 2013, og midlene skal tilbakeføres til Forsvarsdepartementets budsjett. Forslaget til bevilgning for 2014 på kap. 1700, post 01 økes derfor med 2,8 mill. kroner. Det vises til forslag om tilsvarende reduksjon av Utenriksdepartementets budsjett under kap. 100, post 01.

Kap. 1719 Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, overslagsbevilgning

Utbetalinger under den særskilte kompensasjonsordningen for veteraner med psykiske belastningsskader har til nå vært budsjettert på kap. 1725 Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben, post 21 Spesielle driftsutgifter. Det foreslås at utgiftene til kompensasjonsordningen fra og med 2014 bevilges på kap. 1719 Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet, (ny) post 21 Spesielle driftsutgifter. Forslaget har bakgrunn i at oppfølgingsansvaret for kompensasjonsordningen ligger i Forsvarsdepartementet, og ikke under Forsvarsstaben.

Det foreslås videre at kap. 1719, post 21 gis stikkordet «overslagsbevilgning». Forslaget skyldes at det er usikkert hva kompensasjonsordningen vil medføre av utgifter i 2014.

Ved behandlingen av Innst. O. nr. 113 (2008–2009) til Ot.prp. 67 L (2008–2009) og Innst. 7 S (2011–2012) til Prop. 1 S (2011–2012) har Stortinget fastsatt rammene og de sentrale vilkårene for ordningen. Forsvarsdepartementet har fastsatt regelverket med utgangspunkt i dette. Det er viktig for Regjeringen å sikre at våre skadde veteraner får sine tilkjente kompensasjoner til rett tid.

På grunnlag av ovennevnte foreslås det en bevilgning på kap. 1719, (ny) post 21 på 135,9 mill. kroner.

Post 43 Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 8,5 mill. kroner til 14,8 mill. kroner, som er om lag

samme bevilgningsnivå som i Saldert budsjett 2013. Bevilgningen på post 43 skal nyttes til å dekke uforutsette utgifter gjennom budsjettåret.

Forslaget innebærer at andre utgifter som kan dekkes over posten ikke reduseres som følge av økt beredskap for Marinejegerkommandoen, slik det er lagt opp til i Prop. 1 S (2013–2014) *Forsvarsdepartementet*.

Kap. 1725 Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben

Post 01 Driftsutgifter

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 7,0 mill. kroner.

Regjeringen vil effektivisere forsvarssektorens staber og støttefunksjoner for å frigjøre ressurser til operativ virksomhet. Innsparingen på posten motsvares av forslag om økt bevilgning til trening av Heimevernets innsatsstyrker, jf. omtalen under kap. 1734, post 01.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Det vises til omtale under kap. 1719, post 21. Bevilgningsforslaget på kap. 1725, post 21 reduseres fra 135,9 mill. kroner, til null.

Kap. 1734 Heimevernet

Post 01 Driftsutgifter

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 7,0 mill. kroner.

Forslaget gir rom for økt trening og stridsevne for deler av Heimevernets innsatsstyrker. Om lag 200 befal og mannskaper i innsatsstyrkene vil få inntil 30 dager årlig trening. Regjeringen legger til grunn at konkret risikovurdering avgjør hvilke innsatsstyrker som skal prioriteres i denne sammenheng.

Heimevernet spiller med sin landsdekkende og lokalt forankrede organisasjon en sentral beredskapsrolle, også for sivil krisehåndtering. Heimevernet består i overveiende grad av personell som i det daglige har sivile arbeidsoppgaver. Årlig trening og øving er viktig både for å kunne løse det militære primæroppdraget og for evnen til effektivt å kunne støtte sivile myndigheter ved behov.

Kap. 1790 Kystvakten

Post 01 Driftsutgifter

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med til sammen 13,9 mill. kroner.

Planlagt patruljeaktivitet for ytre og indre kystvaktflåte i 2014 ligger under det ambisjonsnivået som er lagt til grunn i gjeldende langtidsplan for forsvarssektoren. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen med 7,9 mill. kroner for å øke patruljeaktiviteten i nordområdene for de helikopterbærende havgående kystvaktfartøyene. Dette legger til rette for at langtidsplanens aktivitetsmål blir fullt ut realisert for ytre kystvaks vedkommende. Videre foreslår Regjeringen å øke bevilgningen med 6,0 mill. kroner til økt patruljeaktivitet for indre kystvakt i nordområdene. Forslaget om bevilgningsøkning til Kystvakten innebærer en økt vektlegging av tilstedeværelse og suverenitetshevdelse i nordområdene samt økt innsats for langsiktig og bærekraftig ressursforvaltning.

Saker til informasjon

Prosjekt 5439, Landbasert, indirekte ildstøtte

I Prop. 1 S (2013–2014) *Forsvarsdepartementet*, under omtalen av godkjente materiellprosjekter på kap. 1760 Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, omtales utfordringene knyttet til gjennomføringen av prosjekt 5439 Landbasert, indirekte ildstøtte. Arbeidet med å vurdere de ulike aspektene ved prosjektets framdrift og leveranser pågår, men er mer tidkrevende enn først antatt. Regjeringen vil derfor først kunne komme tilbake til Stortinget med nærmere omtale av prosjektet i løpet av 2014.

2.3.15 Olje- og energidepartementet

Kap. 1810 Oljedirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 6 mill. kroner, fra 247,1 mill. kroner til 253,1 mill. kroner.

Regjeringen har som mål å øke utvinningsgraden på norsk sokkel. Oljedirektoratet skal bidra til størst mulig verdier for samfunnet fra olje- og gassvirksomheten ved å fremme forsvarlig ressursforvaltning. Forslaget skal øke Oljedirektoratets kapasitet til å følge opp felt i drift og være en pådriver for økt utvinning. Satsingen rettes mot felt som Snorre, Troll, Heidrun og store kalkfelt i sørlige del av Nordsjøen (Ekofisk, Valhall). Disse feltene er strategisk viktige på grunn av store

gjenværende ressurser, mulige store investeringsbeslutninger og viktige veivalg med hensyn til langsiktige utbyggingsløsninger.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 55 mill. kroner, fra 205,1 mill. kroner til 150,1 mill. kroner. Andelen av bevilgningen som benyttes til kartlegging, seismikkundersøkelser og andre geologiske datainnsamlinger i regi av Oljedirektoratet reduseres tilsvarende fra 130 mill. kroner til 75 mill. kroner. Dette vil redusere omfanget av geologisk kartlegging i 2014.

Kap. 1815 Petoro AS

Post 70 Administrasjon

Forslaget til bevilgning for 2014 økes med 4 mill. kroner, fra 307 mill. kroner til 311 mill. kroner.

Regjeringen har som mål at Petoro skal spille en større rolle i arbeidet med å øke utvinningsgraden på norsk sokkel. Forslaget skal øke Petoros kapasitet til å følge opp modne felt og være en pådriver for økt utvinning. Petoro vil som rettighetshaver for statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) arbeide for økt utvinning i modne felt hvor det er store SDØE-verdier. I 2014 gjelder dette Snorre, Heidrun og Oseberg.

Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Post 01 Driftsutgifter

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 2 mill. kroner, fra 487 mill. kroner til 485 mill. kroner. Driftsbevilgningen til Norges vassdrags- og energidirektorat er i Gul bok 2014 foreslått økt med 19 mill. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2013. Regjeringens forslag innebærer at driftsbevilgningen til Norges vassdrags- og energidirektorat for 2014 øker med 17 mill. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2013.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 3 mill. kroner, fra 79 mill. kroner til 76 mill. kroner. Bevilgningen på posten skal blant annet dekke drift og videreutvikling av energimerke-systemet for boliger og bygninger, samt kontroll- og informasjonsvirksomhet for ordningen. Norges vassdrags- og energidirektorats øvrige

interne utgifter forutsettes dekket over den ordinære driftsbevilgningen under post 01.

Post 73 Tilskudd til utjevning av overføringstariffer, kan overføres

Regjeringen reduserer forslaget til bevilgning for 2014 med 90 mill. kroner, fra 120 mill. kroner til 30 mill. kroner.

Ordningen bidrar til å redusere forskjeller i overføringstariffene for strøm som følger av naturgitte forhold og høye overføringskostnader. Tilskuddet gir en direkte reduksjon av nettleien for sluttbrukere tilknyttet distribusjonsnettet i de områdene av landet som har de høyeste overføringskostnadene.

Regjeringen ønsker å legge til rette for en strukturendring i retning av færre og mer robuste nettselskaper for å ivareta kundenes behov for en effektiv prissetting, god forsyningsikkerhet og kvalitet i tjenestene.

Med en bevilgning på 30 mill. kroner vil ordningen fortsatt omfatte sluttbrukere som har betydelig høyere nettleie enn gjennomsnittet. Det anslås at selskaper med gjennomsnittlige overføringskostnader på anslagsvis over 40 øre/kWh vil tildeles støtte i 2014. Dette antas å omfatte om lag 32 000 sluttbrukere, og støtten er beregnet å ligge mellom 1 og 22 øre/kWh.

Kap. 1830 Forskning og næringsutvikling

Post 50 Overføring til Norges forskningsråd

Regjeringen øker forslaget til bevilgning for 2014 med 26 mill. kroner, fra 647,6 mill. kroner til 673,6 mill. kroner. Økningen skal gå til forskningsprogrammene PETROMAKS 2 og DEMO 2000.

Regjeringen vil styrke petroleumsrelatert forskning. Økt tilskudd til programmene under Norges forskningsråd bidrar til å opprettholde bevilgningsnivået til petroleumsforskning som reelt har blitt svekket de siste årene. Satsing på forskning i petroleumssektoren vil kunne gi en mer kostnadseffektiv og bærekraftig ressursutnyttelse og økte inntekter til staten. Videre vil ny kunnskap og teknologi kunne medføre nye næringsmuligheter.

Offentlig støtte til petroleumsforskning skal bidra til mer langsiktig forskning enn det oljeselskapene legger opp til. PETROMAKS 2 skal bidra til økt verdiskaping for samfunnet ved at norske petroleumsressurser utvikles og utnyttes optimalt innenfor miljømessige forsvarlige rammer.

Programmet dekker strategisk grunnforskning, kunnskaps- og kompetansebygging, anvendt forskning og teknologiutvikling. Økningen i bevilgningen til PETROMAKS 2 skal blant annet bidra til å øke utvinningsgraden på norsk sokkel. Dette krever mer kunnskap og større forståelse for geologi og geofysikk, mer kostnadseffektiv bore- og brønnteknologi og styrket rekruttering til næringen gjennom forskningsbaserte utdanningsstilbud.

DEMO 2000 har som formål å kvalifisere norsk teknologi gjennom testing og pilotering på norsk sokkel. Dette skal bidra til raskere markedsinntroduksjon, reduserte kostnader, økt effektivitet og forbedret ytelse for ny teknologi. DEMO 2000 er et virkemiddel for å avlaste risiko forbundet med introduksjon av teknologi på felt i drift. Mange av løsningene som blir utviklet gjennom PETROMAKS 2 har behov for kvalifisering gjennom pilotering. Prioriteringene i DEMO 2000 er basert på de samme satsingsområdene som PETROMAKS 2.

Kap. 1840 CO₂-håndtering

Regjeringen vil satse bredt på å utvikle kostnadseffektiv teknologi for fangst og lagring av CO₂, og har en ambisjon om å realisere minst ett fullskala demonstrasjonsanlegg for CO₂-fangst innen 2020.

Arbeidet med å utvikle og ta i bruk teknologi for CO₂-fangst og -lagring er krevende, men det er gjort betydelige fremskritt i utviklingen av teknologi det siste tiåret som det kan bygges videre på. Teknologisenteret på Mongstad er etablert med mål om å skape en arena for langsiktig og målrettet utvikling, testing og kvalifisering av teknologi for CO₂-fangst, jf. Meld. St. 21 (2011–2012) *Norsk klimapolitikk*.

Regjeringen Stoltenberg II valgte nylig å avslutte planleggingsarbeidet med fullskalaprojektet på Mongstad. Engasjement i teknologiutvikling innebærer høy risiko, og en må være forberedt på at noen veivalg ikke fører fram eller blir mer krevende enn forventet.

I Gul bok 2014 bes det om Stortingets tilslutning til hvordan arbeidet om å realisere målsettingen om minst ett fullskala anlegg for fangst og lagring av CO₂ innen 2020 skal legges opp, blant annet gjennom etablering av et CO₂-håndteringsprogram for utvikling av fullskala CO₂-håndteringsprosjekter i Norge, jf. forslag til vedtak i Gul bok 2014.

Det er viktig at det gjøres et grundig arbeid før det besluttes hvordan ambisjonen om å realisere fullskala CO₂-håndtering best kan nås. Regjerin-

gen vil starte med å utarbeide en strategi for den videre satsingen på CO₂-håndtering.

På denne bakgrunn foreslås det at ovennevnte forslag til romertallsvedtak i Gul bok erstattes av et nytt vedtak om at Stortinget samtykker i ambisjonen om å realisere minst ett fullskala demonstrasjonsanlegg for fangst av CO₂ innen 2020, og til at det utarbeides en strategi for å nå denne ambisjonen, jf. forslag til vedtak.

Post 70 Gassnova SF, kan overføres, kan nyttes under post 73

Forslaget til bevilgning for 2014 reduseres med 10 mill. kroner, fra 164,3 mill. kroner til 154,3 mill. kroner. Reduksjonen er blant annet en følge av at planleggingen av fullskala CO₂-håndtering på Mongstad avsluttes.

Gjennom Meld. St. 9 (2010–2011) ble Gassnova bedt om å gjennomføre en utredning for å kartlegge og analysere mulighetsrommet for fullskala CO₂-håndtering i Norge utover Mongstad (CCS mulighetsstudien). Etter at planleggingsarbeidet med Mongstad fullskala ble stanset, er forutsetningene for Gassnovas utredningsarbeid endret. Regjeringen har behov for å se mulighetsstudiearbeidet i sammenheng med etablering av ny strategi for arbeidet med CO₂-håndtering. På denne bakgrunn er anbudskonkurransen for anskaffelse av utredninger til CCS mulighetsstudien avlyst.

Gassnovas arbeid med å utrede fullskala CO₂-håndtering videreføres. Olje- og energidepartementet har bedt om at dialogen med virksomhetene som har deltatt i Gassnovas anbudskonkurranse videreføres, slik at deres synspunkter blir inkludert i det videre arbeidet. Det fremtidige utredningsarbeidet bør blant annet omhandle hva aktører med utslippskilder mener må til for å realisere CO₂-håndtering. Olje- og energidepartementet har også bedt Gassnova om å inkludere aktører med utslippskilder under 400 000 tonn CO₂ per år i denne dialogen.

Post 72 Lån, TCM DA, kan overføres

Forslaget til bevilgning for 2014 til modifikasjon og videreutvikling av Teknologisenteret for CO₂-fangst på Mongstad (TCM) reduseres med 100 mill. kroner, fra 150 mill. kroner til 50 mill. kroner. Videre utgår forslaget om at Olje- og energidepartementet kan pådra staten forpliktelser utover gitt bevilgning under posten for inntil 300 mill. kroner, jf. nytt forslag til vedtak.

Teknologisenteret på Mongstad har vært i drift i over ett år og har gitt nyttige erfaringer både med bygging og drift av store CO₂-fangstanlegg. De første testene på røykgass fra raffineriet til aminer ble gitt og utslipp av aminer og videre testing ble stanset. Utbedringer av anlegget er nødvendig dersom det skal være mulig å rense røykgass fra raffineriet i amineranlegget. Forslaget om en bevilgning på 50 mill. kroner er blant annet ment å dekke utgiftene ved å utbedre dette forholdet.

Teknologisenteret er et teknologiutviklingsanlegg og utfordringene man har støtt på er en viktig del av læringen av å teste ny og lite utprøvd teknologi i så stor skala. Testing med røykgass fra kraftvarmeverket i amineranlegget går som planlagt. Utfordringene med røykgass fra raffineriet til amineranlegget kan løses på ulike måter. TCM vurderer nå alle alternativene ut fra kostnad, tidsperspektivet for gjennomføring av eventuelle ombygginger, samt nytten av eventuelle modifikasjoner av anlegget sammen med andre tiltak.

Regjeringens strategi for videre satsing på CO₂-håndtering vil også ta for seg hvordan Teknologisenteret kan bidra til å nå Regjeringens ambisjoner på området.

2.4 Endringer i departementsstrukturen

Fra 1. januar 2014 blir det en rekke endringer i departementsstrukturen. Dette gjelder:

- Ansvar for Arbeidsgiverpolitisk avdeling, Avdeling for bygg, sikkerhet og tjenester, Statsforvaltningsavdelingen, Avdeling for IKT og fornying (med unntak av oppgaver knyttet til koordinering av bredbåndspolitikken), Same- og minoritetspolitisk avdeling i Fornyings-, administrasjons- og kirke departement overføres til Kommunal- og regionaldepartementet.
- Planavdelingen overføres fra Miljøverndepartementet til Kommunal- og regionaldepartementet.
- Ansvar for kirkesaker overføres fra Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet til Kulturdepartementet.
- Ansvar for klima- og skogsatsingen overføres fra Utenriksdepartementet til Miljøverndepartementet.
- Ansvar for forvaltningen av statens kjøp av klimakvoter overføres fra Finansdepartementet til Miljøverndepartementet.
- De oppgaver som Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet har knyttet til bred-

- bånd overføres fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet til Samferdselsdepartementet.
- Ansvar for kyst- og miljøsaker overføres fra Fiskeri- og kystdepartementet til Samferdselsdepartementet.
 - Det opprettes et Nærings- og fiskeridepartement. Det nye departementet vil bestå av Nærings- og handelsdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet, med unntak av Kyst- og miljøavdelingen og relevante deler av Avdeling for forskning, styring og administrasjon. I tillegg vil det nye departementet få overført Konkurransopolitisk avdeling fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet og ansvaret for selskapslovgivningen fra Justis- og beredskapsdepartementet.
 - Fiskeri- og kystdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet legges ned.
 - Kommunal- og regionaldepartementet skifter navn til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Miljøverndepartementet skifter navn til Klima- og miljødepartementet og Arbeidsdepartementet skifter navn til Arbeids- og sosialdepartementet.

Ny departementsstruktur innebærer at det foreslås mange endringer i bevilgninger og romertallsvedtak sammenlignet med Gul bok 2014. Summen av disse bevilgningsendringene er budsjettneutryl. I vedlegg 1 beskrives alle forslag til bevilgningsendringer som følge av ny departementsstruktur, samt øvrige endringer. I vedlegg 3 beskrives alle endringer som følge av ny departementsstruktur. Dette vedlegget inkluderer også overføringer av bevilgninger mellom departementer hvor det ikke foreslås endringer i beløp eller i kapittel- eller postnavn. Formålsbeskrivelsen for nye kapitler og poster uten egen omtale vil være den samme som i Gul bok 2014, jf. vedlegg 3.

Forslagene til romertallsvedtak har ulike bakgrunn. Det kan dreie seg om:

- Nye tiltak som krever fullmakter.
- Innholdsmessige endringer av forslag til fullmakter fremsatt i Gul bok 2014 som krever endringer i de tidligere fremsatte forslagene.
- Endring av departementsansvaret for gjennomføringen av tiltak om krever endring i for-

- slag til fullmakter fremsatt i Gul bok 2014 for å få riktig angivelse av ansvarlig departement.
- Endring i navn på departementer som krever endringer i forslag til fullmakter i Gul bok 2014 for å korrigere navnebruken.

Forslagene til romertallsvedtak er gruppert på følgende måte:

Navneendringer

Under denne overskriften samles alle forslag til romertallsvedtak der det foreslås endring i forslagene til vedtak i Gul bok 2014 kun som følge av endrede navn på departementer.

Andre endringer i forslag til romertallsvedtak

Under denne overskriften samles forslag til romertallsvedtak som er begrunnet i nye tiltak som krever fullmakter, eller innholdsmessige endringer i forslag til fullmakter fremsatt i Gul bok 2014. Videre er det også tatt med forslag til romertallsvedtak som er en følge av endringer i departementsansvaret for gjennomføringen av tiltak. Her er det nødvendig med forslag som fjerner fullmakten fra de avgivende departementet og tilsvarende forslag som tilfører nye fullmakter under det mottakende departementet.

Særlig om forslag til romertallsvedtak under Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet

Etableringen av de to departementene krever såpass omfattende endringer av de forslagene til romertallsvedtak som ble fremmet i Gul bok 2014, at en for å lette oversikten fremmer fullstendige sett med forslag til romertallsvedtak for hvert av dem.

Finansdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endring av Prop. 1 S (2013–2014) Statsbudsjettet 2014.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om endring av Prop. 1 S (2013–2014) Statsbudsjettet 2014 i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag til vedtak om endring av Prop. 1 S (2013–2014) Statsbudsjettet 2014

I

I statsbudsjettet for 2014 blir det bevilget under følgende kapitler:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter:			
20		Statsministerens kontor:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 95 600 000	98 300 000
41		Stortinget:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 862 000 000	859 500 000
(NY) 74		Reisetilskudd til skoler	2 500 000
100		Utenriksdepartementet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 1 822 566 000	1 812 262 000
115		Næringsfremme-, kultur-, norgesfremme- og informasjonsformål:	
	70	Tilskudd til næringsfremme-, kultur-, norgesfremme- og informasjonsformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> mot tidligere foreslått kr 71 758 000	56 758 000
150		Bistand til Afrika:	
	78	Regionbevilgning for Afrika, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 2 220 900 000	2 180 900 000
153		Bistand til Latin-Amerika:	
	78	Regionbevilgning for Latin-Amerika, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 225 500 000	184 000 000
160		Sivilt samfunn og demokratiutvikling:	
	70	Sivilt samfunn, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 1 467 000 000	1 427 000 000
	71	Tilskudd til opplysningsarbeid, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 101 000 000	91 000 000
	72	Demokratistøtte/partier, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 8 000 000	0

Kap.	Post	Formål	Kroner
	73	Kultur, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 109 000 000	89 000 000
161		Næringsutvikling:	
	70	Næringsutvikling, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 204 000 000	219 000 000
	75	NORFUND - tapsavsetting mot tidligere foreslått kr 295 000 000	307 500 000
	95	NORFUND - grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland mot tidligere foreslått kr 885 000 000	922 500 000
162		Overgangsbistand (gap):	
	70	Overgangsbistand (gap), <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 286 000 000	246 000 000
164		Fred, forsoning og demokrati:	
	71	ODA-godkjente land på Balkan, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 375 000 000	355 000 000
	72	Utvikling og nedrustning, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 188 000 000	163 000 000
166		Miljø og bærekraftig utvikling mv.:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 71 900 000	0
	71	Internasjonale prosesser og konvensjoner mv., <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 33 000 000	23 000 000
	73	Klima- og skogsatsingen, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 2 912 500 000	0
	74	Fornybar energi, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 1 464 000 000	1 300 335 000
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA):	
	21	Spesielle driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 1 564 419 000	2 101 047 000
170		FN-organisasjoner mv.:	
	70	FNs utviklingsprogram (UNDP) mot tidligere foreslått kr 760 000 000	710 000 000
	73	Verdens matvareprogram (WFP), <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 195 000 000	170 000 000
	76	Tilleggsmidler via FN-systemet mv., <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 882 800 000	832 800 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	81	Tilskudd til internasjonal landbruksforskning, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 150 000 000	140 000 000
171		Multilaterale finansinstitusjoner:	
	70	Verdensbanken, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 871 000 000	901 000 000
	72	Samfinansiering via finansinstitusjoner, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 559 500 000	579 500 000
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 89 474 000	89 363 000
225		Tiltak i grunnopplæringen:	
	64	Tilskudd til opplæring av unge asylsøkere og barn av asylsøkere mot tidligere foreslått kr 143 848 000	155 542 000
(NY)	65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres</i>	579 300 000
	70	Tilskudd til opplæring av lærlinger og lærekandidater med spesielle behov mot tidligere foreslått kr 38 798 000	48 798 000
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 1 077 129 000	781 723 000
(NY)	22	Videreutdanning for lærere og skoleledere	563 600 000
	50	Nasjonale sentre i grunnopplæringen mot tidligere foreslått kr 84 559 000	93 559 000
	71	Tilskudd til vitensentre mot tidligere foreslått kr 41 090 000	44 090 000
228		Tilskudd til private skoler mv.:	
	70	Private grunnskoler, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 1 606 363 000	1 601 993 000
	73	Private grunnskoler i utlandet, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 111 713 000	111 458 000
	79	Toppidrett mot tidligere foreslått kr 34 184 000	38 964 000
231		Barnehager:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 51</i> mot tidligere foreslått kr 210 513 000	220 513 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet:	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 89 593 000	134 593 000
258		Tiltak for livslang læring:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 1</i> mot tidligere foreslått kr 54 658 000	55 658 000
260		Universiteter og høyskoler:	
	50	Statlige universiteter og høyskoler mot tidligere foreslått kr 27 921 127 000	28 101 645 000
	70	Private høyskoler mot tidligere foreslått kr 1 139 866 000	1 141 772 000
276		Fagskoleutdanning:	
	72	Annen fagskoleutdanning mot tidligere foreslått kr 73 729 000	69 679 000
280		Felles enheter:	
	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver mot tidligere foreslått kr 144 996 000	146 896 000
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> mot tidligere foreslått kr 112 116 000	160 216 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 11 523 000	61 523 000
	50	Tilskudd til Norges forskningsråd mot tidligere foreslått kr 94 032 000	101 849 000
285		Norges forskningsråd:	
	52	Forskningsformål mot tidligere foreslått kr 1 394 725 000	1 414 725 000
	53	Overordnede forskningspolitiske prioriteringer mot tidligere foreslått kr 978 605 000	1 003 605 000
300		Kulturdepartementet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 119 691 000	136 016 000
310		Tilskudd til trossamfunn m.m.:	
	70	Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 252 443 000	252 943 000
314		Kultur og samfunn:	
	78	Ymse faste tiltak mot tidligere foreslått kr 14 938 000	18 438 000
	79	Til disposisjon mot tidligere foreslått kr 2 143 000	5 343 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
315		Frivillighetsformål:	
	21	Forskning og utredning mot tidligere foreslått kr 9 780 000	11 280 000
	78	Ymse faste tiltak mot tidligere foreslått kr 32 832 000	32 232 000
320		Allmenne kulturformål:	
	21	Forskning og utredning, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 8 682 000	11 478 000
	55	Norsk kulturfond-ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i> mot tidligere foreslått kr 52 998 000	48 080 000
	56	Norsk kulturfond-flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i> mot tidligere foreslått kr 23 895 000	21 678 000
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 215 000 000	202 000 000
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 240 616 000	226 116 000
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet, <i>kan nyttes under post 1</i> mot tidligere foreslått kr 37 288 000	29 288 000
	78	Ymse faste tiltak mot tidligere foreslått kr 32 505 000	29 365 000
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i> mot tidligere foreslått kr 4 217 000	7 534 000
(NY)	85	Gaveforsterkningsordning	10 000 000
321		Kunstnerformål:	
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 164 223 000	149 223 000
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom:	
	55	Norsk kulturfond mot tidligere foreslått kr 41 037 000	37 229 000
323		Musikkformål:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 165 898 000	162 098 000
	55	Norsk kulturfond-ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i> mot tidligere foreslått kr 171 367 000	154 905 000
	56	Norsk kulturfond-flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i> mot tidligere foreslått kr 32 529 000	22 492 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	78	Ymse faste tiltak mot tidligere foreslått kr 111 302 000	120 821 000
324		Scenekunstformål:	
	55	Norsk kulturfond- ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i> mot tidligere foreslått kr 112 292 000	105 872 000
	56	Norsk kulturfond- flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i> mot tidligere foreslått kr 16 742 000	15 188 000
	78	Ymse faste tiltak mot tidligere foreslått kr 150 515 000	153 015 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 77</i> mot tidligere foreslått kr 532 785 000	531 785 000
	55	Norsk kulturfond mot tidligere foreslått kr 170 067 000	154 286 000
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak, <i>kan nyttes under post 1</i> mot tidligere foreslått kr 25 632 000	27 632 000
	78	Ymse faste tiltak mot tidligere foreslått kr 63 435 000	68 035 000
328		Museums- og andre kulturvernformål:	
	55	Norsk kulturfond mot tidligere foreslått kr 10 582 000	9 600 000
329		Arkivformål:	
	78	Ymse faste tiltak mot tidligere foreslått kr 9 917 000	7 917 000
334		Film- og medieformål:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 153 721 000	155 721 000
	50	Filmfondet, <i>kan nyttes under post 71</i> mot tidligere foreslått kr 441 501 000	409 001 000
(NY)	79	Til disposisjon	1 000 000
335		Mediestøtte:	
	71	Produksjonstilskudd mot tidligere foreslått kr 331 759 000	281 746 000
	72	Tilskudd til kvalitetsjournalistikk mot tidligere foreslått kr 6 000 000	0
340		Den norske kirke:	
(NY)	1	Driftsutgifter	1 155 716 000
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter	37 069 000
(NY)	71	Tilskudd til kirkelige formål	82 035 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
(NY)	75	Trosopplæring, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	278 479 000
(NY)	77	Tilskudd til virksomhet i Den norske kirke	152 200 000
(NY)	79	Til disposisjon	5 000 000
342		Kirkebygg og gravplasser:	
(NY)	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	54 750 000
(NY)	60	Rentekompensasjon-kirkebygg, <i>kan overføres</i>	60 400 000
(NY)	70	Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser	10 665 000
400		Justis- og beredskapsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 354 204 000	353 204 000
410		Tingrettene og lagmannsrettene:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 1 778 565 000	1 755 265 000
430		Kriminalomsorgsdirektoratet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 3 662 332 000	3 664 732 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 31 608 000	27 608 000
	70	Tilskudd mot tidligere foreslått kr 17 964 000	20 464 000
432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS):	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 171 386 000	182 386 000
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 12 617 275 000	12 820 475 000
	21	Spesielle driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 226 013 000	277 013 000
	72	Datalagringsdirektivet, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 220 000 000	110 000 000
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST):	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 560 872 000	568 572 000
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 646 783 000	652 183 000
452		Sentral krisehåndtering:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 14 511 000	19 011 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
455		Redningstjenesten:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 82 025 000	92 025 000
469		Vergemålsordningen:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 175 533 000	197 033 000
474		Konfliktråd:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 95 367 000	93 367 000
480		Svalbardbudsjettet:	
	50	Tilskudd mot tidligere foreslått kr 323 245 000	322 955 000
490		Utlendingsdirektoratet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 793 234 000	839 794 000
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak mot tidligere foreslått kr 1 741 702 000	2 017 161 000
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse mot tidligere foreslått kr 59 546 000	64 546 000
	60	Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak for asylsøkere og flyktninger mot tidligere foreslått kr 303 171 000	342 898 000
	70	Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak mot tidligere foreslått kr 513 870 000	615 082 000
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 18 497 000	15 497 000
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 164 787 000	369 655 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 9 300 000	77 551 000
(NY)	22	Forskning, <i>kan overføres</i>	20 592 000
	50	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd mot tidligere foreslått kr 15 750 000	29 000 000
503		Midler til opplæring og utvikling av tillitsvalgte:	
(NY)	70	Tilskudd	159 021 000
510		Departementenes servicesenter:	
(NY)	1	Driftsutgifter	598 239 000
(NY)	22	Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor	129 962 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
(NY)	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	39 600 000
	520	Tilskudd til de politiske partier:	
(NY)	1	Driftsutgifter	9 874 000
(NY)	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	243 009 000
(NY)	71	Tilskudd til de politiske partiers kommunale organisasjoner	31 825 000
(NY)	73	Tilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner	69 553 000
(NY)	75	Tilskudd til de politiske partiers fylkesungdomsorganisasjoner	19 767 000
(NY)	76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner	7 384 000
	525	Fylkesmannsembetene:	
(NY)	1	Driftsutgifter	1 492 699 000
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	175 926 000
	530	Byggeprosjekter utenfor husleieordningen:	
(NY)	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	47 000 000
(NY)	31	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	80 000 000
(NY)	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	744 400 000
(NY)	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i>	12 340 000
(NY)	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 000 000
	531	Eiendommer til kongelige formål:	
(NY)	1	Driftsutgifter	24 565 000
(NY)	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	11 070 000
	532	Utvikling av Fornebuområdet:	
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	300 000
(NY)	30	Investeringer, Fornebu, <i>kan overføres</i>	6 800 000
	533	Eiendommer utenfor husleieordningen:	
(NY)	1	Driftsutgifter	19 653 000
(NY)	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	24 500 000
	534	Erstatningslokaler for departementene:	
(NY)	1	Driftsutgifter	406 107 000
(NY)	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	215 000 000
	540	Direktoratet for forvaltning og IKT:	
(NY)	1	Driftsutgifter	188 827 000
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	53 605 000
(NY)	22	Betaling av elektronisk ID og digital post til private leverandører	5 560 000
(NY)	23	Elektronisk ID og digital post, <i>kan overføres</i>	116 263 000
	541	IKT-politikk:	
(NY)	22	Samordning av IKT-politikken, <i>kan overføres</i>	10 472 000
(NY)	71	Tilskudd til fri programvare	4 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
(NY)	73	Tilskudd til digital kompetanse	3 182 000
(NY)	74	Tilskudd til IKT-standardisering	725 000
542		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram:	
(NY)	1	Driftsutgifter	4 477 000
(NY)	70	Tilskudd til internasjonale program, <i>kan overføres</i>	19 355 000
545		Datatilsynet:	
(NY)	1	Driftsutgifter	38 264 000
546		Personvernemnda:	
(NY)	1	Driftsutgifter	1 858 000
551		Regional utvikling og nyskaping:	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling mot tidligere foreslått kr 1 596 306 000	1 166 306 000
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 485 287 000	505 287 000
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling:	
	62	Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 40 000 000	30 000 000
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 587 300 000	502 300 000
554		Kompetansesenter for distriktsutvikling:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 33 200 000	28 200 000
560		Sametinget:	
(NY)	50	Sametinget	265 540 000
(NY)	54	Samefolkets fond	5 000 000
561		Tilskudd til samiske formål:	
(NY)	50	Samisk høgskole	6 403 000
(NY)	51	Divvun	5 609 000
(NY)	72	Samisk språk, informasjon m.m.	4 717 000
562		Gáldu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter:	
(NY)	1	Driftsutgifter	3 370 000
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 800 000
563		Internasjonalt reindriftssenter:	
(NY)	1	Driftsutgifter	4 450 000
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 900 000
567		Nasjonale minoriteter:	
(NY)	60	Tiltak for rom, <i>kan overføres</i>	5 050 000
(NY)	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	9 213 000
(NY)	71	Romanifolket/taternes kulturfond	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
(NY)	72	Det mosaiske trossamfunn	1 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner:	
	60	Innbyggertilskudd mot tidligere foreslått kr 116 469 972 000	115 893 972 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner:	
	60	Innbyggertilskudd mot tidligere foreslått kr 28 337 599 000	28 751 699 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak:	
	79	Tilskudd til tilpasning av bolig mot tidligere foreslått kr 185 500 000	178 500 000
582		Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg:	
	60	Rentekompensasjon - skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 487 300 000	0
	61	Rentekompensasjon - kirkebygg, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 50 800 000	0
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjems plasser:	
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag mot tidligere foreslått kr 1 027 600 000	0
	64	Investeringstilskudd, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 977 300 000	0
587		Direktoratet for byggkvalitet:	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling mot tidligere foreslått kr 52 600 000	47 500 000
590		Byutvikling og planlegging:	
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter	45 170 000
(NY)	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	6 400 000
(NY)	61	Bærekraftig byutvikling, <i>kan overføres</i>	18 000 000
(NY)	65	Områdesatsing i byer, <i>kan overføres</i>	42 000 000
(NY)	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	515 000
(NY)	71	Internasjonale organisasjoner	640 000
(NY)	81	Lokal kompetanse og universell utforming, <i>kan overføres</i>	3 600 000
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur:	
(NY)	1	Driftsutgifter	246 699 000
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	459 834 000
(NY)	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund, <i>kan overføres</i>	65 000 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.:	
	70	Tilskudd mot tidligere foreslått kr 22 860 000	25 860 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 87 000 000	75 000 000
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 26 500 000 000	18 400 000 000
634		Arbeidsmarkedstiltak:	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 6 310 330 000	6 210 330 000
660		Krigspensjon:	
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 121 000 000	123 000 000
667		Supplerende stønad til personer over 67 år:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 425 000 000	420 000 000
711		Ernæring og mattrygghet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 70</i> mot tidligere foreslått kr 36 488 000	21 488 000
	74	Skolefrukt, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 18 948 000	25 856 000
719		Annet folkehelsearbeid:	
	70	Smittevern mv., <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 19 093 000	21 093 000
732		Regionale helseforetak:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 9 202 000	18 602 000
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 49 942 055 000	46 875 111 000
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 17 567 979 000	16 499 287 000
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 13 264 224 000	12 498 094 000
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 11 783 643 000	11 219 609 000
	76	Innsatsstyrt finansiering, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 17 344 415 000	23 124 615 000
	77	Poliklinisk virksomhet mv., <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 3 404 908 000	3 349 908 000
733		Habilitering og rehabilitering:	
	72	Kjøp av opptrening mv., <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 4 978 000	578 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
761		Omsorgstjeneste:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> mot tidligere foreslått kr 212 192 000	214 192 000
	60	Kommunale kompetansetiltak, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 212 888 000	262 888 000
(NY)	63	Investeringstilskudd, <i>kan overføres</i>	1 069 550 000
(NY)	64	Kompensasjon renter og avdrag	1 084 200 000
	71	Frivillig arbeid mv. mot tidligere foreslått kr 24 839 000	9 839 000
763		Rustiltak:	
	61	Kommunalt rusarbeid, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 104 068 000	447 068 000
764		Psykisk helse:	
	72	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 390 615 000	433 415 000
770		Tannhelsetjenester:	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> mot tidligere foreslått kr 174 841 000	179 841 000
820		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 194 946 000	191 246 000
821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere:	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 6 005 522 000	5 895 503 000
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 328 574 000	328 165 000
822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere:	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere mot tidligere foreslått kr 1 585 411 000	1 659 768 000
841		Samliv og konfliktløsning:	
(NY)	70	Tilskudd til samlivstiltak, <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	4 000 000
842		Familievern:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> mot tidligere foreslått kr 221 523 000	224 523 000
	21	Spesielle driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 22 727 000	24 727 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
844		Kontantstøtte:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 1 165 000 000	1 215 000 000
845		Barnetrygd:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 15 140 000 000	15 090 000 000
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i> mot tidligere foreslått kr 22 159 000	18 159 000
	60	Tilskudd til likestillingsarbeid i kommunal sektor mot tidligere foreslått kr 1 963 000	0
	70	Tilskudd mot tidligere foreslått kr 24 319 000	12 319 000
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 8 245 000	3 245 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i> mot tidligere foreslått kr 84 083 000	85 083 000
	61	Utvikling i kommunene mot tidligere foreslått kr 29 219 000	30 719 000
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 1 122 100 000	1 023 534 000
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1</i> mot tidligere foreslått kr 246 470 000	234 570 000
866		Statens institutt for forbruksforskning:	
	50	Basisbevilgning mot tidligere foreslått kr 29 307 000	26 307 000
900		Nærings- og fiskeridepartementet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 205 200 000	333 001 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 53 100 000	67 665 000
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner mot tidligere foreslått kr 20 500 000	31 200 000
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 20 100 000	18 100 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 23 800 000	28 300 000
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 11 000 000	6 500 000
911		Konkurransetilsynet:	
(NY)	1	Driftsutgifter	87 165 000
(NY)	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser	10 310 000
917		Fiskeridirektoratet:	
(NY)	1	Driftsutgifter	366 380 000
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 780 000
919		Diverse fiskeriformål:	
(NY)	60	Tilskudd til kommuner, <i>kan overføres</i>	180 000 000
(NY)	71	Sosiale tiltak, <i>kan overføres</i>	2 070 000
(NY)	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	7 000 000
(NY)	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	2 140 000
(NY)	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	39 000 000
(NY)	79	Informasjon ressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	930 000
920		Norges forskningsråd:	
	50	Tilskudd mot tidligere foreslått kr 1 452 000 000	1 522 000 000
(NY)	51	Tilskudd marin forskning	238 450 000
(NY)	52	Basisbevilgning primærnæringsinstitutter	126 890 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer:	
	70	Tilskudd mot tidligere foreslått kr 89 900 000	54 900 000
925		Havforskningsinstituttet:	
(NY)	1	Driftsutgifter	363 340 000
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	297 470 000
(NY)	70	Erstatningsutbetaling	6 000 000
926		Drift av forskningsfartøy:	
(NY)	1	Driftsutgifter	132 480 000
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	76 750 000
(NY)	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	300 000 000
927		NIFES:	
(NY)	1	Driftsutgifter	77 850 000
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	86 650 000
928		Marin forskning og utvikling:	
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	151 000 000
(NY)	50	Tilskudd Veterinærinstituttet	47 130 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
(NY)	70	Tilskudd til sjømat- og rekrutteringstiltak, <i>kan overføres</i>	10 350 000
(NY)	71	Tilskudd til utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	6 900 000
(NY)	72	Tilskudd til Nofima	85 090 000
(NY)	74	Tilskudd marin bioteknologi mv., <i>kan overføres</i>	27 000 000
(NY)	75	Tilskudd Akvariet i Bergen	3 860 000
1000		Fiskeri- og kystdepartementet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 132 000 000	0
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 16 740 000	0
	71	Tilskudd til kystkultur, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 10 130 000	0
1001		Deltakelse i internasjonale organisasjoner:	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 10 950 000	0
1020		Havforskningsinstituttet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 358 340 000	0
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 297 470 000	0
	70	Erstatningsutbetaling mot tidligere foreslått kr 6 000 000	0
1021		Drift av forskningsfartøyene:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 132 480 000	0
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 76 750 000	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 300 000 000	0
1022		NIFES:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 67 850 000	0
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 86 650 000	0
1023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 151 000 000	0
	50	Tilskudd Norges forskningsråd mot tidligere foreslått kr 240 450 000	0

Kap.	Post	Formål	Kroner
	51	Tilskudd Veterinærinstituttet mot tidligere foreslått kr 47 130 000	0
	52	Basisbevilgning forskningsinstitutter mot tidligere foreslått kr 126 890 000	0
	70	Tilskudd til sjømat- og rekrutteringstiltak, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 10 350 000	0
	71	Tilskudd til utviklingstiltak, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 5 900 000	0
	72	Tilskudd Nofima, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 95 090 000	0
	74	Tilskudd marin bioteknologi mv., <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 27 000 000	0
	75	Tilskudd Akvariet i Bergen mot tidligere foreslått kr 3 860 000	0
1030		Fiskeridirektoratet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 373 740 000	0
	21	Spesielle driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 7 780 000	0
	45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 1 740 000	0
1050		Diverse fiskeriformål:	
	60	Tilskudd til kommuner mot tidligere foreslått kr 180 000 000	0
	71	Sosiale tiltak, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 2 070 000	0
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere mot tidligere foreslått kr 14 150 000	0
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 2 140 000	0
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 67 000 000	0
	79	Informasjon ressursforvaltning, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 930 000	0
1062		Kystverket:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> mot tidligere foreslått kr 1 691 794 000	0
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 62 930 000	0

Kap.	Post	Formål	Kroner
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 525 860 000	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 1</i> mot tidligere foreslått kr 191 120 000	0
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 61 980 000	0
	70	Tilskudd Redningsselskapet mot tidligere foreslått kr 78 170 000	0
1070		Samfunnet Jan Mayen og Loran-C:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 44 410 000	0
1100		Landbruks- og matdepartementet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 146 277 000	145 277 000
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet:	
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet mot tidligere foreslått kr 87 998 000	86 698 000
	52	Støtte til fagsentrene, Bioforsk mot tidligere foreslått kr 17 873 000	16 873 000
1115		Mattilsynet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 1 227 673 000	1 205 073 000
1137		Forskning og innovasjon:	
	50	Forskningsaktivitet, Norges forskningsråd mot tidligere foreslått kr 255 951 000	242 951 000
	51	Basisbevilgninger m.m., Norges forskningsråd mot tidligere foreslått kr 187 774 000	167 774 000
(NY)	52	Innovasjonsaktivitet m.m.	5 000 000
	53	Omstillingsmidler instituttsektoren mv. mot tidligere foreslått kr 4 379 000	3 379 000
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer:	
	70	Tilskudd til miljø- og ressurstiltak, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 17 898 000	15 898 000
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket:	
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse mot tidligere foreslått kr 24 743 000	23 743 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap mot tidligere foreslått kr 101 888 000	96 888 000
1143		Statens landbruksforvaltning:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 185 880 000	184 880 000
	60	Tilskudd til veterinærdekning mot tidligere foreslått kr 134 449 000	132 449 000
	70	Tilskudd til beredskap i kornsektoren, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 5 386 000	0
1144		Regionale og lokale tiltak i landbruket:	
	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 7 048 000	5 810 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket:	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 23 866 000	33 866 000
	72	Tilskudd til økt bruk av tre, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 28 980 000	20 980 000
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 43 470 000	13 470 000
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn:	
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger mot tidligere foreslått kr 9 939 000	8 939 000
1300		Samferdselsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 141 700 000	175 108 000
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner mot tidligere foreslått kr 32 800 000	33 050 000
(NY)	73	Tilskudd til kystkultur, <i>kan overføres</i>	9 130 000
1301		Forskning og utvikling mv.:	
	21	Utredninger vedrørende miljø, trafikksikkerhet mv. mot tidligere foreslått kr 15 700 000	23 075 000
	50	Samferdselsforskning, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 126 300 000	148 300 000
	72	Tilskudd til miljøvennlig transport, Transnova-prosjektet, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 69 600 000	49 600 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen:	
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72</i>	9 747 000 000
		mot tidligere foreslått kr 9 347 000 000	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72</i>	10 660 200 000
		mot tidligere foreslått kr 9 764 200 000	
	36	E16 over Filefjell, <i>kan overføres</i>	427 000 000
		mot tidligere foreslått kr 377 000 000	
	61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene	236 250 000
		mot tidligere foreslått kr 176 700 000	
1331		Infrastrukturfond:	
(NY)	95	Innskudd av fondskapital	20 000 000 000
1350		Jernbaneverket:	
	23	Drift og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i>	5 656 900 000
		mot tidligere foreslått kr 5 556 900 000	
1360		Kystverket:	
(NY)	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i>	1 709 794 000
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	62 930 000
(NY)	30	Nyanlegg og større vedlikehold, <i>kan overføres</i>	479 860 000
(NY)	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	191 120 000
(NY)	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres</i>	61 980 000
(NY)	70	Tilskudd til Redningsselskapet	78 170 000
1361		Samfunnet Jan Mayen og Loran-C:	
(NY)	1	Driftsutgifter	44 410 000
1370		Posttjenester:	
	70	Kjøp av post- og banktjenester	270 000 000
		mot tidligere foreslått kr 320 000 000	
1400		Klima- og miljødepartementet:	
	1	Driftsutgifter	218 014 000
		mot tidligere foreslått kr 265 914 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	86 855 000
		mot tidligere foreslått kr 130 875 000	
	61	Framtidens byer og bærekraftig byutvikling, <i>kan overføres</i>	19 000 000
		mot tidligere foreslått kr 37 000 000	
	65	Områdesatsing i byer, <i>kan overføres</i>	0
		mot tidligere foreslått kr 47 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmenntilgjengelige miljøstiftelser mot tidligere foreslått kr 58 005 000	53 005 000
	71	Internasjonale organisasjoner mot tidligere foreslått kr 52 760 000	52 120 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 36 050 000	33 050 000
	81	Byutvikling, lokalt miljøvern og universell utforming, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 12 557 000	8 957 000
1407		Miljøhensyn i offentlige innkjøp:	
	21	Spesielle driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 10 000 000	0
1409		MAREANO:	
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	27 500 000
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåking:	
	21	Miljøovervåking og miljødata mot tidligere foreslått kr 182 171 000	181 021 000
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene mot tidligere foreslått kr 169 738 000	163 338 000
	51	Forskningsprogrammer m.m. mot tidligere foreslått kr 214 718 000	201 468 000
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene mot tidligere foreslått kr 34 288 000	33 773 000
	72	Tilskudd til GenØk - Senter for biosikkerhet mot tidligere foreslått kr 13 900 000	11 900 000
1420		Miljødirektoratet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 719 049 000	709 049 000
	21	Spesielle driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 163 224 000	137 224 000
	22	Statlige vannmiljøtiltak mot tidligere foreslått kr 174 700 000	189 700 000
	25	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter mot tidligere foreslått kr 430 000	0
	31	Tiltak i verneområder, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 60 693 000	50 693 000
	39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79</i> mot tidligere foreslått kr 19 558 000	23 558 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien mot tidligere foreslått kr 243 000 000	120 000 000
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> mot tidligere foreslått kr 24 100 000	19 100 000
	85	Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 52 700 000	43 700 000
1429		Riksantikvaren:	
	21	Spesielle driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 41 735 000	37 735 000
	80	Tilskuddsordning for avgiftskompensasjon mot tidligere foreslått kr 7 000 000	0
1465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 222 699 000	0
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 487 334 000	0
	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 65 000 000	0
1481		Kjøp av klimakvoter:	
(NY)	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	5 500 000
(NY)	22	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i>	520 000 000
(NY)	23	Kvotekjøp, statsansattes flyreiser, <i>kan overføres</i>	1 500 000
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak:	
(NY)	1	Driftsutgifter	71 900 000
(NY)	73	Klima- og skogsatsingen, <i>kan overføres</i>	2 512 500 000
1500		Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 225 102 000	0
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 43 951 000	0
	22	Forskning, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 21 792 000	0
1503		Midler til opplæring og utvikling av tillitsvalgte:	
	70	Tilskudd mot tidligere foreslått kr 159 021 000	0
1510		Fylkesmannsembetene:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 1 492 699 000	0

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 175 926 000	0
1520		Departementenes servicesenter:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 598 239 000	0
	22	Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor mot tidligere foreslått kr 129 962 000	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 39 600 000	0
1530		Tilskudd til de politiske partier:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 9 874 000	0
	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner mot tidligere foreslått kr 282 809 000	0
	71	Tilskudd til de politiske partiers kommunale organisasjoner mot tidligere foreslått kr 33 125 000	0
	73	Tilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner mot tidligere foreslått kr 72 353 000	0
	75	Tilskudd til de politiske partiers fylkesungdomsorganisasjoner mot tidligere foreslått kr 20 567 000	0
	76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner mot tidligere foreslått kr 7 684 000	0
1533		Sametinget:	
	50	Sametinget mot tidligere foreslått kr 265 540 000	0
	54	Samefolkets fond mot tidligere foreslått kr 5 000 000	0
1534		Tilskudd til samiske formål:	
	50	Samisk høyskole mot tidligere foreslått kr 6 403 000	0
	51	Divvun mot tidligere foreslått kr 5 609 000	0
	72	Samisk språk, informasjon m.m. mot tidligere foreslått kr 4 717 000	0
1535		Gáldu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 3 370 000	0

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 1 800 000	0
1536		Internasjonalt reindriftssenter:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 4 450 000	0
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 1 900 000	0
1540		Nasjonale minoriteter:	
	60	Tiltak for rom, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 5 050 000	0
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter mot tidligere foreslått kr 9 213 000	0
	71	Romanifolket/taternes kulturfond mot tidligere foreslått kr 5 000 000	0
	72	Det mosaiske trossamfund mot tidligere foreslått kr 1 000 000	0
1550		Konkurransetilsynet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 87 165 000	0
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser mot tidligere foreslått kr 10 310 000	0
1560		Direktoratet for forvaltning og IKT:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 188 827 000	0
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 53 605 000	0
	22	Betaling av elektronisk ID og digital post til private leverandører mot tidligere foreslått kr 5 560 000	0
	23	Elektronisk ID og digital post, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 116 263 000	0
1561		IKT-politikk:	
	22	Samordning av IKT-politikken, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 11 972 000	0
	71	Tilskudd til fri programvare mot tidligere foreslått kr 4 500 000	0
	73	Tilskudd til digital kompetanse mot tidligere foreslått kr 3 182 000	0
	74	Tilskudd til IKT-standardisering mot tidligere foreslått kr 725 000	0

Kap.	Post	Formål	Kroner
1562		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 4 477 000	0
	70	Tilskudd til internasjonale program, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 19 355 000	0
1570		Datatilsynet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 38 264 000	0
1571		Personvernemnda:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 1 858 000	0
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen:	
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 47 000 000	0
	31	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 80 000 000	0
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 744 400 000	0
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 13 840 000	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 6 000 000	0
1581		Eiendommer til kongelige formål:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 24 565 000	0
	30	Større rehabiliteringsprosjekter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 12 000 000	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 11 070 000	0
1582		Utvikling av Fornebuområdet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 300 000	0
	30	Investeringer, Fornebu, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 6 800 000	0
1584		Eiendommer utenfor husleieordningen:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 19 653 000	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 24 500 000	0

Kap.	Post	Formål	Kroner
1585		Erstatningslokaler for departementene:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 406 107 000	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 215 000 000	0
1590		Den norske kirke:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 1 152 516 000	0
	21	Spesielle driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 37 069 000	0
	71	Tilskudd til kirkelige formål mot tidligere foreslått kr 82 035 000	0
	75	Trosopplæring, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> mot tidligere foreslått kr 278 479 000	0
	77	Tilskudd til virksomhet i Den norske kirke mot tidligere foreslått kr 152 200 000	0
1592		Kirkebygg og gravplasser:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> mot tidligere foreslått kr 54 750 000	0
	70	Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser mot tidligere foreslått kr 10 665 000	0
1600		Finansdepartementet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 321 800 000	320 400 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 58 600 000	56 100 000
1605		Direktoratet for økonomistyring:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 338 200 000	337 911 000
1618		Skatteetaten:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 4 554 000 000	4 541 400 000
1620		Statistisk sentralbyrå:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 527 400 000	524 900 000
1634		Statens innkrevingsentral:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 284 500 000	282 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1638		Salg av klimavoter:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 9 200 000	3 700 000
	21	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 520 000 000	0
	22	Kvotekjøp, statsansattes flyreiser, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 1 500 000	0
1650		Statsgjeld, renter mv.:	
	89	Renter og provisjon mv. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 10 145 600 000	10 725 600 000
1700		Forsvarsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 373 483 000	376 287 000
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 2 020 488 000	2 013 488 000
1734		Heimevernet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 1 183 838 000	1 190 838 000
1790		Kystvakten:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 1 014 339 000	1 028 239 000
1810		Oljedirektoratet:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 247 100 000	253 100 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 205 100 000	150 100 000
1815		Petoro AS:	
	70	Administrasjon mot tidligere foreslått kr 307 000 000	311 000 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat:	
	1	Driftsutgifter mot tidligere foreslått kr 487 000 000	485 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 79 000 000	76 000 000
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 120 000 000	30 000 000
1830		Forskning og næringsutvikling:	
	50	Overføring til Norges forskningsråd mot tidligere foreslått kr 647 600 000	673 600 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1840		CO ₂ -håndtering:	
	70	Gassnova SF, <i>kan overføres, kan nyttes under post 73</i> mot tidligere foreslått kr 164 300 000	154 300 000
	72	Lån, TCM DA, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 150 000 000	50 000 000
2410		Statens lånekasse for utdanning:	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 5 366 145 000	5 424 320 000
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 960 073 000	961 380 000
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 21 610 805 000	21 797 935 000
2412		Husbanken:	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 17 100 000	33 100 000
	90	Lån fra Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 19 889 000 000	19 937 000 000
2415		Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak:	
	75	Marint verdiskapingsprogram, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 54 000 000	0
2421		Innovasjon Norge:	
	71	Reiseliv, nettverks- og kompetanseprogrammer, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 430 000 000	405 000 000
(NY)	75	Marint verdiskapingsprogram, <i>kan overføres</i>	20 000 000
2426		SIVA SF:	
	70	Tilskudd mot tidligere foreslått kr 49 800 000	44 800 000
2445		Statsbygg:	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-3 974 855 000
		2 Driftsutgifter	1 766 660 000
		3 Avskrivninger	720 000 000
		4 Renter av statens kapital	62 900 000
		5 Til investeringsformål	924 594 000
		6 Til reguleringsfondet	-23 248 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 192 000 000	200 000 000
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> mot tidligere foreslått kr 111 500 000	36 500 000

Kap.	Post	Formål		Kroner
	32	Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>		141 000 000
		mot tidligere foreslått kr 166 000 000		
2465		Statens kartverk:		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-1 136 033 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 117 449 000	
		3 Avskrivninger	16 674 000	
		4 Renter av statens kapital	1 910 000	0
2470		Statens pensjonskasse:		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-623 822 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	472 993 000	
		3 Avskrivninger	116 544 000	
		4 Renter av statens kapital	16 215 000	
		5 Til investeringsformål	18 070 000	0
2530		Foreldrepenger:		
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 17 610 000 000		17 685 000 000
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 360 000 000		385 000 000
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 440 000 000		435 000 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 72 000 000		68 000 000
2541		Dagpenger:		
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 10 800 000 000		10 853 500 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.:		
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 690 000 000		707 000 000
2620		Stønad til enslig mor eller far:		
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 2 380 000 000		2 381 000 000
	72	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 390 000 000		385 000 000
	73	Utdanningsstønad mot tidligere foreslått kr 60 000 000		62 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2650		Sykepenger:	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 34 010 000 000	33 770 000 000
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 1 730 000 000	1 690 000 000
	72	Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m., <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 550 000 000	565 000 000
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 1 920 000 000	1 910 000 000
2651		Arbeidsavklaringspenger:	
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 33 380 000 000	33 860 000 000
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 385 000 000	390 000 000
	72	Legeerklæringer mot tidligere foreslått kr 345 000 000	350 000 000
2655		Uførhet:	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 24 215 000 000	24 035 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 37 470 000 000	37 010 000 000
	72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 2 295 000 000	2 285 000 000
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 61 000 000	63 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.:	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 1 790 000 000	1 800 000 000
	74	Tilskudd til biler mot tidligere foreslått kr 795 000 000	810 000 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler mot tidligere foreslått kr 2 559 100 000	2 597 100 000
	77	Ortopediske hjelpemidler mot tidligere foreslått kr 1 220 000 000	1 180 000 000
	78	Høreapparater mot tidligere foreslått kr 490 000 000	475 000 000
	79	Aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år mot tidligere foreslått kr 25 000 000	55 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2670		Alderdom:	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 59 140 000 000	59 190 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 111 080 000 000	110 980 000 000
	72	Ventetillegg, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 9 000 000	8 000 000
	73	Sært tillegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 5 810 000 000	5 800 000 000
2680		Etterlatte:	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 1 240 000 000	1 210 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 985 000 000	950 000 000
	72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 101 000 000	98 000 000
2686		Gravferdsstønad:	
	70	Gravferdsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> mot tidligere foreslått kr 194 000 000	197 000 000
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.:	
	70	Spesialisthjelp mot tidligere foreslått kr 1 690 000 000	1 680 000 000
	71	Psykologhjelp mot tidligere foreslått kr 239 000 000	237 000 000
	72	Tannbehandling mot tidligere foreslått kr 2 000 000 000	2 055 000 000
	76	Private laboratorier og røntgeninstitut mot tidligere foreslått kr 694 000 000	714 000 000
2751		Legemidler mv.:	
	70	Legemidler mot tidligere foreslått kr 8 841 000 000	8 666 000 000
	72	Medisinsk forbruksmateriell mot tidligere foreslått kr 1 890 000 000	1 855 000 000
2752		Refusjon av egenbetaling:	
	70	Egenandelstak 1 mot tidligere foreslått kr 3 990 200 000	3 848 200 000
	71	Egenandelstak 2 mot tidligere foreslått kr 166 000 000	165 000 000
2755		Helsetjenester i kommunene mv.:	
	62	Fastlønnsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i>	309 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		mot tidligere foreslått kr 304 000 000	
	70	Allmennlegehjelp	4 233 400 000
		mot tidligere foreslått kr 4 222 400 000	
	71	Fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i>	1 766 000 000
		mot tidligere foreslått kr 1 796 000 000	
2756		Andre helsetjenester:	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land	14 000 000
		mot tidligere foreslått kr 10 000 000	
	71	Helsetjenester i utlandet mv.	310 000 000
		mot tidligere foreslått kr 330 000 000	
	72	Helsetjenester til utlandsboende mv.	175 000 000
		mot tidligere foreslått kr 140 000 000	
2790		Andre helsetiltak:	
	70	Bidrag	220 000 000
		mot tidligere foreslått kr 235 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
Inntekter:			
3100		Utenriksdepartementet:	
	2	Gebyrer for utlendingssaker ved utenriksstasjonene mot tidligere foreslått kr 110 021 000	121 921 000
3225		Tiltak i grunnopplæringen:	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter mot tidligere foreslått kr 51 929 000	73 882 000
3339		Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser:	
	1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS mot tidligere foreslått kr 371 850 000	360 750 000
3340		Den norske kirke:	
(NY)	1	Ymse inntekter	42 610 000
(NY)	2	Inntekter ved oppdrag	37 069 000
3342		Kirkebygg og gravplasser:	
(NY)	1	Ymse inntekter	17 467 000
(NY)	2	Leieinntekter m.m.	3 460 000
3440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten:	
	6	Gebyr - utlendingssaker mot tidligere foreslått kr 143 000 000	165 300 000
3490		Utlendingsdirektoratet:	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter mot tidligere foreslått kr 20 945 000	17 945 000
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter mot tidligere foreslått kr 929 413 000	1 420 302 000
	5	Refusjonsinntekter mot tidligere foreslått kr 11 023 000	12 583 000
3510		Departementenes servicesenter:	
(NY)	2	Ymse inntekter	20 500 000
(NY)	3	Brukerbetaling for tilleggstenester fra departementene	75 383 000
3525		Fylkesmannsembetene:	
(NY)	1	Inntekter ved oppdrag	175 881 000
3531		Eiendommer til kongelige formål:	
(NY)	1	Ymse inntekter	153 000
3533		Eiendommer utenfor husleieordningen:	
(NY)	2	Ymse inntekter	2 841 000
3540		Direktoratet for forvaltning og IKT:	
(NY)	3	Diverse inntekter	3 048 000
(NY)	4	Internasjonale oppdrag	2 205 000
(NY)	5	Tilbakebetaling for bruk av elektronisk ID og digital post	394 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
(NY)	6	Tilbakebetaling fra tjenesteeiere for elektronisk ID og digital post	1 604 000
3560		Sametinget:	
(NY)	95	Fondskapital Samefolkets fond	75 000 000
3562		Gáldu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter:	
(NY)	2	Diverse inntekter	1 800 000
3563		Internasjonalt reindriftssenter:	
(NY)	2	Diverse inntekter	1 900 000
3567		Nasjonale minoriteter:	
(NY)	95	Fondskapital Romanifolket/taternes kulturfond	75 000 000
3595		Statens kartverk, arbeid med tinglysning og nasjonal geografisk infrastruktur:	
(NY)	1	Gebyrinntekter tinglysning, borettslag	57 900 000
(NY)	2	Gebyrinntekter tinglysning, fast eiendom	320 000 000
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse:	
	1	Gebyrinntekter, lån mot tidligere foreslått kr 61 000 000	49 000 000
	90	Tilbakebetaling av lån mot tidligere foreslått kr 10 200 000 000	10 000 000 000
3821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere:	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter mot tidligere foreslått kr 181 425 000	147 051 000
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter mot tidligere foreslått kr 31 511 000	30 700 000
3822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere:	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter mot tidligere foreslått kr 112 288 000	158 719 000
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere:	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter mot tidligere foreslått kr 93 240 000	108 780 000
3900		Nærings- og fiskeridepartementet:	
(NY)	1	Refusjoner	10 000
3911		Konkurransetilsynet:	
(NY)	1	Klagegebyr	2 049 000
3917		Fiskeridirektoratet:	
(NY)	1	Refusjoner og diverse inntekter	109 000
(NY)	5	Saksbehandlingsgebyr	17 274 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
(NY)	6	Forvaltningssanksjoner	932 000
(NY)	13	Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner	450 000 000
(NY)	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	7 790 000
3925		Havforskningsinstituttet:	
(NY)	3	Oppdragsinntekter	297 470 000
3926		Drift av forskningsfartøy:	
(NY)	1	Oppdragsinntekter	76 750 000
3927		NIFES:	
(NY)	1	Oppdragsinntekter	86 650 000
3928		Marin forskning og utvikling:	
(NY)	90	Tilbakebetaling lån fra Nofima	4 284 000
4000		Fiskeri- og kystdepartementet:	
	1	Refusjoner mot tidligere foreslått kr 10 000	0
4020		Havforskningsinstituttet:	
	3	Oppdragsinntekter mot tidligere foreslått kr 297 470 000	0
4021		Drift av forskningsfartøyene:	
	1	Oppdragsinntekter mot tidligere foreslått kr 76 750 000	0
4022		NIFES:	
	1	Oppdragsinntekter mot tidligere foreslått kr 86 650 000	0
4023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU:	
	90	Tilbakebetaling lån fra Nofima mot tidligere foreslått kr 4 284 000	0
4030		Fiskeridirektoratet:	
	1	Refusjoner og diverse inntekter mot tidligere foreslått kr 109 000	0
	5	Saksbehandlingsgebyr mot tidligere foreslått kr 17 274 000	0
	6	Forvaltningssanksjoner mot tidligere foreslått kr 932 000	0
	13	Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner mot tidligere foreslått kr 300 000 000	0
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning mot tidligere foreslått kr 7 790 000	0
4062		Kystverket:	
	2	Andre inntekter mot tidligere foreslått kr 10 747 000	0

Kap.	Post	Formål	Kroner
4070		Samfunnet Jan Mayen og Loran-C:	
	7	Refusjoner og andre inntekter mot tidligere foreslått kr 5 213 000	0
4115		Mattilsynet:	
	1	Gebyr m.m. mot tidligere foreslått kr 109 993 000	139 993 000
4360		Kystverket:	
(NY)	2	Andre inntekter	10 747 000
4361		Samfunnet Jan Mayen og Loran-C:	
(NY)	7	Refusjoner og andre inntekter	5 213 000
4420		Miljødirektoratet:	
	2	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimavoter mot tidligere foreslått kr 567 000	0
4465		Statens kartverk, arbeid med tinglysning og nasjonal geografisk infrastruktur:	
	1	Gebyrinntekter tinglysning, borettslag mot tidligere foreslått kr 57 900 000	0
	2	Gebyrinntekter tinglysning, fast eiendom mot tidligere foreslått kr 320 000 000	0
4510		Fylkesmannsembetene:	
	1	Inntekter ved oppdrag mot tidligere foreslått kr 175 881 000	0
4520		Departementenes servicesenter:	
	2	Ymse inntekter mot tidligere foreslått kr 20 500 000	0
	3	Brukerbetaling for tilleggstjenester fra departementene mot tidligere foreslått kr 75 383 000	0
4533		Sametinget:	
	95	Fondskapital Samefolkets fond mot tidligere foreslått kr 75 000 000	0
4535		Gáldu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter:	
	2	Diverse inntekter mot tidligere foreslått kr 1 800 000	0
4536		Internasjonalt reindriftssenter:	
	2	Diverse inntekter mot tidligere foreslått kr 1 900 000	0
4540		Nasjonale minoriteter:	
	95	Fondskapital Romanifolket/taternes kulturfond mot tidligere foreslått kr 75 000 000	0
4550		Konkurransetilsynet:	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	4	Klagegebyr mot tidligere foreslått kr 2 049 000	0
4560		Direktoratet for forvaltning og IKT:	
	3	Diverse inntekter mot tidligere foreslått kr 3 048 000	0
	4	Internasjonale oppdrag mot tidligere foreslått kr 2 205 000	0
	5	Tilbakebetaling for bruk av elektronisk ID og digital post mot tidligere foreslått kr 394 000	0
	6	Tilbakebetaling fra tjenesteeiere for elektronisk ID og digital post mot tidligere foreslått kr 1 604 000	0
4581		Eiendommer til kongelige formål:	
	1	Ymse inntekter mot tidligere foreslått kr 153 000	0
4584		Eiendommer utenfor husleieordningen:	
	2	Ymse inntekter mot tidligere foreslått kr 2 841 000	0
4590		Den norske kirke:	
	2	Ymse inntekter mot tidligere foreslått kr 42 610 000	0
	3	Inntekter ved oppdrag mot tidligere foreslått kr 37 069 000	0
4592		Kirkebygg og gravplasser:	
	2	Ymse inntekter mot tidligere foreslått kr 17 467 000	0
	3	Leieinntekter m.m. mot tidligere foreslått kr 3 460 000	0
5312		Husbanken:	
	90	Avdrag mot tidligere foreslått kr 10 540 000 000	10 574 000 000
5501		Skatter på formue og inntekt:	
	70	Toppskatt mv. mot tidligere foreslått kr 35 900 000 000	34 600 000 000
	72	Fellesskatt mot tidligere foreslått kr 221 500 000 000	213 000 000 000
5506		Avgift av arv og gaver:	
	70	Avgift mot tidligere foreslått kr 2 200 000 000	1 750 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5526		Avgift på alkohol:	
	70	Avgift på alkohol mot tidligere foreslått kr 12 500 000 000	12 540 000 000
5536		Avgift på motorvogner mv.:	
	71	Engangsavgift mot tidligere foreslått kr 21 100 000 000	21 160 000 000
	72	Årsavgift mot tidligere foreslått kr 10 060 000 000	10 090 000 000
5538		Veibruksavgift på drivstoff:	
	70	Veibruksavgift på bensin mot tidligere foreslått kr 6 080 000 000	6 100 000 000
	71	Veibruksavgift på autodiesel mot tidligere foreslått kr 11 100 000 000	11 130 000 000
5541		Avgift på elektrisk kraft:	
	70	Avgift på elektrisk kraft mot tidligere foreslått kr 8 200 000 000	7 670 000 000
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet:	
(NY)	72	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	30 655 000
(NY)	73	Årsavgift Merkeregisteret	9 550 000
(NY)	74	Fiskeriforskningsavgift	151 000 000
5575		Sektoravgifter under Fiskeri- og kystdepartementet:	
	70	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur mot tidligere foreslått kr 30 655 000	0
	73	Årsavgift Merkeregisteret mot tidligere foreslått kr 9 550 000	0
	74	Sektoravgifter Kystverket mot tidligere foreslått kr 773 453 000	0
	75	Fiskeriforskningsavgift mot tidligere foreslått kr 151 000 000	0
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet:	
(NY)	74	Sektoravgifter Kystverket	773 453 000
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer:	
	87	Renteinntekter mv. fra Statens finansfond mot tidligere foreslått kr 16 700 000	7 800 000
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse:	
	80	Renter mot tidligere foreslått kr 2 182 000 000	2 266 000 000
5610		Renter av lån til Nofima AS:	
	80	Renter mot tidligere foreslått kr 904 000	0

Kap.	Post	Formål	Kroner
5615		Husbanken:	
	80	Renter mot tidligere foreslått kr 3 659 000 000	3 959 000 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning:	
	80	Renter mot tidligere foreslått kr 3 866 755 000	3 868 062 000
5650		Renter på lån fra Nærings- og fiskeridepartementet:	
(NY)	82	Renter på lån til Nofima AS	904 000
5656		Aksjer i selskaper under NFDs forvaltning:	
	85	Utbytte mot tidligere foreslått kr 10 333 453 000	10 983 453 000
5700		Folketrygdens inntekter:	
	71	Trygdeavgift mot tidligere foreslått kr 116 400 000 000	122 300 000 000
5701		Diverse inntekter:	
	73	Refusjon fra bidragspliktige mot tidligere foreslått kr 305 000 000	310 000 000
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs:	
	2	Dividende mot tidligere foreslått kr 170 000 000	180 000 000
5705		Refusjon av dagpenger:	
	1	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs mot tidligere foreslått kr 65 000 000	60 000 000
	4	Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge mot tidligere foreslått kr 5 000 000	6 000 000
5800		Statens pensjonsfond utland:	
	50	Overføring fra fondet mot tidligere foreslått kr 133 091 675 000	137 473 798 000
5999		Statens pensjonsfond utland:	
	90	Lån mot tidligere foreslått kr 50 458 743 000	62 797 373 000

Folketrygden

II

Stortinget samtykker i at statstilskudd til finansiering av folketrygden, jf. folketrygdlovens § 23–10, gis med 94 381 130 000 kroner, hvorav 17 172 600 000 kroner gis til dekning av utgifter som fullt ut skal dekkes ved tilskudd fra staten, jf. § 23–10 tredje ledd.

Navneendringer

III

I forslagene til vedtak i Prop. 1 S (2013–2014) gjøres følgende endringer som følge av navneskifte på departementer:

1. «Arbeidsdepartementet» skal endres til «Arbeids- og sosialdepartementet» i forslag til romertallsvedtak II, III, IV, VI, VII og VIII
2. «Miljøverndepartementet» skal endres til «Klima- og miljødepartementet» i forslag til romertallsvedtak II, V pkt. 1 og VII

Andre endringer i forslag til romertallsvedtak

IV

Forslag til romertallsvedtak VII pkt. 1 under Utenriksdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres slik: «1. støtte utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
117		EØS-finansieringsordningene	
	75	EØS-finansieringsordningen 2009–2014	3 738,5 mill. kroner
	76	Den norske finansieringsordningen 2009–2014	3 209,2 mill. kroner
161		Næringsutvikling	
	70	Næringsutvikling	20,0 mill. kroner
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	287,0 mil. kroner
166		Miljø og bærekraftig utvikling mv.	
	74	Fornybar energi	10,0 mill. kroner»

V

Forslag til romertallsvedtak XIV pkt. 6 under Utenriksdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres til: «6. Norge deltar i den 17. kapitalpåfyllingen av Det internasjonale utviklingsfondet (IDA-17) med en andel på 2 598 mill. kroner for perioden 2014–2016, innbetalt i tre like årlige bidrag. Innbetalingene belastes kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner, post 70 Verdensbanken.»

VI

Forslag til romertallsvedtak XIII under Utenriksdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres til:

«XIII

Bruk av gjeldsbrev og raskere trekk på gjeldsbrev

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2014 kan fravike bevilgningsreglementet § 3 annet ledd ved utstedelse av gjeldsbrev i forbindelse med kapitalpåfyllinger under Det internasjonale utviklingsfondet, Det asiatiske utviklingsfondet, Det afrikanske utviklingsfondet og Den globale miljøfasiliteten.»

VII

Forslag til romertallsvedtak XII pkt. 4 og XV under Utenriksdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) tas ut.

VIII

I forslag til romertallsvedtak III under Kunnskapsdepartementet i Prop. 1 S (2013 – 2014) tilføyes:

«4. gi nye tilsagn om rentekompensasjon tilsvarende en investeringsramme på 1 mrd. kroner under kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen, post 65 Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg.»

IX

Forslag til romertallsvedtak IV pkt. 3 under Kunnskapsdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres til:

«3. Maksimalgrensen for foreldrebetalingen for et heldags ordinært barnehagetilbud fastsettes til 2 405 kroner per måned og 26 455 kroner per år 1. januar 2014, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager paragraf 1.»

X

Forslag til romertallsvedtak II pkt. 1 under Kulturdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres slik: «1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 300 post 01	kap. 3300 post 01
kap. 320 post 01	kap. 3320 postene 01 og 03
kap. 322 post 01	kap. 3322 post 01
kap. 323 post 01	kap. 3323 post 01
kap. 324 post 01	kap. 3324 post 01
kap. 326 post 01	kap. 3326 post 01
kap. 329 post 01	kap. 3329 post 01
kap. 334 post 01	kap. 3334 post 01
kap. 339 post 01	kap. 5568 post 73
kap. 340 post 01	kap. 3340 post 01
kap. 340 post 21	kap. 3340 post 02
kap. 342 post 01	kap. 3342 postene 01 og 02»

XI

Forslag til romertallsvedtak III under Kulturdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres slik:

«IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2014 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg	275,9 mill. kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	50	Kunst i offentlige rom	32,5 mill. kroner»

XII

Forslag til romertallsvedtak V pkt. 3 under Kulturdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres slik:

«3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst. på staten og 40 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 324 Scenekunstformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 334 Film- og medieformål, post 78 Ymse faste tiltak.»

XIII

Forslag til romertallsvedtak VI pkt. 3 under Kulturdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres slik:

«3. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være 2 527 kroner ekskl. merverdiavgift.

Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8–1 andre ledd, skal være 15 pst. av kringkastingsavgiften.»

XIV

Det foreslås følgende nytt romertallsvedtak under Kulturdepartementet:

«III

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Norsk kulturråd i 2014 kan omdisponere mellom kapitlene 320, 322, 323, 324, 326 og 328 for bevilgningene på postene 55 og 56.»

XV

Det foreslås følgende nytt romertallsvedtak under Kulturdepartementet:

«VI

Investeringsramme kirkebygg

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2014 kan gi nye tilsagn om rentekompensasjon tilsvarende en investeringsramme på 0,5 mrd. kroner over kap. 342 Kirkebygg og gravplasser, post 60 Rentekompensasjon – kirkebygg.»

XVI

Nummereringen av forslag til romertallsvedtak under Kulturdepartementet i Prop. 1 S (2013 – 2014) endres slik:

1. Forslag til romertallsvedtak III endres til IV
2. Forslag til romertallsvedtak IV endres til V
3. Forslag til romertallsvedtak V endres til VII
4. Forslag til romertallsvedtak VI endres til VIII

XVII

Det foreslås følgende nytt romertallsvedtak under Justis- og beredskapsdepartementet:

«III

EFFEKT-programmet

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2014 kan overskride bevilgningen under kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, EFFEKT-programmet med inntil 3,6 mill. kroner, mot tilsvarende innsparing under kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten, post 01 Driftsutgifter.»

XVIII

Nummereringen av forslag til romertallsvedtak under Justis- og beredskapsdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres slik:

1. Forslag til romertallsvedtak III endres til IV
2. Forslag til romertallsvedtak IV endres til V
3. Forslag til romertallsvedtak V endres til VI
4. Forslag til romertallsvedtak VI endres til VII
5. Forslag til romertallsvedtak VII endres til VIII
6. Forslag til romertallsvedtak VIII endres til IX

7. Forslag til romertallsvedtak IX endres til X

XIX

Prop. 1 S (2013–2014) Svalbardbudsjettet endres slik:

1. På kap. 3 Tilskot til Longyearbyen lokalstyre, post 70 Tilskot til Longyearbyen lokalstyre foreslås det bevilget 193 128 000 kroner mot tidligere foreslått 193 418 000 kroner.

2. På kap. 3035 Tilskot frå statsbudsjettet, post 70 Tilskot foreslås det bevilget 322 955 000 kroner mot tidligere foreslått 323 245 000 kroner.

XX

Forslag til romertallsvedtak II – VIII under Kommunal- og regionaldepartementet i Prop. 1 S (2013 – 2014) tas ut.

XXI

Forslag til romertallsvedtak V under Arbeidsdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres til:

«V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og sosialdepartementet i 2014 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	2 555,37 mill. kroner
	77	Varig tilrettelagt arbeid	695,61 mill. kroner»

XXII

Det foreslås følgende nytt romerstallvedtak under Helse- og omsorgsdepartementet:

«IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2014 kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
761		Omsorgstjeneste	
	63	Investeringsstilskudd	5 277 mill. kroner
	79	Andre tilskudd	1 mill. kroner»

XXIII

Forslag til romertallsvedtak III under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres til:

«III

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2014 i medhold av lov 8. mars 2002

nr. 4 om barnetrygd § 10 kan utbetale barnetrygd med 11 640 kroner per barn per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år, har rett til et småbarnstillegg på 7 920 kroner per år. Dette tillegget gjelder per enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger.»

XXIV

Forslag til romertallsvedtak V under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres til:

«V

Sats for engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2014 i medhold av lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 14–17 kan utbetale:

Engangsstønad ved fødsel og adopsjon	37 750 kroner per barn»
--------------------------------------	-------------------------

XXV

Forslag til romertallsvedtak II – XIV under Nærings- og handelsdepartementet i Prop. 1 S (2013 – 2014) tas ut.

XXVI

Forslag til romertallsvedtak II – VII under Fiskeri- og kystdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) tas ut.

XXVII

I forslagene til vedtak i Prop. 1 S (2013–2014) under Samferdselsdepartementet tilføyes følgende forslag til nye romertallsvedtak:

«Kystformål

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

XVI

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2014 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1360 postene 01 og 45	kap. 4360 post 02 og kap. 5577 post 74
kap. 1361 post 01	kap. 4361 post 07

2. nytte inntil 10 mill. kroner av salgsinntekter fra salg av ikke næringsaktive fiskerihavner under kap. 4360, post 02, til følgende formål under kap. 1360, post 30:
- dekning av salgsomkostninger forbundet med salget
 - oppgradering og vedlikehold av fiskerihavner under kap. 1360, post 30.

XVII

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2014 kan overskride bevilgningen under kap. 1360 Kystverket, post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 70 mill. kroner dersom det er nødvendig å sette i verk tiltak mot akutt forurensing uten opphold og før Kongen kan gi slikt samtykke.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

XVIII

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2014 kan foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1360		Kystverket	
	30	Nyanlegg og større vedlikehold	623 mill. kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	3 mill. kroner

XIX

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2014 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1360		Kystverket	
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg	20 mill. kroner»

XXVIII

Nummereringen av forslag til romertallsvedtak under Samferdselsdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres slik:

1. Forslag til romertallsvedtak XVI endres til XX
2. Forslag til romertallsvedtak XVII endres til XXI

XXIX

Forslag til romertallsvedtak II pkt. 1 under Miljøverndepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres til:
«1.

overskride bevilgingen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1400 post 01	kap. 4400 post 02
kap. 1420 post 01	kap. 4420 postene 01, 04, 06, 08 og 09
kap. 1429 post 01	kap. 4429 postene 02 og 09
kap. 1471 post 01	kap. 4471 postene 01 og 03
kap. 1471 post 21	kap. 4471 post 21
kap. 1472 post 50	kap. 5578 post 70»

XXX

Forslag til romertallsvedtak IV under Miljøvern-
departementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres til:

«III

Fullmakter til overskridelse

Stortinget samtykker i at:

1. Klima- og miljødepartementet i 2014 kan over-
skride bevilgningen på kap. 1481 Kjøp av kli-
makvoter, post 01 Driftsutgifter, til dekning av
honorarer, transaksjonskostnader og utgifter

til faglig bistand i forbindelse med salg av kli-
makvoter.

2. Klima- og miljødepartementet i 2014 kan over-
skride bevilgningen på kap. 1481 Kjøp av kli-
makvoter, post 22 Kvotekjøp, generell ordning,
med et beløp som tilsvarer inntekter fra salg av
klimakvoter som er regnskapsført på kap. 4481
Salg av klimakvoter, post 01 Salgsinntekter. »

XXXI

Forslag til romertallsvedtak VI under Miljøvern-
departementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres til:

«V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2014 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	55,0 mill. kroner
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	3,9 mill. kroner
	35	Statlige erverv, nytt skogvern	116,4 mill. kroner
	78	Friluftsmål	18,0 mill. kroner
	85	Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre	2,0 mill. kroner
1429		Riksantikvaren	
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kultur- landskap	30,0 mill. kroner
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalder og brannsikring	10,0 mill. kroner
	74	Tilskudd til fartøyvern	12,0 mill. kroner
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	73	Klima- og skogsatsingen	1720,0 mill. kroner»

XXXII

Det foreslås følgende nytt romertallsvedtak under
Klima- og miljødepartementet:

«VII Kjøp av klimakvoter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødeparte-
mentet i 2014 kan inngå avtaler om kjøp av kli-
makvoter ved bruk av Kyoto-mekanismene innen-
for en samlet ramme på 2 000 mill. kroner for
gamle og nye forpliktelser under kap. 1481, Kjøp

av klimakvoter, post 22 Kvotekjøp, generell ord-
ning.»

XXXIII

Det foreslås følgende nytt romertallsvedtak under
Klima- og miljødepartementet:

«VIII

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2014 gis unntak fra bestemmelsene i stortingsvedtak av 8. november 1984 ved utbetaling av tilskudd til Brasils Amazonasfond (FundoAmazonia) i henhold til avtale med den brasilianske utviklingsbanken (BNDES) som fondsforvalter.»

XXXIV

Det foreslås følgende nytt romertallsvedtak under Klima- og miljødepartementet:

«IX

Bruk av gjeldsbrev og raskere trekk på
gjeldsbrev

Stortinget samtykker i at Klima og miljødepartementet i 2014 kan fravike bevilgningsreglementet § 3 annet ledd ved utstedelse av gjeldsbrev i forbindelse med overføring av midler til Den brasilianske utviklingsbanken vedrørende klima- og skogsatsingen i Brasil.»

XXXV

Det foreslås følgende nytt romertallsvedtak under Klima- og miljødepartementet:

«X

Klima- og skogsatsingen

Stortinget samtykker i at klima- og skogsatsingen videreføres på minst dagens bevilgningsnivå fram til 2020 basert på føringene i klimameldingen.»

XXXVI

Det foreslås følgende nytt romertallsvedtak under Klima- og miljødepartementet:

«XI

Opprettelse av post uten bevilgning

Stortinget samtykker i at kapittel 4481, Salg av klimavoter, post 01 Salgsinntekter, opprettes i statsregnskapet for 2014 uten bevilgning.»

XXXVII

Forslag til romertallsvedtak II pkt. 2, III, V pkt. 2 og VIII under Miljøverndepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) tas ut.

XXXVIII

Nummereringen av forslag til romertallsvedtak under Klima- og miljødepartementet endres slik:

1. Forslag til romertallsvedtak V endres til IV
2. Forslag til romertallsvedtak VII endres til VI

XXXIX

Forslag til romertallsvedtak II – IX under Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i Prop. 1 S (2013 – 2014) tas ut.

XL

Forslag til romertallsvedtak III pkt. 2 under Finansdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres slik:

«2.

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2014 kan overskride bevilgningen på kap. 1638 Salg av klimavoter, post 01 Driftsutgifter, til dekning av honorarer, transaksjonskostnader og utgifter til faglig bistand i forbindelse med salg av klimavoter.»

XLI

Forslag til romertallsvedtak III pkt. 3 og V under Finansdepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) tas ut.

XLII

Under Finansdepartementet tilføyes følgende forslag til nytt romertallsvedtak:

«VIII

Fullmakt til bestillinger

Stortinget samtykker i at Riksrevisjonen i 2014 kan foreta bestillinger på inntil 3 mill. kroner utover gitte bevilgninger i anledning markeringen av dens 200-årsjubileum i 2016.»

XLIII

Nummereringen av forslag til romertallsvedtak under Finansdepartementet endres slik:

1. Forslag til romertallsvedtak VI endres til V
2. Forslag til romertallsvedtak VII endres til VI
3. Forslag til romertallsvedtak VIII endres til VII

XLIV

Forslag til romertallsvedtak XIX og XX under Olje- og energidepartementet i Prop. 1 S (2013–2014) endres til:

«XIX

Realisering av fullskalaanlegg for CO₂-håndtering innen 2020

Stortinget samtykker i ambisjonen om å realisere minst ett fullskala demonstrasjonsanlegg for fangst av CO₂ innen 2020, og til at det utarbeides en strategi for å nå denne ambisjonen.»

XLV

Forslag til romertallsvedtak VI under Olje- og energidepartementet i Prop. 1 S (2013–2014), endres til:

«VI

Fullmakt til å inngå forpliktelser ut over gitt bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2014 kan pådra seg forpliktelser utover gitte bevilgninger innenfor følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 mill. kroner
1810		Oljedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner
1815		Petoro AS	
	70	Administrasjon	35 mill. kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	22	Flom- og skredforebygging	50 mill. kroner
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging	10 mill. kroner
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging	10 mill. kroner
1830		Forskning og næringsutvikling	
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling	10 mill. kroner
1840		CO ₂ -håndtering	
	70	Gassnova SF	20 mill. kroner»

Forslag til romertallsvedtak under Kommunal- og moderniseringsdepartementet

XLVI

Under Kommunal- og moderniseringsdepartementet fremmes følgende forslag til romertallsvedtak:

Kommunal- og moderniseringsdepartementets alminnelige fullmakter

Fullmakt til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2014 kan:

1.

overskride bevilgninger under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 500 post 01	kap. 3500 post 01
kap. 510 post 01	kap. 3510 postene 02 og 03
kap. 525 post 21	kap. 3525 post 01
kap. 533 post 01	kap. 3533 post 02
kap. 540 post 01	kap. 3540 postene 03 og 04
kap. 540 post 21	kap. 3540 post 03
kap. 540 post 22	kap. 3540 post 05
kap. 540 post 23	kap. 3540 post 06
kap. 554 post 01	kap. 3554 post 01
kap. 562 post 21	kap. 3562 post 02
kap. 563 post 21	kap. 3563 post 02
kap. 585 post 01	kap. 3585 post 01
kap. 587 post 01	kap. 3587 post 04
kap. 595 post 01	kap. 3595 post 01
kap. 2412 post 01	kap. 5312 post 01

2. overskride bevilgningen under kap. 2465 Statens kartverk, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med et beløp som tilsvarer regnskapsførte inntekter fra salg av anleggsmidler under kap. 5465 Statens kartverk, post 49 Salg av anleggsmidler. Ubrukte inntekter fra slikt salg kan tas med ved utregning av overført beløp.

1. inntil 350 mill. kroner på kap. 571 Rammetilskudd til kommuner, post 90 Forskudd på rammetilskudd som forskudd på rammetilskudd for 2015 til kommuner
2. inntil 50 mill. kroner på kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 90 Forskudd på rammetilskudd som forskudd på rammetilskudd for 2015 til fylkeskommuner

III

Forskudd på rammetilskudd

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i statsbudsjettet for 2014 kan utgiftsføre uten bevilgning:

IV

Omdisponeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2014 kan omdisponere inntil 15 mill. kroner mellom kap. 595 Statens

kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur, post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, og kap. 2465 Statens kartverk, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

V

Fullmakt til overskridelser

Stortinget samtykker i at Kommunal- moderniseringsdepartementet i 2014 kan fravike spesifikasjonene under kap. 2465 Statens kartverk, post 24 Driftsresultat, ved bruk av reguleringsfondet.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitt bevilgninger

VI

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2014 kan foreta bestillinger av kartgrunnlag over gitt bevilgning under

kap. 595 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur, post 21 Spesielle driftsutgifter, men slik at rammen for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 50 mill. kroner.

VII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2014 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	Samlet ramme
551		Regional utvikling og nyskaping	
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	100,0 mill. kroner
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	74	Tilskudd til bolig-, by- og områdeutvikling	23,6 mill. kroner
	76	Tilskudd til utleieboliger	423,7 mill. kroner
	77	Kompetansetilskudd til bærekraftig bolig- og byggkvalitet	29,9 mill. kroner
	78	Boligsosialt kompetansetilskudd	101,8 mill. kroner

VIII

Fullmakt til å pådra forpliktelser knyttet til sikringstiltak

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2014 kan pådra staten forpliktelser på inntil 197,2 mill. kroner utover budsjettåret, for å gjennomføre sikringstiltak som er omtalt under kap. 534 Erstatningslokaler for departementene.

IX

Kostnadsramme for prosjektet «Jordobservatorium i Ny-Ålesund»

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet kan gjennomføre prosjektet «Jordobservatorium i Ny-Ålesund» innenfor en kostnadsramme på 355 mill. kroner.

Andre fullmakter

X

Fullmakt til nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2014 kan nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 525 Fylkesmannsembetene, post 21 Spesielle driftsutgifter, refusjoner av utgifter til fellestjenester der Fylkesmannen samordner utgiftene.

XI

Husbankens låneramme

Stortinget samtykker i at Husbanken i 2014 kan gi tilsagn om lån for 20 mrd. kroner. Lånene vil bli utbetalt i 2014 og senere år.

XII

Husbankens rentemargin

Fra 1. mars 2014 skal Husbankens rentemargin være 1,25 prosentpoeng for lån med flytende rente og for lån med fast rente hvor søknaden er kommet inn fra og med 8. november 2013. Søknader om fastrente kommet inn fra og med 14. oktober 2013 til og med 7. november 2013 skal ha en rentemargin på 0,75 prosentpoeng.

Bygge- og eiendomsfullmakter

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

XIII

Fullmakter til overskridelse

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2014 kan:

1. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30–49, med inntil 175 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.
2. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30–49, med beløp som tilsvarer inntekter fra salg av eiendommer, og medregne ubrukte inntekter fra salg av eiendom ved beregning av overført beløp.

XIV

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2014 kan omdisponere:

1. under kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, mellom postene 30–45.
2. under kap. 531 Eiendommer til kongelige formål, fra post 01 til post 45.
3. under kap. 533 Eiendommer utenfor husleieordningen, fra post 01 til post 45.
4. under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 30, 31, 33, 45 og 49.
5. under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 32 og 34, samt post 49 i de tilfeller det er aktuelt å kjøpe en eiendom som ledd i gjennomføringen av et kurantprosjekt.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

XV

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2014 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å gjennomføre de byggeprosjektene og andre investeringsprosjek-

ter som er omtalt under kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, kap. 531 Eiendommer til kongelige formål, kap. 532 Utvikling av Fornebuområdet, kap. 533 Eiendommer utenfor husleieordningen og kap. 2445 Statsbygg i Prop. 1 S (2013–2014), innenfor de kostnadsrammene som der er oppgitt.

XVI

Fullmakter i forbindelse med kurantprosjektordningen

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2014 kan:

1. sette i gang byggeprosjekter under kap. 2445 Statsbygg, post 32, Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, uten at disse er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget, når

leietakeren har de husleiemidlene det er behov for innenfor gjeldende budsjettammer.

2. pådra staten forpliktelser utover budsjettåret innenfor en samlet ramme på 1 500 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser i forbindelse med gjennomføringen av byggeprosjektene under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter og post 34 Videreføring av kurantprosjekter.

Andre fullmakter

XVII

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2014 kan:
 - a. godskrive det enkelte bygge- og eiendomsprosjekt med innbetalt dagmulkt, konvensjonalbot og erstatning for misligholdt entrepriser, ved at innbetalingen blir postert i statsregnskapet på vedkommende investeringspost som utgiftsreduksjon.
 - b. godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom som forvaltes av Statsbygg eller av statlige etater som ikke har egen salgfullmakt, for inntil 500 mill. kroner totalt i budsjettåret.
 - c. godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet for inntil 150 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle, og for inntil 300 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49 Kjøp av eiendom.
 - d. overdra statlige spesialskoleeiendommer til underpris eller vederlagsfritt til kommuner og fylkeskommuner, dersom ansvaret for skoledriften blir overtatt av kommunen eller fylkeskommunen.
 - e. gjøre bortfeste, salg og makeskifte av eiendommer som det er behov for ved disponering av statens eiendommer på Fornebu for inntil 100 mill. kroner.
 - f. korrigere Statsbyggs balanse i de tilfellene hvor prosjekterings- og investeringsmidler ført på kap. 2445 Statsbygg blir overført til andre budsjettkapitler eller prosjektene ikke blir realisert.
 - g. avhende statlig fast eiendom til barnehageformål direkte til kommuner til markedspris.
2. Kongen i 2014 kan avhende statlig eiendom til lavere pris enn markedspris der særlige hensyn tilsier det.

Forslag til nye romertallsvedtak under Nærings- og fiskeridepartementet

XLVII

Under Nærings- og fiskeridepartementet fremmes følgende forslag til romertallsvedtak:

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 postene 01 og 21	kap. 3900 post 02
kap. 901 post 01	kap. 3901 postene 05, 07 og 08
kap. 902 post 01	kap. 3902 postene 01 og 03
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 04
kap. 903 post 01	kap. 3903 post 01
kap. 904 post 01	kap. 3904 post 02
kap. 904 post 22	kap. 3904 post 03
kap. 905 post 21	kap. 3905 postene 01 og 02
kap. 910 post 01	kap. 3910 post 03
kap. 911 post 23	kap. 3911 post 01
kap. 917 post 21	kap. 3917 post 22
kap. 925 post 21	kap. 3925 post 03
kap. 926 post 21	kap. 3926 post 01
kap. 927 post 21	kap. 3927 post 01
kap. 928 post 21	kap. 5574 post 74

2. overskride bevilgningen på kap. 919, post 60 med 40 pst. av merinntekt under kap. 3917, post 13.

III

Utbetaling under garantiordninger
(trekkfullmakter)

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan foreta utbetalinger til Garanti-instituttet for eksportkreditt uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under byggelånsgarantiordningen overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 600 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Garanti-instituttet for eksportkreditt, post 91 Utbetaling iflg. trekkfullmakt – byggelånsgarantiordning.

IV

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

- overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.
- overskride bevilgningen under kap. 960 Raufoss ASA, post 71 Refusjon for miljøtiltak, innenfor gitt garantiramme på 124 mill. kroner.
- overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 96 Aksjer, for å opprettholde statens eierandel gjennom deltagelse i egenkapitalutvidelser i henholdsvis Yara International ASA og Kongsberg Gruppen ASA. Fullmakten er begrenset til emisjoner på inntil 10 prosent av aksjekapitalen og hvor verdien av statens andel av emisjonen ikke overstiger 3 mrd. kroner.
- overskride bevilgningen under kap. 2429 Eksportkreditt Norge AS, post 90 Utlån, til

utbetaling av lån under den statlige eksportfinansieringsordningen, men slik at utlån i 2014 ikke overstiger 50 mrd. kroner.

V

Fullmakt til overskridelse mot etterfølgende inntekter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan overskride bevilgningen under kap. 925, post 21, kap. 926, post 21 og kap. 927, post 21 i forbindelse med gjennomføringen av bestemte oppdragsprosjekter, mot tilsvarende kontraktsfestede innbetalinger til disse prosjektene i 2015 under henholdsvis kap. 3925, post 03, kap. 3926, post 01 og kap. 3927, post 01. Ved beregning av beløp som kan overføres til 2015 under de nevnte utgiftsbevilgninger, skal regnes med alle ubrukte merinntekter og mindreinntekter, samt eventuell inndekning av foregående års overskridelse på posten.

VI

Fullmakt til å utgifts- og inntektsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. utgifts-/inntektsføre ut-/innbetalinger knyttet til garantiansvar overfor Eksportfinans ASA uten bevilgning, under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 70 Utbetaling – garanti-

ordning, Eksportfinans ASA, og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap, post 87 Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, innenfor gitt garantiramme på 750 mill. kroner.

2. utgiftsføre kjøp av aksjer i Norsk Hydro ASA uten bevilgning under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 96 Aksjer. Fullmakten gjelder for kjøp som gir staten en eierandel på opp til 39,9 prosent.
3. utgiftsføre/inntektsføre uten bevilgning valutakurstap og valutakursgevinst i eksportkredittoordningen under henholdsvis kap. 2429 Eksportkreditt Norge AS, post 89 Valutatap og kap. 5329 Eksportkreditt Norge AS, post 89 Valutagevinst.
4. utgiftsføre eventuelle utbetalinger av likviditetslån i statsregnskapet uten bevilgning under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 91 Likviditetslån til SAS-konsernet.
5. inntektsføre følgende innbetalinger i statsregnskapet uten bevilgning:
 1. gebyrinntekter fra lån til SAS-konsernet under kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap, post 71 Gebyrinntekter fra lån til SAS-konsernet.
 2. avdrag på lån til SAS-konsernet under kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap, post 91 Avdrag på lån til SAS-konsernet.
 3. renteinntekter fra lån til SAS-konsernet under kap. 5650 Renter på lån fra Nærings- og fiskeridepartementet, post 80 Renter på lån til SAS-konsernet.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

VII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	100 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 125,19 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 162,17 mill. euro.
3. gi tilsagn om likviditetslån til SAS-konsernet innenfor en ramme på 500,5 mill. svenske kroner i perioden fram til 31. mars 2015.

VIII

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning i forbindelse med kjøp av utredninger og lignende

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende ut over bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.

IX

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan gi:

1. Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 40 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 138 mill. kroner.
2. Innovasjon Norge fullmakt til å reetablere en garantiavtale med Norges Råfisklag i 2014, på følgende vilkår:
 - a. Samlet ramme for garantiavtalen kan være på inntil 320 mill. kroner, hvorav Innovasjon Norge kan forplikte for inntil 240 mill. kroner (75 prosent).
 - b. Tapsavsetning skal være en tredjedel av Innovasjon Norges andel av garantiavtalen, og dekkes innenfor tidligere bevilget tapsavsetning.
 - c. Ubenyttede tapsavsetninger innbetales til statskassen etter utløpet av den utvidede avtaleperioden 31. desember 2014.
3. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 145 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning. Garantivirksomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Alminnelig garantiordning skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og fiskeridepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
4. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland, men likevel slik at rammen ikke overskrider sju ganger det til enhver tid innestående beløp på ordningens grunnfond.

Garantivirksomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Virksomheten skal drives i balanse på lang sikt, gitt bevilgninger til grunnfondet. Nærings- og fiskeridepartementet kan i samråd med Utenriksdepartementet gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.

5. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 5 000 mill. kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien. Ordningen skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og fiskeridepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
6. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri. Nærings- og fiskeridepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.

X

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet, kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

XI

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2014 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 500 mill. kroner.
2. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 2 500 mill. kroner.
3. gi Eksportkreditt Norge AS fullmakt til å gi tilsagn om lån i tråd med selskapets og eksportfinansieringsordningens formål uten en øvre ramme.

XII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser
knyttet til miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeride-
partementet i 2014 kan pådra staten forpliktelser

utover budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til
gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.

Andre fullmakter

XIII

Fullmakt til å bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeride-
partementet i 2014 kan bortfeste hjemfalte gruve-
eiendommer til museale formål vederlagsfritt.

3. konvertere det ansvarlige lånet til Secora AS til egenkapital innen utløpet av lånets løpetid.
4. selge samtlige aksjer i Entra Holding AS.
5. selge, med oppgjør i kontanter og/eller aksjer i et annet selskap i samme bransje, samtlige av statens aksjer i Cermaq ASA som en del av en industriell løsning.
6. selge samtlige aksjer i Mesta AS.

XIV

Endring i statlige eierposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeride-
partementet i 2014 kan:

1. selge aksjene i SAS AB i forbindelse med en industriell løsning.
2. redusere statens eierandel i SAS AB ned til 10,0 pst. ved framtidige konverteringer av obligasjonslån til aksjekapital i selskapet.

XV

Fullmakt til å forvalte lån

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeride-
partementet i 2014 kan forvalte likviditetslånet til SAS-konsernet innenfor markedsmessige rammer, herunder til å gi sin tilslutning til endringer i låneavtalen og til å innvilge og sette vilkår for eventuelle endringer i lånebetingelser.

Vedlegg 1**Endringer etter Prop. 1 S (2013–2014) (Gul bok)**

Utgifter:

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
20		Statsministerens kontor				
	1	Driftsutgifter	95 600	-	2 700	98 300
Sum endringer Regjering				-	2 700	
41		Stortinget				
	1	Driftsutgifter	862 000	-	-2 500	859 500
	74	Reisetilskudd til skoler	-	-	2 500	2 500
Sum endringer Stortinget og underliggende institusjoner				-	-	
100		Utenriksdepartementet				
	1	Driftsutgifter	1 822 566	-	-10 304	1 812 262
115		Næringsfremme-, kultur-, norges- fremme- og informasjonsformål				
	70	Tilskudd til næringsfremme-, kultur-, norgesfremme- og informasjonsformål	71 758	-	-15 000	56 758
150		Bistand til Afrika				
	78	Regionbevilgning for Afrika	2 220 900	-	-40 000	2 180 900
153		Bistand til Latin-Amerika				
	78	Regionbevilgning for Latin-Amerika	225 500	-	-41 500	184 000
160		Sivilt samfunn og demokrati- utvikling				
	70	Sivilt samfunn	1 467 000	-	-40 000	1 427 000
	71	Tilskudd til opplysningsarbeid	101 000	-	-10 000	91 000
	72	Demokratistøtte/partier	8 000	-	-8 000	0
	73	Kultur	109 000	-	-20 000	89 000
161		Næringsutvikling				
	70	Næringsutvikling	204 000	-	15 000	219 000
	75	NORFUND – tapsavsetting	295 000	-	12 500	307 500
	95	NORFUND – grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland	885 000	-	37 500	922 500

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
162		Overgangsbistand (gap)				
	70	Overgangsbistand (gap)	286 000	-	-40 000	246 000
164		Fred, forsoning og demokrati				
	71	ODA-godkjente land på Balkan	375 000	-	-20 000	355 000
	72	Utvikling og nedrustning	188 000	-	-25 000	163 000
166		Miljø og bærekraftig utvikling mv.				
	1	Driftsutgifter	71 900	-71 900	-	0
	71	Internasjonale prosesser og konvensjoner mv.	33 000	-	-10 000	23 000
	73	Klima- og skogsatsingen	2 912 500	-2 912 500	-	0
	74	Fornybar energi	1 464 000	-	-163 665	1 300 335
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)				
	21	Spesielle driftsutgifter	1 564 419	-	536 628	2 101 047
170		FN-organisasjoner mv.				
	70	FNs utviklingsprogram (UNDP)	760 000	-	-50 000	710 000
	73	Verdens matvareprogram (WFP)	195 000	-	-25 000	170 000
	76	Tilleggsmidler via FN-systemet mv.	882 800	-	-50 000	832 800
	81	Tilskudd til internasjonal landbruksforskning	150 000	-	-10 000	140 000
171		Multilaterale finansinstitusjoner				
	70	Verdensbanken	871 000	-	30 000	901 000
	72	Samfinansiering via finansinstitusjoner	559 500	-	20 000	579 500
Sum endringer Utenriksdepartementet				-2 984 400	73 159	
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat				
	1	Driftsutgifter	89 474	-	-111	89 363
225		Tiltak i grunnopplæringen				
	64	Tilskudd til opplæring av unge asylsøkere og barn av asylsøkere	143 848	-	11 694	155 542
	65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg	-	-	579 300	579 300
	70	Tilskudd til opplæring av lærlinger og lære kandidater med spesielle behov	38 798	-	10 000	48 798
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen				
	21	Spesielle driftsutgifter	1 077 129	-	-295 406	781 723

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Endringer pga.		Øvrige endringer	Status etter endringene
			Gul bok 2014	ny departementsstruktur		
	22	Videreutdanning for lærere og skoleledere	-	-	563 600	563 600
	50	Nasjonale sentre i grunnopplæringen	84 559	-	9 000	93 559
	71	Tilskudd til vitensentre	41 090	-	3 000	44 090
228		Tilskudd til private skoler mv.				
	70	Private grunnskoler	1 606 363	-	-4 370	1 601 993
	73	Private grunnskoler i utlandet	111 713	-	-255	111 458
	79	Toppidrett	34 184	-	4 780	38 964
231		Barnehager				
	21	Spesielle driftsutgifter	210 513	-	10 000	220 513
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet				
	70	Tilskudd	89 593	-	45 000	134 593
258		Tiltak for livslang læring				
	21	Spesielle driftsutgifter	54 658	-	1 000	55 658
260		Universiteter og høyskoler				
	50	Statlige universiteter og høyskoler	27 921 127	-	180 518	28 101 645
	70	Private høyskoler	1 139 866	-	1 906	1 141 772
276		Fagskoleutdanning				
	72	Annen fagskoleutdanning	73 729	-	-4 050	69 679
280		Felles enheter				
	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	144 996	-	1 900	146 896
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler				
	1	Driftsutgifter	112 116	-	48 100	160 216
	45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold	11 523	-	50 000	61 523
	50	Tilskudd til Norges forskningsråd	94 032	-	7 817	101 849
285		Norges forskningsråd				
	52	Forskningsformål	1 394 725	-	20 000	1 414 725
	53	Overordnede forskningspolitiske prioriteringer	978 605	-	25 000	1 003 605
Sum endringer Kunnskapsdepartementet				-	1 268 423	
300		Kulturdepartementet				
	1	Driftsutgifter	119 691	16 325	-	136 016
310		Tilskudd til trossamfunn m.m.				
	70	Tilskudd til tros- og livssynsamfunn	252 443	-	500	252 943

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
314		Kultur og samfunn				
	78	Ymse faste tiltak	14 938	-	3 500	18 438
	79	Til disposisjon	2 143	-	3 200	5 343
315		Frivillighetsformål				
	21	Forskning og utredning	9 780	-	1 500	11 280
	78	Ymse faste tiltak	32 832	-	-600	32 232
320		Allmenne kulturformål				
	21	Forskning og utredning	8 682	-	2 796	11 478
	55	Norsk kulturfond-ettårig prosjekttilskudd	52 998	-	-4 918	48 080
	56	Norsk kulturfond-flerårig prosjekttilskudd	23 895	-	-2 217	21 678
	73	Nasjonale kulturbygg	215 000	-	-13 000	202 000
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd	240 616	-	-14 500	226 116
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet	37 288	-	-8 000	29 288
	78	Ymse faste tiltak	32 505	-	-3 140	29 365
	79	Til disposisjon	4 217	-	3 317	7 534
	85	Gaveforsterkningsordning	-	-	10 000	10 000
321		Kunstnerformål				
	73	Kunstnerstipend m.m.	164 223	-	-15 000	149 223
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom				
	55	Norsk kulturfond	41 037	-	-3 808	37 229
323		Musikkformål				
	1	Driftsutgifter	165 898	-	-3 800	162 098
	55	Norsk kulturfond-ettårig prosjekt- tilskudd	171 367	-	-16 462	154 905
	56	Norsk kulturfond-flerårig prosjekt- tilskudd	32 529	-	-10 037	22 492
	78	Ymse faste tiltak	111 302	-	9 519	120 821
324		Scenekunstformål				
	55	Norsk kulturfond- ettårig prosjekt- tilskudd	112 292	-	-6 420	105 872
	56	Norsk kulturfond- flerårig prosjekt- tilskudd	16 742	-	-1 554	15 188
	78	Ymse faste tiltak	150 515	-	2 500	153 015
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål				
	1	Driftsutgifter	532 785	-	-1 000	531 785

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Endringer pga.			Status etter endringene
			Gul bok 2014	ny departementsstruktur	Øvrige endringer	
	55	Norsk kulturfond	170 067	-	-15 781	154 286
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak	25 632	-	2 000	27 632
	78	Ymse faste tiltak	63 435	-	4 600	68 035
328		Museums- og andre kulturvernformål				
	55	Norsk kulturfond	10 582	-	-982	9 600
329		Arkivformål				
	78	Ymse faste tiltak	9 917	-	-2 000	7 917
334		Film- og medieformål				
	1	Driftsutgifter	153 721	-	2 000	155 721
	50	Filmfondet	441 501	-	-32 500	409 001
	79	Til disposisjon	-	-	1 000	1 000
335		Mediestøtte				
	71	Produksjonstilskudd	331 759	-	-50 013	281 746
	72	Tilskudd til kvalitetsjournalistikk	6 000	-	-6 000	0
340		Den norske kirke				
	1	Driftsutgifter	-	1 155 716	-	1 155 716
	21	Spesielle driftsutgifter	-	37 069	-	37 069
	71	Tilskudd til kirkelige formål	-	82 035	-	82 035
	75	Trosopplæring	-	278 479	-	278 479
	77	Tilskudd til virksomhet i Den norske kirke	-	152 200	-	152 200
	79	Til disposisjon	-	-	5 000	5 000
342		Kirkebygg og gravplasser				
	1	Driftsutgifter	-	54 750	-	54 750
	60	Rentekompensasjon-kirkebygg	-	-	60 400	60 400
	70	Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser	-	10 665	-	10 665
Sum endringer Kulturdepartementet				1 787 239	-99 900	
400		Justis- og beredskapsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	354 204	-1 000	-	353 204
410		Tingrettene og lagmannsrettene				
	1	Driftsutgifter	1 778 565	-	-23 300	1 755 265
430		Kriminalomsorgsdirektoratet				
	1	Driftsutgifter	3 662 332	-	2 400	3 664 732
45		Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	31 608	-	-4 000	27 608
	70	Tilskudd	17 964	-	2 500	20 464

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
432		Kriminalomsorgens utdannings- senter (KRUS)				
	1	Driftsutgifter	171 386	-	11 000	182 386
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten				
	1	Driftsutgifter	12 617 275	-	203 200	12 820 475
	21	Spesielle driftsutgifter	226 013	-	51 000	277 013
	72	Datalagringsdirektivet	220 000	-	-110 000	110 000
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)				
	1	Driftsutgifter	560 872	-	7 700	568 572
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap				
	1	Driftsutgifter	646 783	-	5 400	652 183
452		Sentral krisehåndtering				
	1	Driftsutgifter	14 511	-	4 500	19 011
455		Redningstjenesten				
	1	Driftsutgifter	82 025	-	10 000	92 025
469		Vergemålsordningen				
	1	Driftsutgifter	175 533	-	21 500	197 033
474		Konfliktråd				
	1	Driftsutgifter	95 367	-	-2 000	93 367
480		Svalbardbudsjettet				
	50	Tilskudd	323 245	-	-290	322 955
490		Utlendingsdirektoratet				
	1	Driftsutgifter	793 234	-	46 560	839 794
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	1 741 702	-	275 459	2 017 161
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	59 546	-	5 000	64 546
	60	Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak for asylsøkere og flyktninger	303 171	-	39 727	342 898
	70	Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak	513 870	-	101 212	615 082
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet	18 497	-	-3 000	15 497
Sum endringer Justis- og beredskapsdepartementet				-1 000	644 568	
500		Kommunal- og moderniserings- departementet				
	1	Driftsutgifter	164 787	229 868	-25 000	369 655

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Endringer pga.			Status etter endringene
			Gul bok 2014	ny departementsstruktur	Øvrige endringer	
	21	Spesielle driftsutgifter	9 300	38 251	30 000	77 551
	22	Forskning	-	20 592	-	20 592
	50	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	15 750	13 250	-	29 000
503		Midler til opplæring og utvikling av tillitsvalgte				
	70	Tilskudd	-	159 021	-	159 021
510		Departementenes servicesenter				
	1	Driftsutgifter	-	598 239	-	598 239
	22	Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor	-	129 962	-	129 962
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	-	39 600	-	39 600
520		Tilskudd til de politiske partier				
	1	Driftsutgifter	-	9 874	-	9 874
	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	-	282 809	-39 800	243 009
	71	Tilskudd til de politiske partiers kommunale organisasjoner	-	33 125	-1 300	31 825
	73	Tilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner	-	72 353	-2 800	69 553
	75	Tilskudd til de politiske partiers fylkes ungdomsorganisasjoner	-	20 567	-800	19 767
	76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner	-	7 684	-300	7 384
525		Fylkesmannsembetene				
	1	Driftsutgifter	-	1 492 699	-	1 492 699
	21	Spesielle driftsutgifter	-	175 926	-	175 926
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen				
	30	Prosjektering av bygg	-	47 000	-	47 000
	31	Igangsetting av byggeprosjekter	-	80 000	-	80 000
	33	Videreføring av byggeprosjekter	-	744 400	-	744 400
	36	Kunstnerisk utsmykking	-	13 840	-1 500	12 340
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	-	6 000	-	6 000
531		Eiendommer til kongelige formål				
	1	Driftsutgifter	-	24 565	-	24 565
	30	Større rehabiliteringsprosjekter	-	12 000	-12 000	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	-	11 070	-	11 070

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
532		Utvikling av Fornebuområdet				
	21	Spesielle driftsutgifter	-	300	-	300
	30	Investeringer, Fornebu	-	6 800	-	6 800
533		Eiendommer utenfor husleieordningen				
	1	Driftsutgifter	-	19 653	-	19 653
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	-	24 500	-	24 500
534		Erstatningslokaler for departementene				
	1	Driftsutgifter	-	406 107	-	406 107
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	-	215 000	-	215 000
540		Direktoratet for forvaltning og IKT				
	1	Driftsutgifter	-	188 827	-	188 827
	21	Spesielle driftsutgifter	-	53 605	-	53 605
	22	Betaling av elektronisk ID og digital post til private leverandører	-	5 560	-	5 560
	23	Elektronisk ID og digital post	-	116 263	-	116 263
541		IKT-politikk				
	22	Samordning av IKT-politikken	-	10 472	-	10 472
	71	Tilskudd til fri programvare	-	4 500	-	4 500
	73	Tilskudd til digital kompetanse	-	3 182	-	3 182
	74	Tilskudd til IKT-standardisering	-	725	-	725
542		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram				
	1	Driftsutgifter	-	4 477	-	4 477
	70	Tilskudd til internasjonale program	-	19 355	-	19 355
545		Datatilsynet				
	1	Driftsutgifter	-	38 264	-	38 264
546		Personvernemnda				
	1	Driftsutgifter	-	1 858	-	1 858
551		Regional utvikling og nyskaping				
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	1 596 306	-	-430 000	1 166 306
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	485 287	-	20 000	505 287

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Endringer pga.			Status etter endringene
			Gul bok 2014	ny departementsstruktur	Øvrige endringer	
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling				
	62	Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling	40 000	-	-10 000	30 000
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling	587 300	-	-85 000	502 300
554		Kompetansesenter for distriktsutvikling				
	1	Driftsutgifter	33 200	-	-5 000	28 200
560		Sametinget				
	50	Sametinget	-	265 540	-	265 540
	54	Samefolkets fond	-	5 000	-	5 000
561		Tilskudd til samiske formål				
	50	Samisk høyskole	-	6 403	-	6 403
	51	Divvun	-	5 609	-	5 609
	72	Samisk språk, informasjon m.m.	-	4 717	-	4 717
562		Gáldu – Kompetansesenteret for urfolks rettigheter				
	1	Driftsutgifter	-	3 370	-	3 370
	21	Spesielle driftsutgifter	-	1 800	-	1 800
563		Internasjonalt reindriftssenter				
	1	Driftsutgifter	-	4 450	-	4 450
	21	Spesielle driftsutgifter	-	1 900	-	1 900
567		Nasjonale minoriteter				
	60	Tiltak for rom	-	5 050	-	5 050
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	-	9 213	-	9 213
	71	Romanifolket/taternes kulturfond	-	5 000	-	5 000
	72	Det mosaiske trossamfunn	-	1 000	-	1 000
571		Rammetilskudd til kommuner				
	60	Innbyggertilskudd	116 469 972	-	-576 000	115 893 972
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner				
	60	Innbyggertilskudd	28 337 599	-	414 100	28 751 699
581		Bolig- og bomiljøtiltak				
	79	Tilskudd til tilpasning av bolig	185 500	-	-7 000	178 500
582		Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg				
	60	Rentekompensasjon – skole- og svømmeanlegg	487 300	-	-487 300	0
	61	Rentekompensasjon – kirkebygg	50 800	-	-50 800	0

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser				
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	1 027 600	-	-1 027 600	0
	64	Investeringsstilskudd	977 300	-	-977 300	0
587		Direktoratet for byggkvalitet				
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling	52 600	-	-5 100	47 500
590		Byutvikling og planlegging				
	21	Spesielle driftsutgifter	-	45 170	-	45 170
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	-	6 400	-	6 400
	61	Bærekraftig byutvikling	-	18 000	-	18 000
	65	Områdesatsing i byer	-	47 000	-5 000	42 000
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	-	515	-	515
	71	Internasjonale organisasjoner	-	640	-	640
	81	Lokal kompetanse og universell utforming	-	3 600	-	3 600
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur				
	1	Driftsutgifter	-	222 699	24 000	246 699
	21	Spesielle driftsutgifter	-	459 834	-	459 834
	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund	-	65 000	-	65 000
Sum endringer Kommunal- og moderniseringsdepartementet				6 570 053	-3 261 500	
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.				
	70	Tilskudd	22 860	-	3 000	25 860
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse				
	1	Driftsutgifter	87 000	-	-12 000	75 000
	90	Utlån	26 500 000	-	-8 100 000	18 400 000
634		Arbeidsmarkedstiltak				
	76	Tiltak for arbeidssøkere	6 310 330	-	-100 000	6 210 330
660		Krigspensjon				
	70	Tilskudd, militære	121 000	-	2 000	123 000
667		Supplerende stønad til personer over 67 år				
	70	Tilskudd	425 000	-	-5 000	420 000

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
Sum endringer Arbeids- og sosialdepartementet				-	-8 212 000	
711		Ernæring og mattrygghet				
	21	Spesielle driftsutgifter	36 488	-	-15 000	21 488
	74	Skolefrukt	18 948	-	6 908	25 856
719		Annet folkehelsearbeid				
	70	Smittevern mv.	19 093	-	2 000	21 093
732		Regionale helseforetak				
	21	Spesielle driftsutgifter	9 202	-	9 400	18 602
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF	49 942 055	-	-3 066 944	46 875 111
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF	17 567 979	-	-1 068 692	16 499 287
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF	13 264 224	-	-766 130	12 498 094
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF	11 783 643	-	-564 034	11 219 609
	76	Innsatsstyrt finansiering	17 344 415	-	5 780 200	23 124 615
	77	Poliklinisk virksomhet mv.	3 404 908	-	-55 000	3 349 908
733		Habilitering og rehabilitering				
	72	Kjøp av opptrening mv.	4 978	-	-4 400	578
761		Omsorgstjeneste				
	21	Spesielle driftsutgifter	212 192	-	2 000	214 192
	60	Kommunale kompetansetiltak	212 888	-	50 000	262 888
	63	Investeringstilskudd	-	-	1 069 550	1 069 550
	64	Kompensasjon renter og avdrag	-	-	1 084 200	1 084 200
	71	Frivillig arbeid mv.	24 839	-	-15 000	9 839
763		Rustiltak				
	61	Kommunalt rusarbeid	104 068	-	343 000	447 068
764		Psykisk helse				
	72	Utviklingstiltak	390 615	-	42 800	433 415
770		Tannhelsetjenester				
	70	Tilskudd	174 841	-	5 000	179 841
Sum endringer Helse- og omsorgsdepartementet				-	2 839 858	
820		Integrerings- og mangfolds- direktoratet				
	1	Driftsutgifter	194 946	-	-3 700	191 246
821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere				
	60	Integreringstilskudd	6 005 522	-	-110 019	5 895 503
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger	328 574	-	-409	328 165

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
822		Opplæring i norsk og samfunns- kunnskap for voksne innvandrere				
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 585 411	-	74 357	1 659 768
841		Samliv og konfliktløsning				
	70	Tilskudd til samlivstiltak	-	-	4 000	4 000
842		Familievern				
	1	Driftsutgifter	221 523	-	3 000	224 523
	21	Spesielle driftsutgifter	22 727	-	2 000	24 727
844		Kontantstøtte				
	70	Tilskudd	1 165 000	-	50 000	1 215 000
845		Barnetrygd				
	70	Tilskudd	15 140 000	-	-50 000	15 090 000
846		Forsknings- og utrednings- virksomhet, tilskudd mv.				
	21	Spesielle driftsutgifter	22 159	-	-4 000	18 159
	60	Tilskudd til likestillingsarbeid i kommunal sektor	1 963	-	-1 963	0
	70	Tilskudd	24 319	-	-12 000	12 319
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid	8 245	-	-5 000	3 245
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet				
	21	Spesielle driftsutgifter	84 083	-	1 000	85 083
	61	Utvikling i kommunene	29 219	-	1 500	30 719
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flykt- ninger	1 122 100	-	-98 566	1 023 534
858		Barne-, ungdoms- og familie- direktoratet				
	1	Driftsutgifter	246 470	-	-11 900	234 570
866		Statens institutt for forbruks- forskning				
	50	Basisbevilgning	29 307	-	-3 000	26 307
Sum endringer Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet				-	-164 700	
900		Nærings- og fiskeridepartementet				
	1	Driftsutgifter	205 200	127 801	-	333 001
	21	Spesielle driftsutgifter	53 100	14 565	-	67 665

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Endringer pga.			Status etter endringene
			Gul bok 2014	ny departementsstruktur	Øvrige endringer	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	20 500	10 700	-	31 200
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter	20 100	-	-2 000	18 100
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard				
	1	Driftsutgifter	23 800	-	4 500	28 300
	30	Sikrings- og miljøtiltak	11 000	-	-4 500	6 500
911		Konkurransetilsynet				
	1	Driftsutgifter	-	87 165	-	87 165
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser	-	10 310	-	10 310
917		Fiskeridirektoratet				
	1	Driftsutgifter	-	375 480	-9 100	366 380
	21	Spesielle driftsutgifter	-	7 780	-	7 780
919		Diverse fiskeriformål				
	60	Tilskudd til kommuner	-	180 000	-	180 000
	71	Sosiale tiltak	-	2 070	-	2 070
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	-	14 150	-7 150	7 000
	74	Erstatninger	-	2 140	-	2 140
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	-	67 000	-28 000	39 000
	79	Informasjon ressursforvaltning	-	930	-	930
920		Norges forskningsråd				
	50	Tilskudd	1 452 000	-	70 000	1 522 000
	51	Tilskudd marin forskning	-	218 450	20 000	238 450
	52	Basisbevilgning primærnæringsinstitutter	-	126 890	-	126 890
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer				
	70	Tilskudd	89 900	-	-35 000	54 900
925		Havforskningsinstituttet				
	1	Driftsutgifter	-	358 340	5 000	363 340
	21	Spesielle driftsutgifter	-	297 470	-	297 470
	70	Erstatningsutbetaling	-	6 000	-	6 000
926		Drift av forskningsfartøy				
	1	Driftsutgifter	-	132 480	-	132 480
	21	Spesielle driftsutgifter	-	76 750	-	76 750
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	-	300 000	-	300 000

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
927		NIFES				
	1	Driftsutgifter	-	67 850	10 000	77 850
	21	Spesielle driftsutgifter	-	86 650	-	86 650
928		Marin forskning og utvikling				
	21	Spesielle driftsutgifter	-	151 000	-	151 000
	50	Tilskudd Veterinærinstituttet	-	47 130	-	47 130
	70	Tilskudd til sjømat- og rekrutteringstiltak	-	10 350	-	10 350
	71	Tilskudd til utviklingstiltak	-	6 900	-	6 900
	72	Tilskudd til Nofima	-	95 090	-10 000	85 090
	74	Tilskudd marin bioteknologi mv.	-	27 000	-	27 000
	75	Tilskudd Akvariet i Bergen	-	3 860	-	3 860
Sum endringer Nærings- og fiskeridepartementet				2 912 301	13 750	
1000		Fiskeri- og kystdepartementet				
	1	Driftsutgifter	132 000	-132 000	-	0
	21	Spesielle driftsutgifter	16 740	-16 740	-	0
	71	Tilskudd til kystkultur	10 130	-10 130	-	0
1001		Deltakelse i internasjonale organisasjoner				
	70	Tilskudd	10 950	-10 950	-	0
1020		Havforskningsinstituttet				
	1	Driftsutgifter	358 340	-358 340	-	0
	21	Spesielle driftsutgifter	297 470	-297 470	-	0
	70	Erstatningsutbetaling	6 000	-6 000	-	0
1021		Drift av forskningsfartøyene				
	1	Driftsutgifter	132 480	-132 480	-	0
	21	Spesielle driftsutgifter	76 750	-76 750	-	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	300 000	-300 000	-	0
1022		NIFES				
	1	Driftsutgifter	67 850	-67 850	-	0
	21	Spesielle driftsutgifter	86 650	-86 650	-	0
1023		Fiskeri-, havbruks- og transport- rettet FoU				
	21	Spesielle driftsutgifter	151 000	-151 000	-	0
	50	Tilskudd Norges forskningsråd	240 450	-240 450	-	0
	51	Tilskudd Veterinærinstituttet	47 130	-47 130	-	0
	52	Basisbevilgning forsknings- institutter	126 890	-126 890	-	0

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Endringer pga.			
			Gul bok 2014	ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
	70	Tilskudd til sjømat- og rekrutteringstiltak	10 350	-10 350	-	0
	71	Tilskudd til utviklingstiltak	5 900	-5 900	-	0
	72	Tilskudd Nofima	95 090	-95 090	-	0
	74	Tilskudd marin bioteknologi mv.	27 000	-27 000	-	0
	75	Tilskudd Akvariet i Bergen	3 860	-3 860	-	0
1030		Fiskeridirektoratet				
	1	Driftsutgifter	373 740	-373 740	-	0
	21	Spesielle driftsutgifter	7 780	-7 780	-	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	1 740	-1 740	-	0
1050		Diverse fiskeriformål				
	60	Tilskudd til kommuner	180 000	-180 000	-	0
	71	Sosiale tiltak	2 070	-2 070	-	0
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	14 150	-14 150	-	0
	74	Erstatninger	2 140	-2 140	-	0
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	67 000	-67 000	-	0
	79	Informasjon ressursforvaltning	930	-930	-	0
1062		Kystverket				
	1	Driftsutgifter	1 691 794	-1 691 794	-	0
	21	Spesielle driftsutgifter	62 930	-62 930	-	0
	30	Nyanlegg og større vedlikehold	525 860	-525 860	-	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	191 120	-191 120	-	0
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg	61 980	-61 980	-	0
	70	Tilskudd Redningselskapet	78 170	-78 170	-	0
1070		Samfunnet Jan Mayen og Loran-C				
	1	Driftsutgifter	44 410	-44 410	-	0
Sum endringer Fiskeri- og kystdepartementet				-5 508 844	-	
1100		Landbruks- og matdepartementet				
	1	Driftsutgifter	146 277	-	-1 000	145 277
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet				
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskaps- formidling og beredskap, Veterinærinstituttet	87 998	-	-1 300	86 698
	52	Støtte til fagsentrene, Bioforsk	17 873	-	-1 000	16 873

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
1115		Mattilsynet				
	1	Driftsutgifter	1 227 673	-	-22 600	1 205 073
1137		Forskning og innovasjon				
	50	Forskningsaktivitet, Norges forskningsråd	255 951	-	-13 000	242 951
	51	Basisbevilgninger m.m., Norges forskningsråd	187 774	-	-20 000	167 774
	52	Innovasjonsaktivitet m.m.	-	-	5 000	5 000
	53	Omstillingsmidler instituttsektoren mv.	4 379	-	-1 000	3 379
1139		Genressurser, miljø- og ressurs- registreringer				
	70	Tilskudd til miljø- og ressurstiltak	17 898	-	-2 000	15 898
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket				
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	24 743	-	-1 000	23 743
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskaps- formidling om arealressurser, skog og landskap	101 888	-	-5 000	96 888
1143		Statens landbruksforvaltning				
	1	Driftsutgifter	185 880	-	-1 000	184 880
	60	Tilskudd til veterinærdekning	134 449	-	-2 000	132 449
	70	Tilskudd til beredskap i kornsektoren	5 386	-	-5 386	0
1144		Regionale og lokale tiltak i landbruket				
	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket	7 048	-	-1 238	5 810
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket				
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket	23 866	-	10 000	33 866
	72	Tilskudd til økt bruk av tre	28 980	-	-8 000	20 980
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak	43 470	-	-30 000	13 470
1161		Myndighetsoppgaver og sektor- politiske oppgaver på statsgrunn				
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger	9 939	-	-1 000	8 939
Sum endringer Landbruks- og matdepartementet				-	-101 524	

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
1300		Samferdselsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	141 700	33 408	-	175 108
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	32 800	250	-	33 050
	73	Tilskudd til kystkultur	-	9 130	-	9 130
1301		Forskning og utvikling mv.				
	21	Utredninger vedrørende miljø, trafikksikkerhet mv.	15 700	7 375	-	23 075
	50	Samferdselsforskning	126 300	22 000	-	148 300
	72	Tilskudd til miljøvennlig transport, Transnova-prosjektet	69 600	-	-20 000	49 600
1320		Statens vegvesen				
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m.	9 347 000	-	400 000	9 747 000
	30	Riksveginvesteringer	9 764 200	-	896 000	10 660 200
	36	E16 over Filefjell	377 000	-	50 000	427 000
	61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene	176 700	-	59 550	236 250
1331		Infrastrukturfond				
	95	Innskudd av fondskapital	-	-	20 000 000	20 000 000
1350		Jernbaneverket				
	23	Drift og vedlikehold	5 556 900	-	100 000	5 656 900
1360		Kystverket				
	1	Driftsutgifter	-	1 691 794	18 000	1 709 794
	21	Spesielle driftsutgifter	-	62 930	-	62 930
	30	Nyanlegg og større vedlikehold	-	525 860	-46 000	479 860
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	-	191 120	-	191 120
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg	-	61 980	-	61 980
	70	Tilskudd til Redningselskapet	-	78 170	-	78 170
1361		Samfunnet Jan Mayen og Loran-C				
	1	Driftsutgifter	-	44 410	-	44 410
1370		Posttjenester				
	70	Kjøp av post- og banktjenester	320 000	-	-50 000	270 000
Sum endringer Samferdselsdepartementet				2 728 427	21 407 550	
1400		Klima- og miljødepartementet				
	1	Driftsutgifter	265 914	-47 900	-	218 014
	21	Spesielle driftsutgifter	130 875	-44 020	-	86 855

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
	61	Framtidens byer og bærekraftig byutvikling	37 000	-18 000	-	19 000
	65	Områdesatsing i byer	47 000	-47 000	-	0
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmenntilgjengelige miljøstiftelser	58 005	-	-5 000	53 005
	71	Internasjonale organisasjoner	52 760	-640	-	52 120
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	36 050	-	-3 000	33 050
	81	Byutvikling, lokalt miljøvern og universell utforming	12 557	-3 600	-	8 957
1407		Miljøhensyn i offentlige innkjøp				
	21	Spesielle driftsutgifter	10 000	-	-10 000	0
1409		MAREANO				
	21	Spesielle driftsutgifter	-	-	27 500	27 500
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåking				
	21	Miljøovervåking og miljødata	182 171	-1 150	-	181 021
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	169 738	-6 400	-	163 338
	51	Forskningsprogrammer m.m.	214 718	-13 250	-	201 468
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	34 288	-515	-	33 773
	72	Tilskudd til GenØk – Senter for biosikkerhet	13 900	-	-2 000	11 900
1420		Miljødirektoratet				
	1	Driftsutgifter	719 049	-	-10 000	709 049
	21	Spesielle driftsutgifter	163 224	-	-26 000	137 224
	22	Statlige vannmiljøtiltak	174 700	-	15 000	189 700
	25	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimavoter	430	-	-430	0
	31	Tiltak i verneområder	60 693	-	-10 000	50 693
	39	Oppryddingstiltak	19 558	-	4 000	23 558
	74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien	243 000	-	-123 000	120 000
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv	24 100	-	-5 000	19 100
	85	Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre	52 700	-	-9 000	43 700
1429		Riksantikvaren				
	21	Spesielle driftsutgifter	41 735	-	-4 000	37 735

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Endringer pga.			Status etter endringene
			Gul bok 2014	ny departementsstruktur	Øvrige endringer	
	80	Tilskuddsordning for avgifts-kompensasjon	7 000	-	-7 000	0
1465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur				
	1	Driftsutgifter	222 699	-222 699	-	0
	21	Spesielle driftsutgifter	487 334	-459 834	-27 500	0
	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund	65 000	-65 000	-	0
1481		Kjøp av klimakvoter				
	1	Driftsutgifter	-	5 500	-	5 500
	22	Kvotekjøp, generell ordning	-	520 000	-	520 000
	23	Kvotekjøp, statsansattes flyreiser	-	1 500	-	1 500
1482		Internasjonale klima- og utviklings-tiltak				
	1	Driftsutgifter	-	71 900	-	71 900
	73	Klima- og skogsatsingen	-	2 912 500	-400 000	2 512 500
Sum endringer Klima- og miljødepartementet				2 581 392	-595 430	
1500		Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet				
	1	Driftsutgifter	225 102	-225 102	-	0
	21	Spesielle driftsutgifter	43 951	-43 951	-	0
	22	Forskning	21 792	-21 792	-	0
1503		Midler til opplæring og utvikling av tillitsvalgte				
	70	Tilskudd	159 021	-159 021	-	0
1510		Fylkesmannsembetene				
	1	Driftsutgifter	1 492 699	-1 492 699	-	0
	21	Spesielle driftsutgifter	175 926	-175 926	-	0
1520		Departementenes servicesenter				
	1	Driftsutgifter	598 239	-598 239	-	0
	22	Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor	129 962	-129 962	-	0
	45	Større utstørsanskaffelser og vedlikehold	39 600	-39 600	-	0
1530		Tilskudd til de politiske partier				
	1	Driftsutgifter	9 874	-9 874	-	0
	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	282 809	-282 809	-	0
	71	Tilskudd til de politiske partiers kommunale organisasjoner	33 125	-33 125	-	0

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
	73	Tilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner	72 353	-72 353	-	0
	75	Tilskudd til de politiske partiers fylkesungdomsorganisasjoner	20 567	-20 567	-	0
	76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner	7 684	-7 684	-	0
1533		Sametinget				
	50	Sametinget	265 540	-265 540	-	0
	54	Samefolkets fond	5 000	-5 000	-	0
1534		Tilskudd til samiske formål				
	50	Samisk høgskole	6 403	-6 403	-	0
	51	Divvun	5 609	-5 609	-	0
	72	Samisk språk, informasjon m.m.	4 717	-4 717	-	0
1535		Gáldu – Kompetansesenteret for urfolks rettigheter				
	1	Driftsutgifter	3 370	-3 370	-	0
	21	Spesielle driftsutgifter	1 800	-1 800	-	0
1536		Internasjonalt reindriftssenter				
	1	Driftsutgifter	4 450	-4 450	-	0
	21	Spesielle driftsutgifter	1 900	-1 900	-	0
1540		Nasjonale minoriteter				
	60	Tiltak for rom	5 050	-5 050	-	0
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	9 213	-9 213	-	0
	71	Romanifolket/taternes kulturfond	5 000	-5 000	-	0
	72	Det mosaiske trossamfund	1 000	-1 000	-	0
1550		Konkurransetilsynet				
	1	Driftsutgifter	87 165	-87 165	-	0
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser	10 310	-10 310	-	0
1560		Direktoratet for forvaltning og IKT				
	1	Driftsutgifter	188 827	-188 827	-	0
	21	Spesielle driftsutgifter	53 605	-53 605	-	0
	22	Betaling av elektronisk ID og digital post til private leverandører	5 560	-5 560	-	0
	23	Elektronisk ID og digital post	116 263	-116 263	-	0
1561		IKT-politikk				
	22	Samordning av IKT-politikken	11 972	-11 972	-	0
	71	Tilskudd til fri programvare	4 500	-4 500	-	0
	73	Tilskudd til digital kompetanse	3 182	-3 182	-	0

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
	74	Tilskudd til IKT-standardisering	725	-725	-	0
1562		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram				
	1	Driftsutgifter	4 477	-4 477	-	0
	70	Tilskudd til internasjonale program	19 355	-19 355	-	0
1570		Datatilsynet				
	1	Driftsutgifter	38 264	-38 264	-	0
1571		Personvernemnda				
	1	Driftsutgifter	1 858	-1 858	-	0
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen				
	30	Prosjektering av bygg	47 000	-47 000	-	0
	31	Igangsetting av byggeprosjekter	80 000	-80 000	-	0
	33	Videreføring av byggeprosjekter	744 400	-744 400	-	0
	36	Kunstnerisk utsmykking	13 840	-13 840	-	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	6 000	-6 000	-	0
1581		Eiendommer til kongelige formål				
	1	Driftsutgifter	24 565	-24 565	-	0
	30	Større rehabiliteringsprosjekter	12 000	-12 000	-	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	11 070	-11 070	-	0
1582		Utvikling av Fornebuområdet				
	21	Spesielle driftsutgifter	300	-300	-	0
	30	Investeringer, Fornebu	6 800	-6 800	-	0
1584		Eiendommer utenfor husleieordningen				
	1	Driftsutgifter	19 653	-19 653	-	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	24 500	-24 500	-	0
1585		Erstatningslokaler for departementene				
	1	Driftsutgifter	406 107	-406 107	-	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	215 000	-215 000	-	0
1590		Den norske kirke				
	1	Driftsutgifter	1 152 516	-1 152 516	-	0
	21	Spesielle driftsutgifter	37 069	-37 069	-	0
	71	Tilskudd til kirkelige formål	82 035	-82 035	-	0
	75	Trosopplæring	278 479	-278 479	-	0

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
	77	Tilskudd til virksomhet i Den norske kirke	152 200	-152 200	-	0
1592		Kirkebygg og gravplasser				
	1	Driftsutgifter	54 750	-54 750	-	0
	70	Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser	10 665	-10 665	-	0
Sum endringer Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet				-7 556 768	-	
1600		Finansdepartementet				
	1	Driftsutgifter	321 800	-1 400	-	320 400
	21	Spesielle driftsutgifter	58 600	-	-2 500	56 100
1605		Direktoratet for økonomistyring				
	1	Driftsutgifter	338 200	-	-289	337 911
1618		Skatteetaten				
	1	Driftsutgifter	4 554 000	-	-12 600	4 541 400
1620		Statistisk sentralbyrå				
	1	Driftsutgifter	527 400	-	-2 500	524 900
1634		Statens innkrevingsentral				
	1	Driftsutgifter	284 500	-	-2 000	282 500
1638		Salg av klimakvoter				
	1	Driftsutgifter	9 200	-5 500	-	3 700
	21	Kvotekjøp, generell ordning	520 000	-520 000	-	0
	22	Kvotekjøp, statsansattes flyreiser	1 500	-1 500	-	0
1650		Statsgjeld, renter mv.				
	89	Renter og provisjon mv. på innen- landsk statsgjeld	10 145 600	-	580 000	10 725 600
Sum endringer Finansdepartementet				-528 400	560 111	
1700		Forsvarsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	373 483	-	2 804	376 287
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben				
	1	Driftsutgifter	2 020 488	-	-7 000	2 013 488
1734		Heimevernet				
	1	Driftsutgifter	1 183 838	-	7 000	1 190 838
1790		Kystvakten				
	1	Driftsutgifter	1 014 339	-	13 900	1 028 239
Sum endringer Forsvarsdepartementet				-	16 704	

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Endringer pga.		Status etter endringene	
			Gul bok 2014	ny departementsstruktur		
1810		Oljedirektoratet				
	1	Driftsutgifter	247 100	-	6 000	253 100
	21	Spesielle driftsutgifter	205 100	-	-55 000	150 100
1815		Petoro AS				
	70	Administrasjon	307 000	-	4 000	311 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat				
	1	Driftsutgifter	487 000	-	-2 000	485 000
	21	Spesielle driftsutgifter	79 000	-	-3 000	76 000
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	120 000	-	-90 000	30 000
1830		Forskning og næringsutvikling				
	50	Overføring til Norges forskningsråd	647 600	-	26 000	673 600
1840		CO ₂ -håndtering				
	70	Gassnova SF	164 300	-	-10 000	154 300
	72	Lån, TCM DA	150 000	-	-100 000	50 000
Sum endringer Olje- og energidepartementet				-	-224 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning				
	50	Avsetning til utdanningsstipend	5 366 145	-	58 175	5 424 320
	72	Rentestøtte	960 073	-	1 307	961 380
	90	Økt lån og rentegjeld	21 610 805	-	187 130	21 797 935
2412		Husbanken				
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	17 100	-	16 000	33 100
	90	Lån fra Husbanken	19 889 000	-	48 000	19 937 000
2415		Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak				
	75	Marint verdiskapingsprogram	54 000	-54 000	-	0
2421		Innovasjon Norge				
	71	Reiseliv, nettverks- og kompetanseprogrammer	430 000	-	-25 000	405 000
	75	Marint verdiskapingsprogram	-	54 000	-34 000	20 000
2426		SIVA SF				
	70	Tilskudd	49 800	-	-5 000	44 800
Sum endringer Statsbankene				-	246 612	
2445		Statsbygg				
	24	Driftsresultat:	-483 949	-	-40 000	-523 949
	30	Prosjektering av bygg	192 000	-	8 000	200 000

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter	111 500	-	-75 000	36 500
	32	Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter	166 000	-	-25 000	141 000
2465		Statens kartverk				
	24	Driftsresultat:	-	-	-	0
2470		Statens pensjonskasse				
	24	Driftsresultat:	-	-	-	0
Sum endringer statens forretningsdrift				-	-132 000	
2530		Foreldrepenger				
	70	Foreldrepenger ved fødsel	17 610 000	-	75 000	17 685 000
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon	360 000	-	25 000	385 000
	72	Feriepenger av foreldrepenger	440 000	-	-5 000	435 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon	72 000	-	-4 000	68 000
2541		Dagpenger				
	70	Dagpenger	10 800 000	-	53 500	10 853 500
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.				
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	690 000	-	17 000	707 000
2620		Stønad til enslig mor eller far				
	70	Overgangsstønad	2 380 000	-	1 000	2 381 000
	72	Stønad til barnetilsyn	390 000	-	-5 000	385 000
	73	Utdanningsstønad	60 000	-	2 000	62 000
2650		Sykepenger				
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv.	34 010 000	-	-240 000	33 770 000
	71	Sykepenger for selvstendige	1 730 000	-	-40 000	1 690 000
	72	Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m.	550 000	-	15 000	565 000
	75	Feriepenger av sykepenger	1 920 000	-	-10 000	1 910 000
2651		Arbeidsavklaringspenger				
	70	Arbeidsavklaringspenger	33 380 000	-	480 000	33 860 000
	71	Tilleggsstønad	385 000	-	5 000	390 000
	72	Legeerklæringer	345 000	-	5 000	350 000
2655		Uførhet				
	70	Grunnpensjon	24 215 000	-	-180 000	24 035 000
	71	Tilleggspensjon	37 470 000	-	-460 000	37 010 000
	72	Sært tillegg	2 295 000	-	-10 000	2 285 000

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning	61 000	-	2 000	63 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.				
	70	Grunnstønad	1 790 000	-	10 000	1 800 000
	74	Tilskudd til biler	795 000	-	15 000	810 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	2 559 100	-	38 000	2 597 100
	77	Ortopediske hjelpemidler	1 220 000	-	-40 000	1 180 000
	78	Høreapparater	490 000	-	-15 000	475 000
	79	Aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år	25 000	-	30 000	55 000
2670		Alderdom				
	70	Grunnpensjon	59 140 000	-	50 000	59 190 000
	71	Tilleggspensjon	111 080 000	-	-100 000	110 980 000
	72	Ventetillegg	9 000	-	-1 000	8 000
	73	Sært tillegg, pensjonstillegg mv.	5 810 000	-	-10 000	5 800 000
2680		Etterlatte				
	70	Grunnpensjon	1 240 000	-	-30 000	1 210 000
	71	Tilleggspensjon	985 000	-	-35 000	950 000
	72	Sært tillegg	101 000	-	-3 000	98 000
2686		Gravferdsstønad				
	70	Gravferdsstønad	194 000	-	3 000	197 000
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.				
	70	Spesialisthjelp	1 690 000	-	-10 000	1 680 000
	71	Psykologhjelp	239 000	-	-2 000	237 000
	72	Tannbehandling	2 000 000	-	55 000	2 055 000
	76	Private laboratorier og røntgen- institutt	694 000	-	20 000	714 000
2751		Legemidler mv.				
	70	Legemidler	8 841 000	-	-175 000	8 666 000
	72	Medisinsk forbruksmateriell	1 890 000	-	-35 000	1 855 000
2752		Refusjon av egenbetaling				
	70	Egenandelstak 1	3 990 200	-	-142 000	3 848 200
	71	Egenandelstak 2	166 000	-	-1 000	165 000
2755		Helsetjenester i kommunene mv.				
	62	Fastlønnordning fysioterapeuter	304 000	-	5 000	309 000
	70	Allmennlegehjelp	4 222 400	-	11 000	4 233 400
	71	Fysioterapi	1 796 000	-	-30 000	1 766 000

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
2756		Andre helsetjenester				
	70	Helsetjenester i annet EØS-land	10 000	-	4 000	14 000
	71	Helsetjenester i utlandet mv.	330 000	-	-20 000	310 000
	72	Helsetjenester til utlandsboende mv.	140 000	-	35 000	175 000
2790		Andre helsetiltak				
	70	Bidrag	235 000	-	-15 000	220 000
Sum endringer Folketrygden					-	-661 500
Sum endringer utgifter					0	13 620 881
Herav 90–99 poster					-	12 172 630

Inntekter:

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
3100		Utenriksdepartementet				
	2	Gebyrer for utlendingssaker ved utenriksstasjonene	110 021	-	11 900	121 921
3225		Tiltak i grunnopplæringen				
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	51 929	-	21 953	73 882
3339		Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser				
	1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS	371 850	-	-11 100	360 750
3340		Den norske kirke				
	1	Ymse inntekter	-	42 610	-	42 610
	2	Inntekter ved oppdrag	-	37 069	-	37 069
3342		Kirkebygg og gravplasser				
	1	Ymse inntekter	-	17 467	-	17 467
	2	Leieinntekter m.m.	-	3 460	-	3 460
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten				
	6	Gebyr – utlendingssaker	143 000	-	22 300	165 300
3490		Utlendingsdirektoratet				
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	20 945	-	-3 000	17 945
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter	929 413	-	490 889	1 420 302
	5	Refusjonsinntekter	11 023	-	1 560	12 583

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
3510		Departementenes servicesenter				
	2	Ymse inntekter	-	20 500	-	20 500
	3	Brukerbetaling for tilleggstjenester fra departementene	-	75 383	-	75 383
3525		Fylkesmannsembetene				
	1	Inntekter ved oppdrag	-	175 881	-	175 881
3531		Eiendommer til kongelige formål				
	1	Ymse inntekter	-	153	-	153
3533		Eiendommer utenfor husleieordningen				
	2	Ymse inntekter	-	2 841	-	2 841
3540		Direktoratet for forvaltning og IKT				
	3	Diverse inntekter	-	3 048	-	3 048
	4	Internasjonale oppdrag	-	2 205	-	2 205
	5	Tilbakebetaling for bruk av elektronisk ID og digital post	-	394	-	394
	6	Tilbakebetaling fra tjenesteeiere for elektronisk ID og digital post	-	1 604	-	1 604
3560		Sametinget				
	95	Fondskapital Samefolkets fond	-	75 000	-	75 000
3562		Gáldu – Kompetansesenteret for urfolks rettigheter				
	2	Diverse inntekter	-	1 800	-	1 800
3563		Internasjonalt reindriftssenter				
	2	Diverse inntekter	-	1 900	-	1 900
3567		Nasjonale minoriteter				
	95	Fondskapital Romanifolket/taternes kulturfond	-	75 000	-	75 000
3595		Statens kartverk, arbeid med tinglysning og nasjonal geografisk infrastruktur				
	1	Gebyrinntekter tinglysning, borettslag	-	57 900	-	57 900
	2	Gebyrinntekter tinglysning, fast eiendom	-	320 000	-	320 000
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse				
	1	Gebyrinntekter, lån	61 000	-	-12 000	49 000
	90	Tilbakebetaling av lån	10 200 000	-	-200 000	10 000 000

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
3821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere				
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter	181 425	-	-34 374	147 051
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter	31 511	-	-811	30 700
3822		Opplæring i norsk og samfunns-kunnskap for voksne innvandrere				
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter	112 288	-	46 431	158 719
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere				
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	93 240	-	15 540	108 780
3900		Nærings- og fiskeridepartementet				
	1	Refusjoner	-	10	-	10
3911		Konkurransetilsynet				
	1	Klagegebyr	-	2 049	-	2 049
3917		Fiskeridirektoratet				
	1	Refusjoner og diverse inntekter	-	109	-	109
	5	Saksbehandlingsgebyr	-	17 274	-	17 274
	6	Forvaltningssanksjoner	-	932	-	932
	13	Inntekter vederlag oppdretts-konsesjoner	-	300 000	150 000	450 000
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	-	7 790	-	7 790
3925		Havforskningsinstituttet				
	3	Oppdragsinntekter	-	297 470	-	297 470
3926		Drift av forskningsfartøy				
	1	Oppdragsinntekter	-	76 750	-	76 750
3927		NIFES				
	1	Oppdragsinntekter	-	86 650	-	86 650
3928		Marin forskning og utvikling				
	90	Tilbakebetaling lån fra Nofima	-	4 284	-	4 284
4000		Fiskeri- og kystdepartementet				
	1	Refusjoner	10	-10	-	0
4020		Havforskningsinstituttet				
	3	Oppdragsinntekter	297 470	-297 470	-	0

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
4021		Drift av forskningsfartøyene				
	1	Oppdragsinntekter	76 750	-76 750	-	0
4022		NIFES				
	1	Oppdragsinntekter	86 650	-86 650	-	0
4023		Fiskeri-, havbruks- og transport- rettet FoU				
	90	Tilbakebetaling lån fra Nofima	4 284	-4 284	-	0
4030		Fiskeridirektoratet				
	1	Refusjoner og diverse inntekter	109	-109	-	0
	5	Saksbehandlingsgebyr	17 274	-17 274	-	0
	6	Forvaltningssanksjoner	932	-932	-	0
	13	Inntekter vederlag oppdretts- konesjoner	300 000	-300 000	-	0
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	7 790	-7 790	-	0
4062		Kystverket				
	2	Andre inntekter	10 747	-10 747	-	0
4070		Samfunnet Jan Mayen og Loran-C				
	7	Refusjoner og andre inntekter	5 213	-5 213	-	0
4115		Mattilsynet				
	1	Gebyr m.m.	109 993	-	30 000	139 993
4360		Kystverket				
	2	Andre inntekter	-	10 747	-	10 747
4361		Samfunnet Jan Mayen og Loran-C				
	7	Refusjoner og andre inntekter	-	5 213	-	5 213
4420		Miljødirektoratet				
	2	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter	567	-	-567	0
4465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur				
	1	Gebyrinntekter tinglysing, borettslag	57 900	-57 900	-	0
	2	Gebyrinntekter tinglysing, fast eiendom	320 000	-320 000	-	0
4510		Fylkesmannsembetene				
	1	Inntekter ved oppdrag	175 881	-175 881	-	0
4520		Departementenes servicesenter				
	2	Ymse inntekter	20 500	-20 500	-	0

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
	3	Brukerbetaling for tilleggstjenester fra departementene	75 383	-75 383	-	0
4533		Sametinget				
	95	Fondskapital Samefolkets fond	75 000	-75 000	-	0
4535		Gáldu – Kompetansesenteret for urfolks rettigheter				
	2	Diverse inntekter	1 800	-1 800	-	0
4536		Internasjonalt reindriftssenter				
	2	Diverse inntekter	1 900	-1 900	-	0
4540		Nasjonale minoriteter				
	95	Fondskapital Romanifolket/taternes kulturfond	75 000	-75 000	-	0
4550		Konkurransetilsynet				
	4	Klagegebyr	2 049	-2 049	-	0
4560		Direktoratet for forvaltning og IKT				
	3	Diverse inntekter	3 048	-3 048	-	0
	4	Internasjonale oppdrag	2 205	-2 205	-	0
	5	Tilbakebetaling for bruk av elektronisk ID og digital post	394	-394	-	0
	6	Tilbakebetaling fra tjenesteeiere for elektronisk ID og digital post	1 604	-1 604	-	0
4581		Eiendommer til kongelige formål				
	1	Ymse inntekter	153	-153	-	0
4584		Eiendommer utenfor husleieordningen				
	2	Ymse inntekter	2 841	-2 841	-	0
4590		Den norske kirke				
	2	Ymse inntekter	42 610	-42 610	-	0
	3	Inntekter ved oppdrag	37 069	-37 069	-	0
4592		Kirkebygg og gravplasser				
	2	Ymse inntekter	17 467	-17 467	-	0
	3	Leieinntekter m.m.	3 460	-3 460	-	0
5312		Husbanken				
	90	Avdrag	10 540 000	-	34 000	10 574 000
Sum endringer inntekter under departementene					-	562 721
5501		Skatter på formue og inntekt				
	72	Fellesskatt	221 500 000	-	-8 500 000	213 000 000

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
5506		Avgift av arv og gaver				
	70	Avgift	2 200 000	-	-450 000	1 750 000
5526		Avgift på alkohol				
	70	Avgift på alkohol	12 500 000	-	40 000	12 540 000
5536		Avgift på motorvogner mv.				
	71	Engangsavgift	21 100 000	-	60 000	21 160 000
	72	Årsavgift	10 060 000	-	30 000	10 090 000
5538		Veibruksavgift på drivstoff				
	70	Veibruksavgift på bensin	6 080 000	-	20 000	6 100 000
	71	Veibruksavgift på autodiesel	11 100 000	-	30 000	11 130 000
5541		Avgift på elektrisk kraft				
	70	Avgift på elektrisk kraft	8 200 000	-	-530 000	7 670 000
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet				
	72	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	-	30 655	-	30 655
	73	Årsavgift Merkeregisteret	-	9 550	-	9 550
	74	Fiskeriforskningsavgift	-	151 000	-	151 000
5575		Sektoravgifter under Fiskeri- og kystdepartementet				
	70	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	30 655	-30 655	-	0
	73	Årsavgift Merkeregisteret	9 550	-9 550	-	0
	74	Sektoravgifter Kystverket	773 453	-773 453	-	0
	75	Fiskeriforskningsavgift	151 000	-151 000	-	0
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet				
	74	Sektoravgifter Kystverket	-	773 453	-	773 453
Sum endringer skatter og avgifter					-10 600 000	
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer				
	87	Renteinntekter mv. fra Statens finansfond	16 700	-	-8 900	7 800
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse				
	80	Renter	2 182 000	-	84 000	2 266 000
5610		Renter av lån til Nofima AS				
	80	Renter	904	-904	-	0
5615		Husbanken				
	80	Renter	3 659 000	-	300 000	3 959 000

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Gul bok 2014	Endringer pga. ny departe- mentsstruktur	Øvrige endringer	Status etter endringene
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning				
	80	Renter	3 866 755	-	1 307	3 868 062
5650		Renter på lån fra Nærings- og fiskeridepartementet				
	82	Renter på lån til Nofima AS	-	904	-	904
5656		Aksjer i selskaper under NFDs forvaltning				
	85	Utbytte	10 333 453	-	650 000	10 983 453
Sum endringer Renter og utbytte mv.					-	1 026 407
5700		Folketrygdens inntekter				
	71	Trygdeavgift	116 400 000	-	5 900 000	122 300 000
5701		Diverse inntekter				
	73	Refusjon fra bidragspliktige	305 000	-	5 000	310 000
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs				
	2	Dividende	170 000	-	10 000	180 000
5705		Refusjon av dagpenger				
	1	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs	65 000	-	-5 000	60 000
	4	Refusjon av dagpenger for grensarbeidere mv. bosatt i Norge	5 000	-	1 000	6 000
Sum endringer Folketrygden					-	5 911 000
5800		Statens pensjonsfond utland				
	50	Overføring fra fondet	133 091 675	-	4 382 123	137 473 798
Sum endringer Statens pensjonsfond utland					-	4 382 123
Sum endringer inntekter					0	1 282 251
Herav 90–99 poster					-	-166 000

Vedlegg 2

Oversikt over utgifter og inntekter i statsbudsjettet for 2014

Utgifter:

i 1000 kroner

	Samlede utgifter	Driftsutgifter	Nybygg, anlegg mv.	Overføringer til andre	Utlån, gjelds-avdrag mv.
Det kongelige hus	201 133	19 153	-	181 980	-
Regjering	328 600	328 600	-	-	-
Stortinget og underliggende institusjoner	1 777 700	1 416 400	180 900	180 400	-
Høyesterett	93 158	93 158	-	-	-
Utenriksdepartementet	35 626 400	5 751 053	230 187	28 722 300	922 860
Kunnskapsdepartementet	47 328 642	3 659 651	75 117	43 593 874	-
Kulturdepartementet	12 176 547	2 995 816	35 647	9 145 084	-
Justis- og beredskapsdepartementet	33 219 681	28 058 862	1 740 942	3 419 877	-
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	171 235 721	4 736 172	1 251 710	165 247 839	-
Arbeids- og sosialdepartementet	52 546 600	22 217 310	954 960	10 974 330	18 400 000
Helse- og omsorgsdepartementet	130 998 893	4 719 868	18 859	126 257 666	2 500
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	34 787 699	7 338 249	60 304	27 389 146	-
Nærings- og fiskeridepartementet	9 538 751	3 707 941	362 000	5 468 810	-
Fiskeri- og kystdepartementet	-	-	-	-	-
Landbruks- og matdepartementet	17 390 009	1 596 239	10 215	15 783 555	-
Samferdselsdepartementet	69 370 277	18 477 217	23 226 980	7 666 080	20 000 000
Klima- og miljødepartementet	7 974 789	2 663 420	613 950	4 697 419	-
Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet	-	-	-	-	-
Finansdepartementet	41 097 011	8 634 611	228 200	32 234 200	-
Forsvarsdepartementet	43 025 286	31 520 864	10 851 093	653 329	-
Olje- og energidepartementet	14 360 104	1 396 304	10 000	4 703 800	8 250 000
Ymse utgifter	10 800 000	10 800 000	-	-	-
Statsbankene	116 540 163	683 091	118 320	12 653 817	103 084 935
Statlig petroleumsvirksomhet	30 002 000	2 000	30 000 000	-	-
Statens forretningsdrift	1 494 205	-523 949	2 018 154	-	-
Folketrygden	384 189 420	-	-	384 189 420	-
Statens pensjonsfond utland	314 129 000	-	-	314 129 000	-
Sum utgifter	1 580 231 789	160 292 030	71 987 538	1 197 291 926	150 660 295

	Statsbudsjettet folketrygden ikke medregnet	Folketrygden	Statsbudsjettet medregnet folketrygden
1. Inntekter (ekskl. tilbakebetalinger mv. og overføring fra Statens pensjonsfond utland)	1 002 289 406	289 808 290	1 292 097 696
2. Utgifter (ekskl. utlån, avdrag på statsgjeld mv.)	1 045 382 074	384 189 420	1 429 571 494
Driftsutgifter	160 292 030	-	160 292 030
Nybygg, anlegg mv.	71 987 538	-	71 987 538
Overføringer til andre	498 973 506	384 189 420	883 162 926
Overføringer til Statens pensjonsfond utland	314 129 000	-	314 129 000
3. Overskudd før lånetransaksjoner før overføring fra Statens pensjonsfond utland (1–2)	-43 092 668	-94 381 130	-137 473 798
4. Overføring fra Statens pensjonsfond utland	137 473 798	-	137 473 798
5. Overskudd før lånetransaksjoner (3+4)	94 381 130	-94 381 130	-

Inntekter:

i 1 000 kroner

	Samlede inntekter	Driftsinntekter	Inntekter i samband med nybygg, anlegg mv.	Skatter, avgifter og andre overføringer	Tilbakebetalinger mv.
Skatt på formue og inntekt	249 350 000	-	-	249 350 000	-
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift	287 800 000	-	-	287 800 000	-
Tollinntekter	3 095 000	-	-	3 095 000	-
Merverdiavgift	251 000 000	-	-	251 000 000	-
Avgifter på alkohol	12 540 000	-	-	12 540 000	-
Avgifter på tobakk	7 000 000	-	-	7 000 000	-
Avgifter på motorvogner	33 472 000	-	-	33 472 000	-
Andre avgifter	47 968 730	-	-	47 968 730	-
Sum skatter og avgifter	892 225 730	-	-	892 225 730	-
Renter av statens forretningsdrift	81 825	-	-	81 825	-
Øvrige inntekter av statens forretningsdrift	1 815 347	165	1 801 882	13 300	-
Sum inntekter av statens forretningsdrift	1 897 172	165	1 801 882	95 125	-
Renter fra statsbankene	9 323 962	-	-	9 323 962	-
Renter av kontantbeholdning og andre fordringer	5 918 904	-	-	5 918 904	-
Utbytte ekskl. Statoil	12 483 655	-	-	12 483 655	-
Renteinntekter og utbytte (ekskl. Statens forretningsdrift og Statoil)	27 726 521	-	-	27 726 521	-
Inntekter under departementene	26 117 273	18 470 778	334 330	7 312 165	-
Overføring fra Norges Bank	-	-	-	-	-
Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond	-	-	-	-	-
Sum andre inntekter	26 117 273	18 470 778	334 330	7 312 165	-
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet	143 200 000	115 500 000	22 800 000	4 900 000	-
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	186 510 000	-	-	186 510 000	-
Aksjeutbytte fra Statoil	14 421 000	-	-	14 421 000	-
Sum petroleumsinntekter	344 131 000	115 500 000	22 800 000	205 831 000	-
Tilbakebetalinger	87 862 922	-	-	-	87 862 922
Statens pensjonsfond utland	137 473 798	-	-	137 473 798	-
Sum inntekter	1 517 434 416	133 970 943	24 936 212	1 270 664 339	87 862 922
			Statsbudsjettet folketrygden ikke medregnet	Folketrygden	Statsbudsjettet medregnet folketrygden
Lånetransaksjoner:					
6. Utlån gjeldavdrag, aksjetegning mv. i alt			150 660 295	-	150 660 295
Utlån til statsbanker			103 084 935	-	103 084 935
Gjeldsavdrag			-	-	-
Andre utlån, aksjetegning mv.			47 575 360	-	47 575 360
7. Tilbakebetalinger mv.			87 862 922	-	87 862 922
8. Utlån mv. (netto) (6–7)			62 797 373	-	62 797 373
9. Samlet finansieringsbehov – av kontantbeholdning og lånemidler (8–5)			-31 583 757	94 381 130	62 797 373

Vedlegg 3**Endringer som følge av ny departementsstruktur**

Prop. 1 S (2013–2014) Gul bok				Beløp (i 1 000 kroner)	Prop. 1 S (2013–2014) Tillegg 1			
Dep.	Kap.	Post	Under- post		Dep.	Kap.	Post	Under- post
UD	166	1		71 900	KLD	1482	1	
UD	166	73		2 912 500	KLD	1482	73	
JD	400	1		1 000	NFD	900	1	
FKD	1000	1		99 627	NFD	900	1	
FKD	1000	1		32 373	SD	1300	1	
FKD	1000	21		5 875	SD	1301	21	
FKD	1000	21		10 865	NFD	900	21	
FKD	1000	71		9 130	SD	1300	73	
FKD	1000	71		1 000	NFD	928	71	
FKD	1001	70		250	SD	1300	70	
FKD	1001	70		10 700	NFD	900	70	
FKD	1020	1		358 340	NFD	925	1	
FKD	1020	21		297 470	NFD	925	21	
FKD	1020	70		6 000	NFD	925	70	
FKD	1021	1		132 480	NFD	926	1	
FKD	1021	21		76 750	NFD	926	21	
FKD	1021	45		300 000	NFD	926	45	
FKD	1022	1		67 850	NFD	927	1	
FKD	1022	21		86 650	NFD	927	21	
FKD	1023	21		151 000	NFD	928	21	
FKD	1023	50		22 000	SD	1301	50	
FKD	1023	50		218 450	NFD	920	51	
FKD	1023	51		47 130	NFD	928	50	
FKD	1023	52		126 890	NFD	920	52	
FKD	1023	70		10 350	NFD	928	70	
FKD	1023	71		5 900	NFD	928	71	
FKD	1023	72		95 090	NFD	928	72	
FKD	1023	74		27 000	NFD	928	74	
FKD	1023	75		3 860	NFD	928	75	
FKD	1030	1		373 740	NFD	917	1	
FKD	1030	21		7 780	NFD	917	21	
FKD	1030	45		1 740	NFD	917	1	

Prop. 1 S (2013–2014) Gul bok				Beløp (i 1 000 kroner)	Prop. 1 S (2013–2014) Tillegg 1			
Dep.	Kap.	Post	Under- post		Dep.	Kap.	Post	Under- post
FKD	1050	60		180 000	NFD	919	60	
FKD	1050	71		2 070	NFD	919	71	
FKD	1050	72		14 150	NFD	919	72	
FKD	1050	74		2 140	NFD	919	74	
FKD	1050	75		67 000	NFD	919	75	
FKD	1050	79		930	NFD	919	79	
FKD	1062	1		1 691 794	SD	1360	1	
FKD	1062	21		62 930	SD	1360	21	
FKD	1062	30		525 860	SD	1360	30	
FKD	1062	45		191 120	SD	1360	45	
FKD	1062	60		61 980	SD	1360	60	
FKD	1062	70		78 170	SD	1360	70	
FKD	1070	1		44 410	SD	1361	1	
FKD	2415	75		54 000	NFD	2421	75	
FKD	2540	70		100 000	NFD	2540	70	
FKD	4000	1		10	NFD	3900	1	
FKD	4020	3		297 470	NFD	3925	3	
FKD	4021	1		76 750	NFD	3926	1	
FKD	4022	1		86 650	NFD	3927	1	
FKD	4023	90		4 284	NFD	3928	90	
FKD	4030	1		109	NFD	3917	1	
FKD	4030	5		17 274	NFD	3917	5	
FKD	4030	6		932	NFD	3917	6	
FKD	4030	13		300 000	NFD	3917	13	
FKD	4030	22		7 790	NFD	3917	22	
FKD	4062	2		10 747	SD	4360	2	
FKD	4070	7		5 213	SD	4361	7	
FKD	5575	70		30 655	NFD	5574	72	
FKD	5575	73		9 550	NFD	5574	73	
FKD	5575	74		773 453	SD	5577	74	
FKD	5575	75		151 000	NFD	5574	74	
FKD	5610	80		904	NFD	5650	82	
MD	1400	1		49 300	KMD	500	1	
MD	1400	21		44 020	KMD	590	21	
MD	1400	61		18 000	KMD	590	61	
MD	1400	65		47 000	KMD	590	65	
MD	1400	71		640	KMD	590	71	
MD	1400	81		3 600	KMD	590	81	
MD	1410	21		1 150	KMD	590	21	

Prop. 1 S (2013–2014) Gul bok				Beløp (i 1 000 kroner)	Prop. 1 S (2013–2014) Tillegg 1			
Dep.	Kap.	Post	Under- post		Dep.	Kap.	Post	Under- post
MD	1410	50		6 400	KMD	590	50	
MD	1410	51		13 250	KMD	500	50	
MD	1410	70		515	KMD	590	70	
MD	1465	1		222 699	KMD	595	1	
MD	1465	21		459 834	KMD	595	21	
MD	1465	30		65 000	KMD	595	30	
MD	2465	24	1	-1 112 033	KMD	2465	24	1
MD	2465	24	2	1 093 449	KMD	2465	24	2
MD	2465	24	3	16 674	KMD	2465	24	3
MD	2465	24	4	1 910	KMD	2465	24	4
MD	2465	45		15 288	KMD	2465	45	
MD	4465	1		57 900	KMD	3595	1	
MD	4465	2		320 000	KMD	3595	2	
FAD	1	1		10 453	KMD	1	1	
FAD	1	50		164 157	KMD	1	50	
FAD	2	1		8 700	KMD	2	1	
FAD	2	50		17 823	KMD	2	50	
FAD	1500	1		27 174	NFD	900	1	
FAD	1500	1		180 568	KMD	500	1	
FAD	1500	1		16 325	KUD	300	1	
FAD	1500	1		1 035	SD	1300	1	
FAD	1500	21		2 000	KUD	340	1	
FAD	1500	21		38 251	KMD	500	21	
FAD	1500	21		3 700	NFD	900	21	
FAD	1500	22		20 592	KMD	500	22	
FAD	1500	22		1 200	KUD	340	1	
FAD	1503	70		159 021	KMD	503	70	
FAD	1510	1		1 492 699	KMD	525	1	
FAD	1510	21		175 926	KMD	525	21	
FAD	1520	1		598 239	KMD	510	1	
FAD	1520	22		129 962	KMD	510	22	
FAD	1520	45		39 600	KMD	510	45	
FAD	1530	1		9 874	KMD	520	1	
FAD	1530	70		282 809	KMD	520	70	
FAD	1530	71		33 125	KMD	520	71	
FAD	1530	73		72 353	KMD	520	73	
FAD	1530	75		20 567	KMD	520	75	
FAD	1530	76		7 684	KMD	520	76	
FAD	1533	50		265 540	KMD	560	50	

Prop. 1 S (2013–2014) Gul bok				Beløp (i 1 000 kroner)	Prop. 1 S (2013–2014) Tillegg 1			
Dep.	Kap.	Post	Under- post		Dep.	Kap.	Post	Under- post
FAD	1533	54		5 000	KMD	560	54	
FAD	1534	50		6 403	KMD	561	50	
FAD	1534	51		5 609	KMD	561	51	
FAD	1534	72		4 717	KMD	561	72	
FAD	1535	1		3 370	KMD	562	1	
FAD	1535	21		1 800	KMD	562	21	
FAD	1536	1		4 450	KMD	563	1	
FAD	1536	21		1 900	KMD	563	21	
FAD	1540	60		5 050	KMD	567	60	
FAD	1540	70		9 213	KMD	567	70	
FAD	1540	71		5 000	KMD	567	71	
FAD	1540	72		1 000	KMD	567	72	
FAD	1550	1		87 165	NFD	911	1	
FAD	1550	23		10 310	NFD	911	23	
FAD	1560	1		188 827	KMD	540	1	
FAD	1560	21		53 605	KMD	540	21	
FAD	1560	22		5 560	KMD	540	22	
FAD	1560	23		116 263	KMD	540	23	
FAD	1561	22		10 472	KMD	541	22	
FAD	1561	22		1 500	SD	1301	21	
FAD	1561	71		4 500	KMD	541	71	
FAD	1561	73		3 182	KMD	541	73	
FAD	1561	74		725	KMD	541	74	
FAD	1562	1		4 477	KMD	542	1	
FAD	1562	70		19 355	KMD	542	70	
FAD	1570	1		38 264	KMD	545	1	
FAD	1571	1		1 858	KMD	546	1	
FAD	1580	30		47 000	KMD	530	30	
FAD	1580	31		80 000	KMD	530	31	
FAD	1580	33		744 400	KMD	530	33	
FAD	1580	36		13 840	KMD	530	36	
FAD	1580	45		6 000	KMD	530	45	
FAD	1581	1		24 565	KMD	531	1	
FAD	1581	30		12 000	KMD	531	30	
FAD	1581	45		11 070	KMD	531	45	
FAD	1582	21		300	KMD	532	21	
FAD	1582	30		6 800	KMD	532	30	
FAD	1584	1		19 653	KMD	533	1	
FAD	1584	45		24 500	KMD	533	45	

Endring av Prop. 1 S (2013–2014) Statsbudsjettet 2014

Prop. 1 S (2013–2014) Gul bok				Beløp (i 1 000 kroner)	Prop. 1 S (2013–2014) Tillegg 1			
Dep.	Kap.	Post	Under- post		Dep.	Kap.	Post	Under- post
FAD	1585	1		406 107	KMD	534	1	
FAD	1585	45		215 000	KMD	534	45	
FAD	1590	1		1 152 516	KUD	340	1	
FAD	1590	21		37 069	KUD	340	21	
FAD	1590	71		82 035	KUD	340	71	
FAD	1590	75		278 479	KUD	340	75	
FAD	1590	77		152 200	KUD	340	77	
FAD	1592	1		54 750	KUD	342	1	
FAD	1592	70		10 665	KUD	342	70	
FAD	2445	24	1	-3 974 855	KMD	2445	24	1
FAD	2445	24	2	1 806 660	KMD	2445	24	2
FAD	2445	24	3	720 000	KMD	2445	24	3
FAD	2445	24	4	62 900	KMD	2445	24	4
FAD	2445	24	5	924 594	KMD	2445	24	5
FAD	2445	24	6	-23 248	KMD	2445	24	6
FAD	2445	30		192 000	KMD	2445	30	
FAD	2445	31		111 500	KMD	2445	31	
FAD	2445	32		166 000	KMD	2445	32	
FAD	2445	33		856 100	KMD	2445	33	
FAD	2445	34		593 790	KMD	2445	34	
FAD	2445	45		70 000	KMD	2445	45	
FAD	2445	49		70 000	KMD	2445	49	
FAD	4510	1		175 881	KMD	3525	1	
FAD	4520	2		20 500	KMD	3510	2	
FAD	4520	3		75 383	KMD	3510	3	
FAD	4533	95		75 000	KMD	3560	95	
FAD	4535	2		1 800	KMD	3562	2	
FAD	4536	2		1 900	KMD	3563	2	
FAD	4540	95		75 000	KMD	3567	95	
FAD	4550	4		2 049	NFD	3911	1	
FAD	4560	3		3 048	KMD	3540	3	
FAD	4560	4		2 205	KMD	3540	4	
FAD	4560	5		394	KMD	3540	5	
FAD	4560	6		1 604	KMD	3540	6	
FAD	4581	1		153	KMD	3531	1	
FAD	4584	2		2 841	KMD	3533	2	
FAD	4590	2		42 610	KUD	3340	1	
FAD	4590	3		37 069	KUD	3340	2	
FAD	4592	2		17 467	KUD	3342	1	

Prop. 1 S (2013–2014) Gul bok				Beløp (i 1 000 kroner)	Prop. 1 S (2013–2014) Tillegg 1			
Dep.	Kap.	Post	Under- post		Dep.	Kap.	Post	Under- post
FAD	4592	3		3 460	KUD	3342	2	
FAD	5445	39		924 594	KMD	5445	39	
FAD	5446	40		200	KMD	5446	40	
FIN	1600	1		1 400	KLD	1400	1	
FIN	1638	1		5 500	KLD	1481	1	
FIN	1638	21		520 000	KLD	1481	22	
FIN	1638	22		1 500	KLD	1481	23	

=====

Offentlige institusjoner kan bestille flere eksemplarer fra:
Departementenes servicesenter
Internett: www.publikasjoner.dep.no
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Telefon: 22 24 20 00

Opplysninger om abonnement, løssalg og pris får man hos:
Fagbokforlaget
Postboks 6050, Postterminalen
5892 Bergen
E-post: offpub@fagbokforlaget.no
Telefon: 55 38 66 00
Faks: 55 38 66 01
www.fagbokforlaget.no/offpub

Publikasjonen er også tilgjengelig på
www.regjeringen.no

Trykk: 07 Aurskog AS – 11/2013

